

JEGYZŐKÖNYVE

Napirend:

1. Döntés ingatlanvásárlásról (3291 Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. Hrsz:118)
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
(szóbeli előterjesztés)
2. Beszámoló a vámosgyörki Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
3. Indítványok, bejelentések, javaslatok

Hozott határozatai:

- 57/2018. (VII.30.) 118 hrsz-ú ingatlan adásvételi szerződése
- 58/2018. (VII.30.) beszámoló a Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról
- 59/2018. (VII.30.) a Tulipán Óvoda SZMSZ elfogadása
- 60/2018. (VII.30.) a Tulipán Óvoda Házirend 2018 elfogadása
- 61/2018. (VII.30.) a Tulipán Óvoda **HELYI NEVELÉSI PROGRAM**
Néphagyományőrző Óvodai Program
Néphagyományőrző, természet közeli, családokkal együttműködő óvodai program 2018. elfogadása

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2018 július 30-án 17.00 órakor tartott rendkívüli nyílt üléséről.

Ülés helye: Vámosgyörki Közös Önkormányzati Hivatal Tanácskozóterem
3291. Vámosgyörk , Petőfi Sándor út 25

Jelen vannak:

Gedei Zoltán	polgármester
Hám László	alpolgármester
Endrész György	képviselő
Juhász István	képviselő

Távolmaradását jelezte:

Drabos Imréné	képviselő
Lukácsné Kiss Márta	képviselő
Szillási Gáborné	képviselő

Jegyzőkönyvvezető: Dr. Balázs László jegyző

Gedei Zoltán polgármester: Üdvözli a megjelent képviselőket és a meghívottakat. Megállapítja, hogy az ülés határozatképes , mivel a polgármesteren kívül még 3 képviselő jelen van. Jegyzőkönyvvezetőnek felkéri Dr. Balázs László jegyzőt. Javaslatot tesz az ülés napirendi pontjaira.

Napirend:

1. Döntés ingatlanvásárlásról (3291 Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. Hrsz:118)
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
(szóbeli előterjesztés)
2. Beszámoló a vámosgyörki Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
3. Indítványok, bejelentések, javaslatok

A Képviselő-testület a jegyzőkönyvvezetőre illetve a napirendi pontokra tett javaslatot egyhangúlag elfogadja.

A 1. napirendi pont tárgyalása: Döntés ingatlanvásárlásról
(3291 Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. Hrsz:118)

Gedei Zoltán polgármester: elmondja a testület tagjainak , hogy a képviselő-testület kérésére megvizsgálta a Vámosgyörk központjában történő ingatlan vásárlások lehetőségét!

A Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. sz. alatti ingatlan megvásárlására van reálisan lehetőségünk jelenleg , hiszen most 900000 Ft-os vételáron kínálják megvételre a Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. Hrsz:118 szám alatti ingatlant . Az ingatlan 475 m2 területű , lakóház udvar művelési

ágú, tehermentes. Az ingatlan beépíthetősége 60 %-os. , mivel településközponti terület . Az ingatlanon jelenleg egy rossz állagú lebontandó épület van , ennek elbontása és a bontás ingatlannyilvántartáson való átvezetése még kb. 500000 Ft-os költséget generálna.

Cserébe viszont van a település központjában egy olyan építési telkünk lenne ami közvetlen kertkapcsolatban van a Táncsics úton lévő két önkormányzati tulajdonú ingatlannal. Ezek esetleges hasznosíthatóságát is növelve . A Táncsics úti ingatlanok hasznosításának legnagyobb akadálya , hogy a Táncsics úton gyakorlatilag nem lehet parkolni . Ezzel az ingatlanvásárlással ezt a problémát is lehetne például kezelni , de lehetőség lenne arra is , hogy a Táncsics úti ingatlanjaink kertjéből növeljük meg ezen ingatlan területét. Javasolom az ingatlan megvásárlását 900000 Ft-os vételáron . Jelenleg ez a forrás a költségvetésünkben rendelkezésre áll, és meggyőződésem ,hogy egy értékes ingatlanról van szó a község központi részén.

Kérdés , hozzászólás van-e ?

Endrész György képviselő: támogatja a polgármester úr javaslatát azért is mert ez szervesen kapcsolódik ahhoz a képviselő-testületi hozzáálláshoz , hogy önkormányzati vagyonunkat gyarapítsuk . Javasolja ezért , hogy a vételt követően az ingatlanon a bontást is végeztessük el , és ezt vezettessük át az ingatlannyilvántartásba is.

Gedei Zoltán polgármester: megköszöni a támogatást , van-e még több hozzászólás , kérdés. Miután megállapítja , hogy több kérdés , hozzászólás nincs , kéri a testület tagjait , hogy aki egyetért azzal, hogy az önkormányzat megvásárolja 900000 Ft-os vételáron az ingatlant kézfeltartással jelezze.

Ezután a képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

57/2018. (VII. 30.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: 118 hrsz-ú ingatlan adásvételi szerződése

Vámosgyörk Községi Önkormányzat megtárgyalta Gedei Zoltán polgármester javaslatát és úgy dönt , hogy megvásárolja a Fazekas Béla Péter (1985. An: Bugyi Margit) Vámosgyörk, István K. út 40. szám alatti lakos 1/1 tulajdoni hányadában lévő 3291. Vámosgyörk , Petőfi S. út 13. szám alatti 475 m2 alapterületű kivett lakóház udvar művelési ágú ingatlant (Hrsz:118) 900000 Ft. vételáron.

A teljes vételár kifizetésére az adásvételi szerződés aláírását követően 2018. szeptember 30-ig kerül sor.

A képviselő-testület felhatalmazza Gedei Zoltán polgármestert, hogy a fentiek alapján az Antal Ügyvédi Irodával (3200 Gyöngyös, Kossuth út 1.)az adás-vételi szerződést készíttesse el és azt aláírja.

Határidő: azonnal

Felelős: Gedei Zoltán polgármester

A 2. napirendi pont tárgyalása: Beszámoló a vámosgyörki Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról

Gedei Zoltán polgármester: az óvoda beszámolóját kell elfogadnunk. Az anyag mindenkihez eljutott , alapos és áttekinthető.

Kérdés , hozzászólás van-e ?

Amennyiben nincs kérdés , hozzászólás, kérem, hogy aki elfogadja az óvoda beszámolóját, kézfeltartással jelezze. (A beszámoló a jegyzőkönyvhöz csatolva.)

Ezután a képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

58/2018. (VII.30.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: beszámoló a Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról

Vámosgyörk Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról szóló ezen jegyzőkönyv mellékletét képező beszámolót.

A képviselő-testület megköszöni a vámosgyörki gyermekekért végzett munkát az intézmény vezetőjének és valamennyi dolgozójának.

Határidő: azonnal

Felelős: Gedei Zoltán polgármester

A 3. napirendi pont tárgyalása: Indítványok, bejelentések, javaslatok

Gedei Zoltán polgármester: az óvoda beszámolójával együtt mindenkinek kiküldésre került az Óvoda SZMSZ-e , Házi rendje és pedagógiai programja ami rendkívül alapos és áttekinthető.

Kérdés , hozzászólás van-e ?

Miután kérdés , hozzászólás nincs kéri a testület tagjait , hogy egymás után szavazva fogadják el az Óvoda SZMSZ-ét , Házi rendjét és pedagógiai programját !

Ezután a képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

59/2018. (VII.30.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: a Tulipán Óvoda SZMSZ elfogadása

Vámosgyörk Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a „TULIPÁN ÓVODA SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA VÁMOSGYÖRK 2018.” című dokumentumot !
(A dokumentum ezen jegyzőkönyv mellékletét képezi !)

Határidő: azonnal

Felelős: Gedei Zoltán polgármester

Ezután a képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

60/2018. (VII.30.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: a Tulipán Óvoda Házirend 2018 elfogadása

Vámosgyörk Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a „TULIPÁN ÓVODA Házirend 2018.” című dokumentumot !
(A dokumentum ezen jegyzőkönyv mellékletét képezi !)

Határidő: azonnal

Felelős: Gedei Zoltán polgármester

Ezután a képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

61/2018. (VII.30.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: a Tulipán Óvoda HELYI NEVELÉSI PROGRAM

Néphagyományörző Óvodai Program

Néphagyományörző, természet közeli, családokkal együttműködő óvodai program 2018. elfogadása

Vámosgyörk Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a „TULIPÁN ÓVODA HELYI NEVELÉSI PROGRAM Néphagyományörző Óvodai Program Néphagyományörző, természet közeli, családokkal együttműködő óvodai program 2018” című dokumentumot !
(A dokumentum ezen jegyzőkönyv mellékletét képezi !)

Határidő: azonnal

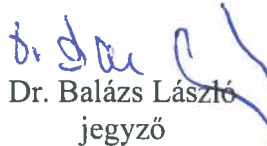
Felelős: Gedei Zoltán polgármester

Gedei Zoltán polgármester: elmondja a testület tagjainak , hogy a plébános atya bejelentette , hogy a 2018. évi augusztus 20-i ünnepi megemlékezésre augusztus 19-én a vasárnapi szentmisén kerül sor . Kéri a testület tagjait a részvételre .
Kérdés , hozzászólás van-e ?

Mivel több kérdés , hozzászólás nem volt, a polgármester az ülést 17.40 órakor bezárta.

Gedei Zoltán
polgármester

Dr. Balázs László
jegyző

Vámosgyörk Község Polgármesterétől
Vámosgyörk, Petőfi u. 25.

MEGHÍVÓ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 45. § -a alapján
meghívom
a Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testületének *rendkívüli nyílt ülésére.*
Az ülés időpontja: 2018. 07. 30. (hétfő) 17.00 óra
Az ülés helye: Vámosgyörki Közös Önkormányzati Hivatal tanácskozóterme
3291. Vámosgyörk, Petőfi S. út 25.

Napirend:

1. Döntés ingatlanvásárlásról (3291 Vámosgyörk, Petőfi S. u. 13. Hrsz:118)
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
(szóbeli előterjesztés)
2. Beszámoló a vámosgyörki Tulipán Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett munkájáról
Előadó: Gedei Zoltán polgármester
3. Indítványok, bejelentések, javaslatok

A napirendi pont fontosságára való tekintettel megjelenésére feltétlenül számítok!

Vámosgyörk, 2018. július 24.

Gedei Zoltán sk.
polgármester

JELENLÉTI ÍV

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
A 2018. július 30-án megtartott rendkívüli nyílt képviselő-testületi ülésen megjelent
képviselőkről

Helyszín: Vámosgyörki Közös Önkormányzati Hivatal Tanácskozóterem
3291. Vámosgyörk, Petőfi S. út 25.

1. Gedei Zoltán	polgármester	<i>S-1</i>
2. Hám László	alpolgármester	<i>Hám</i>
3. Drabos Imréné	képviselő	<i>ig. táv.</i>
4. Endrész György	képviselő	<i>Endrész</i>
5. Juhász István	képviselő	<i>Juhász</i>
6. Lukácsné Kiss Márta	képviselő	<i>ig. táv.</i>
7. Szillási Gáborné	képviselő	<i>ig. táv.</i>
Dr. Balázs László	jegyző	<i>Dr. Balázs</i>

Jelen vannak:

Távolmaradását bejelentette:

Távolmaradását nem jelentette be:

4..... fő képviselő

3..... fő képviselő

1..... fő képviselő

Vámosgyörk, 2018. július 30.

S-1
Gedei Zoltán
polgármester

J E L E N L É T I Í V

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
A 2018. július 30-án megtartott rendkívüli nyílt képviselő-testületi ülésen megjelent
meghívottakról

Helyszín: Vámosgyörki Közös Önkormányzati Hivatal Tanácskozóterem
3291. Vámosgyörk, Petőfi S. út 25.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Vámosgyörk, 2018. július 30.

Gedei Zoltán
polgármester

Tulipán.Óvoda
2017/2018. nevelési évre vonatkozó
beszámolója

A beszámolót készítette: Nagy Gáborné

A beszámolót jóváhagyó nevelőtestületi döntés száma: 2/2018.(VII.10.)
Kelte: 2018. július 9.

1. Bevezetés

A 2017/2018. nevelési évre vonatkozó munkaterv teljesítéséről készül a nevelési év végi beszámoló.

A nevelési év végi beszámoló igazodik:

- az éves munkatervben meghatározottakhoz, valamint
- az önértékelési tervben meghatározottakhoz.

A nevelési év végi beszámoló a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 149. § (1) bekezdés c) pontja szerint az önértékelési rendszert támogató informatikai rendszerbe feltöltendő dokumentum.

A beszámolóban figyelembe vételre kerültek:

- a) az intézmény működését, tevékenységét meghatározó fontosabb belső szabályozások is, így különösen:
 - az intézmény pedagógiai programja,
 - az intézmény minőségirányítási programja,
 - az intézményi önértékelés rendjére vonatkozó szabályozás,
 - az intézményben működő szervezetek működési dokumentumai,
- b) az intézményben folyó pedagógiai szakmai munka milyenségét jelző értékelések, eredmények.

2. A feltételrendszer leírása

2.1. Jogszabályi változások hatása a nevelési évre, illetve a nevelési évben ellátandó feladatokra

2.1.1. A 2017/2018-as nevelési évben ellátott új feladatok

Az intézményi önértékelés

Az intézményi önértékelés érdekében:

- működtetjük az önértékelési csoportot,
- folyamatosan gondoskodtunk az önértékeléssel kapcsolatos tájékoztatásról,
- meghatároztuk az intézményi elvárás rendszert,
- elfogadtuk a 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó önértékelési tervünket,
- gondoskodtunk az önértékelési tervben meghatározott feladatok ütemezés szerinti el-
látásról.
- két óvodapedagógus és egy vezető óvodapedagógus önértékelése.
- intézményi önértékelés.

2.1.2. A 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó feladatok

Pedagógusminősítés

Ebben a nevelési évben nem volt pedagógus minősítés az intézményben. A 2018/2019-es nevelési évben egy óvodapedagógus (gyakornok) minősítő vizsgájára kerül majd sor.

Az óvodai mulasztások figyelemmel kísérése

A kötelező óvodába járási kötelezettség miatt folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek óvodai foglalkozásról való távolmaradását és annak igazolását.

Az óvodás gyermekek mulasztásai május 31-ig:

Megnevezés	2017/2018. nevelési év			
	Csoportok száma/neve		Ös- szesen	Egy gyermekre jutó
	Süni csoport	Katica csoport		
1. Mulasztott napok száma	1129	1135	2264	43
2. Igazolt napok száma	1061	1085	2146	40
3. Igazolatlan napok száma	68	50	118	2

Egy esetben történt a család hivatalos felszólítása a gyermek rendszeres óvodába járatására.

Következő nevelési évben e területen további feladatunk, hogy:

- megfelelő egészség megőrzési, egészséges életmódra neveléssel csökkentjük a betegségből eredő hiányzásokat,
- lehetőség szerint visszaszorítsuk az igazolatlan mulasztások számát.

2.2. Helyzetelemzés

A csoportok és csoportlétszámok:

Csoportok	Csoport elnevezések	Csoport létszámok	
		okt.1.	év végi záró
Nagy-középső vegyes csoport	Süni csoport	27 fő	27 fő
Kis-középső vegyes csoport	Katica csoport	22 fő	26 fő

Az átlagléttség az előző évekhez képest nem változott.

Az óvodai nevelést:

- minden gyermek esetében teljes napon kellett megoldanunk.

Az év közbeni gyermek létszámváltozás:

Megnevezés	2017/2018. nevelési év	
	csökkenés	növekedés
Költözés miatti változás	1	1
Óvodai ellátással kapcsolatos elégedetlenség miatti változás	0	0
Egyéb ok miatti változás	1	0
Összesen:	2	1

Az intézményben biztosított szakkörök, egyéb foglalkozásokon kívüli foglalkozások:

A szakkör, foglalkozás megnevezése	Létszáma	A költségek (térítésmentes/ költségtérítéses, ez esetben a fizetendő összegek)	A szakkört, foglalkozást tartó személy neve
Ovi torna	15	térítésmentes	Farkas Viktória
Ovi foci	8	térítésmentes	Ecsegi Zoltán
Hittan	27	térítésmentes	Nagy Gáborné
Ovi sakk	27	térítésmentes	Nagy Gáborné
Népi játék, néptánc	53	térítésmentes	Farkas Mónika, Nagy Gáborné

2.3. Tárgyi feltételek

Az intézményünkben a nevelési feladatokat a következő intézményi helyiség háttérrel láttuk el:

- óvodai csoportszobák,
- öltözők,
- mellékhelyiségek,
- tálalókonyha,
- logopédiai foglalkoztató.

Az intézményünk a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékleteként meghatározott kötelező eszköz és felszerelés jegyzékében leírtakkal rendelkezik.

A tárgyi feltételekben, felszerelésekben történt változások az évben:

- A tisztítószerraktár bútorzatának cseréje.
- Az óvoda alapítványának támogatásával a Katica csoport játszószőnyegének cseréje.
- A költségvetésbe tervezett udvarrendezés megvalósítása.

Következő nevelési évben e területen további feladatunk, hogy:

- az udvari játékok festése, felújítása,
- a Katica csoport gyermekszékeinek felújítása (csiszolás, lakkozás),
- az óvoda informatikai rendszerének felújítása, az asztali számítógép cseréje.

2.4. Személyi feltételek, vezetés

2.4.1. Az intézmény dolgozói

a) Főállású dolgozók

Az intézményben dolgozó összes főállású foglalkoztatott száma a nevelési év elején 8 fő volt, amely a nevelési év végéig nem változott.

Az intézményi létszámból a nevelési év végén:

- a pedagógusok létszáma 5 fő
- a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak létszáma: 3 fő. Ez utóbbiból a fizikai dolgozók száma: 3

A főállású dolgozók munkakörönként:

Munkakör	létszám (fő)
intézményvezető	1
intézményvezető helyettes	0
óvónő	3,5
óvodatitkár	0
dajka	2
gondozónő és takarító	0
konyhai kisegítő	1

b) Nem főállású dolgozók

Intézményünkben a főállású foglalkoztatás mellett:

- részmunkaidőben dolgozik: 1 fő, az általa ellátott feladatok: óvodapedagógus.

A pedagógusok által ellátandó feladatokkal, funkciókkal kapcsolatos feladat volt a vonatkozó megbízások munkaköri leírásba foglalása, az egyes tevékenységek feladatellátási tervben való rögzítése.

2.4.2. A vezetői beosztások

A vezetői beosztásban változás nem történt.

2.4.3. A pedagógusok munkafeltételei, pedagógus fluktuáció

A pedagógusok munkafeltételei megfelelőek.

Következő nevelési évben e területen további feladatunk:

- lehetőség keresése tornaszoba kialakítására,
- a várható, növekvő gyermeklétszám miatt lehetőség keresése csoportszoba kialakítására.

Az év közbeni pedagógus létszámváltozás:

Megnevezés	2017/2018. nevelési év	
	csökkenés	növekedés
Nyugdíjazás miatt	0	0
Gyermekvállalás miatti ideiglenes kiesés	1	0
Gyermekgondozás utáni munkába állás miatt	0	0
Pályakezdés, más munkahely	0	1
Munkáltatói részéről történő felmondás, szerződés meg nem hosszabbítás miatt	0	0
Egyéb (pl.: költözés)	0	0
Összesen	1	1

Az intézményünkben a pedagógusok létszám változásának legfőbb okai tehát a következők:

- gyermekvállalás miatti ideiglenes kiesés.

2.4.4. A közalkalmazottak továbbképzése

Az intézmény dolgozói közül a pedagógusok továbbképzése jogszabály szerint kötelező. A továbbképzés részletes szabályait a 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet határozza meg.

Intézményünk a 2017/2018. nevelési évre vonatkozó beiskolázási terv megvalósítására törekedett a pedagógus kollegákkal együttműködve.

A továbbképzésben résztvevő kollégák:

A továbbképzés jellemzője	Az érintett pedagógus neve	A képzés finanszírozása (intézmény/önköltséges/vegyes)
Néphagyományőrző Óvoda-pedagógusok Egyesületének Országos Találkozója 1 alkalommal	Nagy Gáborné Víghné Varga Katalin Balogné Gönczy Éva Farkas Mónika Farkas Viktória	Intézményi finanszírozás

2.4.5. Közalkalmazotti jogviszony

A közalkalmazotti jogviszonyhoz kapcsolódva a nevelési évben megtörtént:

- a közalkalmazotti szabályzat felülvizsgálata,
- a közalkalmazottak egyéb juttatásaira, kedvezményeire vonatkozó szabályozás felülvizsgálata,
- a munkaköri leírások felülvizsgálata,
- a felkészülés a vezetői- és az intézményi tanfelügyeletre.

2.4.6. A munka szervezése

2.4.6.1. Feladatellátási terv és személyre szóló feladatmegosztás, a havi időkeret

A feladatokat a munkatervben meghatározottak figyelembevételével – a szervezési feladatok megkönnyítése érdekében - félévente a nevelési értekezleteken rögzítettük, elkészítettük a személyre szóló feladatmegosztást.

Állandó feladatot jelentett a pedagógusok munkájának folyamatos szervezése, az eseti feladatok és helyettesítések megoldása.

2.4.6.2. Hiányzások miatti munkaszervezési feladatok

Pedagógushiányzás

Pedagógus hiányzások miatt a munka szervezése év közben többletfeladatot okozott.

Február hónapban három óvodapedagógus betegállományban volt, így az ebből adódó többlet feladatokat az itt maradt két óvodapedagógus oldotta meg.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) szerint a kötött munkaidő fennmaradó részének rugalmas beosztását a helyettesítésre fel lehet használni.

A pedagógushiányzások jellemzői

Magnevezés	Hiányzási napok				Egy pedagógusra jutó hiányzási nap
	Betegség miatt	Gyermek betegsége miatt	Egyéb okból	Összesen	
2017/2018. nevelési év	49	0	9	58	12

Nem pedagógushiányzás

Április hónapban két dajka betegállományban volt, így az ebből adódó többlet feladatokat az itt maradt egyetlen dajka oldotta meg.

Megnevezés	Hiányzási napok				Egy nem pedagógusra jutó hiányzási nap
	Betegség miatt	Gyermek betegsége miatt	Egyéb okból	Összesen	
2017/2018. nevelési év	38	0	0	0	13

A hiányzások nyilvántartásába az éves szabadságot nem számoltuk bele.

2.5. Pénzügyi feltételek

A köznevelési törvény 88. §-a rendelkezik a köznevelési rendszer finanszírozásáról. A hivatkozott jogszabályhely alapján a köznevelés rendszerének működéséhez szükséges fedezetet:

- az állami költségvetés, és
- a fenntartó, a működtető hozzájárulása biztosította.

A pénzügyi finanszírozással kapcsolatos tapasztalataink:

- az intézmény zavartalan működtetéséhez megfelelő.

A fenntartótól származó pénzügyi forrást helyi forrásokkal nem egészítettük ki.

2.6. Az intézmény működését szabályozó dokumentumok

Az intézményi dokumentumokhoz kapcsolódva kiemelt feladatunk volt e dokumentumok naprakészségének, jogszabályokkal való harmonizálásának biztosítása.

A szükséges felülvizsgálatok és módosítások megtörténtek, a szükséges tájékoztatási, közzétételi feladatunknak is eleget tettünk.

A legfontosabb dokumentumok elérhetőek az óvoda honlapján is.

3. Az intézményi önértékelésből fakadó feladatok

3.1. Pedagógus önértékelés

Megtörtént az intézményünkben az intézményi önértékelési rendszer keretében két fő óvodapedagógus és egy fő vezető óvodapedagógus önértékelése. Az önfejlesztési tervek az informatikai felületre feltöltésre kerültek.

3.2. Az intézményi önértékelésből fakadó feladatok

Az intézmény önértékelése megtörtént, az intézkedési terv az informatikai felületre feltöltésre került.

4. Nevelési feladatok

4.1. A nevelési programból fakadó feladatok

Intézményünk a 2013. év 07. hó 12. napján jóváhagyott, 2018. április-május hónapban felülvizsgálatra került nevelési program alapján végezte a feladatokat.

A nevelési programunk főbb sajátosságait figyelembe véve az alábbi tevékenységeket láttuk el:

- Óvodai nevelés, ellátás.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése.
- Óvodai intézményi étkeztetés.

4.1.1. Általános, főbb nevelési feladataink

- Az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- Egészséges életmód alakítása.
- Érzelmi és erkölcsi és közösségi nevelés.
- Anyanyelvi nevelés és értelmi fejlesztés.
- Biztonságérzet megalapozása, önbizalom erősítése.
- Szocializáció elősegítése.
- Érzelmi nevelés a néphagyományörzés eszközeivel.
- Cselekvéssel szerzett tapasztalatszerzés.
- Természetszeretet, természetvédelem, a termőföld gondozásának, hasznosításának megismertetése.
- Szocializációs hátrányból adódó különbségek kompenzációja.

4.1.2. Mérések

Az intézményben a nevelési évben megfigyelések alapján (Gyermektükör) és a DIFER teszttel mértük a gyermekek fejlődését.

A teszt eredményekhez kapcsolódóan szakértői vizsgálatra gyermeket nem küldtünk.

4.2. Adott évi kiemelt nevelési feladatok

A nevelési programból fakadó, általános érvényű főbb feladataink mellett a következő adott évi, kiemelt feladataink voltak:

<i>Kiemelt feladataink</i>	<i>Ellátott feladatok, értékelés</i>
HH és HHH gyermekek fokozott figyelemmel kísérése	Családlátogatások, eseti megbeszélések a családsegítő központ által kirendelt kollégával.
Egyéni fejlesztési feladatok dokumentálása a csoportnaplókban	A fejlesztési feladatok a gyermekekre vonatkozóan megjelentek a negyedéves terveknél és az értékeléseknél.
A házirendben lefektetett szabályok folyamatos betartatása minden érintettel	Figyelemfelhívás, eseti megbeszélések.
A problémák megbeszélése a szülőkkel, a szülőkkel való szoros együttműködés a gyermekek beilleszkedése érdekében	Napi kapcsolatot tartottunk a szülőkkel, fogadtuk jelzéseiket, és megfigyeléseinket megosztottuk. Biztosítottuk a gyermekek beilleszkedéséhez szükséges időt.

Az egyes pedagógiai feladatokhoz kapcsolódó részletes tájékoztatást a jelen beszámoló érintett részei adják meg.

4.3. A minősítési eljárással összefüggő feladatok

A 2017/2018. nevelési évben intézményünkben nem volt érintett pedagógus a minősítési eljárásban. A következő nevelési évben egy fő gyakornok óvodapedagógus minősítő vizsgájára kerül sor.

Jövőbeni feladatunk, hogy:

- továbbra is segítsük a minősítéssel érintett kollégák felkészülését a minősítésre, folyamatosan figyelemmel kísérjük az OH e tárgyban megjelent ajánlásait, tájékoztatóit,
- információkkal, tanácsokkal segítsük a pedagógusokat a pedagógus portfólió összeállításában.

4.5. Különleges gondozásban részesülő gyermekekkel kapcsolatos feladatok

Intézményünk végzi a sajátos nevelési igényű (SNI), illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (BTMN) nevelését.

E gyermekekkel való foglalkozás nagy odafigyelést és többlet szakmai munkát követelt tőlünk.

	2017/2018. nevelési év
SNI gyermekek száma	1
BTM nehézséggel küzdő gyermekek száma	3

A gyermekekkel való foglalkozás jellemzői:

- az SNI- s gyermekkel gyógypedagógus foglalkozik,
- a BTMN-es gyermekek ellátása az intézményen belül, fejlesztő pedagógus által történik.

4.6. Gyermekvédelmi tevékenység

Intézményünkben figyelmet fordítunk a gyermekek védelmére, kiemelten kezeljük a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

A gyermekvédelmi feladat ellátását jelzik a következő adatok:

Megnevezés	2017/2018. nevelési év
hátrányos helyzetű gyermek száma a nevelési év végén	2 fő
halmozottan hátrányos helyzetű gyermek száma a nevelési év végén	8 fő
a gyermekvédelmi jelzőrendszerben az intézményünk által adott jelzések száma a nevelési évben	1

4.7. Ünnepek

Intézményünkben megtartottuk a munkatervben előre meghatározott ünnepeket, megemlékezéseket.

Erősségeink:

- a hagyományos ünnepeinket magas színvonalon megtartottuk,
- a néphagyományörző jeles napok beépültek mindennapi életünkbe.

5. Az intézményi szervezetekkel kapcsolatos feladatok

5.1. Alkalmazotti közösség

Intézményünkben a dolgozók összessége adja az alkalmazotti közösséget.

Az alkalmazotti közösség joggyakorlásával kapcsolatos feladatok ellátását az intézményvezető végezte.

Az alkalmazotti közösség összehívására év közben két alkalommal került sor. Célja a következő volt: féléves nevelési feladatok megbeszélése, intézményen belüli felelősök megnevezése, az elvégzett munka értékelése.

5.2. Nevelőtestület

A nevelőtestület az intézmény pedagógus munkakört betöltő pedagógusaiból áll, jelenlegi létszáma 5 fő.

A nevelőtestület a feladatait az éves munkatervben meghatározottak szerint látta el.

A nevelési évben négy nevelő-testületi értekezlet megtartására került sor.
A nevelőtestület működésével kapcsolatos probléma nem merült fel.

5.3. Szülői szervezet

Intézményünkben eredményesen működik a szülői szervezet.
A szülői szervezetet év közben tájékoztattuk, és segítséget nyújtottunk számára a jogai gyakorlásához.

6. Ellenőrzési tevékenység

A nevelési évben az intézményben többféle ellenőrzési tevékenységet kellett végeznünk. Legfontosabb számunkra a szakmai ellenőrzés, amely a pedagógia munkánkra irányul.

6.1. Szakmai ellenőrzés

A szakmai ellenőrzés során elvégeztük a foglalkozási tervek ellenőrzését, vizsgáltuk a foglalkozáslátogatások rendjét, az egyes óvodai tanügyi igazgatási dokumentumokat.

A szakmai ellenőrzés keretében történt meg az intézményi önértékelési feladatok éves önértékelési tervében rögzített feladatainak ellátása is.

6.2. Törvényességi ellenőrzés

Az intézményünket a nevelési évben törvényességi ellenőrzés:
- nem érintette. Az ellenőrzésre történő felkészülésünk a nevelési évben folyamatos volt.

6.3. Pénzügyi-gazdálkodási ellenőrzés

Az intézményünkben a pénzügyi-gazdálkodási ellenőrzés a pénzügyi fenntartáshoz kapcsolódóan a következő volt:
- kötelezettségvállalások ellenőrzése.

6.4. NÉBIH ellenőrzés

Intézményünkben megtörtént a tálalókonyha működésének és a HACCP rendszer alkalmazásának vizsgálata, melynek eredményeként konyhánk a maximális 5-ös minősítést kapta.

7. Beiratkozás a következő nevelési évre

Az óvodai beiratkozás

Az óvodai beiratkozás időszaka a tárgyévben április 20-a és május 20-a közötti időszak volt.

Az óvodai felvétel, illetve átvétel jelentkezés alapján történt.

A felvételről, átvételről az óvoda vezetője döntött.

Az óvodánk felvételi körzete: Vámosgyörk község közigazgatási területe

Óvodánk a fentiek alapján:

- a következő nevelési évre 22 gyermeket vett fel.

A felvett gyermekek beosztása csoportokba:

- Katica csoportba 18 fő,
- Süni csoportba 4 fő.

8. A nevelési év értékelése az önértékelés rendszerében

8.1. Az intézményi önértékelési program szerint elvárt eredmények

Az öt évre szóló önértékelési programunkban meghatároztuk az egyes területekre az önértékelés elvárt, konkrét eredményeit.

Az egyes elvárt eredményekkel kapcsolatos megállapításaink:

Megnevezés	Program szerinti elvárt eredmény	A nevelési évben elért eredmény, megtett intézkedés
1. A pedagógus önértékelés területén	1. Az önértékelési program időszakában a pedagógus önértékelés - értékelési szempontok szerinti - értéke emelkedjen	A nevelési évben megtörtént 2 fő pedagógus értékelése. Az értékelés eredményeit áttekintettük, az önfejlesztési terv az informatikai felületre feltöltésre került.
	2. Az egyes pedagógusok tekintetében kimutatható legyen az egyéni fejlesztési terv megvalósítása miatti fejlődés a következő önértékelés eredményében	Segítettük a pedagógusokat abban, hogy megfelelő egyéni fejlesztési tervet dolgozzanak ki, és támogattuk annak megvalósítását.
2. A vezetői önértékelés területén	1. Az önértékelési program időszakában a vezetői önértékelés - értékelési szempontok szerinti - értéke emelked-	A nevelési évben vezetői önértékelés 1 fő esetében történt. Az értékelés eredményeit

	jen	áttekintettük, az önfejlesztési terv feltöltésre került az informatikai felületre.
3. Tanköteles kort elérő gyermekek iskolaérettségének szintje	Tanköteles kort elérő gyermekek DIFER mérésnek eredménye - bele nem számítva a sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket - emelkedjen	Mértük és értékeltük a DIFER teszt eredményeket. Kijelöltük a fejlesztendő területeket.

8.2. Elismerések

Intézményünk a következő elismerésekkel büszkélkedhet:

- MADÁRBARÁT ÓVODA.

8.3. Az elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus)

8.3.1. Elégedettségmérésre szervezeten az intézményi önértékelés keretében került sor

A szülők elégedettsége

A szülők elégedettségének mérése az intézményi önértékelés keretében kötelező feladatunk. Az értékelésben 53 szülő vett részt. Értékelhető kérdőívet a szülők 78 %-a adott le.

A szülők elégedettségmérésével kapcsolatban megállapítható, hogy:

- erősségünk:
 - mozgásfejlesztés, tehetséggondozás,
 - egészséges életmódra nevelés.
- fejlesztendő területeink:
 - gyermekekről készült dokumentációk rendszeres megbeszélése a szülőkkel.

Pedagógusok elégedettsége

A pedagógusok elégedettségének mérése az intézményi önértékelés keretében szintén kötelező feladatunk.

Az értékelésben 5 pedagógus vett részt.

A pedagógusok elégedettségmérésével kapcsolatban megállapítható, hogy:

- erősségünk:
 - a szülőkkel közösen szervezett programok minősége,
 - csapatmunka,
 - az intézményünk pozitívumainak megmutatása a partnereknek.
- fejlesztendő területeink:
 - információáramlás,
 - IKT eszközök használata.

8.3.2. Az elégedettség megnyilvánulásának formái

Az intézmény legfontosabb partnerei az intézményünkkel elégedettek. Ezt támasztja alá, hogy:

- nincs a gyerekeknél az intézményben való csalódás miatti óvodaváltás,
- jók a beiratkozási adataink.

Határozat

A Tulipán Óvoda nevelőtestülete jóváhagyta a 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó beszámolót.

A nevelőtestület tagjai aláírásukkal igazolják a beszámoló elfogadását.

Balogné Gönczy Éva

Farkas Mónika

Farkas Viktória

Víghné Varga Katalin

Vámosgyörk, 2018. július 10.

.....

Nagy Gáborné
óvodavezető

Tulipán Óvoda
Szervezeti és Működési Szabályzat
2018.

TULIPÁN ÓVODA
SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA
VÁMOSGYÖRK
2018.

Tartalomjegyzék

1. Általános rendelkezések	4
1.1. A Szervezeti és Működési Szabályzat tartalma és szabályozási köre	4
1.2. Az intézmény működési rendjét meghatározó dokumentumok	6
Alapító Okirat	6
Munkaterv	6
Házirend	6
SZMSZ	7
Pedagógiai Program	7
Egyéb dokumentumok	8
1.3. Az intézmény legfontosabb adatai	9
2. Az intézmény feladatai	11
Általános rendelkezések az alaptevékenység és benne a kiegészítő tevékenység	
3. Az intézmény szervezeti felépítése.	12
3.1. Az intézmény szervezeti felépítése	12
A vezetés személyi feltételei	12
Munkáltatói jogkör gyakorlása Az intézmény alkalmazott dolgozói	12
3.2. Az intézmény belső szervezeti egységeinek főbb feladatai	13
Vezetés	13
A vezetés vagyonyilatkozat tétele	13
Az intézményben működő egyeztető fórumok	14
3.3. Az intézmény belső kapcsolattartás rendje	17
A közösségek közötti kapcsolattartás formái	17
A kapcsolattartás formái	17
Értekezletek	17
A vezető és az óvodai szülői szervezet közötti kapcsolat formái, a szülői szervezetre ruházott véleményezési jog	19
A szülő és óvodai nevelők kapcsolattartás	19
A szülők és óvodapedagógusok nevelőmunkájának összehangolása	20
A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása, a feladatok elvégzésével megbízott beszámoltatása	20
3.4. Külső kapcsolatok rendszere, formája, módja	22
3.5. Belső ellenőrzés	24
A nevelőmunka belső ellenőrzésének rendje	24
Az ellenőrzés fajtái	25
Az óvoda belső ellenőrzésére jogosultak	25
Visszacsatolás az ellenőrzésre	25
Az ellenőrzés szempontjai	25
Az ellenőrzés követelményei	25
Külső ellenőrzés, tanfelügyelet	26
4. Az óvodák működési rendje	28
4.1. Az óvodai felvétel rendje	28
Csoportok szervezési elvei	28
Napi nyolc órás vagy több ellátás szervezése	28
4.2 Rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás, kapcsolattartás rendje	29
4.3. Az intézmény egészségvédelmi szabályai	29
4.4. Az óvoda munkarendje	29

Tulipán Óvoda
Szervezeti és Működési Szabályzat
2018.

4.5. Az év rendje	30
4.6. Gyermekvédelmi rendszer	30
4.7. Tájékoztatás a nevelési programról, az SZMSZ-ről és a házirendről	31
4.8. Belépés és benntartózkodás azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az óvodával	31
4.9. A vezető intézményben való benntartózkodásának rendje, a helyettesítés rendje	32
4.10. Intézményi óvó, védő előírások	32
A dolgozók munkaköri alkalmassági vizsgálata	32
A gyermekekkel kapcsolatos óvó, védő előírások	32
4.11. Rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendő	34
4.12. A munkaidő beosztása, és a helyettesítés rendje	35
4.13. Az intézmény fogadónapjai	36
4.14. Az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati, hasznosítási rendje	36
4.15. Az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások	36
4.16. Külföldi gyermekeknek adható kedvezmény	36
5. Tartalmi munka szervezése	38
5.1. Feladat	38
Általános feladatok	38
Az óvodai élet, tevékenységi formái, hit- és vallásoktatás	38
6. Az ünnepélyek, megemlékezések rendje a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladat	39
6.1. Hagyományok	39
7. Az intézmény működésének egyéb fő szabályai	41
7.1. Az intézmény munkavégzéssel kapcsolatos szabályai	41
7.2. A munkavégzés teljesítése, munkaköri kötelezettségek, hivatali titok megőrzése	42
7.3. Nyilatkozat tömegtájékoztató szervek részére	42
7.4. Szabadság	44
7.5. Az intézménnyel munkaviszonyban álló dolgozók továbbképzése	44
7.6. A munkába járás, a munkavégzés költségeinek megtérítése	44
7.7. Egyéb szabályok (telefon, fénymásoló, számítógép, dokumentum kiadás)	44
7.8. Saját gépkocsi használat	45
7.9. Kártérítési kötelezettség	45
7.10. Anyagi felelősség	45
7.11. Fegyelmi felelősségre vonás	46
7.12. Kiadmányozási és egyéb jogok gyakorlása	46
7.13. Bélyegzők használata, kezelése	47
7.14. Az intézmény gazdálkodásának rendje	47
7.15. Az elektronikus és az elektronikus úton előállított nyomtatványok kezelési rendje	48
7.16. Vagyonvédelem	49
7.17. Dohányzással kapcsolatos előírások	49
Záró rendelkezések.....	50
Záradék.....	50
Nyilatkozat	51
Nyilatkozat	52
Mellékletek:	
1. sz. Az intézmény struktúrája	54

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A Szervezeti és Működési Szabályzat tartalma és szabályozási köre

A 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről 25.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az intézmény jogszerű működésének biztosítása, a zavartalan működés garantálása, a gyermeki jogok érvényesülése, az intézményi működés demokratikus rendjének garantálása érdekében a Vámosgyörki Tulipán Óvoda nevelőtestülete a következő szervezeti és működési szabályzatot (továbbiakban SZMSZ) fogadja el:

A szervezeti és működési szabályzat az intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozóan szabályozza

- mindazokat a kérdéseket, amelyeket
 - Magyarország alaptörvénye,
 - a 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről (a továbbiakban: köznevelési törvény),
 - a 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról,
 - a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet,
 - az államháztartás működési rendjéről szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.),
 - a 229/2012. (VIII. 28.) Korm. r. a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról,
 - a 2011. évi CXII. tv. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
 - az 1999. évi XLII. tv. a nem dohányzók védelméről,
 - a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet,
 - 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról, és egyéb jogszabályok – az intézmény alapító okiratára figyelemmel – e szabályzat szabályozási körébe utalnak, továbbá
- az intézmény működésével összefüggő minden olyan kérdést, amelyet jogszabály rendelkezése alapján készített szabályzatban nem kell, illetve nem lehet szabályozni.

Az SZMSZ-ben foglaltak megismertetése, megtartása, megtartatása feladata és kötelessége az intézmény vezetőjének, pedagógusainak, egyéb alkalmazottainak. Az SZMSZ-ben foglaltak megismerése és megtartása azoknak is kötelessége, akik kapcsolatba kerülnek az intézménnyel, részt vesznek feladatainak megvalósításában, illetve igénybe veszik, használják helyiségeit, létesítményeit.

Az SZMSZ-ben foglalt rendelkezések megtartása mindenkinek közös érdeke, ezért az abban foglaltak megszegése esetén, az alkalmazottakkal szemben az intézményvezető munkáltatói jogkörében eljárva hozhat intézkedést, a szülőket vagy más nem az intézményben dolgozó személyt a vezetőnek tájékoztatnia kell a szabályzatban foglaltakról, kérve annak megtartását, ha ez nem vezet eredményre a vezetőt kell értesíteni, aki felszólítja, hogy hagyja el az intézmény épületét.

Tulipán Óvoda
Szervezeti és Működési Szabályzat
2018.

Az SZMSZ hatálya kiterjed:

- az önkormányzat által fenntartott óvodára,
- az óvoda dolgozóira: intézményvezetőre,
 - óvodapedagógusokra,
 - nevelőmunkát közvetlen segítőkre,
- az intézményben működő közösségekre,
- a gyermekek közösségére,
- a gyermekek szüleire, illetve azok törvényes képviselőire.

Jelen szervezeti és működési szabályzatot a szülők, a munkavállalók és más érdeklődők megtekinthetik az intézményvezető irodában, munkaidőben, továbbá az intézmény honlapján.

Ezen SZMSZ nevelőtestületi egyetértése és a szülői véleményeztetése után hatályát veszíti a 2013. február 06-tól érvényben lévő SZMSZ.

Jelen szervezeti szabályzatot az intézmény nevelőtestülete 2018. május 31-i határozatával fogadta el.

1.2. Az intézmény működési rendjét meghatározó dokumentumok

Alapító okirat

Az intézmény jogállására, tevékenységére vonatkozó rendelkezéseket az **ALAPÍTÓ OKIRAT** tartalmazza – a **41/2014. (VI. 11.)** képviselőtestületi határozatban.

Munkaterv

Az intézményvezető az intézmény feladatainak végrehajtására intézményi munkatervet készít. Az éves munkaterv összeállításához, annak tervezésekor véleményt kell kérni a fenntartótól, a szülői szervezettől és az intézményi közösségtől.

A munkatervnek tartalmaznia kell:

- a feladatok konkrét meghatározását,
- a feladat végrehajtásáért felelős nevét,
- a feladat végrehajtásának határidejét,
- a végrehajtásra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségeket.

Az óvodai nevelési év rendjében meg kell határozni:

- az óvodai nevelés nélküli munkanapokat,
- a szünetek időtartamát,
- az óvodai élethez kapcsolódó ünnepek megünneplésének időpontját,
- az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, fogadóórák időpontját,
- az intézménybemutakozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap (családi nap) tervezett időpontját.

A munkatervet az intézmény dolgozóival ismertetni kell, valamint meg kell küldeni a felügyeleti szervnek.

Az intézményvezető a munkaterv végrehajtását folyamatosan ellenőrzi és értékeli.

Házirend

Az intézmény házirendjében kerül szabályozásra:

- a gyermek távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírás,
- a térítési díj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezés,
- a szociális támogatás megállapításának és felosztásának elve,
- a szülők rendszeres tájékoztatásának rendjét és formáit,
- a gyermekek jutalmazásának elvei és formái,
- a gyermekek által bevitt dolgok öltözőben való elhelyezése, a bevétel bejelentése.

A házirend elkészítéséért – az szülői szervezet véleményének kötelező beszerzését követően – az intézményvezető a felelős.

A dokumentumot a nevelőtestület fogadja el.

A házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

SZMSZ

Az intézmény SZMSZ-e tartalmazza:

- a működés rendjét, ezen belül a gyermekeknek, az alkalmazottaknak és a vezetőknek az intézményben való benntartózkodásának rendjét,
- a pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendjét,
- a belépés és benntartózkodás rendjét azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az intézménnyel,
- az intézményvezető akadályoztatása esetén a helyettesítés rendjét,
- a vezető és a szülői szervezet, közösség közötti kapcsolattartás formáját, rendjét,
- a nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházására, továbbá a feladatok ellátásával megbízott beszámolására vonatkozó rendelkezéseket,
- a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját, beleértve a pedagógiai szakszolgálatokkal, a pedagógiai szakmai szolgáltatókkal, a gyermekjóléti szolgálattal, valamint az egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartást,
- az ünnepélyek, megemlékezések rendjét, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat,
- az intézményi védő, óvó előírásokat,
- bármely rendkívüli esemény esetén szükséges teendőket,
- annak meghatározását, hogy hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a pedagógiai programról,
- azokat az ügyeket, amelyekben a szülői szervezetet, közösséget az SZMSZ véleményezési joggal ruházza fel,
- az elektronikus úton előállított papíralapú nyomtatványok hitelesítésének rendjét,
- az elektronikus úton előállított, hitelesített és tárolt dokumentumok kezelési rendjét,
- munkaköri leírás mintákat,
- az intézmény biztonságos működését garantáló szabályokat, amelyek megtartása kötelező az intézmény területén tartózkodó szülőknek, valamint az intézménnyel kapcsolatban nem álló más személyeknek.

Az SZMSZ-t a szülői szervezet véleményének kikérését követően az intézmény nevelőtestülete fogadja el.

Pedagógiai program

Az intézmény az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készíti pedagógiai programját A pedagógiai program meghatározza

- az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit,
- azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat,
- az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követésére vonatkozó feladatokat, elveket, szabályokat.

Egyéb dokumentumok

Az intézmény működését meghatározó dokumentum az SZMSZ, valamint a szakmai és gazdasági munka vitelét segítő különféle szabályzatok és egyéb, mindenkori törvényi előírásoknak megfelelő szabályzatok, dokumentumok:

- 1) *Adatkezelési szabályzat*
- 2) *Belső ellenőrzési szabályzat*
- 3) *Esélyegyenlőségi intézkedési terv*
- 4) *Etikai kódex*
- 5) *Felesleges vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzata*
- 6) *Bélyegző nyilvántartási szabályzat*
- 7) *Gyakornoki szabályzat*
- 8) *HACCP*
- 9) *Közalkalmazotti szabályzat*
- 10) *Iratkezelési szabályzat*
- 11) *Számítástechnikai –és szoftvervédelmi szabályzat*
- 12) *Munkaköri leírások (minta: SZMSZ melléklet)*
- 13) *Munkavédelmi szabályzat*
- 14) *Szülői szervezet működési szabályzata*
- 15) *Továbbképzési szabályzat – Beiskolázási terv*
- 16) *Tűzvédelmi szabályzat*
- 17) *Különös közzétételi lista*
- 18) *Kulcskezelési szabályzat*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról 10.§:

Az intézmény a honlapján közzéteszi az október 1-jei állapotnak megfelelő közzétételi listát. A különös közzétételi listát szükség szerint, de legalább nevelési évenként, tanévenként egyszer felül kell vizsgálni.

Az intézmény a honlapján közzé teszi

- *a felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót,*
- *a beiratkozásra meghatározott időt, a fenntartó által engedélyezett csoportok számát,*
- *a térítési díj jogcímét és mértékét, nevelési évenként az egy főre megállapított díjak szerinti mértéket, a fenntartó által adható kedvezményeket, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is,*
- *a nevelési intézmény munkájával összefüggő értékelését,*
- *a nevelési intézmény nyitva tartásának rendjét, éves munkaterv alapján a nevelési évben tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjait,*
- *a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályok megtartásával,*
- *az óvodapedagógusok számát, iskolai végzettségüket, szakképzettségüket,*
- *a nevelő munkát közvetlen segítők számát, iskolai végzettségét, szakképzettségét,*
- *az óvodai csoportok számát,*
- *az egyes csoportokban a gyermekek létszámát.*

1. 3. Az intézmény legfontosabb adatai

Az alapító okirat száma, kelte: 41/2014. (VI. 11.)

A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

Neve: Tulipán Óvoda

OM azonosító: 031405

Székhelye: 3291 Vámosgyörk, Kossuth út 10.

Fenntartó: Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

1. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

A költségvetési szerv alapításáról rendelkező jogszabály: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv

- megnevezése: Vámosgyörk Községi Önkormányzat
- székhelye: 3291 Vámosgyörk, Petőfi út 25.
- alapításának ideje: 1955.

2. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

A költségvetési szerv irányító szervének

- megnevezése: Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
- székhelye: 3291 Vámosgyörk, Petőfi út 25.

3. A költségvetési szerv tevékenysége

A költségvetési szerv közfeladata:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (1) bekezdésben foglaltak értelmében köznevelési feladatok ellátására létesített intézmény.

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	851020	Óvodai nevelés

- a. A költségvetési szerv alaptevékenysége: A kisgyermek óvodai nevelése a településen.

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése

- 091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- 091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai: az intézmény ellátja azon különleges bánásmódot igénylő gyermeket, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem, vagy magatartás szabályozási zavarral) küzd
- 091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladati
- 096010 Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben

4. **A költségvetési szerv illetékessége, működési területe:** Vámosgyörk Község közigazgatási területe.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:
A költségvetési szerv intézményvezetőjét a Képviselő-testület a közalkalmazottakról jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 21. § (1) bekezdésben foglaltak alapján a képesítési követelményeknek megfelelően, határozatlan időre kinevezi, és egyidejűleg megbízza (a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben szóló 138/1992. (X.8.) Kormány rend. 5. § (2) bekezdésben megállapított határozott időtartamra) a költségvetési szerv magasabb vezetői feladatainak ellátására.

Az intézményvezető megbízás nyilvános pályázat útján tölthető be.

A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közalkalmazotti jogviszony	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény

A költségvetési szerv szervezeti felépítése és működése: Szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

6. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

A köznevelési intézmény

- típusa: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 7.§ (1) bekezdésben, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (4) bekezdésében foglaltak értelmében óvoda.
- alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: Óvodai nevelés.

Gazdálkodásával összefüggő jogosítványok: Önállóan működő költségvetési szerv.

A feladatellátási helyen felvehető maximális gyermeklétszám: 60 fő.

2. AZ INTÉZMÉNY FELADATAI

Általános rendelkezések az alaptevékenységre és benne a kiegészítő tevékenységre:

- Az óvodai nevelés ingyenes.
- A köznevelés magában foglalja az óvodai nevelést.
- Az óvodai nevelés a gyermek három éves korában kezdődik. A gyermek annak az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy évig az óvodában maradhat, és azt követően válik tankötelessé.
- A tankötelezettség minden gyermekre érvényes.
- Az intézmény feladatának ellátása során a gyermekek mindenképp álló érdekeit veszi figyelembe. Az egyenlő bánásmód elvének és követelményének eleget téve, azonos feltételeket biztosít minden gyermek számára.
- Az intézményben tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, különösen bőre színe, neme, vallása, nemzetiségi hovatartozása, származása, vagyoni helyzete, cselekvőképességének hiánya vagy egyéb helyzete miatt.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásának speciális fejlesztési feladatait a pedagógiai program tartalmazza. A szakértői véleménnyel rendelkező, integrálható Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek óvodai nevelése a többi gyermekkel együtt, azonos csoportban történik.
- Az óvodai nevelés magyar nyelven folyik.
- Az intézmény világnézeti és vallási kérdésekben semleges. Hit - és vallásoktatást az óvoda a szülők igénye szerint szervezhet a foglalkozások rendjéhez alkalmazkodva, az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve.

Az intézmény számára meghatározott feladatoknak és hatásköröknek az intézmény dolgozói közötti munkamegosztásról az intézmény vezetője gondoskodik.

3. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

3.1. Az intézmény szervezeti felépítése

Az intézmény szervezeti felépítését alá- és fölérendeltség, illetőleg munkamegosztás szerint az SZMSZ 1. számú melléklete (struktúra ábra) tartalmazza.

A vezetés személyi feltételei

- intézményvezető 1 fő

Az intézmény csoportjainak száma: 2

Munkáltatói jogkör gyakorlása

- Az intézményvezető kinevezője a képviselőtestület, felette az egyéb munkáltatói jogokat Vámosgyörk Község polgármestere gyakorolja.
- Az óvoda dolgozóinak munkáltatója az intézményvezető.
- Az üres álláshelyek betöltése előtt ki kell kérni a fenntartó véleményét.

Az intézmény alkalmazott dolgozói

- intézményvezető,
- óvodapedagógusok,
- nevelőmunkát közvetlenül segítő személyzet:
 - dajkák/konyhai kisegítő.

Az intézmény valamennyi dolgozójának a személyi nyilvántartása az óvoda **Törzskönyvében** található.

- A Törzskönyv rögzíti, az óvodákra vonatkozó adatokon kívül, a dolgozók munkafelvételének, illetve munkaviszony megszűnésének idejét.
- A Törzskönyvet az óvodavezető önálló felelősséggel vezeti.
- A dolgozók személyi anyaga az óvodában található, melyet az intézményvezető kezel.

3.2. Az intézmény belső szervezeti egységeinek főbb feladatai

Vezetés

- A község - Önkormányzat által fenntartott óvodáját, pályázat alapján kinevezett intézményvezető vezeti.

A vezetés szerepe a minőség fenntartásában

Az intézmény vezetése biztosítja a szervezet minőségi célkitűzéseinek megvalósításához szükséges folyamatok tervezését és működtetését, valamint az ehhez szükséges erőforrásokat.

Továbbá kidolgozza azokat a folyamatokat, eljárásokat, eszközöket, kialakítja a felelősöket, hatásköröket, amelyek a minőség megvalósulását és ennek kommunikálását jelentik.

Jogi megfelelés biztosítása

Cél: Az intézményvezetés feladata arról gondoskodni, hogy az intézmény jogszerűen működjön. Ennek érdekében a vezetés biztosítja az intézmény használói számára, hogy az intézmény működését szabályozó jogi dokumentumok (törvények, különböző szintű rendeletek, fenntartói és intézményi szintű belső szabályzók) hozzáférhetőek legyenek, azokat az intézmény alkalmazottai ismerjék és betartsák.

A vezetés vagyonyilatkozat tételi kötelezettsége

A 2007. évi CLII. törvény 4.§. a.) pontja alapján intézményünkben a következő munkakörű, beosztású, feladat ellátású, megbízású közalkalmazottak **kötelezettek** a vagyonyilatkozat-tételre:

- intézményvezető.

Az intézményben működő egyeztető fórumok

Nevelőtestület

Az intézmény nevelőtestületét a nevelési intézményben közalkalmazotti jogviszony keretében pedagógus munkakörben foglalkoztatottak közössége alkotja.

Az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve a nevelőtestület, amely a köznevelési törvényben és más jogszabályban meghatározott ügyekben döntési vagy véleményezési jogot gyakorol. A nevelőtestület értekezleteit az intézményvezető vezeti.

Az intézmény nevelőtestületének tagjai:

- a pedagógusok;

Az intézmény alapfeladatának ellátásával összefüggő munkakörök:

- a vezetői munkakör,
- az óvodapedagógus.

A nevelőtestület az éves munkatervben meghatározott időpontokban, ezen felül szükség szerint ülésezik az alábbiak szerint:

- rendszeres értekezletek:
 - tanévnnyitó értekezlet,
 - tanévzáró értekezlet,
 - nevelési értekezlet (aktualitástól és igénytől függően).
- rendkívüli értekezletek: rendkívüli nevelőtestületi értekezletet kell összehívni, ha
 - nevelőtestület tagjainak kétharmada, illetve ha az intézményvezető vagy a vezetőség ezt indokoltnak tartja.

A nevelőtestület értekezletein a részvétel a nevelőtestület minden tagja számára kötelező.

A nevelőtestület – ha a jogszabály másként nem rendelkezik – akkor határozatképes, ha tagjainak legalább ötven százaléka részt vesz a határozathozatalban.

A nevelőtestület dönt

- a pedagógiai program elfogadásáról,
- az SZMSZ elfogadásáról,
- az intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
- az intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
- a továbbképzési program elfogadásáról,
- a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztásáról,
- a házirend elfogadásáról,
- az intézményvezetői, tagóvoda vezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény tartalmáról,
- saját működéséről,
- döntéshozatalának rendjéről,
- az átruházott hatáskörökről.

**Véleményt
nyilvánít**

- az intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben,

**A
nevelőtestület
véleményét ki
kell kérni**

- az egyes pedagógusok külön megbízásának elosztása során,
 - külön jogszabályban meghatározott ügyekben,
 - a köznevelési intézmény vezetőjének megbízása előtt.
-
- A nevelőtestület döntéseit nevelőtestületi értekezleten - ha jogszabály másként nem rendelkezik – nyílt szavazással, szótöbbséggel hozza.
 - Titkos szavazást akkor lehet elrendelni, ha azt jogszabály előírja, vagy állásfoglalást igénylő személyi ügyben az érintett kéri.
 - A nevelőtestületi értekezletről jegyzőkönyvet vagy emlékeztetőt kell vezetni.
 - Alkalmazotti értekezletet kell tartani abban az esetben, ha jogszabály valamely kérdés eldöntésére a nevelőtestület helyett az alkalmazotti közösséget hatalmazza fel. Az alkalmazotti értekezletre – ha a jogszabály másképpen nem rendelkezik – a nevelőtestületi értekezletre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok

Az intézményi munka egyes aktuális feladatainak megoldására a tantestület tagjaiból munkacsoportok alakulhatnak a nevelőtestület vagy az intézményvezető döntése alapján.

Amennyiben az alkalmi munkacsoportot az intézményvezető hozza létre, erről tájékoztatnia kell a nevelőtestületet.

Az alkalmi munkacsoportok tagjait és vezetőjét - a nevelőtestület véleményét kikérve - az intézményvezető bízza meg. A munkacsoportok feladatát az éves munkaterv tartalmazza.

A csoport vezetője, feladata ellátásáról a munkaértekezleteken számol be a nevelőtestület előtt.

Szülői szervezet

Az intézményben Szülői Szervezet működik.

A szülői szervezet képviselőit az óvodába felvett gyermekek szüleinek több mint ötven százaléka választja meg.

**A szülői
szervezet dönt**

- saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról,
- tisztségviselőinek megválasztásáról.

**A szülői
szervezet
véleményt
nyilvánít**

- az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben.

**A szülői
szervezet
véleményét ki
kell kérni**

- a fakultatív hit- és vallásoktatás idejének, helyének meghatározásakor,
- az SZMSZ elfogadásakor,
- az intézmény vezetőjének megbízása, megbízás visszavonása előtt,
- intézményi munkaterv elfogadásakor.

3.3. Az intézmény belső kapcsolattartási rendje

A közösségek közötti kapcsolattartás formáit tartalmazza

- az éves munkaterv,
- a részletes munkaköri leírások.

A kapcsolattartás rendje, formája

Óvodai közösségek:

- nevelőtestület közössége,
- szülők közössége,
- alkalmazotti közösség.

A kapcsolattartás formái

- Az intézményvezető mindennapos kapcsolatot tart az óvodával személyesen, telefonon vagy e-mailen.

Értekezletek

Az óvodákban az alábbi értekezleteket kell megtartani:

- nevelőtestületi,
- munkatársi,
- szülői.

Nevelőtestületi

- Rendszeres kibővített értekezlet - évente 2x, témáját és időpontját a munkaterv tartalmazza.
- Rendkívüli nevelőtestületi értekezlet - összehívhatja az intézményvezető, vagy a nevelőtestület, ha azt a nevelők 1/3-a kéri.

A javaslattevő is és az intézményvezető is köteles előre közölni az értekezlet témáját.
Az értekezletről mindenkor jegyzőkönyvet kell készíteni.

Munkatársi

- Az intézményvezető hívhatja össze, de kezdeményezhetik a munkatársak is az előző feltételek mellett.
- Résztvevők: óvodapedagógusok, dajkák, egyéb dolgozók

Célja és feladata

- Az óvodai nevelés célkitűzéseinek ismertetés.
- Eredmények, hiányosságok feltárása, megvitatása.
- A soron következő feladatok megbeszélése, felelősök kijelölése.
- Munkaszervezési kérdések megbeszélése.
- A dolgozók élet-, és munkakörülményeinek megbeszélése.
- Tájékoztatás aktuális kérdésekről.
- A dolgozók véleményének, javaslatainak meghallgatása.
- Tűzvédelmi és munkavédelmi oktatás megtartása.

Szülői

- A szülői értekezletet az Szülői Szervezet elnökének egyetértésével az óvodavezető és a csoportvezető óvodapedagógusok hívják össze.
- Igény esetén az intézményvezető is összehívhat kibővített szülői értekezletet.
- Az értekezletek időpontját és témáját a munkaterv tartalmazza.

- Az értekezlet napirendjét három nappal előbb a szülők tudomására kell hozni hirdetőtáblán, vagy meghívók segítségével.

Célja és feladata

- A szülők pedagógiai ismeretének bővítése.
- Az óvodai nevelés célkitűzéseinek, módszereinek ismertetése.
- Tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
- Egészségügyi felvilágosító tevékenység.
- Az SZMK vezetőségének megválasztása, munkatervének és végzett munkájának ismertetése, értékelése.
- Tájékoztatás aktuális kérdésekről.

Az intézményvezető felel:

- az intézmény szakszerű és törvényes működéséért,
- a takarékos gazdálkodásért,
- a pedagógiai munkáért,
- az óvoda ellenőrzési rendszerének működtetéséért,
- a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
- a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- a pedagógusok középtávú továbbképzési programjának, valamint az éves beiskolázási terv elkészítéséért,
- a pedagógusok továbbképzésének megszervezéséért,
- a munkavállaló érdekképviselői szervekkel, a szülői szervezettel való együttműködésért,
- a kötelezettségvállalási, munkáltatói és kiadmányozási jogkör gyakorlásáért,
- az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben való döntésért, amelyet jogszabály nem utal át más hatáskörbe,
- a jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettség betartásáért a közalkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire vonatkozó kérdésekben
- az intézmény külső szervek előtti teljes képviselétéért azon lehetőség figyelembe vételével, hogy a képviselőre meghatározott ügyekben eseti vagy állandó megbízást adhat,
- a jogszabályok által a vezető hatáskörébe utalt – és nem átruházható – feladatok ellátásáért,
- a gyermekbalesetek megelőzéséért,
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának szervezéséért,
- a nevelőtestületi értekezletek és az alkalmazotti közösség értekezletének előkészítéséért, vezetéséért,
- a döntések (állásfoglalások) végrehajtásának megszervezéséért és előkészítéséért,
- a nevelőmunka irányításáért és ellenőrzéséért,
- a rendelkezésre álló költségvetés alapján a szükséges tárgyi feltételek biztosításáért,
- a helyi szülői szervezet működtetésének segítéséért,
- a helyettesi beosztás elkészítéséért,
- közvetlenül szervezi és irányítja a dajkák munkáját.

A részletes feladatokat a munkaköri leírás határozza meg.

A nevelőtestület és a dajkák csoportja közötti kapcsolattartás az óvodai munka egészét, valamint az óvoda valamennyi alkalmazottját érintő ügyekben a félévente egy alkalommal összehívott, valamennyi alkalmazott részvételével tartott alkalmazotti

értekezleten valósul meg.

Az egyes tervezési időszak feladatait a csoport óvodapedagógusai rendszeresen megbeszélik a csoporthoz beosztott dajkával.

A vezető és az óvodai szülői szervezet közötti kapcsolat formái, a szülői szervezetre ruházott véleményezési jog

- Az vezető és a szülői szervezet elnöke az együttműködés tartalmát és formáját az éves munkaterv és a szülői szervezet munkaprogramjának egyeztetésével állapítják meg. A szülői szervezet működésének feltételeiről az intézményvezető gondoskodik.
- A szülői szervezet képviselőjét meg kell hívni a nevelőtestületi ülés azon napirendi pontjainak tárgyalásához, amelyekben a szülői szervezetnek egyetértési vagy véleményezési joga van.
- Ha a szülői szervezet az intézmény működésével kapcsolatosan véleményt nyilvánított, vagy a nevelőtestület hatáskörébe tartozó ügyben javaslatot tett, a vélemény és a javaslat előterjesztéséről – 8 napon belüli rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásával – az óvodavezető gondoskodik.
- Az intézmény vezetője a szülői szervezet elnökét legalább félévente tájékoztatja az intézményben folyó nevelőmunkáról és a gyermekeket érintő kérdésekről.
- Az óvodapedagógus a csoport szülői szervezetének képviselőjét havonta tájékoztatja.

A szülők és óvodai nevelők kapcsolattartása

- Az óvoda vezetésében a szülők képviselőjét az óvodai Szülői Szervezet látja el.
- A választmány munkaterv alapján dolgozik, melynek elkészítéséért és végrehajtásáért az Szülői Szervezet elnöke és a tagintézmény vezetője felelős.
- A szülők kötelelességeit és jogait a Nkt. 72. §-a tartalmazza.
- A szülői szervezet intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezet vezetője vagy a választott elnök juttatja el az intézményvezetőjéhez.
- A szülői szervezet vezetőségét a munkatervben rögzített időpontban, tanévenként legalább kétszer hívja össze az óvodavezető, ezen alkalmakkor tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, éves értékeléséről, valamint meghallgatja a szülői szervezet véleményét és javaslatait.

A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

Az óvodapedagógusok rendszeres szóbeli tájékoztatást kötelesek adni a gyermekekről. Minden olyan információ, mely a gyermek előmenetelével kapcsolatosan meghatározó lehet, illetve érinti annak intézményben való tartózkodását – gyerekek alapvető személyiségi jogait nem sértve téma kell, legyen. Amennyiben olyan felmerülő kérdés, probléma lép fel, melyben a csoportban dolgozó óvodapedagógus nem tudhat megfelelő információt adni, az intézmény vezetőjéhez kell irányítani a szülőket. Minden olyan ügygel kapcsolatosan, mely a gyermeket alapvető jogaikban érinti, az előírt protokollnak megfelelően kell eljárni.

A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezletek.

Az egyéni tájékoztatás az adott szülővel előre egyeztetett formában, módon és időben zajlik az óvodapedagógusok saját meglátása szerint.

A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Az óvodai élet eseményeiről félévente az intézmény honlapján programajánlót kapnak a szülők. Az óvoda faliújságán, illetőleg a csoportszobák bejáratánál elhelyezett üzenő falon elolvashatják az éppen aktuális ajánlatokat, közelgő eseményeket, feladataikat. Amennyiben szükséges külön levélben szólítjuk meg a szülőket, illetve nevelőszülőket, gyámokat.

A szülői értekezletek rendje

A csoportok szülői közössége számára az intézmény nevelési évenként legalább kétszer, a munkatervben rögzített időpontú, szülői értekezletet tart az óvodavezető irányításával, az óvodapedagógusok közreműködésével.

Az évnitő szülői értekezleten közös bevezetőt tart az intézményvezető, ahol szülők értesülnek a nevelési év rendjéről, feladatairól, aktuális helyzetéről.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézményvezető, az óvodapedagógus, a szülői szervezet képviselője kezdeményezésére, a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

A szülői fogadóórák rendje

Az intézményvezető, illetve az óvodapedagógusok a nevelési év során munkaidejükben fogadják a szülőket, illetőleg esetenként előre megbeszélte időpontban azon kívül is.

A szülők és óvodapedagógusok a nevelőmunka összehangolására az alábbi esetekben nyílik lehetőség

- Nyílt napokon, játszó délutánokon;
- Nyilvános ünnepélyeken;
- Fogadóórákon;
- Családlátogatásokon;
- Szülői értekezleteken;
- Hirdetőn kifüggesztett információkon keresztül;
- Óvodai rendezvények, vásárok közös megszervezése során;
- Kirándulások során.

Az egyéb részletes bontás a helyi munkatervekben található.

A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása, a feladatok elvégzésével megbízott beszámoltatása

- Az intézmény dolgozói közalkalmazottak, ezért munkavégzésükkel kapcsolatos kötelelességeiket és jogaikat a munka törvénykönyve mellett a közalkalmazotti törvény szabályozza. Az alkalmazottak egy része nevelőmunkát végző **pedagógus**, a többi dolgozó a nevelő munkát közvetlenül vagy közvetetten segítő **más közalkalmazott**. A pedagógus az óvodai nevelőmunka ellátása során a gyermekkel összefüggő tevékenységgel kapcsolatban közfeladatot ellátó személy, büntetőjogi védelem szempontjából.
- Az alkalmazotti közösséget és azok képviselőit jogszabályokban

meghatározott részvételi, javaslattételi, véleményezési, egyetértési és döntési jogok illetik meg.

- **Részvételi jog** illeti meg az intézmény minden dolgozóját és közösségét azokon a rendezvényeken, amelyekre meghívót kap.
- **Javaslattételi és véleményezési jog** illeti meg az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban álló minden személyt és közösséget. Az elhangzott javaslatokat és véleményeket a döntés előkészítése során a döntési jogkör gyakorlójának mérlegelnie kell.
- A döntési jogkör gyakorlójának az írásban kifejtett javaslattal, véleménnyel kapcsolatos álláspontját a javaslattevővel, véleményezővel közölni kell.
- Az **egyetértési jog** az intézkedés meghozatalának feltétele. A jogkör gyakorlója az adott kérdésekben csak úgy rendelkezhet, ha a hatályos jogszabályok szerint az egyetértésre jogosult személy, vagy közösség az intézkedéssel ténylegesen egyetért.
- A **döntési jog** a rendelkező személy, vagy testület számára kizárólagos intézkedési jog, amelyet jogszabályok biztosítanak. Személyes jogkör esetén a jogkör gyakorlója teljes felelősséggel egy személyben - testületi jogkör esetén a testület abszolút többség (50% + 1 fő) alapján dönt. A testület akkor határozatképes, ha kétharmad része jelen van.

3.4. Külső kapcsolatok rendszere, formája, módja

Az intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart a fenntartóval és a partnerintézményekkel. A partnerek véleményét munkánkról rendszeresen és meghatározott módon megkérdezzük és figyelembe vesszük.

Az intézmény esetenkénti kapcsolatot tart fenn a továbbképzést szervező intézettel, Szakszolgálattal, védőnői szolgálattal.

Az óvodát a külső intézményekkel, szervekkel fenntartott kapcsolataiban az intézményvezető képviseli. Az éves munkatervben rögzítettek alapján, az óvodavezető, és a nevelőtestület is kapcsolatot tart a különböző társintézményekkel.

A fenntartó és az intézmény kapcsolata

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, ami kiterjed

- az intézmény működésével, működtetésével összefüggő feladatok ellátására,
- az intézmény alapidokumentumainak előterjesztésére, elfogadására,
- az intézmény pénzügyi-gazdálkodási tevékenységére,
- az intézménygazdálkodási, törvényességi ellenőrzésére,
- az intézmény szakmai munkájának eredményességére, a szakmai munka értékelésére.

A kapcsolattartás formái

- szóbeli tájékoztatás,
- beszámolók, jelentések,
- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, gyűlésen való részvétel,
- a fenntartó rendelkezéseinek átvétele, végrehajtása,
- speciális információ szolgáltatás az intézmény működéséhez, gazdálkodásához, szakmai munkájához kapcsolódóan,
- statisztikai adatszolgáltatás
- az intézmény működésének és tartalmi munkájának értékelése

Az általános iskola és óvoda kapcsolata

- Az óvodavezető, óvodapedagógusok rendszeres kapcsolatot tartanak az iskola igazgatójával, pedagógusaival.
- A kapcsolattartás célja az iskolába menő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása.

A Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyöngyösi tagintézménye

A kapcsolattartás formája elsősorban eseti, ami kiterjed

- a gyermekek fejlettségével, személyiségével, magatartásával összefüggő szakvélemény megkérésére,
- az iskolai alkalmasság, felkészültség megállapítására,
- a gyerekek Szakszolgálatba történő fejlesztésére, foglalkozására,
- az intézményvezető konzultációs kapcsolatot tarthat a Szakszolgálattal a vizsgálatra küldött, vagy fejlesztő foglalkozásokon résztvevő gyermekekkel kapcsolatban.

Tanulási képességeket vizsgáló bizottságok és az intézmény kapcsolata

A sajátos nevelési igényű gyermekek vizsgálatával összefüggő kapcsolattartásra az intézményvezető jogosult.

Feladata

- a vizsgálatok kérelme,
- a szakértői véleménnyel felvett óvodás szakvéleménye szerinti kapcsolatfelvétel kezdeményezése,
- a szakértői véleményben rögzített kontroll vizsgálatok határidő szerinti kérelme,
- a gyermek érdekében szükségesnek ítélt vizsgálatok kezdeményezése, kérelme.

Kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal

- Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse folyamatos kapcsolatot tart a Gyermekjóléti szolgálattal. A személyes találkozás negyedéves rendszerességgel történik a Családsegítő- Gyermekjóléti szolgálattal. Ezen a napon a családban jelentkező működési zavarokat ellensúlyozzák, a veszélyeztetettséget előidéző okok megoldására, megszüntetésére javaslatot készítenek.
- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, testi-, lelki egészségének biztosítása érdekében tájékoztatják a szülőt a jogokról, támogatásokról, ellátási formákról, a fenntartó önkormányzat ezzel kapcsolatos rendeletéről.
- Segítséget nyújtanak a kérelmek előterjesztéséhez, szükség esetén kezdeményezik a támogatás megállapítását, az ellátás igénybevételét.
- Észlelő-, és jelzőrendszerként működik az óvodai intézményben dolgozó valamennyi pedagógus - a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Intézményvezető kapcsolatot tart

- Az önkormányzat részéről a polgármesterrel, valamint önkormányzati tagokkal;
- A polgármesteri hivatal illetékes vezetőivel, dolgozóival;
- Az iskola igazgatójával,
- a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjével,
- a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyöngyösi Tagintézményének vezetőjével,
- A Megyei Pedagógiai Oktatási Központtal.

A kirándulások, séták, színházlátogatások szervezése a munkaterv alapján történik. A csoportok minden tevékenység szervezésekor előzetesen, szóban értesítik az eseményekről az intézményvezetőt.

3.5. Belső ellenőrzés

Az intézmény belső ellenőrzésének megszervezéséért, rendszerének kialakításáért az intézményvezető a felelős. **(A részletes folyamatszabályozás megtalálható az intézmény Belső ellenőrzési szabályzatában.)**

A belső ellenőrzés feladatköre magában foglalja az intézményben folyó

- szakmai tevékenységgel összefüggő, valamint
- a gazdálkodási, működési tevékenységgel kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

A szakmai ellenőrzések ellenőrzési terv alapján történnek, az ellenőrzési terv az intézményi éves munkaterv melléklete.

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének az intézményben alkalmazott módszerei:

- látogatás,
- vizsgálat,
- helyszíni ellenőrzés,
- beszámoltatás szóban és írásban,
- dokumentumok ellenőrzése,
- adatok bekérése,
- értekezlet, konzultáció.

A nevelőmunka belső ellenőrzésének rendje

- Az intézményvezető az ellenőrzési ütemterv alapján végzi a közalkalmazottak munkájának ellenőrzését a pedagógiai munka eredményessége és az óvoda zavartalan működése érdekében.
- Az ellenőrzési ütemtervet az intézményvezető készíti el.

Az ellenőrzési terv tartalmazza:

- az ellenőrzési területeket,
- az ellenőrzés formáját, módszerét,
- az ellenőrzés főbb szempontjait,
- az ellenőrzött időszak meghatározását,
- az ellenőrzést végzők megnevezését,
- az ellenőrzés időpontját,
- az ellenőrzés tapasztalati értékelésének időpontját, és módját.

Az ellenőrzési tervet az óvodában nyilvánosságra kell hozni.

Az ellenőrzési tervben nem szereplő, rendkívüli ellenőrzésről az intézményvezető dönt. Rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhet:

- az óvodavezető
- a szülői szervezet.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módjára,
- minőségére,
- a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre.

Az ellenőrzés fajtái

- Tervszerű, előre megbeszélte szempontok szerint, az önértékeléshez kapcsolódóan.
- Spontán, alkalmi szerű, a problémák feltárása, megoldása érdekében, valamint a napi felkészültség felmérése miatt.

Az ellenőrzés tapasztalatait mindenkor értékelni kell. Az általános tapasztalatokat a nevelőtestülettel ismertetni kell.

Az óvoda belső ellenőrzésre jogosultak

intézményvezető (minden csoportban, minden tevékenységet jogosult ellenőrizni).

Visszacsatolás az ellenőrzésre

- azonnali megbeszélés az ellenőrzött személlyel,
- nevelési évet értékelő munkatársi és nevelőtestületi értekezleteken.

Az ellenőrzés szempontjai

- a törvényesség betartása,
- a pedagógiai program teljesítése,
- az intézmény működését meghatározó szabályzatok betartása,
- a dolgozó munkaköri leírásának teljesítése,
- pedagógiai eredményesség,
- szakmai, módszertani kultúra.

Mindenkori szempont a gyermek fejlettségi-, neveltségi, viselkedési szintjének, szokás-, szabályrendszerének, társakhoz való viszonyának, játék tevékenységének megfigyelése, illetve az évente elfogadott szempontok alapján.

Az ellenőrzés követelményei

- Az óvodapedagógusok személyiségének, egyéniségének, egyéni adottságainak megfigyelése a nyolc kompetencia terület alapján.
(Az ellenőrzött személy véleményét meg kell hallgatni, az eredményesség számonkérése érdekében)
- Az ellenőrzést mindenkor értékelésnek kell követnie, amelynek segítenie kell a fejlesztést, az elemzés után konkrét feladatokat kell meghatározni, határidővel, mely része az önfejlesztési tervnek.
- Az ellenőrzésnek mindenkor reális helyzetet figyelembevevőnek, elfogulatlanak kell lennie.
- Az óvoda éves munkatervében évről-évre ki kell egészíteni az ellenőrzési szempontokat, és azt az éves ellenőrzési tervben rögzíteni kell.

Külső ellenőrzés, tanfelügyelet

Cél: Az intézmény működésére vonatkozó külső és belső szabályozóknak való megfelelés vizsgálata. Az írott dokumentumok, követelmények, normák összehasonlítása, megfeleltetése a valódi működésnek.

Az intézmény vezetése meghatározza működő folyamatainak ellenőrzésével kapcsolatos hatásköröket, módszereket. Meghatározza az ellenőrzés során nyert információk felhasználásának módját és az ellenőrzést követő beavatkozást.

Az ellenőrzés kiterjed a nevelőmunkára, az óvoda egész munkájára, a szervezeti kultúrára.

Az ellenőrzés 3 szinten valósul meg:

- a pedagógus,
- a vezető,
- az intézmény.

Az óvodapedagógus pedagógiai-szakmai ellenőrzésének területei

1. Pedagógiai módszertani felkészültség
2. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel, együtt történő sikeres neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség
3. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység,
4. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
5. A tanulás támogatása
6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A vezető pedagógiai-szakmai ellenőrzésének területei

1. A nevelési-, tanulási-, fejlesztési folyamatstratégiai vezetése és operatív irányítása
2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása
3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása
4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása
5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

Az intézmény pedagógiai-szakmai ellenőrzésének területei

1. Pedagógiai folyamatok
2. Személyiség- és közösségfejlesztés
3. Eredmények
4. Belső kapcsolatok, együttműködés
5. Az intézmény külső kapcsolatai
6. A pedagógiai munka feltételei

7. Az Óvodai nevelés országos alapprogramban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés

4. AZ ÓVODA MŰKÖDÉSI RENDJE

Az óvoda a gyermek hároméves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

4.1. Az óvodai felvétel rendje

- Az óvodai felvétel jelentkezés útján történik.
- A felvételnél meghatározó a fenntartó által megállapított férőhelyszám.
- A gyermeket abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek környezetében (körzetében) lakik, illetve szülője dolgozik, rugalmasan biztosítva (a törvényi szabályoknak megfelelően) a szülő számára a szabad óvodaválasztást.
- Az óvodai jelentkezés módját, a határidő előtt legalább 30 nappal, nyilvánosságra hozza a fenntartó.
- A felvételt az óvodavezető bonyolítja le. Amennyiben több a jelentkezők száma, mint a férőhelyszám, bizottságot kell létrehozni, amelyben biztosítani kell a szülők képviselését is.
- Minden jelentkező gyermeket nyilvántartásba kell venni.
- A szülő gyermeke felvételét bármikor kérheti a törvényi előírások határain belül.
- A beíratáshoz szükséges:
 - a gyermek személyi azonosítója és lakcímkártyája,
 - az egyik szülő személyi igazolványa és lakcímkártyája.

Csoportok szervezési elvei

- létszámhatárok (minimum 13 fő, maximum 30 fő),
- csoportszoba férőhelye,
- tartalmi szempontok alapján:
 - életkor,
 - fejlettség.

Óvodán belül, ha a feltételek adottak, többféle csoport-kialakítási elv is érvényesülhet, amennyiben az nem sérti a helyi nevelési gyakorlat alapelveit.

Napi nyolcórás, vagy több ellátás szervezése

A fenntartó által biztosított keretek között, - a szülők igénye alapján- a gyermekek egész napos ellátásban részesülhetnek. Az óvoda reggel 6 órától délután 16.30 óráig fogadja a gyermekeket.

A reggeli gyülekezés egy csoportban történik, 7.30 óráig, a délutáni időszakban a csökkenő csoportlétszámok miatt 15.30 órától összevontan működhetnek a csoportok.

Az összevonás elvei:

- normál csoportlétszámok kialakítása (minimum 13 fő),
- a nevelés folyamatosságának megtartása.

4.2. Rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás, kapcsolattartás rendje

- Az Nkt. 25 § (5) bekezdése alapján az óvodába járó gyermekek egészségügyi gondozását a település háziorvosa, fogorvosa és védőnője látja el (a fenntartó és a háziorvosi szolgálat közötti megállapodás alapján).
- Az egészségügyi ellátás a 26/1997. NM. rendelet alapján történik. (Az orvos és védőnő feladatait külön jogszabály tartalmazza.)
- Az óvodavezető feladatai az egészségügyi ellátás keretén belül:
 - biztosítani az egészségügyi (védőnői) munka feltételeit, (védőnők számára az óvodákban),
 - gondoskodni a szülők tájékoztatásáról kötelezettségükkel kapcsolatosan,
 - szükség szerint előkészíteni a gyermekek védőnői vizsgálatát.
- A védőnő negyedévente ellenőrzi a gyermekeket az óvodai közösségben.
- A látás-, és hallásellenőrzést évente – szakrendelőben – elvégzi a védőnő.

4.3. Az intézmény egészségvédelmi szabályai

Az óvoda működése során az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által meghatározott szabályokat szigorúan be kell tartani!

- Az óvodában megbetegedett, lázas gyermeket a szülőnek az értesítéstől számított legrövidebb időn belül haza kell vinnie
- Az óvónőnek addig is gondoskodnia kell a gyermek elkülönítéséről, ha szükséges orvosi ellátásáról.
- Lábadozó, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek az óvodát, teljes gyógyulásig nem látogathatja.
- Betegség után csak orvosi igazolással fogadható a gyermek az óvodába.
- Fertőző gyermekbetegség esetén az óvodát azonnal értesíteni kell! A további megbetegedések elkerülése érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a fertőtlenítésre.
- Az óvodában csak egészségügyi könyvvel rendelkező személyek dolgozhatnak.
- Az óvoda konyháján csak egészségügyi könyvvel rendelkező személyek tartózkodhatnak.
- A csoportszobába a szülők csak az engedélyezett alkalmakkor tartózkodhatnak (nyílt napok, ünnepélyek, szülői értekezlet, stb.).
- Az óvoda egész területén dohányozni tilos!
- Az intézményen belül szeszesital fogyasztása tilos!
- Az óvoda helyiségeit, más nem nevelési célra átengedni csak a gyermekek távollétében (nevelési időn túl) lehet.
- Az óvoda dolgozói továbbá ügynökök, üzletkötők, vagy más személyek az óvoda területén kereskedelmi tevékenységet nem folytathatnak. (Kivétel az óvoda által szervezett vásárok alkalmával.)
- ***Az óvoda helyiségeiben párt, vagy párthoz kötődő társadalmi szervezetek nem működhetnek.***

4.4. Az óvoda munkarendje

Az SZMSZ alapelveinek konkretizálását a Munkaterv tartalmazza, amely évente kerül felülvizsgálatra.

4.5. Az év rendje

- Az óvodai nevelési év szeptember 01-től, a következő év augusztus 31-ig tart.
- Az óvoda **nyári zárva tartása** 4 hét, amely évente kerül egyeztetésre az fenntartóval, hogy a szükséges karbantartási és felújítási munkák elvégzésére sor kerülhessen. Az óvodavezető a zárva tartás pontos időpontját legkésőbb, minden év február 15-ig a szülők tudomására adja, írásban.
- Az ünnepekkel, megemlékezésekkel kapcsolatos változásokról - országos és helyi rendelkezések figyelembe vétele mellett - hét nappal előbb kell a szülőket értesíteni.
- A **nevelés nélküli munkanapok** igénybevételének időpontjáról az óvoda kikéri a szülők véleményét. A konkrét időpontról hét nappal előbb tájékoztatni kell a szülőket. (Az igényelhető öt nappal, három napot arra az időszakra kell tervezni, amikor az ünnepek előtt, illetve után csökkent létszámmal üzemel az óvoda. Pl.: az iskolai téli-, őszi-, tavaszi szünet.) A zárva tartás alatt a szülők igénye alapján, ügyeletet kell szervezni.
- Az összevont csoport működésének szempontja, hogy a csoport létszáma nem haladhatja meg a normatívában meghatározott keret felső határát.

4.6. Gyermekvédelmi rendszer

Az intézményben gyermekvédelmi felelős látja el a gyermekvédelemmel összefüggő feladatokat.

Tanév kezdéskor a szülők tájékoztatást kapnak a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy mely időpontokban hol kereshető fel.

- Az óvoda hirdető tábláján a szülők által jól látható helyen kerül közzétételre a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címe, telefonszáma.

4.7. Tájékoztatás a pedagógiai programról, az SZMSZ-ről és a házirendről

Az óvodavezető irodájában kell elhelyezni hitelesített másolati példányban:

- az intézmény pedagógiai programját,
- az intézmény szervezeti és működési szabályzatát,
- az óvoda házirendjét.

Ezt a szülők az óvodavezetőtől előzetes egyeztetés után elkérhetik.

- A szülők az intézményvezetőtől kérhetnek szóbeli tájékoztatást a dokumentumokról.
- Az óvoda hirdetőabláján közölni kell a dokumentumok elhelyezését, valamint a tájékoztatás idejét.
- Az intézmény dokumentumainak egyéb megismerési formája az intézmény honlapja: www.tuliovi.hu
- Az óvodai beiratások előtt a szülők tájékoztatására az óvodavezető intézkedése szerint szervezett formában is sor kerülhet.

4.8. Belépés és benttartózkodás azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az óvodával

Külön engedély és felügyelet nélkül tartózkodhat az intézményben a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy arra az időtartamra, amely

- a gyermek érkezésekor a gyermek átöltöztetéséhez és az óvodapedagógusnak felügyeletre átadásához, valamint a kísérő távozásához szükséges,
- a gyermek távozásakor a gyermek óvodapedagógustól való átvételéhez, átöltöztetéséhez, valamint távozáshoz szükséges.

Külön engedély és felügyelet mellett tartózkodhat az intézményben

- a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy akkor, ha nem az intézmény nyitvatartási rendjében meghatározott időben érkezik az intézménybe,
- valamint minden más személy.

A külön engedélyt az óvoda vezetőjétől kell kérni. Csak az általa adott szóbeli engedély, és szükség szerint, egy dolgozó felügyelete mellett lehet az intézményben tartózkodni.

Nem kell a benttartózkodásra engedélyt kérni

- a szülőnek, a gondviselőnek az óvoda által tartott értekezletekre, meghívott programokra való érkezésekor;
- a meghívottaknak az óvoda valamely rendezvényén való tartózkodásakor.

Az intézménnyel jogviszonyban nem állók intézménybe lépése, benttartózkodása, a következők szerint történhet

- A fenntartói, szakértői, szaktanácsadói és egyéb hivatalos látogatás az intézményvezetővel történt egyeztetés szerint történik.

- Az óvodába érkező személyt az őt fogadó alkalmazott az irodába kíséri, ahol a belépni kívánó személy a szükséges engedélyt intézheti. Ilyen esetben a személy felett folyamatos felügyeletet kell gyakorolni.
- Az óvodai csoportok és foglalkozások látogatását külsős személyek (kivéve a szülők) részére az óvodavezető engedélyezi.

4.9. A vezető intézményben való benntartózkodásának rendje, a helyettesítés rendje

- A vezető heti munkaideje 40 óra.
- **A vezető akadályoztatása** esetén, - az azonnali döntést nem igénylő kizárólagos hatáskörében, valamint a gazdasági jogkörébe tartozó ügyek kivételével - teljes felelősséggel az arra kijelölt óvodapedagógus látja el.
- A helyettesítéssel megbízott óvodapedagógus az intézményvezető tartós távolléte esetén gyakorolja a kizárólagos jogkörként fenntartott hatásköröket is. Tartós távollétnek minősül a legalább kéthetes, folyamatos távollét.
- A helyettes megnevezése a helyi éves munkatervben szerepel.
- Az óvodavezető és helyettese együttes akadályoztatása esetén, óvodán belül a legmagasabb szolgálati idővel rendelkező pedagógus látja el a helyettesítést. Intézkedési jogköre az intézmény működésével, a gyermekek biztonságának megóvásával összefüggő azonnali döntést igénylő ügyekre terjed ki.
- Az intézmény dolgozóinak munkaideje heti 40 óra, melyből az óvodapedagógusok heti 32 órát kötelesek gyermekcsoportban eltölteni.
- Az ettől eltérő kedvezményeket az egyéni munkaköri leírás tartalmazza.

4.10. Intézményi óvó, védő előírások

- Az intézmény minden dolgozójának alapvető feladata, hogy az egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, baleset, vagy annak megelőzése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegye.
- Minden dolgozónak ismerni kell a Munkavédelmi Szabályzatot és Tűzvédelmi Szabályzatot, valamint tűz esetén előírt utasításokat, a menekülés útját.

A dolgozók munkaköri alkalmassági vizsgálata

- Az intézmény dolgozóinak munkaköri alkalmassági vizsgálata a 33/1998. (VI.24.) NM rendelete alapján történik. Munkába lépés előtt valamennyi dolgozó köteles foglalkozás – egészségügyi vizsgálaton részt venni, az intézmény, foglalkozás - egészségügyi orvosánál.
- **A munkavállalók időszakos, rendszeres vizsgálaton vesznek részt, a mindenkori érvényes jogszabályban előírtak szerint.**

A gyermekekkel kapcsolatos óvó, védő előírások

- A gyermekek egészsége és testi épségének védelme érdekében minden óvodai dolgozó kötelessége a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokra, a tilos és az elvárható magatartásformákra a figyelmet felhívni. Az óvodai nevelési év megkezdésekor, óvodai tevékenységek alkalmával: kirándulások, uszodai, és egyéb külön szervezett tevékenységek előtt – fel kell hívni a figyelmet az

eszközök helyes használatára, a biztonságos közlekedésre, a helyes viselkedésre. Az ismertetés a gyermekek életkorának megfelelő szintű kell, hogy legyen. **Az ismertetés tényét, tartalmát, időpontját az adott csoport csoportnaplójában kell dokumentálni.**

- Az intézmény összes dolgozójának kötelessége, amennyiben balesetet előidéző veszélyt észlelt azt megszüntesse, vagy a megszüntetés érdekében intézkedjen.

Gondoskodni kell az épületben, illetve a helységek berendezésében rejlő balesetveszély elhárításáról

- Tetőcserép, csatorna, külső vakolat megfelelő állapotának folyamatos figyelemmel való követése, a szükséges javítás azonnali megszervezése.
- Bútorzat, játékok szálkamentessége, (lehetőleg lekerekített sarkok) stabil polcrendszer és ülőhelyek biztosítása.
- Lépcsők csúszás mentességének biztosítása.
- Köves-, melegpadlós helységek felmosása csak akkor, amikor a gyermekek nem tartózkodnak ott.
- Sporteszközök stabilitásának biztosítása.
- Konnektorok ellátása védődugóval.
- A vegyszerek, tisztítószer - gyermekek elől elzárva történő- tárolása.
- Az audiovizuális eszközök használata felnőttek felügyelete mellett.
- Az épület ajtóinak biztonságos zárása.

Gondoskodni kell az udvari játékok stabilitásáról és a felnőttek felügyeletéről

- Kiálló, hegyes, szöges tárgyak eltávolítása.
- Figyelem felhívás az udvaron található cserjék ágaira (bogyók, egyéb termések fogyasztásának veszélyeire, ...).

Kirándulások előtt fel kell hívni a gyermekek figyelmét

- A hegyoldalon történő közlekedésre.
- Alapvető közlekedési szabályokra.
- Vízparton a víz veszélyére.
- A növények és az esetlegesen közelükbe merészkedő állatok veszélyeire.

Az esetlegesen mégis bekövetkező baleset esetén az óvónő teendőinek sorrendisége

- Elsősegélynyújtás, sérült ellátása.
- Orvoshoz szállítás, illetve mentő értesítése (szükség szerint) az óvónő által.
- A szülő értesítése.
- Baleseti jegyzőkönyv készítése. ([www. om.hu/baleset](http://www.om.hu/baleset)) veboldalon.

4.11. Rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendők

Az óvoda működésében rendkívüli eseménynek kell minősíteni minden olyan előre nem látható eseményt, amely a nevelőmunka szokásos menetét akadályozza, illetve az óvodába járó gyermekeknek és dolgozóinak biztonságát és egészségét, valamint az intézmény épületét, felszerelését veszélyezteti.

Rendkívüli eseménynek minősül különösen:

- a természeti katasztrófa,
- a tűz,
- a robbanással történő fenyegetés.

Amennyiben az intézmény bármely dolgozójának az óvoda épületét vagy a benne tartózkodó személyek biztonságát fenyegető rendkívüli eseményre utaló tény jut tudomására köteles azt azonnal közölni az óvoda vezetőjével, illetve valamely intézkedésre jogosult felelős vezetővel.

A vezető dönt a szükséges intézkedésekről, majd a fenntartó értesítéséről.

Rendkívüli esemény esetén az óvodavezető intézkedhet. Akadályoztatás esetén az SZMSZ-ben szabályozott helyettesítési rend szerint kell eljárni.

A rendkívüli eseményről értesíteni kell:

- a fenntartót,
- tűz esetén a tűzoltóságot,
- robbanással történő fenyegetés esetén a rendőrséget,
- személyi sérülés esetén a mentőket.

A lehető legrövidebb időn belül értesíteni kell a tényről az épületben lévő valamennyi személyt, majd ezt követően történik meg a gyermekek mentése az óvodából a „Tűzriadó terv” mentési gyakorlata alapján. A tűzvédelmi felelős közreműködik az óvoda elhagyásának lebonyolításában.

A gyermekcsoportoknak a veszélyeztetett épületből való kivezetéséért és a kijelölt területen történő gyülekezésért, valamint a várakozás alatti felügyeletért a gyermekek csoportvezető óvodapedagógusai a felelősek.

A veszélyeztetett épület kiürítése során fokozottan kell ügyelni:

- az épületből minden gyermek távozzon (pl. mosdóból is, stb.),
- a kiürítés során a mozgásban, cselekvésben korlátozott személyek segítségére,
- utoljára az óvodapedagógusok és dajkák távozzanak, meggyőződve, hogy nem hagytak hátra gyermeket,
- a gyülekezőhelyen a gyermekek megszámlálására.

A vezetőnek, illetve az intézkedésre jogosultnak gondoskodnia kell:

- a kiürítési tervben szereplő kijáratok kinyitásáról,
- a közművezetékek elzárásáról (gáz, elektromos áram),
- a vízszerezési helyek szabaddá tételéről,
- az elsősegélynyújtás megszervezéséről,
- a rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szervek fogadásáról (rendőrség, tűzoltóság, tűzszerészek).

A rendvédelmi szervek helyszínre érkezését követően tájékoztatást kell adni:

- a rendkívüli esemény kezdete óta lezajlott eseményekről,
- a veszélyeztetett épület jellemzőiről, helyszínrajzáról,
- a közművezetékek helyéről,
- az épületben tartózkodók létszámáról, életkoráról,
- az épület kiürítéséről.

4.12. A munkaidő beosztása, és a helyettesítés rendje

- Az intézményben a hivatalos munkarendet az óvoda éves munkaterve tartalmazza.
- Az óvoda 5 napos (hétfőtől-péntekig) munkarenddel üzemel.
- **Nyitva tartás:** 6 – 16.30 óráig, lépcsőzetes munkakezdéssel, illetve befejezéssel történik. A dajkák a délutáni takarítást 16.30 órától 17.30 óráig végzik. A létszámok alakulásától függően összevont csoportok működnek reggel és délután.
- A gyermekek napirendje az óvoda csoportnaplóiba kerül rögzítésre.
- Az óvodapedagógusok távollétei, programjai esetén a 40 órás időkeretbe beszámít a:
 - továbbképzéseken való részvétel,
 - fogadóóra,
 - szülői értekezlet,
 - szülő – gyermek – óvoda (intézmény) közös programjai,
 - hivatalos kiküldetés,
 - gyermekek kísérése,
 - tanulmányi kirándulások.

A dolgozó munkakezdés előtt 5-10 perccel a munkahelyén, ill. a nevelés nélküli munkanapokon a tevékenység kezdete előtt 5-10 perccel annak helyén köteles megjelenni.

A munkából való rendkívüli távolmaradását, annak okát lehetőleg előző nap, de legkésőbb az adott munkanapon reggel **8 óráig köteles jelenteni** az óvoda vezetőjének, vagy helyettesének, hogy a helyettesítéséhez szükséges intézkedést megtehessek. Egyéb esetben a dolgozó az intézményvezetőtől kérhet engedélyt, a távolmaradásra legalább 1 nappal előbb.

A hiányzó óvodapedagógus köteles naplóját a csoportban hagyni, hogy akadályoztatása esetén a helyettesítő nevelő biztosíthassa a gyermekek számára a nevelési terv szerinti előrehaladást.

4.13. Az intézmény fogadónapjai

- Az intézmény éves munkatervében kerül meghatározásra a szülők és egyéb érdeklődők fogadásának időpontja.
- Az időpontot az óvoda házirendje is tartalmazza.

4.14. Az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati, hasznosítási rendje

- Az intézmény épületeit címtáblával, zászlóval (nemzeti és uniós) kell ellátni.
- Az óvoda létesítményeit és helyiségeit az óvoda nyitva tartása alatt lehet használni.
- Az óvoda helyiségeit csak rendeltetésnek megfelelően, arra a célra lehet használni, amelyre a helyiséget kialakították.

Az intézményben végezhető reklámtevékenység

- Reklámhordozó csak az intézményvezető engedélyezésével helyezhető el.
- Nem lehet olyan reklámot, reklámhordozót kitenni, amely személyiségi, erkölcsi jogokat veszélyeztet.
- Tilos közzétenni olyan reklámot, amely kegyeleti jogokat sért, amely erőszakra, a személyes vagy a közbiztonság megsértésére, a környezet, a természet károsítására ösztönözne.

4.15. Az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások

Az intézményben ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások:

- az óvodai foglalkozások,
- szükség esetén a logopédiai szolgáltatások,
- dyslexia - megelőző foglalkozás,
- sajátos nevelési igényű gyermekeknek felzárkóztató foglalkozás,
- a gyermekek rendszeres egészségügyi felügyelete,
- a hit- és vallásoktatás,
- az intézmény létesítményeinek, eszközeinek használata.

4.16. Külföldi gyermekeknek adható kedvezmény

A Nkt 92. § (1) bek. alapján a nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá ha:

- menedékjogot kérő, menekült, menedékes a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,
- bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

A feltételek meglétét az intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

A nem magyar állampolgár mindaddig, ameddig megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, az óvodai nevelést, a pedagógiai szakszolgálatokat a magyar állampolgárokkal, azonos feltételekkel veheti igénybe.

A jog akkor gyakorolható, ha a szülő és a gyermek három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik és a szülő keresőtevékenységet folytat. E rendelkezéseket az érintett házastársa és gyermeke tekintetében is alkalmazni kell.

Az a nem magyar állampolgár, aki az oktatásért felelős miniszter meghívólevelével rendelkezik, a meghívólevélben meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti igénybe.

Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1) bekezdésben foglaltak hatálya alá - ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik -, az óvodai ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért díjat fizet.

A díj nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A díj a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkenthető vagy elengedhető.

A gyermek attól a naptól látogathatja az óvodát, amikortól érvényes orvosi engedéllyel rendelkezik.

5. TARTALMI MUNKA SZERVEZÉSE

5.1. Feladata

Mindazon feladatok ellátása, amelyet az Óvodai nevelés országos alapprogram és a helyi nevelési program előír.

Általános feladatok

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösség nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az óvodai élet, tevékenységi formái – hit- és vallásoktatás

- Játék, verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, mintázás, festés, kézi munka, mozgás, külső világ tevékeny megismerése, munka jellegű feladatok, tevékenységben megvalósuló tanulás.
- Alapdokumentumnak a nevelők által választott és elfogadott program tekinthető, amely az óvodai nevelés országos alapprogramjára épül.
- Az óvodavezető a nevelőtestülettel közösen helyi nevelési- fejlesztési módszereket dolgoz ki.
- Az óvodavezető, e dokumentum alapján készíti el az óvoda éves pedagógiai munkatervét.
- Az óvodapedagógusok - az elfogadott irányelvek alapján- önállóan szervezik a csoport fejlesztő tevékenységét. (Éves nevelési tervet készítenek, melyben konkrétan meghatározzák az adott csoportra vonatkozó tartalmi és szervezési feladatokat.)
- Az óvodavezető az ellenőrzéseken szerzett információk alapján és az óvodapedagógusok tapasztalatai alapján értékeli az éves tartalmi munkát és határozza meg a következő év feladatait.
- Az óvoda meghatározott időben helyet biztosít az igénylők számára a **hitéltel történet ismertetésére**.
- Az intézmény pedagógiai programjáról, az óvoda nevelési gyakorlatáról az érdeklődők az intézmény vezetőjétől előzetes egyeztetés után kapnak tájékoztatást.

6. AZ ÜNNEPÉLYEK, MEGEMLÉKEZÉSEK RENDJE A HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSÁVAL

6.1. Hagyományok

- Az intézmény néphagyományőrző óvodai programmal dolgozik.
- A hagyományápolás célja az intézmény hírnevének megőrzése, növelése.
- A hagyományápolás – bevonva ebbe a gyermekeket is – az óvoda valamennyi dolgozójának feladata.

A hagyományápolás eszközei

- Ünnepségek, rendezvények
- Egyéb eszközök (pl. kiadványok)

Az intézmény hagyományai érintik

- az intézménybe járó gyermekeket,
- a dolgozókat,
- a szülőket,
- a partnereket.

A hagyományápolás érvényesülhet az intézményben

- jelkép használatával,
- gyermekek, felnőttek ünnepi viseletével,
- az intézmény belső dekorációjával.

A gyermekközösséggel kapcsolatos hagyományok

- Közös megemlékezések név-, illetve születésnapokról.
- Óvodai ünnepélyek, rendezvények megtartása.
- Népi hagyományok ápolása, jeles napokhoz tartozó szokások, népi kézműves technikák bemutatása, megtanítása.
- Tanulmányi kirándulások és egyéb látogatások szervezése.
- Báb –és színházi előadások szervezése.

A részletes kidolgozást és időpontokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza.

Ünnepek

- Az óvoda épületét az állami és a nemzeti ünnepet megelőző negyedik munkanapon fel kell díszíteni.
- Az ünnepet megelőző utolsó munkanapon az óvodai tevékenység keretében, játékos formában az óvodapedagógusnak meg kell emlékeznie az ünnepről.
- A gyermekek részére az ünnephez kapcsolódó dalokat, verseket kell tanítani.

Az óvodát jelképező logo megjelenítésének formái:

- pólón,
- alapidokumentumokon,
- leveleken,
- meghívókon,
- az óvoda folyosóján.

Rendezvényeken, kirándulásokon, közös óvodai ünnepeken a logo használatát szorgalmazzuk.

A nevelőtestület feladata, hogy a meglévő hagyományok ápolásán túl újabb hagyományokat teremtsen, majd gondoskodjon az újonnan teremtett hagyományok ápolásáról, megőrzéséről is

Alapelv, hogy az óvodai ünnepélyek és rendezvények mindenkor a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodjanak!

Minden óvodai dolgozónak kötelessége az ünnepi készülődésben, ünneplésben részt venni. Az óvoda ünnepein, rendezvényein az óvodapedagógusok és a gyermekek az alkalomhoz illő öltözetben jelenjenek meg.

Felnőtt közösségek hagyományai

- A nevelési évet nyitó értekeztet: minden év szeptember 15-ig,
- A nevelési évet záró értekeztet: minden év június 10-ig,
- Szakmai napok, továbbképzések,
- A távozó dolgozók, nyugdíjba menők búcsúztatása,
- Közös karácsonyi ünnep,
- Intézményi nőnap a nyugdíjasokkal.

Lobogózás

➤ A 2000. évi XXXVIII. tv. módosított 1995. évi LXXVIII. tv., valamint a végrehajtása tárgyában 2000. VII. 20-án hatályba lépett 132/2000. (VII.14.) kormányrendelet értelmében „A nemzeti lobogót állandóan kitűzve kell tartani.” A kormányrendelet a középületek fellobogózásának egyes kérdéseiről előírja a középületek számára a megfelelő méretű zászló kitűzését, illetve a fellobogózás szabályait.

➤ A zászló állagának (minősége, tisztasága, stb.) megtartásáról az óvodavezető gondoskodik.

7. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK EGYÉB FŐ SZABÁLYAI

7.1. Az intézmény munkavégzéssel kapcsolatos szabályai

A munkaviszony, munkavégzésre irányuló jogviszony létrejötte

- Az intézmény az alkalmazottak esetében a belépéskor munkaszerződésben vagy határozott idejű kinevezéssel határozza meg, hogy az alkalmazottat milyen munkakörben, milyen feltételekkel és milyen mértékű alappérrel foglalkoztatja.
- Az intézmény feladatainak ellátására megbízásos jogviszony keretében is foglalkoztathat külsős személyeket.
- Az intézmény megbízási szerződést köthet saját dolgozójával munkakörén kívül eső feladatra, határozott időre, átmeneti időszakra.

Az intézménnyel munkaviszonyban állók díjazása

- A munka díjazására vonatkozó megállapodásokat munkaszerződésben, vagy kinevezési okiratban kell rögzíteni.

A nevelőmunka anyagi és erkölcsi megbecsülése

Jutalmazás feltétele

- közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött 25, 30, 40 év után.

Kitüntetési javaslat feltételei

- szakmailag igényes, kreatív, vezéregyenység,
- példamutató munkavégzés az intézményért és a közösségért,
- megbízások önként vállalása és azok felelősségteljes elvégzése,
- minimum 10 éves szakmai gyakorlat,
- munkaidőn túli tevékenységek rendszeres szervezése, működtetése, azokra tudományos előkészület,
- részvétel az óvodák- és a város oktatással kapcsolatos programjaiban,
- aktív közéleti tevékenység folytatása,
- eredményes részvétel pályázatokon,
- szakmai publikációk, tanulmányok készítése,
- továbbképzések, előadások megtartása,
- munkaközösségben feladatvállalás és színvonalas munkavégzés,
- a nevelés terén újító tevékenységek végzése (helyi nevelési gyakorlat kidolgozása, eredményességének gyakorlati bizonyítása)

7.2. A munkavégzés teljesítése, munkaköri kötelezettségek, hivatali titkok megőrzése

- A munkavégzés teljesítése az intézményvezető által kijelölt munkahelyen, az ott érvényben lévő szabályok és a kinevezési okmányban leírtak szerint történik.
- A dolgozó köteles a munkakörébe tartozó munkát képességei kifejtésével, az elvárható szakértelemmel és pontossággal végezni, a hivatali titkot megtartani.
- Ezen túlmenően nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely a munkaköre betöltésével összefüggésben jutott tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra, vagy más személyre hátrányos következményekkel járhat.
- A dolgozó munkáját az arra vonatkozó szabályoknak és előírásoknak, az óvodavezető utasításainak, valamint a szakmai elvárásoknak megfelelően köteles végezni.
- Amennyiben adott esetben, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség nem áll fenn, nem adható felvilágosítás azokban a kérdésekben, amelyek hivatali titoknak minősülnek, és amelyek nyilvánosságra kerülése az intézmény érdekeit sértené.

Az intézménynél hivatali titoknak minősülnek a következők:

- dolgozók személyes adatvédelme, bérezésével kapcsolatos adatok,
- a gyermekek személyiségi jogihoz fűződő adatok.

A hivatali titok megsértése fegyelmi vétségnek minősül. Az intézmény valamennyi dolgozója köteles a tudomására jutott hivatali titkot mindaddig megőrizni, amíg annak közlésére az illetékes felettesétől engedélyt nem kap.

7.3. Nyilatkozat tömegtájékoztató szervek részére

A tömegtájékoztató eszközök munkatársainak tevékenységét az intézmény dolgozóinak az alábbi szabályok betartása mellett kell elősegíteniük.

A televízió, rádió és az írott sajtó képviselőinek adott mindennemű felvilágosítás nyilatkozatnak minősül.

A felvilágosítás-adás, nyilatkozattétel esetén be kell tartani a következő előírásokat:

- Az intézményt érintő kérdésekben a tájékoztatásra, illetve nyilatkozatadásra az intézményvezető vagy az általa esetenként megbízott személy jogosult.
- Elvárás, hogy a nyilatkozatot adó a tömegtájékoztató eszközök munkatársainak udvarias, konkrét, szabatos válaszokat adjon. A közölt adatok szakszerűségéért és pontosságáért, a tények objektív ismertetéséért a nyilatkozó felel.
- A nyilatkozatok megtételekor minden esetben tekintettel kell lenni a hivatali titoktartásra vonatkozó rendelkezésekre, valamint az intézmény jó hírnevére és érdekeire.
- Nem adható nyilatkozat olyan ügygel, ténnyel és körülménnyel kapcsolatban, amelynek idő előtti nyilvánosságra hozatala az intézmény tevékenységében zavart, az intézménynek anyagi, vagy erkölcsi kárt okozna, továbbá olyan kérdésekről, amelyeknél a döntés nem a nyilatkozattevő hatáskörébe tartozik.
- A nyilatkozattevőnek joga van arra, hogy a vele készített riport kész anyagát a

közlés előtt megismerje. Kérheti az újságíró, riportert, hogy az anyagnak azt a részét, amely az ő szavait tartalmazza, közlés előtt vele egyeztesse.

- Külföldi sajtószervek munkatársainak nyilatkozat minden esetben csak az intézményvezető engedélyével adható.

7.4. Szabadság

Az éves rendes és rendkívüli szabadság kivételéhez előzetesen az óvodavezető tervet készít. A rendkívüli és fizetés nélküli szabadság engedélyezésére minden esetben csak az intézményvezető jogosult.

A dolgozók éves rendes szabadságának mértékét a közalkalmazottak jogállásáról szóló, valamint a Munka Törvénykönyvében foglalt előírások szerint kell megállapítani. A dolgozókat megillető, és kivett szabadságról nyilvántartást kell vezetni.

7.5. Az intézménnyel munkaviszonyban álló dolgozók továbbképzése

Az intézmény a tanulásban, továbbképzésben azokat a dolgozókat támogatja, akik kiegészítő képzettségükkel hozzájárulnak a színvonalasabb munkavégzéshez.

A továbbképzés szabályai:

- Mindenki köteles írásban kérni, továbbtanulását, akár diploma megszerzéséről, akár továbbképzésről van szó.
- Felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok idején köteles igazolni, hogy beiratkozott az adott félévre.
- Köteles leadni a továbbtanuló dolgozó a konzultációs időpontokat.

A továbbképzés költségeihez való hozzájárulás mértékét a rendelkezésre álló összeg, a továbbképzési díjak, és a jelentkezők száma alapján évente kell felülvizsgálni. A részletes szabályozást a Továbbképzési terv és az éves Beiskolázási terv tartalmazza.

7.6. A munkába járás, a munkavégzés költségeinek térítése

A munkáltató köteles a vidékről járó dolgozók munkába járás költségeit, a vonatkozó rendelkezések értelmében megtéríteni. (86%)

Ha a dolgozónak alkalmazása után a munkába járás körülményeiben változás állt be, azt az intézményvezető részére azonnal be kell jelenteni.

A jogosultságot évente kell felül vizsgálni.

7.7. Egyéb szabályok

Telefonhasználat

- A mobiltelefon használatára jogosultak köre évente kerül felülvizsgálatra.
- (A saját mobiltelefon használatra csak az arra kijelölt helyen nyílik lehetőség. Tilos a csoportban, udvaron, stb., amikor a gyermekek között tartózkodik a dolgozó.)

Informatikai eszközök használata: fénymásolás, nyomtatás, számítógép használat, stb.

- Az intézményben a szakmai munkával összefüggő anyagok fénymásolása, nyomtatása, számítógép használata térítésmentesen történik.

Internet használata

- Az intézményben csak az óvodai élettel kapcsolatos ügyek intézésére, és a kötelező óraszámot túl használható az internet. (Pl. pályázatok írásával kapcsolatos dokumentumok letöltésére, hivatalos levelezésre, kirándulások szervezésénél, helyfoglalásra, múzeumok nyitva tartására, stb.). Magáncélú levelezések, képek, egyéb információ letöltése nem engedélyezett.

Dokumentumok kiadásának szabályai

- Az intézményi dokumentumok (személyi anyag, szabályzatok, stb.) kiadása csak az intézményvezető engedélyével történhet.

7.8. Saját gépkocsi használat

- A saját tulajdonú gépjárművek használatának térítési díját az elszámolási rendszerét a mindenkor érvényes központi előírások rendelkezései, illetve az adójogszabályok szerint kell kialakítani.
- Saját gépkocsit hivatali célra, csak nagyon indokolt esetben, az intézményvezető előzetes engedélyével lehet igénybe venni.
- A saját gépkocsi használat részletes szabályzat tartalmazza, melyet évente felül kell vizsgálni. A szabályzatnak tartalmazza a:
 - saját gépkocsi használatra jogosultak körét,
 - a saját gépkocsi használatáért fizetendő díj mértékét,
 - az éves kilométer keret nagyságát.

7.9. Kártérítési kötelezettség

- A munkavállaló a munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.
- Szándékos károkozás esetén a munkavállaló a teljes kárt köteles megtéríteni.
- A munkavállaló vétkességére tekintet nélkül a teljes kárt köteles megtéríteni a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dolgokban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket állandóan őrizetben tart, kizárólagosan használ, vagy kezel, és azokat jegyzék vagy elismervény alapján vett át.
- Amennyiben az intézménynél a kárt többen együttesen okozták, vétkességük, a megőrzésre átadott dolgokban a bekövetkezett hiány esetén pedig munkabérük arányában felelnek. Amennyiben a kárt többen okozták, egyetemleges kötelezettségnek van helye. A kár összegének meghatározásánál a Mt 172-173.§-a az irányadó.

7.10. Anyagi felelősség

- Az intézmény a dolgozó ruházatában, (munka- és védőruha) a munkavégzés folyamán bekövetkezett kárért felel, ha a kár a dolgozó munkahelyén a kötelező feladatellátás közben következett be.
- A dolgozó a szokásos személyi használati tárgyakat meghaladó mértékű- és értékű használati értékeket csak az intézményvezető, vagy tagóvoda-vezető engedélyével hozhat be munkahelyére, illetve vihet ki onnan. (Pl. projektor)
- Az intézmény valamennyi dolgozója felelős a berendezési, felszerelési tárgyak rendeltetésszerű használatáért, a gépek, eszközök, szakkönyvek, megóvásáért.

7.11. Fegyelmi felelősségre vonás

A közalkalmazottakkal szemben felelősségre vonást kell alkalmazni a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban Kjt.) 45-53. §-a. értelmében.

A fegyelmi vétség megvalósulásának feltétele:

- A közalkalmazotti jogviszonyból eredő lényeges kötelezettségszegés,
- a kötelezettség vétkes megszegése.

Közalkalmazotti jogviszonyból eredő kötelezettségszegés lehet, pl. a munkaköri leírásban felsorolt feladatok el nem végzése, a munkáltató utasításainak megtagadása (ha arra egyébként nincs joga a közalkalmazottnak a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban Mt.) 104. §-a szerint), a rendszeres késés a munkahelyről stb.

A vétségek formája lehet:

- szándékos (amikor a közalkalmazott előre tudja cselekménye következményét, és kívánja is, vagy nem kívánja ugyan kifejezetten, de belenyugszik a következményekbe), valamint
- gondatlanságból eredő (amikor a közalkalmazott látja ugyan cselekménye következményeit, de könnyelműen bízik annak elmaradásában, vagy azért nem látta előre a következményeket, mert elmulasztotta a tőle elvárható figyelmet, körültekintést).

A felelősségre vonás mértéke az elkövetett mulasztás nagyságától és az addigi munkavégzés minőségétől is függ.

7.12. Kiadmányozási és egyéb jogok gyakorlása

Kiadmányozási jog

- Az intézményhez kapcsolódó kiadmányozási jog az intézmény vezetőjét illeti meg. Az intézményvezető kiadmányozza az intézmény jelentéseit, véleményeit, beszámolóit az önkormányzatnak, illetve az illetékes hatóságok felé, ha az ügy akár kötelező rendelet, utalás jellegű, akár egyedi megkeresés alapján történik.
- Az intézményvezető kiadmányoz minden olyan esetben, amelyre az intézményen belüli irányítási, ellenőrzési, munkáltatói, illetve egyéb szabályozásból adódó jogosítványra vonatkozik.

Aláírási jog

Intézményvezető

- Aláírási joga van az óvodavezetőnek, távollétében a helyettesnek.

Az óvoda dolgozóinak

- Az óvoda minden dolgozójának aláírási joga van a postai küldemények átvételekor.

7.13. Bélyegzők használata, kezelése

- Valamennyi cégszerű aláírásnál cégbélyegzőt kell használni. A bélyegzőkkel ellátott, cégszerűen aláírt iratok tartalma érvényes kötelezettségvállalást, jogszerzést, jogról való lemondást jelent.
- Az intézmény cégbélyegző használatára az intézményvezető jogosult.
- **Az intézmény hosszú bélyegzőjének használatára jogosult**
 - az intézményvezető és
 - az általános helyettes.
- Az intézményben használatos valamennyi bélyegzőről, annak lenyomatáról nyilvántartást kell vezetni.
- A nyilvántartásnak tartalmazni kell, hogy a bélyegzőt ki és mikor vette használatba, melyet az átvevő személy a nyilvántartásban aláírásával igazol.
- A nyilvántartás vezetéséért felelős: az intézmény vezetője.
- Az átvevők személyesen felelősek a bélyegzők megőrzéséért. A bélyegzők beszerzéséről, kiadásáról, nyilvántartásáról, cseréjéről és évenkénti egyszeri leltározásáról az óvoda vezetője gondoskodik, illetve a bélyegző elvesztése esetén az előírásoknak megfelelően jár el.

7.14. Az intézmény gazdálkodásának rendje

A költségvetési szerv az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (3) bekezdése alapján - az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 7. §. (3) bekezdésére figyelemmel - önállóan működő költségvetési szerv.

Az intézmény gazdálkodásával, ezen belül kiemelten a költségvetés tervezésével, végrehajtásával, az intézmény kezelésében levő vagyon hasznosításával összefüggő feladatok, hatáskörök szabályozása - a jogszabályok és a fenntartó rendelkezéseinek figyelembe vételével – az intézményvezető feladata.

A gazdálkodás vitelét elősegítő belső szabályzatok:

- felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének szabályzata.

7. 15. Az elektronikus és az elektronikus úton előállított nyomtatványok kezelési rendje

Az elektronikus úton előállított, hitelesített és tárolt dokumentumok kezelési rendje

Az ágazat irányítási rendszerével a Közoktatási Információs Rendszer (KIR) révén tartott elektronikus kapcsolatban elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumrendszert alkalmazunk a 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet előírásainak megfelelően.

Az elektronikus rendszer használata során feltétlenül ki kell nyomtatni és az irattárban kell elhelyezni az alábbi dokumentumok papír alapú másolatát:

- az intézménytörzsre vonatkozó adatok módosítása,
- az alkalmazott pedagógusokra vonatkozó adatbejelentések,
- a gyermeki jogviszonyra vonatkozó bejelentések,
- az október 1-jei pedagógus és gyermek lista.

Az elektronikus úton előállított fent felsorolt nyomtatványokat az intézmény pecsétjével és az intézményvezető aláírásával hitelesített formában kell tárolni.

Az egyéb elektronikusan megküldött adatok írásbeli tárolása, hitelesítése nem szükséges.

Az elektronikus úton előállított, papíralapú nyomtatványok hitelesítési rendje

Éves gyakorisággal kell kinyomtatni a gyermek fejlődésének év végi eredményeit.

7.16. Vagyonvédelem

- **Az egyes helyiségek, létesítmények berendezéseit**, felszereléseit, eszközeit elvinni csak az intézményvezető engedélyével, **átvételi elismervény ellenében** lehet.
- Vagyonvédelmi okok miatt az üresen hagyott csoportokat, szertárakat zárni kell. A csoportok, szertárak bezárása az óvodapedagógusok, illetve a technikai dolgozók feladata.
- Az épület biztonságos nyitásáért, zárásáért, a riasztó kódjának kezeléséért az éves munkatervben meghatározott személyek felelnek.

7.17. A dohányzással kapcsolatos előírások

Az intézmény munkavállalói, az intézményben tartózkodó vendégek számára a dohányzás tilos! (Ide értve az óvoda udvarát, a főbejárat előtti 30 méter sugarú területrészt és az óvoda parkolóját is.)

A nemdohányzók védelméről szóló¹ törvény 4.§ (8) szakaszában meghatározott, az intézményi dohányzás szabályainak végrehajtásáért felelős személy az intézmény munkavédelmi felelőse.

¹ Az 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A szervezeti és működési szabályzatot véleményezte az intézmény nevelőtestülete és Szülői Szervezete.

A hatálybalépés napja a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyásának napja.

Amennyiben a szervezeti és működési szabályzat felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatályba lépés napja a felterjesztéstől számított 31. nap, illetőleg, ha a felterjesztésről a képviselőtestület dönt- a felterjesztést követő 30. nap utáni első képviselőtestületi ülés napja.

A szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálata évente, illetve a törvényi változásoknak megfelelően történik. Az esetleges módosítások, kiegészítések mellékletként kerülnek csatolásra a fenti szabályok alapján.

Z Á R A D É K

A Szervezeti és Működési Szabályzatot az intézmény nevelőtestülete megtárgyalta és elfogadta, véleményezési jogát gyakorolhatta. Ezt a tényt a közalkalmazotti képviselő kettő választott jegyzőkönyv hitelesítő aláírásával tanúsítja.

.....

közalkalmazotti képviselő

.....

jegyzőkönyv hitelesítő

.....

jegyzőkönyv hitelesítő

.....

Intézményvezető

Vámosgyörk, 2018. 05. 31.

NYILATKOZAT

A vámosgyörki Tulipán Óvoda Szülői Szervezete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Szervezeti és Működési Szabályzat elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Vámosgyörk, 2018. 05. 31.

.....
a Szülői Munkaközösség elnöke

NYILATKOZAT

A fenti Szervezeti és Működési Szabályzatot jóváhagyom.

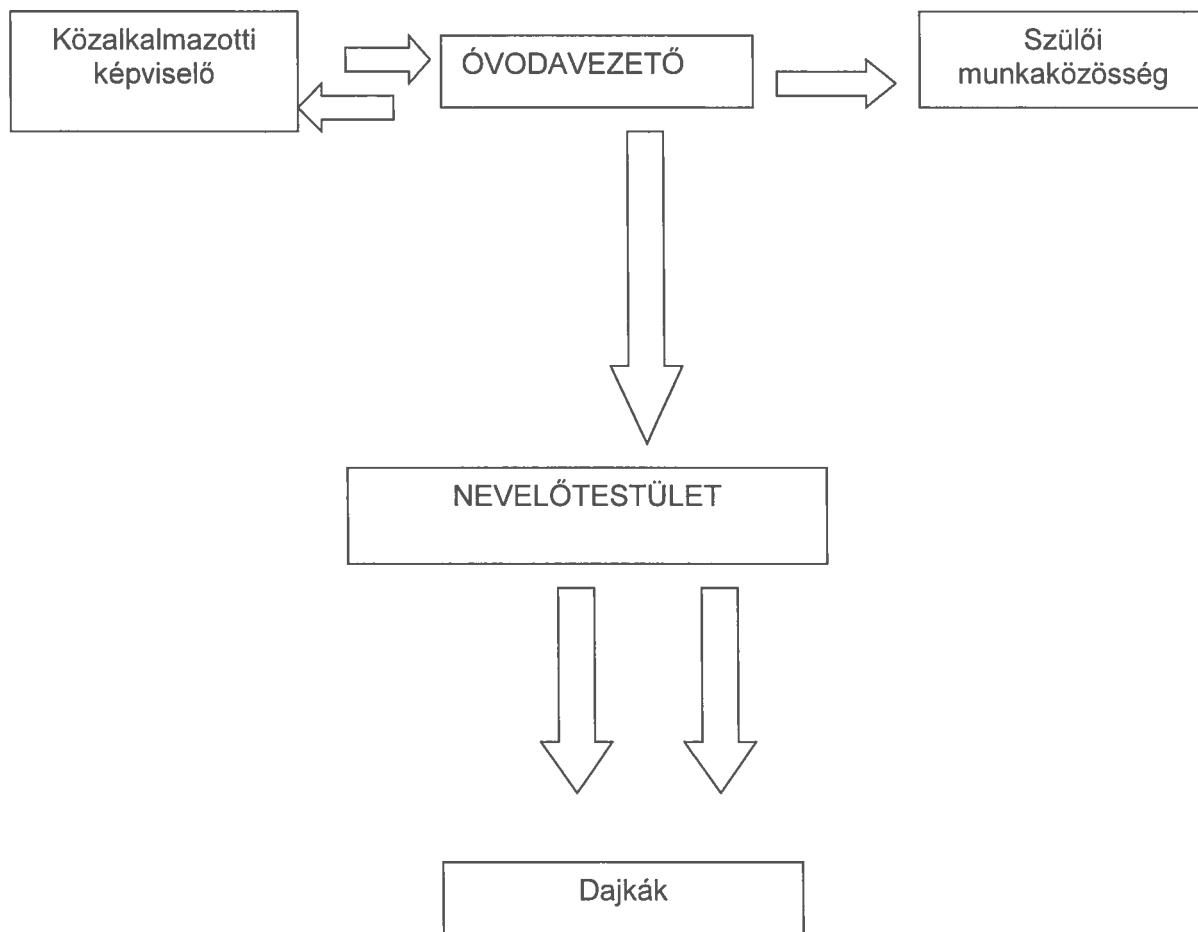
Vámosgyörk, 2018. 05. 31.

.....

Polgármester

MELLÉKLET

1. számú melléklet

Kedves Szülők!

A Házirend készítésénél a jogszabályi elvárásokat, - az elmúlt évek gyakorlatára építve - az Önök elvárásait, jogait és kötelezettségeit, valamint gyermekeik mindenekfelett álló érdekeit vettük figyelembe.

Kérjük, hogy az alábbiakban megfogalmazott Házirendet figyelmesen olvassák végig, és a gyermekek valamint az eredményes együttműködés érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására!

Intézményünk a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig a **családi nevelés kiegészítőjeként** a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye.

Házirendünkben megfogalmazott szabályok az óvodába történő jogszerű belépéstől az intézmény elhagyásáig terjedő időre, illetve – évente, a szülőkkel történő megállapodás szerint – a nevelési időn túl, vagy az intézmény épületén kívül szervezett programok ideje alatt érvényesek.

Intézményünk nevelőintézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére és fejlesztésére törekszik. A gyermekek fejlődését tudatosan tervezett és szervezett nevelési helyzetek megteremtésével tesszük lehetővé, segítjük elő.

Nevelési alapelveink között meghatározó: a gyermeki jogok és személyiség tisztelete, elfogadása, szeretete és megbecsülése, mely a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatását jelenti.

Nevelőmunkánk a mindenkor érvényben lévő törvényi előírások-, az Óvodai nevelés országos alapprogramja-, a Pedagógiai Program-, a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint folyik, mely dokumentumok nyilvánosak és az Önök számára elérhetők a honlapunkon.

A működésünket szabályozó dokumentumainkban foglaltak megvalósításához az óvoda és a család sokoldalú, bizalomra épülő együttműködése szükséges. Nevelőtestületünk köszöni megelőlegezett bizalmukat és együttműködésüket!

1. Az intézménnyel kapcsolatos általános információk

Az intézmény neve, címe:	Tulipán Óvoda 3291 Vámosgyörk, Kossuth út 10.
Telefon:	37/361-617
E-mail cím:	tuliovi2007@gmail.com
Honlap:	tuliovi.hu
Intézményvezető:	Nagy Gáborné
Fogadóórāja:	előzetes bejelentkezés alapján
Az intézmény férőhelye:	60 fő, maximálisan felvehető gyermekek
Csoportok száma:	2

A gyermekek nevelése során igénybe vehető szakemberek

- Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyöngyösi Tagintézménye: 37/ 311-507
- Családsegítő – és Gyermejkölési Szolgálat: 37/ 507-016
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős: Béres Rita 37/ 507-016, heti rendszerességgel tartózkodik az Önkormányzat irodájában.
- Logopédus: Gaál Katalin 37/ 311-507, heti rendszerességgel tartózkodik az óvodában.

Az intézmény alapítványa: „A Vámosgyörki Óvodásokért Alapítvány”

Az intézmény alapítvány számla száma: 62700018-10925409

Az intézmény alapítványának elnöke: Nagy Gáborné

Az SZMK tagok névsora:

Süni csoport	Katica csoport
Bozsik Renáta	Szalaiiné Mozsár Nikolett
Gyüge Vivien	Ecseginé Sánta Enikő
Hatalyákné Ossik Zsuzsanna	Bakos-Borza Anita
Stassné Petró Judit	Gyurkó Karina
Bendják Lívía	Farkas Ágnes

Az óvoda egészségügyi szakemberei:

Gyermekorvos	Védőnő
Dr. Lőrincz Izabella	Veresné Benei Krisztina

2. Az intézményi nevelőmunkánk célja

- Az egészséges életmód, rekreáció (életmódkultúra) alapozása.
- Néphagyományőrzés.
- Mozgásos (speciális, sokmozgásos) tevékenységek megismertetése, megszerettetése.
- Pozitív személyiségjegyek alakítása, szokás és normarendszer megalapozása - érzelmi-, erkölcsi nevelés hatékonyságának növelése.
- A környezeti- és művészeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolása, környezetvédelmi- és megóvási szokások kialakítása.
- A különbözőség tolerálása, elfogadtatása, multikulturális és interkulturális nevelési gyakorlat kialakítása - inkluzív pedagógiai szemlélet erősítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, önállóságának, együttműködési képességének fejlesztése, integrált nevelése.
- Az óvoda-iskola közötti átmenet könnyítése.

Munkánkat a családdal összhangban a szülők segítségével végezzük. Az eredményesebb munkavégzés érdekében nyitott napokat és közös rendezvényeket szervezünk a szülőkkel.

3. Intézményi hagyományok, ünnepek, rendezvények

Megnevezése	Tartalom	Érintettek köre	Felelős
Szüret	Csöszös játékok, szőlő szedés, préselés	Óvodapedagógusok, dajkák	Nagy Gáborné
Idősek Világnapja	Látogatás az Idősek Otthonába, verses köszöntés	Süni csoport	Nagy Gáborné, Farkas Viktória
Állatok Világnapja	Kirándulás a hatvani Vadasparkba	Óvodapedagógusok, dajkák	Balogné Gönczy Éva
Hagyományőrző vásár	Vásári portékák készítése és árusítása az iskola első és második osztályos tanulóival közösen	Óvodapedagógusok, dajkák	Farkas Mónika, Vighné Varga Katalin
Családi délután az egészségért keretében	Egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok	Óvodapedagógusok, dajkák	Nagy Gáborné, Farkas Mónika
Adventi készülődés	Az óvoda belső tereinek feldíszítése, adventi vásár előkészítése	Óvodapedagógusok, dajkák	Farkas Viktória, Balogné Gönczy Éva
Mikulás vásár	A Mikulás érkezése az óvodába, a gyerekek megajándékozása	Óvodapedagógusok	Nagy Gáborné
Lucázás	Luca búza ültetése, luca napi kotyolás	Óvodapedagógusok, dajkák	Farkas Mónika, Vighné Varga Katalin
Karácsony váró ünnep	Betlehemes játék bemutatása, karácsonyfa feldíszítése	Óvodapedagógusok, dajkák	Minden óvodapedagógus
Farsang	Óvodapedagógusok mesedramatizálása, nyitott farsangi bál lebonyolítása az iskola tornatermében	Óvodapedagógusok, dajkák	Minden óvodapedagógus
Nőnap	Fiúk ajándék készítése a kislányok számára, volt óvodai dolgozók vendégül	Óvodapedagógusok, dajkák	Nagy Gáborné

Tulipán Óvoda
Házirend
2018.

	látása		
Nemzeti Ünnap	Zászló készítés, látogatás a kopjafához és a Ligetben lévő Kedves-kőhöz	Óvodapedagógusok	Balogné Gönczy Éva, Víghné Varga Katalin
Húsvét	Tojás keresés az óvoda udvarán, tojás festés az Idősek Otthonában	Óvodapedagógusok	Farkas Viktória
Föld Napja	Kirándulás a Mátrába, egy virág-egy palánta nap lebonyolítása	Óvodapedagógusok, dajkák	Farkas Mónika, Nagy Gáborné
Családi nap	Játékos vetélkedők szervezése, szülőkkel és gyerekekkel közös ebéd lebonyolítása az óvoda udvarán	Óvodapedagógusok, dajkák	Midnen óvodapedagógus
Májális	Májusfa díszítése az óvoda udvarán szülőkkel közösen	Óvodapedagógusok, dajkák	Minden óvodapedagógus
Pünkösddőlés	Pünkösdi királylány választás	Óvodapedagógusok	Farkas Mónika
Ballagás és évzáró ünnepség	Nagycsoportosok búcsúzása, mindkét csoport játékos műsora	Óvodapedagógusok	Nagy Gáborné

4. Az intézmény működési rendje

Az óvodai felvétel, óvodai jogviszony létesítése

- Intézményünkbe az óvodai felvétel jelentkezés útján történik.
- Az óvodai beiratás a fenntartó által meghatározott időpontban történik.
- A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a helyi újságban, médiában, a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.
- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson köteles részt venni. A jegyző, - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, - a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.
- Az óvodába a gyermek a harmadik életévének betöltése után vehető fel.
- A december 31-e után született gyermekek előfelvételiként kerülnek előjegyzésbe, óvodai ellátásuk a harmadik életévük betöltésekor válik aktuálissá.
- A harmadik életév betöltése után szobatiszta és beszédértő gyermekeket várunk.

A beíratáshoz szükséges

Az óvodai beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, TAJ kártyát,
- a szülő személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványát.

A felvétel elbírálása

- Az intézményvezető döntése alapján történik.
- A felvételtől írásban kapnak tájékoztatást az érintettek.
- A felvételnél meghatározó a fenntartó által megállapított férőhelyszám.
- A szülő gyermeke felvételét bármikor kérheti a törvényi előírások határain belül.
- Az óvodai felvétel és jelentkezés kötelező szabályai szerint felvettnek tekintendő az a gyermek, aki konkrét időpont megjelöléssel írásbeli jogosultságot kapott az óvodai elhelyezésre. Ezt a tényt a felvételi naplóban tüntetjük fel.
- Az óvodába járás egyik feltétele, a gyermekorvos által kitöltött igazolás, amely a gyermek egészségügyi alkalmasságát igazolja. A törzslapot az adott óvoda védőnője kezeli, az igazolást az óvoda vezetője gyűjti.
- **A felvételt nyert gyermekeket köteles a szülő rendszeresen óvodába járatni!**

Az óvodai elhelyezés megszűnése

- Az óvodai elhelyezés a szülő kérelmére, másik óvodába történő átvétellel megszűnik.
- Megszűnik az óvodai elhelyezése annak:
 - aki tíznél több napot van távol, feltéve, hogy az óvoda a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire;
 - aki iskolába nyert felvételt;
 - aki óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesíti;
 - aki a nevelési év végéig betölti a nyolcadik életévét.
- A gyermek óvodai jogviszonyának megszűnéséről az óvoda, írásban értesíti a gyermek állandó lakóhelye szerinti települési önkormányzat jegyzőjét.
- Az óvodai jogviszony megszűnése esetén, a gyermek adatait a jogviszony megszűnésével egyidejűleg a nyilvántartásából töröljük.

A nevelési év rendje

- Intézményünkben az óvodai nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.
- A nyári zárva tartás négy hét, melynek idejéről minden év február 15-ig értesítjük a szülőket.
- A nevelés nélküli munkanapok igénybevételének időpontjáról, az óvoda, írásban kikéri a szülők véleményét. A konkrét időpontról 7 nappal előbb tájékoztatjuk a szülőket. (Az igényelhető 5 napból 3 napot arra az időszakra tervezünk, amikor az iskolai szünetek vannak. Pl.: az iskolai őszi-, téli-, tavaszi szünet).

A gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezések

- Intézményünkben az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, oly módon, hogy a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik. (Az óvodapedagógusok létszámát meghatározza a kötelező órák száma, a kötelező óraszámba beszámítható tevékenység, az óvoda nyitvatartási ideje és az átfedési idő.)
- Az óvoda munkanapokon 6⁰⁰—16³⁰ óráig tart nyitva, munkaszüneti, pihenő-, illetve ünnepnapokon óvodai ellátást nem szervezünk.
- Az egyes csoportok napirendjéről a honlapon megtalálható nyilvános alapidokumentumokban tájékozódhatnak.
- Kérjük, hogy a gyermeket óvodába érkezéskor minden esetben az óvodapedagógusnak, vagy dajkának adják át személyesen!
- Kérjük, hogy az óvodapedagógussal reggel és haza menetelkor csak a legszükségesebb információkat közöljék, mert az óvodapedagógus nem hagyhatja hosszabb időre felügyelet nélkül a csoportot!
- Bővebb információ céljából, kérjük, hogy vegyék igénybe a fogadóórákat, egyeztessenek időpontot az óvodapedagógussal, vagy az óvodavezetővel.
- A szülő köteles gyermeke elviteléről a nyitvatartási idő leteltéig gondoskodni.
- Az óvodából történő távozáskor, (főleg az udvaron) kérjük, jelezzék távozásukat az óvodapedagógusnak.
- Kérjük, ha a szülő megérkezett gyermekéért, törekedjen a mihamarabbi hazaindulásra, az óvodaudvar átláthatósága, illetve a folyosó, öltöző balesetmentessége érdekében.
- Abban az esetben, ha nem a szülő jön a gyermekért, kérjük, szíveskedjenek írásban jelezni a csoport óvodapedagógusainak.
- A torlódások elkerülése érdekében kérjük, hogy a gyermeket csak egy, maximum két fő kísérje, illetve vegye át az óvodában.
- Gyermecket egyedül, vagy kiskorú testvér kíséretével csak a szülő írásbeli kérelmére engedünk haza. Az utcán történt esetleges balesetért felelősséget nem tudunk vállalni. Szülői írásbeli kérelem hiányában az óvoda elhagyását senki (még az óvoda vezetője sem) engedélyezheti.
- Az a szülő, aki az óvoda nyitva tartásáig nem viszi haza gyermekét, a gyermeket a bejáraton kihelyezett címen veheti át.

- Amennyiben a gyermek 17⁰⁰ óra után is az óvodában marad, a harmadik alkalmat követően az óvoda köteles a Családsegítő- és Gyermejköltségi Szolgálatot értesíteni, aki az ügyet hivatalból jelenti a jegyzőnek.
- Jogerős gyermekhelyezési döntésig mindkét szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek joga van a gyermek elvitelére. (Kérjük, ennek korlátozását ne kérjük az óvodától. Az óvoda nem kapcsolattartási és látogatási helyszín.)
- Annak érdekében, hogy minél több időt tölthessenek a gyermekek a szüleikkel, testvéreikkel, kérjük, gondoskodjanak arról, hogy mihamarabb együtt legyen a család. Javasoljuk, hogy az óvodában eltöltött idő ne haladja meg a napi 10 órát.
- A gyermekekre vonatkozó adatokban történt változásokat kérjük, jelezzék az óvodapedagógusoknál (lakcím, telefonszám, stb.).
- Amennyiben a tornateremben vagy az óvoda épületében, nevelési időn túl - **a szülő írásos igénye alapján** - külsős szakember foglalkozik a gyermekkel, a gyermeknek megszűnik az óvodai ellátása a felelősség a külsős szakemberre hárul. (A szülő a külsős személlyel köt külön megállapodást gyermeke felügyeletére, ellátására, az óvoda csak a helyet biztosítja.)
- Az óvoda épületében - 16 óra után szervezett - tevékenységekhez a külsős szakember feladata a gyermek átvétele az óvodapedagógustól (személyesen) ezt követően a szülő a megbízott szakembertől veheti át a gyermeket.

A gyermek mulasztásával kapcsolatos szabályok

- A gyermek távolmaradását a szülőnek be kell jelentenie.
- A nevelési év alatt:
 - egészséges gyermek hiányzását indokolt esetben előzetesen az óvodavezető engedélyezheti,
 - három napon túli hiányzás után, a gyermek csak orvosi igazolással látogathatja újra az óvodát,
 - igazolatlan és indokolatlan hiányzás esetén, egy nevelési évben 10 napnál többet mulaszt igazolatlanul, az óvodavezető kétszeri írásbeli felszólítása után írásban értesíti tényleges tartózkodási helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóságot és a jegyzőt.
- Ha a gyermek hatósági intézkedés miatt nem tud részt venni az óvodai foglalkozásokon, az erről szóló igazolást legkésőbb az érintett napot követő harmadik munkanapon be kell mutatni az érintett óvodapedagógusnak.
- A beteg gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja az intézményt.
- Ha az óvodapedagógus megítélése szerint a gyermek beteg, gondoskodik a többi gyermektől való elkülönítéséről és a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek szüleit.
- Azt, hogy a gyermek ismét egészséges és látogathatja az intézményt, részt vehet a foglalkozásokon, orvosnak kell igazolnia.
- Az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát.

A napirend kialakítás általános szempontjai

- Az óvoda napirendjének szervezésekor figyelembe vesszük, hogy a gyermekek nagyobb közössége reggel 8 órától, délután 16 óráig veszi igénybe az óvodai foglalkozásokat. Ennek ismeretében délelőtt szervezzük a mikrocsoportos sétákat, kirándulásokat, és az egyéni fejlesztéseket.
- A tevékenységek tervezésénél figyelembe vesszük az aktuális ünnepeket, illetve évszaki jellemzőket.

- A délutáni pihenőt minden gyermeknek biztosítjuk, azok, akik a mese után nem alszanak el, csendes játékot kezdhetnek mindaddig, amíg betartják a helyes viselkedési szabályokat.
- Kérjük a szülőket, hogy a napirend zavartalan szervezése érdekében reggel legkésőbb 8³⁰ óráig érkezzenek meg az óvodába.
- A gyermekek hazavitelének időpontja egy esetben kötött: ha ebéd után kívánja elvinni a szülő a gyermekét, akkor 12³⁰ és 12⁴⁵ óra között kérjük, hogy jöjjenek gyermekükért.

Csoportok szervezési elve

Csoportjaink részben osztott, vegyes életkorúak.

A csoportok kialakításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- csoportszoba alapterülete,
- létszámhatárok (minimum 15 fő, maximum 30 fő),
- nevelőtestület pedagógiai elvein alapuló szervezési elképzelések, tartalmi szempontok,
(A csoportok létszámkülönbsége óvodán belül maximum 3-4 fő eltérést mutathat.)

Az összevonás elvei

- normál csoportlétszámok kialakítása (maximum 30 fő),
- a nevelés folyamatosságának megtartása.

A gyermek által behozott dolgok megőrzőben való elhelyezése

- A gyermekek által otthonról behozott játékainak a csoportszobában, illetve az öltözőben meghatározott helyen biztosítunk helyet, de felelősséget ezekért a tárgyakért vállalni nem tudunk.
- A gyermekek váltó ruháit, cipőit a - folyosón, illetve öltözőben - a gyermek jelenél kérjük elhelyezni.

Az óvodai bejáráshoz nem szükséges dolgok behozása

- Kedvenc játékuk elkísérhetik a gyermekeket az óvodába, de számoljanak a szülők azzal, hogy elromolhat, esetleg elveszhet, amelyért az óvoda nem tud felelősséget vállalni.
- Kérjük, hogy nagyobb értékű tárgyakat, ékszereket, pénzt, mobiltelefont az óvodába ne hozzanak!
- Kérjük, hogy balesetveszélyes eszközöket ne engedjenek az óvodába hozni gyermeküknek! (Szűrő – vágó eszközök, agresszivitásra serkentő játékok – pl. puska, gyógyszer, stb.)

Pedagógiai munka az óvodában

- Az óvodai életet, a foglalkozásokat az intézmény oly módon szervezi, hogy eleget tudjon tenni a gyermekek nevelésével, ellátásával és gondozásával összefüggő feladatainak, figyelembe véve a szülők és a fenntartó elvárásait.

- Az óvodai nevelőmunkát óvodapedagógusok látják el. Az óvoda összes alkalmazottja a Pedagógiai Program szerint végzi a munkáját.

A gyermekek jutalmazásának elvei és formái

- Az óvodások viselkedésének alakításában a dicséretet közösségért végzett feladatokban való önkéntes részvétel során alkalmazzuk.
- A gyermek teljesítményének értékelésekor mindannyiszor figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest való teljesítését, erőfeszítését. Nem az elért teljesítményt, hanem a bele fektetett energiát ismerjük el, vigyázva arra, hogy önértékelésében senki ne sérüljön.
- A jutalmazás eszmei formája mindennapi életünkben naponta jelen levő nevelési módszer.

A gyermek fejlődésének figyelemmel kísérésével kapcsolatos szabályok, az értékelés szempontjai, rendje, különös tekintettel a fejlődés jellemzőire óvodáskor végére

- Intézményünkben a gyermekek fejlődésének nyomon követésére, megfigyelésen alapuló mérőeszközt dolgoztunk ki: Gyermektükör.
- Az eredményekről évente kétszer rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket, **egyéni** megbeszélés keretében.

A tájékoztatás szabálya

- Az újonnan érkező gyermekek első diagnosztikus mérése, annak megbeszélése az óvodába lépést követő fél éven belül.
- Évenként 2x-i tájékoztatás február és május végén.
- A gyermekek mérőlapja szakmai dokumentum, a szülő tájékoztatást kap róla, haza nem vihető.
- A szülő a tájékoztatást aláírásával igazolja, igény szerint véleményezheti.

A beiskolázás óvodai feladatainak szabályai, eljárásrendje

- A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. Ehhez az óvoda vezetője szakvéleményt tölt ki, mellyel a szülő beiratja gyermekét a választott iskolába.
- *A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.*
- *Az óvoda a tanköteles életkorba lépéskor a gyermek fejlettségével kapcsolatban amennyiben a gyermek elérte az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, ezt igazolja,*
 - *dönt a hatodik életévét augusztus 31-ig betöltő gyermek óvodai nevelésben való további részvételéről,*
 - *szakértői bizottsági vizsgálatot kezdeményez a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából, ha*
 - *a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettsége egyértelműen nem dönthető el a gyermek fejlődésének nyomon követéséről szóló óvodai dokumentumok alapján,*
 - *a gyermek nem járt óvodába,*
 - *a szülő nem ért egyet az óvodai igazolással vagy a döntéssel,*
 - *szakértői bizottsági vizsgálatot kezdeményez a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából annak eldöntésére, hogy az augusztus 31-ig a hetedik életévét betöltött gyermek részesülhet-e további óvodai nevelésben.*

- *A gyermeke iskolába lépéséhez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szülő is kezdeményezhet szakértői bizottsági vizsgálatot.*

Fakultatív hit- és vallásoktatás idejének, helyének meghatározása

- Intézményünkben a hetirendhez alkalmazkodva a délelőtti órákban, heti egy alkalommal helyet biztosítunk az igénylők számára a hitélettel történő ismerkedésre, hitoktató végzettségű óvodapedagógus segítségével. Az igényekről a szülők írásban nyilatkoznak.

A gyermekekre vonatkozó védő-óvó előírások, szabályok

- A gyermekek egészsége és testi épségének védelme érdekében minden óvodai dolgozó kötelessége a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokra, a tilos és az elvárható magatartásformákra a figyelmet felhívni.
- Az óvodai nevelési év megkezdésekor, óvodai tevékenységek alkalmával: kirándulások, uszodai és egyéb külön szervezett tevékenységek előtt – felhívjuk a gyermekek figyelmét az eszközök helyes használatára, a biztonságos közlekedésre, a helyes viselkedésre.
- Az ismertetés a gyermekek életkorának megfelelő szinten történik.

Az ismertetés tényét, tartalmát, időpontját az adott csoport csoportnaplójában dokumentáljuk.

Az esetlegesen mégis bekövetkező baleset esetén az óvodapedagógus teendőinek sorrendisége

- Elsősegélynyújtás, sérült ellátása.
 - Orvoshoz szállítás, illetve mentő értesítése (szükség szerint) az óvodapedagógus által.
 - Szülő értesítése a tagóvoda vezető által.
- A baleseti jegyzőkönyv elkészítéséért felelős az óvoda vezető. A baleseti naplót az óvodavezető vezeti.

A rendszeres egészségügyi felügyelet, ellátás formái, rendje

- Az óvodába járó gyermekek egészségügyi gondozását a település védőnője és háziorvosa látja el.
- A település háziorvosa és a választott gyermekorvosok igazolást adnak az óvodai beíratáshoz.
- A védőnő évente többször ellenőrzi a gyermekek fejlődését, tisztaságát az óvodai közösségben.

Az intézmény egészségvédelmi szabályai

Az óvoda működése során az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által meghatározott szabályokat szigorúan be kell tartani!

- Az óvodában megbetegedett, lázas gyermeket a szülőnek az értesítéstől számított legrövidebb időn belül haza kell vinnie!
- Az óvodapedagógus addig is gondoskodik a gyermek elkülönítéséről, ha szükséges orvosi ellátásáról.
- Lábadozó, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek az óvodát, teljes gyógyulásig nem látogathatja!
- **Gyógyszert** az óvodában a gyermeknek **nem adhatunk be** (kivétel: orvosi igazolás esetén).
- Kérjük, hogy már beiratkozás, illetve óvodakezdés elején tájékoztassák az óvodapedagógusokat gyermekük folyamatos gyógyszereszedést igénylő betegségéről, gyógyszerérzékenységéről (asztma, cukorbetegség, allergia stb.)

- Fertőző gyermekbetegség esetén (hasmenés, kötőhártya gyulladás, tetvesség) kérjük az óvodát azonnal értesíteni, hogy a további megbetegedések elkerülése érdekében fokozott figyelmet fordíthassunk a fertőtlenítésre. Ezt követően csak orvosi igazolással látogathatja a gyermek az óvodát!
- Az óvoda konyháján csak egészségügyi könyvvvel rendelkező személyek tartózkodhatnak.
- A csoportszobába a szülők csak az engedélyezett alkalmakkor tartózkodhatnak (nyílt napok, ünnepélyek, szülői értekezlet,...) a megfelelő higiéniai szabályok betartása mellett.
- A gyermekek egészsége érdekében az időjárástól függően $-10C^0$ -ig, naponta legalább 2-4 órát a szabadba töltünk, ezért kérjük, hogy ennek megfelelően öltöztessék gyermeküket, illetve biztosítsanak váltóruhát.
- Az óvoda egész területén TILOS a dohányzás!
- A fejtetvesség megelőzése – megállapítása – érdekében fordítsanak fokozott gondot a haj tisztántartására! Fejtetvesség esetén tájékoztatjuk az érintett szülőt az elhárítás menetéről. A gyermek az óvodát mindaddig nem látogathatja, amíg a fertőzés minden tünete meg nem szűnt. Vitás esetben a gyermek csak a védőnő által kiadott igazolással térhet vissza a közösségbe.

Rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendők

- Az óvoda működésében rendkívüli eseménynek minősül minden olyan előre nem látható esemény, amely a nevelőmunka szokásos menetét akadályozza, illetve az óvodába járó gyermekeknek és dolgozóinak biztonságát és egészségét, valamint az intézmény épületét, felszerelését veszélyezteti.
- Rendkívüli eseménynek minősül különösen:
 - a természeti katasztrófa,
 - a tűz,
 - a robbanással történő fenyegetés.
- Ezekben, az esetekben a lehető legrövidebb időn belül értesítjük a tényről az épületben lévő valamennyi személyt, és megkezdjük a gyermekek mentését az óvodából a „Tűzriadó terv” mentési gyakorlata alapján. A tűzvédelmi felelős közreműködik az óvoda elhagyásának lebonyolításában.
- A gyermekcsoportoknak a veszélyeztetett épületből való kivezetéséért és a kijelölt területen történő gyülekezésért, valamint a várakozás alatti felügyeletért a gyermekek csoportvezető óvodapedagógusai a felelősek.

A gyermekek további elhelyezését a legközelebbi intézményben oldjuk meg, a szülők értesítéséig: Közösségi Ház.

Fizetési kötelezettséggel kapcsolatos szabályok

- A gyermekeknek, szülői igény alapján **napi háromszori étkezést** tudunk biztosítani:
 - tízórait,
 - ebédet,
 - uzsonnát.
- A gyermekek étkezését csak akkor tudjuk biztosítani, ha előző nap **10.00 óráig jelzik** ilyen irányú kérésüket. Ez történhet személyesen, vagy telefonon.
- Az étkezési térítési díjak befizetésének időpontját szíveskedjenek figyelemmel kísélni, és pontosan betartani!
- Az étkezési díjakat adott hónapra kell fizetni, utólag.
- Egy hónapnál több hátralék esetén, ha a szülő többszöri írásbeli felszólítás után sem rendezi tartozását, nem tudjuk biztosítani a gyermek számára az étkeztetést.

- Be nem jelentett hiányzás esetén a szülő visszatérítésre nem tarthat igényt.

Óvodáztatási támogatás

2015. szeptember 1-jétől ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultak (szülői nyilatkozat alapján):

- a **rendszeres gyermekvédelmi** kedvezményben részesülő gyermekek,
- a **tartósan beteg** vagy fogyatékossgal élő gyermekek,
- azok az egészséges gyermekek, akiknek a **családban nevelkedő testvére**-függetlenül az életkorától- **tartósan beteg** vagy fogyatékos,
- akiknek a családjában **három vagy több gyermeket** nevelnek,
- akiknek a **nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,**
- akiknek a családjában **az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja** meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át [2016. évben **a minimálbér nettó összegének 130%-a, 95.960 Ft**].
- A térítési díj mértékét mindenkor a fenntartó határozza meg.
- Amennyiben a gyermek szülője óvodáztatási támogatásra jogosult, a gyermeknek egy óvodai nyitvatartási napon legalább hat órát az óvodában kell tartózkodnia, az óvoda vezetője az első igazolatlan nap után írásban tájékoztatja a szülőt a mulasztás következményeiről, a kifizetés esedékességét megelőzően tájékoztatja a jegyzőt azoknak a napoknak a számáról, amelyről a gyermek igazoltan és igazolatlanul az óvodából mulasztott.

„A gyermekek nagyobb csoportjának” fogalom meghatározása a szülői szervezet jogaival összefüggésben

- Az intézmény a szülői szervezet véleményét kéri azokban az óvodai életet érintő témákban, mint a helyi nevelési program meghatározása, hitoktatás, egyéb speciális tevékenységek szervezése, stb., ha az a gyermekek nagyobb csoportját érinti.
- A gyermekek nagyobb csoportja intézményünkben az óvodába járó gyermekek 60%-a.

Az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati, hasznosítási rendje

- Az óvoda bejáratát vagyonzbiztonsági okok miatt napközben 8³⁰-12³⁰ óráig, 12⁴⁵-15³⁰ óráig zárva tartjuk. Ezen időszak alatt csengetéssel lehet az intézménybe bejutni.
- Idegenek az óvoda épületében csak az intézményvezető tudtával tartózkodhatnak.
- A vezetői engedély megkérése után az óvoda tevékenységével, működésével kapcsolatos, ill. azzal összefüggő reklámszövegek, anyagok kerülhetnek ki az óvoda hirdetőablájára.
- Az óvodák létesítményeit és helyiségeit az óvoda nyitva tartása alatt lehet használni.
- Az óvoda helyiségeit csak rendeltetésnek megfelelően, arra a célra lehet használni, amelyre a helyiséget kialakították.

- Az óvoda dolgozói továbbá ügynökök, üzletkötők, vagy más személyek az óvoda területén kereskedelmi tevékenységet nem folytathatnak. (Kivétel az óvoda által szervezett vásárok alkalmával.)
- Az óvoda helyiségeiben párt, vagy párthoz kötődő társadalmi szervezetek nem működhetnek.

Kérjük, hogy minden szülő vigyázzon az óvoda helyiségeinek és környékének tisztaságára, és gyermekét is erre nevelje!

Fenntartói támogatás rendszere

- Az intézmény fenntartója Vámosgyörk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete. A fenntartó biztosítja a 3-7 éves korú gyermekek ingyenes napközbeni óvodai ellátását.

Az óvoda által szervezett kirándulások, programok, rendezvények részvételi díjainak, hozzájárulási költségeinek megállapítási elvei

Az óvoda által szervezett programok ingyenesek.

- Kirándulási hozzájárulásként csak az esetleges belépődíjakat, illetve útiköltséget kell megfizetni, a szülők által elfogadott mértékben.
- Egyéb rendezvények, programok esetén a szülők határozzák meg, ha szükséges, az esetleges hozzájárulási költségek mértékét.

Speciális szolgáltatások díjazása

- Intézményen belül ingyenes speciális szolgáltatás a hitoktatás és az ovifoci.
- Belépődíj és útiköltség fizetési a vízhez szoktatás, amely a gyöngyösi uszodában valósul meg.

Egyéb speciális, az intézményre vonatkozó előírások szabályai

- Az esetleges „balesetek” során bepiszkolódó ruhák cseréje miatt kérjük, tegyenek a gyermek zsákjába/szekrényébe váltó ruhát!
- A gyermek ruházatát jellemezze a:
 - praktikusság,
 - kényelem,
 - tisztaság!
- A gyermek biztonsága érdekében kérjük a hosszú, zsinóros ruhadarabok mellőzését.
- Egészségügyi okok miatt a gyermekeknek váltó cipőt kérünk, amely lehetőleg csúszásmentes, jól szellőző, a gyermek lábméretének megfelelő legyen, amely jól tartja a lábat.

- A ruhanemüket sokkal könnyebb megtalálni, ha azok jellel vannak ellátva, ezért kérjük (illetve ajánljuk) hogy legyen belerajzolva a ruhadarabokba, cipőkbe gyermekük jele. Ellenkező esetben anyagi felelősséget mindezekért vállalni nem tudunk.
- Édességet lehetőleg csak ünnepi alkalomkor hozzanak a gyermekek. Az ÁNTSZ előírások betartása érdekében az édesség eredeti bolti csomagolású legyen.
- Kérjük, hogy a gyermekek az óvodába érkezés előtt reggelizzenek otthon!
- Amennyiben a gyermek az óvodába ételt, vagy italt hoz, kérjük, annyit hozzon, hogy a csoportba járó valamennyi gyermeknek jusson belőle.
- Egészségügyi okokból kérjük a szülőket, hogy a folyosón/csoportszobán kívül beszéljenek az óvodapedagógussal.
- A gyermek fejlődéséről felvilágosítást csak a csoport óvodapedagógusától kérjenek!
- A gyermekek biztonsága érdekében kérjük, hogy a kapun található zárat, minden esetben, szíveskedjenek használni!

A család és az óvoda közös nevelési elveinek kialakítása

- A gyermeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el társaik egyéniségét, másságát, tudják kifejezni magukat, legyenek képesek másokhoz alkalmazkodni.
- Tanulják meg a konfliktusok kezelésének kulturált módját.
- Óvodai nevelésünkben nem elfogadható, ha a szülő arra biztatja gyermekét, hogy az őt ért sérelemre erőszakos módon reagáljon!
- Törekszünk az óvodai és a családi nevelés összehangolására, fokozott figyelmet fordítva a közösségi viselkedés szabályainak elsajátítására.

Kapcsolattartás, együttműködés

- A szülőnek lehetőséget biztosítunk arra, hogy a megfelelő fórumokon javaslatokat, ötleteket mondjon a pedagógiai munka alakításához.
- Az együttnevelés megvalósításához együttműködésre, nyitottságra, őszinteségre van szükség.
- Probléma, konfliktus, ellentét esetén keressék fel az óvónőt vagy intézmény vezetőjét, és közösen próbálják megoldani a helyzetet.
- Az együttműködésre alkalmas fórumok a szülői értekezlet, nyílt nap, közös rendezvények, rövid, esetenkénti megbeszélések.
- A gyermekek nagyobb csoportját érintő, ill. az egyéni problémák megbeszélése az óvónő és a szülő feladata, ezért kérjük, hogy gyermekről adott tájékoztatás időpontjában, valamint a szülői értekezleteken gondoskodjanak gyermekük elhelyezéséről! A gyermekek felügyeletét az óvoda nem tudja ellátni!
- A gyermekek utaztatásához a szülők írásbeli hozzájárulása szükséges.
- A szülők a gyermekmosdóban nem tartózkodhatnak, annak felszereléseit nem használhatják!

A gyermekek érdekében kérjük megértésüket és a házirend betartását!

A Házirend nyilvánosságra hozásának- és a tájékoztatás szabálya

Az óvodavezető irodájában megtalálható hitelesített másolati példányban:

- az intézmény pedagógiai programja;
- az intézmény szervezeti és működési szabályzata;
- az óvoda házirendje.

Ezt a szülők az óvodavezetőtől elkérhetik.

A szülők az óvodavezetőtől kérhetnek szóbeli tájékoztatást a dokumentumokról. Erre a szülővel történő előzetes megállapodás alapján van lehetőség.

Az óvoda hirdetőtábláján közöljük a dokumentumok elhelyezését.

Az óvodai beiratások előtt a szülők tájékoztatására az óvodavezető intézkedése szerint szervezett formában is sor kerül.

Új beiratkozók részére, a beiratkozás alkalmával a tagóvoda vezető átadja a Házirend egy példányát a szülőnek. A dokumentumok megtekinthetők még az intézmény honlapján: tuliovi.hu

Záró rendelkezések

A házirendet az óvoda nevelőtestülete elfogadta: 2018. május 31-én.

A házirend érvényességi ideje: egy év,

A házirend módosításának lehetséges indokai:

- szervezeti átalakítás,
- törvényi előírások módosulása,
- egyéb érdekegyeztető fórum módosítási javaslata.

Záradék

A házirendet az intézmény nevelőtestülete megtárgyalta és elfogadta. Ezt a tényt kettő választott jegyzőkönyv hitelesítő aláírásával tanúsítja.

jegyzőkönyv hitelesítő

jegyzőkönyv hitelesítő

Vámosgyörk, 2018. május 31.

óvodavezető

A gyermek kötelességei és jogai

Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelésben részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

- A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben.
- A gyermek nem vethető alá testi és lelki fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.
- A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban.

A gyermeknek joga:

- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön,
- a nevelési intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék, óvodai életrendjét, pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,
- nemzetiségi hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,
- részére a tevékenységében a nevelés során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,
- az intézményben egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsoktatásban vegyen részt,
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását,
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért,
- a nevelési intézményben, családjának anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön a gyermekeket terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre.

A szülő kötelessége és jogai

A szülő kötelessége:

- gondoskodik gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérvé gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét,
- biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését,
- tiszteletben tartsa az óvoda vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanú- sítson irántuk,
- gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, biztosítsa gyermekének a pszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét. Ha az e kötelezettségének a szülő nem tesz eleget, a jegyző kötelezi a szülőt kötelezettségének betartására.

A szülő joga:

- gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat óvodát,
- gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét,
- megismerje a nevelési intézmény pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- kezdeményezze szülői szervezet, óvodaszék, létrehozását, és annak munkájában, továbbá a

Tulipán Óvoda
Házirend
2018.

szülői képviselők megválasztásában, mint választó, és mint, megválasztható személy részt vegyen,

- írásbeli javaslatát a nevelési intézmény vezetője, a nevelőtestület, a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,
- a nevelési intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,
- személyesen vagy képviselői útján részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

VÁMOSGYÖRK TULIPÁN ÓVODA

HELYI

NEVELÉSI

PROGRAM

Néphagyományőrző Óvodai Program

**Néphagyományőrző, természet közeli, családokkal együttműködő
óvodai program**

Készült:

az országos Néphagyományőrző

Óvodai Program adaptálásával

Készítette:

Nagy Gáborné

óvodavezető

Vámosgyörk, 2018.

„A gyökerek persze nem látszanak, de tudod azok tartják a fát” (görög költő)

Intézményt azonosító adatok:

Neve: Tulipán Óvoda

Címe: 3291 Vámosgyörk, Kossuth u. 10.

Elérhetőségei:

Telefonszám: 06 (37) 361- 617

e- mail: tuliovi2007@gmail.com

tuliovi.hu

Fenntartója: Vámosgyörk Község Önkormányzata

OM azonosító szám: 031405

Óvodavezető neve: **Nagy Gáborné**

Jogállás: közszolgáltató költségvetési szerv, önállóan működő költségvetési szerv

Alapító okirat kelte, száma: 41/2014. (VI.11.)

Helyi Nevelési Program készítésének ideje: 2018. április-május

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	4
NEVELÉSI KONCEPCIÓ, FELFOGÁS	5
GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	7
A NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÓVODAI PROGRAM CÉLJA, FELADATAI	10
Az érzelmi nevelés helye a programban	13
A szocializálódást segítő nevelés	15
Az egészséges életmódra nevelés	24
Értelmi nevelés	42
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	44
Néphagyományőrzés a nevelés folyamatában	44
JÁTÉK	47
MOZGÁS	54
ANYANYELVI NEVELÉS	57
AZ ESZTÉTIKAI NEVELÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK	59
Irodalom: vers, mese	60
Zene: ének, zene, énekes játék	63
Vizuális tevékenységek: rajzolás, mintázás, kézimunka	66
A környezet esztétikája	69
A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSÉRE NEVELÉS	70
Környezeti nevelés és néphagyomány-ápolás	72
Környezetvédelem	72
Környezetalakítás	73
MUNKAJELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	75
A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	77
A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	82
KAPCSOLATRENDSZEREK SZEREPE A PROGRAMBAN	83
Nevelőtestület és a többi munkatárs	83
Óvoda és a család	84
Óvoda és az általános iskola	87
Óvoda és az Idősek Otthona	88
Óvoda és az egészségügyi intézmények	88
Óvoda és a gyermekjóléti szolgálat	89
A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI	89
A szervezési, működési rend	91
A hagyományőrző szemléletű tervezés	93
Folyamatos ellenőrzés, értékelés	97
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK NEVELÉSE	99
GYERMEKVÉDELEM	101
FELHASZNÁLT ÉS AJÁNLOTT IRODALOM	104
MELLÉKLETEK	106
Legitimációs záradék	107
Jegyzőkönyvek	109

„A legtöbb, amit a gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”
Johann Wolfgang von Goethe

BEVEZETŐ

Óvodánk első helyi programja (ami 1999-ben került bevezetésre) teljes egészében magunk által íródott, melyben a következőképp írtunk hitvallásunkról: „Nevelésünk célja: népünk jellegzetes hagyományainak megismertetése, megszerettetése tevékenységek által.”

A program gyakorlati alkalmazása során kiderült, ettől sokkal többet, sokkal komplexebb formában nyújtunk óvodásainknak, akik teljes mértékben azonosulnak az általunk hirdetett szellemiséggel.

A fentiek következtében jelenlegi helyi programunkat ezért a minősített NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÓVODAI PROGRAM alapján, intézményünk sajátosságait figyelembe véve alakítottuk ki, emellett figyelembe vettük az általános irányelveket, melyeket a Kormány 363/2012. (XII.17.) rendeletében fogalmazott meg.

A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4.) bekezdés a.) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az 1. melléklet (a továbbiakban: Melléklet) tartalmazza az Óvodai nevelés országos alapprogramját.

2. § A Melléklet VI. 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„ A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. „

3. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) A 2. § 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) A Melléklet rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014. nevelési évtől kell alkalmazni.

(4) Hatályát veszti az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. Rendelet.

A program sajátossága, hogy az óvodai nevelést a néphagyomány- ápolás érzelmre ható eszközrendszerével gazdagítja. Hat a gyermekekre, alakítja a családok szemléletmódját, egy emberléptékű kapcsolatrendszerben működik. Nevelési programunk elkötelezettséget vállal az óvodai nevelés értékei és időtálló hagyományai, az óvodáskorra egyedülállóan jellemző érzelmi fogékonyság mellett.

Programunkba a népi kultúra azon elemeit építettük be, amelyek igazodnak a gyermekek életkori-, fejlődési sajátosságaihoz és mindennapi életüket gazdagítják. Felismertük „a gyökerek” éltető szükségletét, az átadás, az újrateljesítés felelősségteljes kötelességét.

Célunk, hogy az intézményben folyó nevelőmunka továbbra is (köz)megelégedést váltson ki

- az óvodát használók (gyermekek, szülők),
- az óvodában dolgozók,
- az óvodát fenntartó körében.

"A hagyomány minden embernek visszaadja önmagát."
(Hamvai)

NEVELÉSI KONCEPCIÓ, FELFOGÁS

Szemléletmódunkat befolyásoló egyetemes emberi értékek:

Eszmei értékek	Erkölcsi- és interperszonális magatartás értékek	Kulturális értékek
- humanizmus	- az "én" tisztelete	- a kultúra iránti érzékenység
- demokratizmus	- a különbözőségek elfogadása	- a hagyomány tisztelete
	- nyitottság, őszinteség, szeretet	- a természetes környezet védelme
	- az udvariasság	- az ember és környezet harmóniája
	- a család, a haza tisztelete, szeretete	- az "élet" tisztelete
	- felelősség tudat	

Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves életkor egy érzelmileg és értelmileg fogékony időszak, mely kiemelkedően fontos az ÉN alakulása szempontjából. A program az óvodáskorra egyedülállóan jellemző érzelmi fogékonyságra és sajátos aktivitásra alapoz. A gyermek játéka, ami örömet és boldogságérzetet ad, jól ötvözhető a **néphagyomány-ápolással, a természetszeretettel**. Mindez alkalmanként kiegészül a család aktív közreműködésével.

Mit nevezünk néphagyománynak?

"Azt a láthatatlan szervezőerőt, amely a legrégebbi időkben az emberiség megmaradásának egyik legfontosabb feltétele volt, amely kényszerítette eleinket egymás szájáról lesni a szót, egymás kezét figyelve megtanulni a mozdulatot, hagyománynak, idegen szóval tradíciónak nevezzük." (Kósa- Szemerényi, 1975).

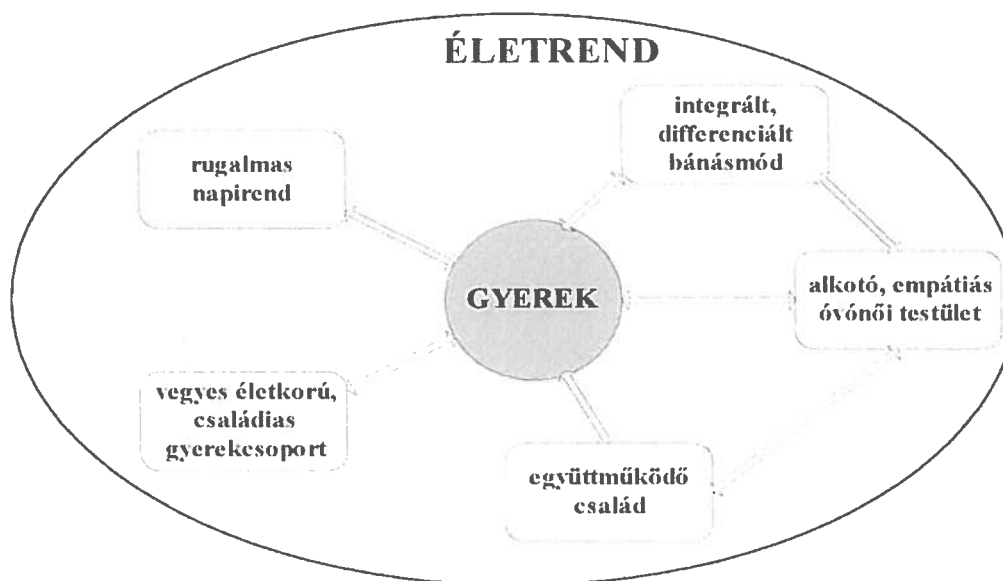
Hitvallásunk fontos eleme, hogy az **„ünnepelni tudás”** képességének alakítását a néphagyomány-ápolás, a természet és a társak szeretetére nevelés elősegíti. A gyermek örömmel vesz részt a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, számára az ünnepnap a várva várt nap. Ha az ünnep napján a gyermeket körülvevő felnőttek magatartása, és a környezet jelzései (ünnepi jelképek) hitelesek, a naphoz kapcsolódó közös élmények a gyermekben mély érzelmi nyomokat hagynak. Átérik az ünnepnapok „másság”-át a bensőséges összetartozás élményét, alapozódik az „ünnepelni tudás” képessége. Ezek a gyermeki élmények hatnak a családok szemléletmódjára, az óvoda megteremti a családokkal való együttműködés sajátos formáit.

Életrend. A néphagyományörző szemléletű nevelés nem csak a népművészet értékeinek megőrzésére vállalkozik. A népi kultúra más területein, a népi életmód mindennapjaiban is fellelhetők azok az értékek, amelyek újra felhasználásra alkalmasak. Ez egy olyan komplex nevelési rendszerben valósul meg, amelynek feltétele a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő optimális környezet. A programban az optimális környezet - a tárgyi és személyi feltételeken túl - egy gyermekközpontú életrendet jelent.

Az életrend elemei:

- a rugalmas, folyamatos, integrált napirend,
- a családi, részben osztott életkorú gyerekcsoport,
- a differenciált bánásmód,
- az érző, alkotó nevelőtestület,
- a nevelésben együttműködő családi-óvodai közösség.

Az életrend elemei egymással kölcsönkapcsolatban állnak, amint azt az alábbi ábra is mutatja.

Ebben az életrendben a gyerek központi tevékenységformája a játék. A gyerek a játék által fejlődik és fejleszhető, ami a néphagyományőrző program gazdag eszköz- és hatásrendszerében kiteljesedik.

Az óvoda légköre, „pedagógiai klímája”. A gyermeket óvodánkban elfogadó, szeretetteljes megerősítő légkör veszi körül. Az óvodában dolgozók - közösen megfogalmazott és elfogadott általános érvényű szabályok betartásával - egy olyan belső szokásrendszert alakítottak ki, amely derűs összhangot, biztonságot áraszt. Magatartásunk tükrözi a gyermek és a szülő iránti tiszteletet. Egész lényük példát mutat, viselkedésünk mintát ad.

A környezet külsőségeiből fakadó kulturális „szignálok”, amelyek az óvodába lépő gyermeket, felnőttet fogadják, az óvoda szellemi, emberi kisugárzását erősítik.

2007 szeptemberében felvettük a Tulipán Óvoda nevet. Nevünk mögöttes jelentéstartalmának kifejezéséhez szimbólumot is választottunk. Vámosgyörk címerében található szívből kinövő stilizált tulipánok gyermekesítésével a községhez kötődést is erősítjük mind a gyermekekben, mind szűkebb környezetünkben egyaránt.

A jeles napokon, ünnepeken, óvodai szintű kirándulásokon (szüret, Idősek napja, Cimborázás, Mikulás, karácsony, farsang, kirándulások, mesemondó verseny, gyermeknap...) a tulipános emblémával ellátott egyen pólót viseljük, és az Óvodánkról szóló Hej tulipán, tulipán... kezdetű dal dallamára írodott dalunkat énekeljük, így erősítve az összetartozás érzését.

Óvodaképünket is a néphagyományőrzés szellemében alakítottuk. A folyosóra belépve a vendég érzi: az összegyűjtött régi használati tárgyakkal berendezett sarok, a természetes anyagokból készült dekoráció látványa kellemes nyugalmat, belső harmóniát teremt.

Az óvónői minta. Az óvónő a néphagyományörző szemlélettel azonosul és így elsajátítja azokat az ismereteket, készségeket, amelyek a program megvalósításához szükségesek. Biztonságot áraszt, képes hitelessé tenni önmagát, tudatosan alkalmazza a metakommunikáció, a „testnyelv” kifejező eszközeit. Kezdeményező, elfogadó a nevelési folyamatban, követi és tiszteletben tartja az egyes gyerek és a család haladási irányát, ütemét. Segítségnyújtása *egyénre szabott*, amit drámapedagógiai szemlélete is segít. Nevelési tevékenysége tudatos, abban a hagyományörzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik.

Alkotó együttműködés a családokkal. Az óvodában folyó néphagyomány-ápolás hatása a családok szemléletmódjában tartalmi változásokat idéz elő. *Fontos*, hogy a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet (család, óvoda) összhangja megteremtődjön. Ezáltal az óvodai neveléshez olyan hiteles többletet adunk, amellyel kiegészítjük és teljessé tesszük a gyermeki személyiség kibontakozását. A családokkal igyekszünk minél jobb kapcsolatot kialakítani, fenntartani. Hisszük, hogy a gyermeki élmények hatnak a családok szemléletmódjára, s azt is, hogy az óvoda megteremtheti a családokkal való együttműködés sajátos formáit, s általa család és óvoda összhangja mind tökéletesebbé válik. Ennek érdekében Adventi délutánt, illetve Egészségnapot és Húsvéti délelőtti szervezünk. Farsangi bál keretében együtt kergetjük el a telet a szülőkkel, hozzátartozókkal. Tulipán nyílás idején gyermeknappal egybekötött családi délelőtti tartunk.

Összegzés. A néphagyományörzés a teljes nevelési folyamatot áthatja. Beépül a gyerek, a felnőtt teljes tevékenységrendszerébe. Gazdagítja a családokkal való együttműködést.

Programjaink megválasztásában, majd tartalommal való megtöltésekor az alábbi idézet bölcsességét tartjuk szem előtt:

„Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében”
Rudolf Steiner

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép:

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve – meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Pedagógiai alapelveink meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg,*
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be,*
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell*

irányulnia, az emberi jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Gyermekképünk megfogalmazásában az alábbi fontos szempontok segítettek bennünket:

- Minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség, egyszeri és megismételhetetlen individuum és szociális lény, mely mással nem helyettesíthető.
- A gyermek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
- A gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
- Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség szabad kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- A szabad játék elsődlegessége érvényesül az élmények feldolgozását támogató környezetben.
- A nemi szerepek határainak tágítása a nembeli különbözőségekből fakadó sajátos értékek megőrzése mellett.

Nevelőmunkánk eredményeképpen azt szeretnénk, hogy az eltöltött óvodás évek alatt olyan gyermeki személyiség fejlődjön, aki

- Tele van élményekkel, nyitott minden új információra.
- Önálló, kiegyensúlyozott.
- Tud nevetni, felfedezni, rácsodálkozni.
- Együttműködő, alkalmazkodó és segítőkész.
- Kötődik a hagyományokhoz, szereti és óvja a természetet.
- Játékon keresztül bontakoztatja ki önmagát, általa teljesebbé válik.
- Nálunk minden gyermek befogadásra, elfogadásra, segítő támogatásra talál, ahol a különbözőség érték és nem akadály.
- Óvodánkban a különböző kultúrából érkező gyermekek által képviselt hagyományok megismerése élményt jelent. Itt a gyermek természetesnek veszi, könnyen elfogadja, és tiszteletben tartja a különbözőségeket, hiszen sajátosságait megismeri.
- A szociális különbségeket a családokkal szoros együttműködésben érzelmi biztonság megadásával kiegyenlíti
- Óvodánkban a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, nevelését, az alapító okiratunknak megfelelően felvállaljuk.

Óvodakép:

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben teljesíti funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (kisiskoláskor) való átlépés pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni

sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével (ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,*
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását,*
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.*

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,*
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,*
- a testi, a szociális és az érzelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,*
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról,*
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről,*
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.*

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni készülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Óvodaképünk megfogalmazásában az alábbi fontos szempontok segítettek bennünket:

- Nevelésünk alapvető feltétele az érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, családias légkör megteremtése, amelyben mindenki számára első a gyermek.
- Óvó, védő szeretettel vigyázzuk minden lépését, elképzelését, tevékenységét. Fontos az óvónő és gyermekek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes testközelség megléte. Hiszen attól fogadnak el gondoskodást, aki őszinte, hiteles, tapintatos, elfogadó.
- Legfőbb tevékenységi forma a játék, mely az egész óvodai nevelést átszövi. A játék a gyermeknek alapvető szükséglete, spontán szabad tevékenysége, örömforrása, alkalom számtalan ismeretszerzésre, tapasztalatai gazdagítására.
- A teljes gyermeki személyiség fejlesztését változatos tevékenységek biztosításán keresztül érjük el, törekedve az életszerűségekre és az életközelségre.
- Az óvodai élet megszervezésénél figyelünk a közös élmények és tevékenységek jelenlétére. Az együttlétek, az így szerzett élmények, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, kitartás, szabálytartás, önzetlenség.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételével az egyéni bánásmód lehetőségével fejlesztjük a hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Az iskolára való előkészítés nem külön feladat, hanem a helyi nevelési program működtetése során természetesen megvalósuló folyamat

Hangsúlyt fektetünk az optimális feltételek biztosítására, hiszen ez minden eredmény alapja. Nevelési célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyisége teljes kibontakoztatásának

támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése - az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének - a szabad játék elsődlegességének biztosításával.

Minden gyermeknek biztosítjuk, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben, a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen. Az óvodánkban dolgozó pedagógusok maximális bizalommal vannak a gyermeki fejlődés iránt. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a készségfejlesztés, a pedagógiai intézkedések, az adott gyermek személyiségéhez igazítottak legyenek, vagyis az egyéni bánásmód érvényesüljön a gyermeki szükségletek kielégítése során is. A halmozottan hátrányos helyzetű- és a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátását kiemelten kezeljük. Olyan légkört teremtünk, ahol a különbözőségek elfogadása, a diszkrimináció tilalmának érvényesítése létjogosultságot szerez. A gyermek jelzéseire komoly figyelmet szánunk, hiszen gyakran ezek nem könnyen érthetőek. Értelmezésük, a mögöttük lévő szükségletek feltárása központi feladatunk.

A családokkal való együttműködés, a családok segítése-erősítése munkánk alappillére. Az óvoda dolgozóinak modell értékű kommunikációja, bánásmódja ennek a pozitív viszonynak létrejöttét, fenntartását segíti.

Biztosítjuk a hazájukat elhagyó, migráns családok gyermekeinek az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését.

A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszerre és az ehhez kapcsolódó tárgyi környezet kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk.

Az intézményünkben nevelkedő gyermek az óvodáskor végére a különbözőségekkel természetes módon együtt él, korának megfelelő mértékben empatikus, szolidáris játszótárs-csoporttárs.

"A gyökerei védik meg a fát a viharban a kidőléstől, a mélybe nyúló gyökerek táplálják, a gyökerek teszik lehetővé, hogy nagyra nőjön, hogy dús koronáját büszkén emelje a magasba. Az ember közösségek számára a gyökeret a hagyomány, a közös történelem, a közös emlékezet jelenti. A hagyományokból gazdagodnak a nemzetek, az országok, a falvak."

Kovács Béla Sándor

A NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÓVODAI PROGRAM

CÉLJA, FELADATAI

Nevelési programunk a módosított 363/2012. (XII.17) számú kormányrendelet szerinti- "Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja " szellemében fogalmazza meg a nevelési célokat, feladatokat.

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- egészséges életmód alakítása,***
- az érzelmi és erkölcsi és a közösségi nevelés,***
- az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.***

A program célja:

- A gyermek harmonikus fejlesztése a néphagyomány-ápolás, a természetóvás gazdag eszköztárával.
- A néphagyomány-ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermek érzelmein át, a családok aktív együttműködésével.
- A gyermekben alapozódnak meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre, majd az iskolai életmód elfogadására.

További törekvéseink:

Biztonságérzet megalapozása, önbizalom erősítés, szocializáció elősegítése

Emocionális nevelés a néphagyományörzés hatékony eszközével.

Cselekvéssel szerzett, érzelmekre ható tapasztalatszerzés

Ünnepelni tudás képességének megalapozása

Lehetőségek tárháza a személyiség teljes kibontakozásához

Elmélyült játék

Természetszeretet, természetvédelem, a termőföld gondozásának, hasznosításának megismertetése

A társadalom számára testben - lélekben egészséges, erkölcsös, tisztességes, becsületes generáció nevelése rendkívül fontos.

A gyermek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése, képességeinek fejlesztése az óvodai nevelés általános feladata, amit programunkban alapfeladatnak tekintünk. Ennek összetevői:

az egészséges életmód alakítása,

a szocializáció segítése - érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés,

az értelmi nevelés - anyanyelvi nevelés.

Programunk fontos kiindulópontja, hogy a néphagyományörzés érzelmeket kiváltó hatásából fakadóan az **érzelmi nevelés** mindhárom területet áthatja. A gyerek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése az **anyanyelvi neveléstől** szintén elválaszthatatlan.

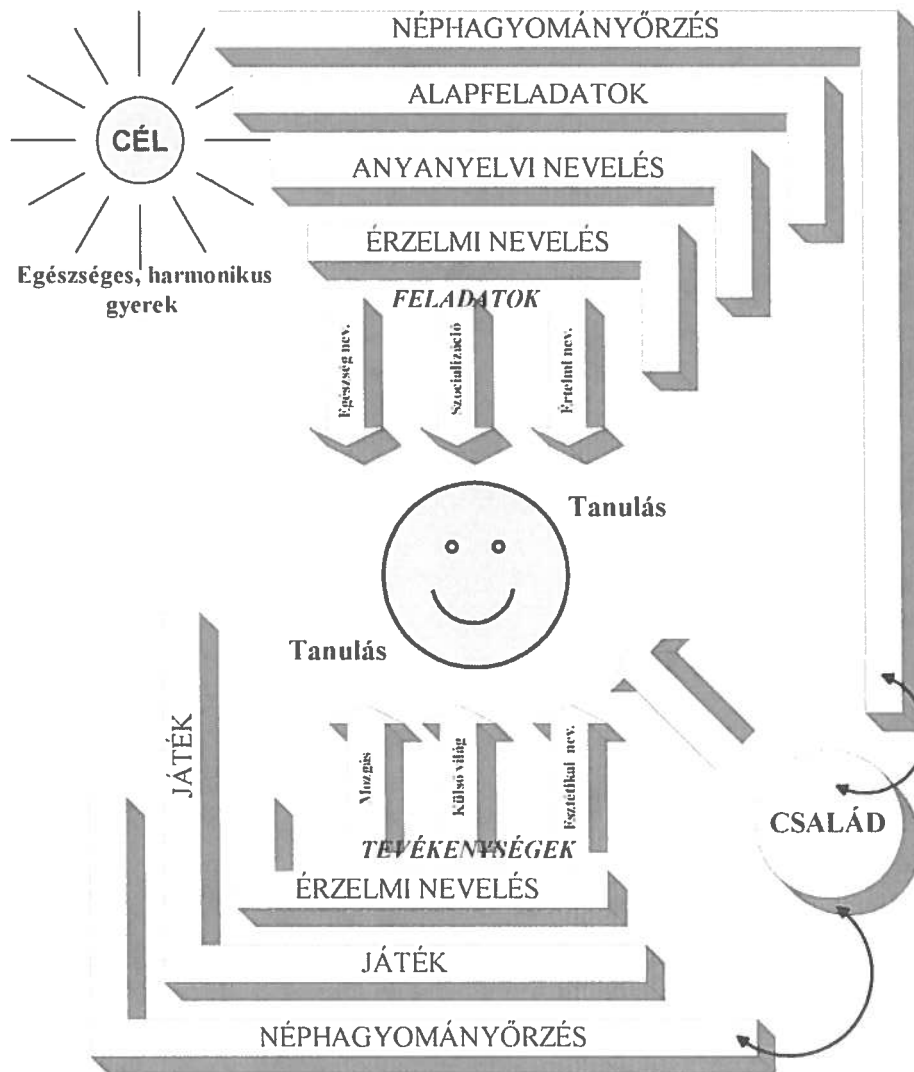
A néphagyományörzés érzelmi hatástöbblete, az örömmel átélt aktivitás, az egészségnevelés, a szocializálódás, az értelemfejlesztés mozgató ereje. Ez vonul át az óvodai élet valamennyi tevékenységformáján, a fejlesztés területein, vagyis áthatja az egész nevelési rendszerünket.

A néphagyományörzésbe ágyazódó gyermeki tevékenységformák:

- a játék,
- a mozgás,
- a külső világ tevékeny megismerése,
- az esztétikai tevékenységek.

Óvodai nevelésünkben a néphagyományörzés folyamatosságát a mindennapok hagyományörző tevékenységei és a jeles napok tevékenységei adják.

A következő ábra összefoglalja programunk fő alkotó elemeit:

Óvónő a nevelési program folyamatában

- A népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának megfelelő, számukra örömteli ingereket, élményeket adó és cselekvésre készítő elemek kiválogatása, és azoknak a nevelés folyamatába illesztése.
- Néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti.
- Megteremti a hagyományörző tapasztalatszerzés feltételeit és lehetőségeit.
- Elősegíti a gyermekek és a szülők hagyományokhoz való kötődését.
- A néphagyományörzés elemeit az óvoda környezetalakításában megjeleníti.
 - A folyamatos napirendbe és a játéktevékenységbe ágyazottan tervezi és szervezi a hagyományörző tevékenységeket.
- Munkadélutánokat, közös - család-óvoda - programokat szervez.

A nevelési program személyiségfejlesztő hatása

- Megismeri a közös alkotás örömeit és a múlt értékeit.
- Érzelmileg gazdagabbá, értelmileg fogékonyabbá válik.
- Felelősséget érez környezetéért.
- Megalapozódik benne a környezet és a haza iránti szeretet.

*"A kisgyermekkel mindent elérhetünk személyes példa és tett által."
(Brunszi T.)*

Az érzelmi nevelés

A megismerési folyamatot érzelmek kísérik. Az érzelmek jelzik a gyermeket ért hatások mikéntjét, egyben további értelmi aktivitásának motíváló erejévé válnak. Az érzelem- kifejezés egy része veleszületett. Később a gyermek utánzás útján megtanulja az érzelmeit kifejezni, és kezelni. Ezért is nagy a környezetében élők, az őt nevelők felelőssége.

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezt szükség, hogy:

- ***a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik,***
- ***az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,***
- ***az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, öntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek,***
- ***az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.***

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás- és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe, az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodáskorú gyermek magatartását érzelmei befolyásolják. Fontos, hogy az újonnan óvodába kerülő gyermekeket és szüleiket már a befogadás időszakában pozitív, kedvező hatások, élmények érik.

Óvodáskorban az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, segítségadásban nyilvánul meg, illetve még néhány együttélési szabály betartásában. Pl. köszönés, játékeszközök helyrerakása stb.

Az óvodai erkölcsi nevelés alapja a szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás támogatása.

Az érzelmi nevelés célja

- A gyermek biztonságérzetének megalapozásával, az önbizalom erősítése, a szocializálódás elősegítése.
- A gyermek az óvodapedagógusokban és az óvodában dolgozóknak társra, ha kell, természetes támaszra találjon.
- Az aktív érzékenység alapozása az emberi és természeti környezet hatásaira.
- A hagyományörzés és természetóvás motiváló hatásának folyamatos éltetése.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése.

Az érzelmi nevelés feladata

- A gyermek szeretve érezze magát.
- Az érzelmi nevelés megvalósítása az egyetemes emberi értékek figyelembevételével.
- Kiegyensúlyozott életmód nyújtása.
- Szokás és normarendszer megalapozása.
- A gyermek-dajka kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze.
- Az óvodában dolgozó felnőttek az önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvéseket segítsék.
- Az óvoda dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja modell értékű legyen.
- Az erkölcsi tulajdonságok, szociális készségek és képességek, attitűdök, azaz kompetenciák (együttműködés, önállóság, segítőkészség, önkifejezés, önérvényesítés, önfegyelem, a közös értékek óvása, védelme, kitartás, akarat, feladat, szabálytudat, együttérzés, önzetlenség, figyelmesség stb.) fejlődéséhez az interakciós kultúra létrehozása.
- Az értékrend megalapozása érdekében a szokások gyakorlásához szükséges tevékenységi és értékelési rendszer biztosítása.
- Az önkifejezés formáinak minél sokrétűbb megvalósítása.
- Modellértékű, befogadó attitűd, a különbözőségek elfogadásának természetessé tétele a gyermekek számára.
- A különbözőségek tisztelete, elfogadása, sajátosságainak megismerése egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.
- A nemi identitás kialakulásának támogatása mellett, a tradicionális nemi szerepek határainak tágítása, a sztereotípiák merevségeinek oldása.
- A gyermek természeti és társadalmi környezetével való kapcsolatának alakítása, megismerése.
- Az emberi munka produktumainak megbecsülésére, a hagyományok ápolására nevelés.
- A környezettudatos magatartás megalapozása az érzelmi viszonyulások, a környezettudatos cselekvési szükségletek, -szokások, -gondolkodás, -értékrend, -döntési képességek fejlesztésével.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek speciális fejlesztése.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése (pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával) a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.
- A készség- és képességfejlesztés érdekében tett pedagógiai intézkedések a gyermeki személyiséghez igazítottak, mindig a gyermeki személyiség kiteljesítését szolgálják.
- A gyermek kiegyensúlyozott érzelmi fejlődése szempontjából elengedhetetlen a nem pedagógusokkal történő összehangolt munka.
- Az anyanyelvi, és- értelmi fejlesztés biztosítása.
- A gyermek érdekében tett segítségnyújtás során a családhoz illesztett megoldások keresése.
- A gyermek önálló véleményalkotásra ösztönzése, döntési képességfejlődésének elősegítése.

- A testi- lelki és szociális érettség elérése a sikeres iskolai munka érdekében.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szakemberekkel való fejlesztése az eredményesség érdekében.
- A szülőföldhöz való érzelmi kötődés tartalmának kimunkálása (jeles nap, hagyomány...).

Óvónő az érzelmi nevelés folyamatában

- Ismerje meg, és értse meg a gyermekek érzelmi világát, a családi hátteret.
- Alkalmat és lehetőséget teremt a gyermek pozitív érzelmeinek kiváltására:
 - a testi szükségletek kielégítésével,
 - a derűs, biztonságos környezet létrehozásával,
 - a "kötődés"- szükséglet kielégítésével,
 - a megerősítő, elfogadó magatartásával,
 - az értékek, élmények nyújtásával.
 - a néphagyomány-ápolás eszközrendszerével az intellektuális érzelmek tudatos fenntartásával.

Az érzelmi nevelés személyiségfejlesztő hatása

- képes érzelmeinek kifejezésére, kezelésére,
- érzelmileg kiegyensúlyozott,
- érzelmeit vállalja,
- képes az igazmondásra,
- van önbizalma,
- vidám és jó kedélyű,
- megbízható,
- ismeri és érti óvónője metakommunikációs jelzéseit,
- segítséget nyújt az arra rászoruló társának

Összegzés: A néphagyományörzés az érzelmi nevelés hatékony eszközeként vonul végig a programon. A változatos cselekvések gyakorlása során a gyermeket érzelmi életvitelében megerősíti, érzelmeit vállalóvá neveli. Mindez az óvoda és a családtagok együttműködésében és kölcsönhatásában valósul meg.

A szocializálódást segítő nevelés

"A gyerek szocializációja a szülők egész személyiségének és nem nevelési intencióinak függvénye" állítja dr. Buda Béla (1988.). A szocializálódás alapja a gyerek biológiai fejlődését segítő, gondoskodó környezet kommunikációs kapcsolatrendszere.

A szocializálódást segítő nevelés célja

- Az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása, amelyek által alapozódnak a szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, akarati tulajdonság jegyek. -"Kiegyensúlyozott, boldog gyerek - állapot" létrehozása.

A szocializálódást segítő nevelés feladata

- „ölelő” szeretettel átsegíteni a gyermeket a kapcsolatfelvétel folyamatában,

- a közös élmények, a tevékenységek állandó körforgása, a megerősítő szeretet hatására a gyermek biztonságérzetének kialakítása,
- a jeles- és ünnepnapok nyújtotta lehetőségek kihasználása a szocializáció megalapozásának folyamatában,
- a hagyományőrző tevékenységekben gyakorolja az önkifejezés formáit, a társas érintkezés mintáit.

Óvónő a szocializálódást segítő nevelési folyamatban

1. Befogadás időszaka:

Az óvoda elfogadása függ:

- a családtól (mennyire készítették fel a gyereket, milyen az anya-gyerek kapcsolat),
- az óvónők személyiségétől,
- a gyerek személyiségétől,
- a gyerek előzetes elválási élményeitől,
- a gyerek önállósági fokától.

Az óvoda figyelmével van arra, hogy az elválás nehézségeit nem tudja teljesen kiküszöbölni!

Ennek a nehézségnek a megjelenése törvényszerű, és a gyermek önállósági törekvésének a kielégítését szolgálja.

1.1. Előkészítő teendők

Kompetens személyek rögzítése: szülő, óvodapedagógus.

Szerepelvárások tisztázása a szülőkkel.

A lassúbb pszichés fejlődés ne legyen az óvodai felvétel gátja.

A befogadás előkészítése az óvodába később kerülő gyermekeknél is érvényesül.

A befogadási időszak folyamatos és fokozatos megszervezése.

Minden egyes gyermek szülőjével kapcsolatfelvétel az óvodai élet megkezdése előtt.

1.2. A befogadási időszak ütemezése, szervezése

Beszélgetéssel, játékkal egybekötött beiratkozáskor a csoportszoba, az udvar megismertetése.

Ovis leszek!? - helyi tájékoztató jellegű könyvecske átadása a szülőnek.

Szülők felkészítése a beszoktatás időszakára, szükség szerint ennek segítése: napi óvodai élet bemutatása, érkezés és elválás körülményeinek megbeszélése.

Lehetőség felajánlása a szülő és a gyermek részére az óvodába tett ismerkedő látogatásokra.

A gyermekek anamnézis lapjának kitöltése, annak megbeszélése a szülővel.

1.3. A gyermekek fogadása

A csoport feltöltésének ütemezése: először a bölcsődéből (ha ilyen előfordul), majd a családból érkező gyermekek fogadása, figyelembe véve, hogy a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elsőbbséget élveznek.

1.4. A beszoktatás módja

Apás-anyás beszoktatás lehetőségének biztosítása.

Az óvodában töltött időtartam fokozatos növelése.

Kedvenc játék, alváshoz szükséges tárgy behozatalának lehetősége.

Kiemelt feladat: biztonsággal, szeretettel, megértéssel, odafigyeléssel fordulni a gyerekekhez.

Az óvodapedagógusok fő törekvése a befogadás folyamatában, hogy a gyermekek elfogadják.

A szülőktől való elválás, az új környezethez való alkalmazkodás segítése az érzelmi biztonság megteremtésével.

Olyan mértékű segítségnyújtás, amilyenre a gyermeknek valóban szüksége van.

Az óvónő további fontos feladatai:

- szeretetteljes magatartással, az egyes szülőhöz, gyermekhez elfogadó odafordulással segít az „átállás” folyamatában,
- a csoportban lévő gyermekek felkészítése az új társak fogadására,
- folyamatos érzelmi ingereket nyújt: testközelség, báb használat, ölbeli játékok, népi mondókák, dalok ismételtetésével a kölcsönös bizalom, biztonságérzet megalapozása,
- A gyermek megfigyelése a befogadás időszakában:
 - miként szokta meg az új környezetet,
 - hogyan reagált a szülőktől való elválásra,
 - magára talált-e a játékban,
 - hogyan alakult a kapcsolata az óvónőkkel,
 - hogyan illeszkedett be az óvodai élet ritmusába,
 - mi okozott számára örömet vagy nehézséget,
 - hogyan reagált a sok gyerekre.

2. Együttlét a mindennapokban:

A közösségi nevelés alapelve, hogy a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben.

Nevelési cél, hogy a gyermeknek igényévé váljék a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor – ha arra van igénye – egyedül is tevékenykedhessen. Ilyenkor a többiek alkalmazkodjanak hozzá. A társas kapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze elsősorban a játék, ezt követik a közös tevékenységek, a közösen végzett feladatok, a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.

- reggeli ölbeli kapcsolatteremtés,
- a csoportban kialakult biztonságot nyújtó szokásrenddel segíti elfogadtatni a gyermekkel a csoport viselkedési szabályait,
- a mindennapok tevékenységformáiban lehetőséget nyújt a viselkedési, az udvariassági formák gyakorlására,
- közös élmények szervezése - csoporttal, az egész óvodával - séták, különböző helyi nevezetességek megtekintése, kirándulás,
- a részben osztott életkorú csoportösszetétel lehetőségeinek kihasználása az elfogadás, az alkalmazkodás és a segítségnyújtás területein,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermeket elfogadó szeretettel, példát mutató figyelemmel segíti,

- lehetőséget nyújt arra, hogy a gyerek gyakorolja azokat a viselkedési, udvariassági formákat, amelyek az emberi kapcsolattartáshoz, a csoportban éléshez nélkülözhetetlenek
- a szociális funkció gyakorlása közben az óvodapedagógus abból indul ki, hogy a kialakított képességek, készségek is csak akkor tudnak felszínre kerülni, ha gyerekek társas kapcsolataikban is fejlettek, és különböző szerepeikben is megtalálják a helyüket. Véleményüket, érdekeiket megpróbálják képviselni. Adódó konfliktusaitak segítségével vagy a nélkül próbálják megoldani.

3. Óvodai ünnepnapok:

A néphagyományörzés erősíti az óvodai élet hagyományait és a népszokásörző és a természetóvó jeles napokkal gazdagítja azt. Egy-egy eseményt mindig izgalmas készülődés előz meg. Ez az ünnepre hangoló örömteli közös tevékenykedés a gyerekek szociális viselkedésére maradandó hatást gyakorol.

A mindennapokhoz kapcsolódó gyermeki élet ünnepei:

-*Születésnap*: a gyermek középpontba kerül, társai ráfigyelnek, vele törődnek, őt ünneplik. Csoporton belül ünnepeljük a gyermekeket. Dallal, verssel, apró kis ajándékkal kedveskedünk az ünneplőknek. Ők viszonzásul keksszel, üdítővel viszonzozzák figyelmességünket.

- November elején házi ünnepségünk is akad, a *Cimboranap*.

Ünnepségünk tárgya: mi magunk vagyunk! A szeptember eleje óta újonnan érkező gyermekek már otthonosan mozognak az óvoda épületében, megszokták a körülöttük ricsajozó társaikat. Kezd kialakulni, ki kinek a társaságában szeret lenni, kivel jó együtt építeni, rajzolgatni, a világ nagy dolgairól eszmecsere folytatni. Nagy feladat az újonnan érkezőknek, de a régebbi óvodásoknak is a kapcsolatok kialakítása, megtartása, a szocializáció útjának „taposása”. Ezért, mikor már mindenki jól érzi magát az óvodai életben, mi mást is tehetünk: eszemizmos mulatságot rendezünk, zene mellett ropjuk a táncot. Nagy élmény óvodánk dalát együtt énekelni!

- *Nőnap*: Reggel a kisfiúk és kislányok külön gyülekeznek. A fiúk ajándékot készítenek, azzal kedveskednek a közös köszöntésen a kislányoknak, akik finomságokkal viszonzozzák figyelmességüket.

- *Március 15-e* vonulás, zászlós játéka, a közös éneklés, minden gyermek számára mély élményt nyújtana. Az ünneplést csákóhajtogatás és zászlókészítés előzi meg. Helyi sajátosságként a gyermekek megismerkednek a 48-as események idején élt Visontai Kovách László gróf úr és Kedves lova történetével. Végül a község templomkertjében lévő Kopjafánál és a Ligetben található Kedves ló emlékkövénél elhelyezzük

saját készítésű zászlóinkat.

- *A mese napja*: áprilisban kerül megrendezésre, ahol minden merész, vállalkozó kedvű kisgyermek kiélheti mesemondási

vágyát. A régmúlt mesemondó estéket felidézve kedvenc népmeséiket előadva átélhetik a mesemondás- és hallgatás misztikumát.

- *anyák napja*: a gyermekek nagy lelkesedéssel, erős érzelmi aktivitással készülnek édesanyjuk köszöntésére. Már napokkal előbb verseket, dalokat tanulnak, süteményt sütnek, teát készítenek megvendégelésükre. Saját maguk által barkácsolt apró ajándéktárgyakkal lepik meg őket. Az ünnepnap akkor teljesedik ki, mikor az ajándékkészítés, vendégvárásra készülődés után a gyermek újraéli az anyából sugárzó biztonságot, a bensőséges, „anya ölében ülést”, a közös cirógatós játék által.

- *Gyermeknap*: Május közepén (május 15. a családok világnapja) gyereknappal egybekötött családi délelőttöt szervezünk. Amíg néhány szorgos szülő és nagyi megfőzi

a paprikás krumplit, addig az óvodaudvaron vidám vetélkedők, versenyek, erőpróbák keretében tulipánokat gyűjtenek a családok. A legügyesebb családok jutalomban részesülnek. Az édesapákat is ekkor köszöntjük egy rövid verssel, szép rajzzal. Minden évben más- más érdekes meglepetés műsort is kitalálunk, hogy még emlékezetesebb legyen ez a nap.

- *Évzáró, ballagás*: A kicsik a nagyokkal együtt tartanak évzáró műsort, ahol az év folyamán tanul mondókákat, verseket, énekeket, dalos játékokat mutatják be. A nagycsoportosok ünnepi búcsúzó műsorral, tulipános tarisznyával a vállukon köszönnek el az óvodától, az óvoda dolgozóitól és az itt maradó társaiktól a Községi Ház színpadán.

- *Tanévnyitó az iskolában*: Minden évben az iskolai tanévnyitóra versekkel készülnek a nagycsoportos óvodásaink, így üdvözlik leendő pedagógusaikat, diáktársaikat.

Jeles napok, ünnepnapok:

A népszokásörző jeles napok eseményeit meghatározott rituálék szabályozzák. Lényege: mindennek eljön az ideje, amire minden évben ugyanakkor és ugyanúgy illik készülni. Az újra átélés vágya motivál, cselekvésre készítet. Az újra visszatérő hagyományok biztonságot, megnyugtató eligazodást jelentenek a gyermek életében, erősödik a valahová tartozás érzése.

- *Szüreti mulatság:* Szeptember második felében egy délelőtt kerül sor erre a vidám mulatozásra az óvoda udvarán. Szülők által behozott, madzagra felkötözött, az oviudvar nagy fái között lógó szőlőfürtök reggel óta hívogatóan várják a gyermekeket. A nagycsoportos korúak a szüretre, szüreti munkákra hívó dalokkal, versekkel, mondókákkal készülnek, amit előadnak a többieknek, így invitálva őket a szüretelésre. Közös táncal, majd szőlőcsipegetéssel folytatódik a délelőtt. A mustot is együtt készítjük, aki kedvet érez, részt vehet a préselésben. A jól végzett munka jutalmául a frissen csorgó mustot megisszuk, édes és sós ropogtatni való kíséretében, melyet szintén a szülőktől kapunk. A délelőttöt táncmulatsággal fejezzük be.

- *Október elseje az Idősek világnapja.* Az idős emberek elfogadása, tisztelete óvodai nevelésünk lényeges eleme. Hiszen gyökereink bennük rejlenek... Vámosgyörk egyik meghatározó intézménye az Idősek Otthona, évek óta jó viszonyt ápolunk az ott élőkkel és az ott dolgozókkal. Az Idősek Otthona lakóit ezen a szép napon minden évben kedves kis műsorral köszöntjük, amelyet ők nagy- nagy szeretettel fogadnak, s még nagyobb hálával viszonznak

- *Vásárt* a XV. századtól tartottak Vámosgyörkön, a település vásártartási engedéllyel rendelkezett. A kisbíró tiszte volt a vásár kidobolása, melyet a „két víz között”- vagyis a község két természetes vize- a Rédei patak és a Gyöngyös patak „találkozásánál” rendeztek meg. Napjainkra ez a hagyomány már csak az idős emberek emlékezetében él. Ennek ellenére mi az óvoda minden gyermekének, az általános iskola első és második osztályosainak kisbíró által kidobolva meghirdetjük a vásárt. A gyermekek tulipános tallérért cserébe vásárolhatnak az óvoda dolgozói és a szülők által

készített portékákból.

- *Mindenszentek* előtt minden évben ellátogatunk egy helyi virágtermesztőhöz. Kedves invitálására a fóliasátorban pompázó, általa gondozott krizantémokban gyönyörködünk. Úgy érezzük ez remek lehetőség - a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve- az ünnep hangulatának megéreztetésére.

- *Esküvő és lakodalom:* Novemberben, a baráti közelség megérzése, éreztetése, az összetartozás kinyilvánítása után lakodalomra készül az óvoda apraja- nagyja. A régi világban is késő ősszel tartották ezt a fontos ünnepet, mikor már a betakarítási munkálatokkal végeztek az emberek. Menyasszonynak, vőlegénynek nagy megtiszteltetés lenni, alapos válogatás után kerül

kihirdetésre a pár. A lakodalmi előkészületek után sor kerül az esküvőre, majd az eszem-iszom, dínom-dánomra is.

- Négy hét alatt készítjük fel lelkünket a karácsonyra. A felkészülés részeseivé szeretnénk tenni a szülőket, testvéreket is. *Adventi délutánra* hívjuk őket, ahol megteremtjük annak lehetőségét, hogy érzelmileg töltsödjének. Itt gyűjtjük meg a folyosón elhelyezett adventi koszorú első gyertyáját is közös éneklés mellett. Minden alkalommal más- más vámosgyörki előadót kérünk föl a hangulat fokozására. A vendéglátás után apró ajándékok barkácsolásával zárjuk a délutánt, ahol kicsik és nagyok egyaránt elmélyülten tevékenykednek, jókat beszélgetnek.

Új lehetőségként kínáljuk a szülőknek a novemberben megrendezett Egészségnapot, melyet kéthetes egészségnevelési projekt előz meg. Ezen a napon együtt tevékenykedhetnek velünk az egészséges életmód jegyében.

- *Mikulásvárás* hagyománya is régi keletű. Vasutas község révén leginkább kifordított vasutas bundában érkezett a Mikulás a györki gyerekekhez.

Óvodánkban a titokzatos várakozás hangulatában egyik nap az óvó nénik bábelőadást tartanak. Másnap a Mikulás a délelőtt folyamán ajándékkal teli zsákkal érkezik. A gyerekek csoportonként egy-egy dallal és verssel köszöntik. A Mikulás cserébe mindenkinek mond néhány kedves szót, és átadja ajándékát óvodás és leendő óvodás vendég kisgyerekek egyaránt.

- *Karácsonyi vásár*: A szülők már jó egy hónappal előbb elkezdik az apró ajándéktárgyak készítését, melyeket az óvoda folyosóján, rögtönzött vásáron adnak el. A vásári bevételt az SZMK tagok a gyermekek javára fordítják.

- December 13. *Luca nap*: Beszélgetünk a gyerekekkel ehhez a különleges naphoz tartozó népszokásokról. Majd a kicsik nagykendőkbe, sapkákba, mindenféle mókás ruhába öltöznek, s zörögve-csörögve a Süni csoportosokhoz bekérezkedve jókívánságokat kántálnak. A sok jót finomságokkal hálálják meg, melyet közösen fogyasztunk el. A Luca napi búzaültetés is programunk. Minden gyermek ültet magának és családjának egy-egy tejfőlös pohárba. Naponta megnézzük, lelkesen gondozzuk, mikor kifejlődött becsomagoljuk, s a karácsonyi ünnepség napján hazavisszük.

- *Mézeskalácssütés*: Közkedvelt tevékenységeink egyike. A gyerekek lázas izgalommal szaglatják az általuk legszebbnek tartott formát, majd lelkesedésüket a díszítésben bontakoztatják ki igazán.

- *Karácsony az óvodában*: A nagycsoportos óvodások Betlehemi játékkal kedveskednek az Idősek Otthona lakóinak az ovikarácsonyt megelőző napon. Másnap az egész óvoda ünnepelőbe öltözik. Reggel halk zeneszó, karácsonyfa várja az érkezőket. Tízórai után meggyűjtjük az adventi koszorú negyedik gyertyáját, s kezdetét veszi az ünnep. A kicsik énekelnek, verselnek, a nagyok óvadás társaiknak, az óvoda dolgozóinak, s a meghívott vendégeknek betlehemest adnak elő. A műsor végén újra a karácsonyfa köré gyűlünk, hiszen akkorra az angyalok ajándékot rejtenek alá. Kezdődhet az önfeledt játék!

- *Farsangi vigasságok:* Februárban kerül megrendezésre. A nagyok busóálarcokat készítenek

maguknak, ismerkednek a busójárás történetével, s a kicsiknek is bemutatkoznak jelmezeikbe. Az ünnep csúcspontja a farsangi bál. A bál előtti napon az óvó néni dramatizálása igazi hangulatteremtés a gyermekek számára. A bál szülők-gyermekek közös délutáni mulatozása. A gyermekek egyéni jelmezbe öltöznek. Mindkét óvodai csoport külön készül kis műsorral, amit jelmezes felvonulás követ. Később a szülők, gyermekek, óvodai dolgozók közös táncot ropnak. A büfé kínálatának kóstolgatása közben tombolahúzás teszi izgalmassá a bált. A gyermekek tombolái mind nyernek, a felnőttek közül

csak a szerencsések. A bál bevételével az SZMK rendelkezik, melyet minden esetben az óvodás gyermekek életének megszépítésére költenek. Bálunkra meghívjuk régi óvodásainkat (az első és második tanulókat) és leendő kiscsoportosainkat is.

- *Húsvét:* A nagyobb gyermekek ellátogatnak az Idősek Otthonába, ahol a vállalkozó kedvű idős nénikkel, bácsikkal tojást festenek. Húsvéti délelőttöt is szervezünk. Ekkor látogat el hozzánk a húsvéti nyuszi, majd vidám, színes, kellemes együttlét következik.

- *Majális:* Az óvoda gyermekei reggel krepp papírszalagokkal díszítik az óvoda udvarán álló nyárfát. A feldíszített fát tízórai után körbejárjuk tavaszi dalokat énekelve, dalos játékokkal játszva, majd az udvaron folytatódik a közös játék.

- *Pünkösdi-köszöntés:* Kiskirályné járásból áll A játék fő mozzanatai: négy kislány vezet egy ötödiket: a legkisebbet és legszebbet, a pünkösdi királynét. Egy házhoz érve az udvaron vagy az ajtó előtt megállnak, a kiskirályné feje felett kendőt feszítenek ki, vagy fátyollal borítják be a fejét. Az ének közben mozdulatlan állnak vagy lassan körbejárják a királynét. Népi mondóka kíséretében felemelik a kiskirálynét. Ezen kívül még a következő mozzanatok járulhatnak a játékmenethez: virághintés a királyné kosarából.

Természetóvó jeles napok:

A gyermek érzelmein keresztül ismerkedik az élővilággal; az állatokkal, a növényekkel, és a termőfölddel.

- *Október 4. Állatok világnapja:* Az állatszeretet és állatvédelem alapvető etikai kérdés. Vidéki gyermekek lévén szerencsére sok meghívást kapunk családokhoz háziállatok helyszíni megfigyelésére. Ezt kiegészítve a világnap alkalmából az egyik évben az egész óvoda ellátogat a jászberényi állatkertbe, a másik évben a gyöngyösi Kisállatkertbe, ahol vadállatokkal is ismerkedhetnek.

Föld napja: A természet közelség eszmeiségének része a természet védelme is. Földünk, a kék bolygó

ünnepén mi is fokozottabb figyelmet szentelünk arra, hogy elérjük, a természet óvása minden ember számára alapfeladat! Április 21-én óvodai szintű kirándulást szervezünk a Mátrába, vagy a gyöngyösi Mátra Múzeumba. Április 22-én a gyermekek egy-egy vásárolt virágpalántával, vagy a kertből kiásott növényvel érkeznek az óvodába. Délelőtt a felnőttek segítségével virágoskertünkbe vagy balkonládába ültetik az általuk hozott növényeket. A későbbiekben folyamatosan figyelemmel kísérjük fejlődésüket. Gondozzuk, ápoljuk, védjük a palántákat.

Természetvédelmi világnap (június 5.): Vámosgyörk területén óvodai szintű gyalogos túrát szervezünk a természetbe. Ezen a napon megkülönböztetett figyelembe részesítjük a növényeket, állatokat. Nyakba akasztható nagyító segítségével bogarakat vizsgálunk.

3. Óvónő az ünnepnapokban

A felnőtt hittel teli ünnepelni tudása maradandóvá teszi az alkalmakat a gyermek számára.

- az ünnepi készülődések élményeit a felnőttek bensőséges, hittel teli ünnepelni tudása maradandóvá teszi,
- ezt a hitelességet erősíti az óvónő (óvodai dolgozók) öltözkéssel és az ünnepnapok másságával,
- az ünnepi készülődésben az érzelemfokozó hangulati elemeket helyezi előtérbe,
- egyes ünnepek előkészítésébe *bevonja a szülőket*,
- alkalmat teremt a néphagyományokhoz kapcsolódó szokások megismerésére.

A szocializálódást segítő nevelés személyiségfejlesztő hatása

- kialakul a jeles napokon „másképp” viselkedés vágya,
- a mindennapokban az önkipróbálási vágy szükséglete,
- alakul szociális beleérző képessége,
- kapcsolatteremtésben kezdeményezővé válik,
- képes a különbözőség elfogadására, alakul toleranciája.
- elsajátítja a társas viselkedés normáit: együtt érző, segítőkész, önzetlen, önfegyelmre képes, kitartó, udvarias, illemtudó, figyelmes,
- a máshol való viselkedés, a vendégfogadás, a kulturált étkezés alapformáit az együttélés során gyakorolja, képes magáévá tenni,
- a közös élmények, a tevékenységek állandó körforgása, a megerősítő szeretet kialakítják a biztonságérzetet.

Összegzés

A gyerek pozitív szocializálódását derűs, vidám felnőttek segítik. A nevelés eszközeit tudatosan gazdagítjuk a hagyományápolás érzelemfokozó eszközeivel. A családok bevonása, a közös készülődések fokozzák a gyerek örömeztetését. A hagyományápolásból fakadó együttélés egy olyan

biztonságérzetet sugárzó légkört teremt, amely védelmet nyújt, és alapul szolgál a gyerek személyiségének teljes kibontakoztatásához.

„Testünk a kert, akaratunk a kertész.”
William Shakespeare

✦ Az egészséges életmódra nevelés

A fejlődést befolyásoló fontosabb tényezők: a veleszületett adottságok, a biológiai érés sajátosságai, a környezet hatásai (emberi, földrajzi). A gyermek érésének alapja a családban megszerzett biztonságérzet, amely a bölcsődében, majd az óvodában szerzett biztonságérzettel bővül. A kiegyensúlyozott, derűs gyerek, aki biztonságban érzi magát, és a gondozás során testi szükségletei kielégítést nyernek, harmonikusan fejlődik.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- *a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,*
- *a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,*
- *a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése,*
- *a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,*
- *az egészséges életmód, testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,*
- *a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,*
- *a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,*
- *megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.*

Az egészséges életmódra nevelés célja

- A gyermek testi szükségleteinek kielégítése során, a gyermekben alapozódnak azok az egészség- és test-kulturális magatartáskészségek, szokások, amelyek az egészséges életvitelhez szükségesek.
- A családok egészséges életvitelének segítése, életmódbeli szokásainak befolyásolása az egészséges nemzedék felnevelése érdekében.
- Az egészség gondozásához szükséges készségek alapozása.

Az egészséges életmódra nevelés feladatai

- a gyermek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozása.
- egészséges óvodai környezet folyamatos szinten tartása és fejlesztése,

- épület: csoportszoba, bútorzat, gyermekek által használt eszközök, játékok, kézműves- és elősarok, öltöző, mosdó, udvar: homokozó, ivócsap, foci pálya, mozgásfejlesztő eszközök, babaház, virágoskert, madáretető,
- a helyes életritmus megteremtése a folyamatossággal,
- életkori sajátosságok, egyéni fejlettség figyelembevétele,
- az egészséges táplálkozás, testápolás, mozgás, edzés, pihenés igényének megteremtése,
- érzékeny, allergiás gyermekek egyéni táplálkozási szokásainak figyelembe vétele,
- folyamatos együttműködés az település háziorvosával és a védőnőjével,
- környezettudatos magatartás megalapozásával az egészség fejlesztése, védelme,
- speciális gondozó -és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógus társakkal együttműködve,
- az iskolakezdéshez szükséges testi, lelki és szociális érettség elérése.

Óvónő az egészséges életmódra nevelés folyamatában

- a szokásokat, szabályokat kialakítja (ügyel a helyes WC használat, kézmosás rendjének betartására, a fogkefét nedves állapotban használtatja, ivóvizet a gyermek számára bármikor könnyen elérhetővé teszi, stb.),
- ismerje az otthoni szokásokat, életritmust a harmonikus, egészséges életrend érdekében,
- rendszeresen szellőztet a csoportszobában, télen a párologtatót használja,
 - a használatos eszközöket, játékokat - csoportban, mosdóban, öltözőben - úgy helyezi el, hogy azt a gyermek bármikor könnyen elérheti,
 - a mindennapokban kielégíti a gyermekek mozgásigényét, amit népi sportjátékokkal kiegészít,
- minden évszakban alkalmat teremt a napi levegőzésre - udvar, séta, kirándulás,
- nyáron az udvari zuhany és az ivócsap használata,
- a balesetveszély lehetséges módjait azonnal megszünteti,
 - segíti, megalapozza a gyermek gondozási szokásrendszerének kialakítását - táplálkozás, testápolás, öltözködés, edzés, pihenés,
- a heti rendbe beiktatja a sétát,
 - az otthonról hozott terméseket a gyermekekkel közösen télre tartósítja, feldolgozza különféle módokon,
- a tevékenységek végzéséhez megfelelő ruházatot ad - napos-, kézműves kötény, ünnepi ruha,
- megteremti a nyugodt pihenés, alvás légkörét, az egyedi alvásiigényű gyermeknek foglalatosságot kínál - könyvnezegetés,
- öltözködésével, megjelenésével, segítségnyújtásával mintát ad,
- a környezettudatos cselekvési szükségleteket, szokásokat erősíti (megfelelő mennyiségű víz használatára ösztönöz kézmosáskor, a papírlapokat telerajzoltatja, életkorának és testi adottságainak megfelelő mennyiségű étel fogyasztása... stb.).
- gyümölcsnap tartása: Eredeti szándékunk szerint hetente egy napon (hétfőn) a gyerekek által hozott gyümölcscsel, zöldséggel szeretnénk volna kiegészíteni, gazdagítani az étrendünket. A szülők adakozó kedvének köszönhetően azonban oly sok minden gyűlik össze, hogy a hét minden napján van lehetőségünk a vitaminpótlásra.

Az egészség életmódra nevelés, gondozás, személyiségfejlesztő hatása

- önállóan: esztétikusan étkezik, tisztálkodik, öltözködik, használja a WC-t, fésülködik, beköti a cipőjét,
- felméri mennyit képes megenni, kiszolgálja önmagát - terít, ételt vesz, leszedi az asztalt,
- vigyáz ruhája és közvetlen környezete tisztaságára, rendjére,
- testileg edzett, jó állóképességű,
- igényli a levegőzést, fürdőzést,
- szeret kirándulni, a természetben lenni,

- a mozgásfejlesztő játékeszközökön magabiztosan mozog,
- jelzi, ha baleset forrására lel,
- táplálkozásában a zöldség- és gyümölcsfogyasztás meghatározó.

„Egészséges életmód” –egészségnevelési program

A program előzményei

A helyi nevelési program létrehozásakor óvodánk sajátos arculatának kialakulását a következő tényezők befolyásolták:

- A gyermek legalapvetőbb megnyilvánulási formája a mozgás.
- A rendszeres mozgás hozzásegít az egészséges életvitelhez.
- A család életvitele, élményforrások csökkenése, a természethez való viszony alakulása.

Célul tűztük ki, hogy változatos mozgási lehetőségek biztosításával, élményt nyújtó kirándulások szervezésével ismertessük meg a gyermekekkel környezetüket.

Rugalmas, az egyéni igényekhez igazított napirenddel, pedagógiai fejlesztő munkával; a családokkal való rendszeres kapcsolattartással, együttműködéssel segítjük a gyermekek közösségbe való beilleszkedését, kapcsolatainak kialakulását, optimális fejlődését, a zökkenőmentes iskolakezdést.

Az elmúlt években óvodánkban is jelentősen megemelkedett a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma. Az arculat meghatározásánál mutatkozó igények közül előtérbe került a családok életvitelében bekövetkezett „romlás”; a lehetőségek, élményforrások csökkenése.

Meghatározóvá vált az egészséges életmódra nevelés fontossága - minta nyújtása, lehetőségek biztosítása - egészségtudat alakítása, egészséges táplálkozás elősegítése

A program rövid összefoglalása

Ismeretnyújtással, közös tevékenykedtetéssel az egészséges életvitel megismertetésére törekszünk az egész tanév során. A különböző programok, tevékenységek segítségével megismerkednek a gyermekek saját testükkel, annak ápolásával, az egészség megóvásával.

Közös tevékenységeik során alakítjuk szemléletmódjukat: „lelkileg is egészségesebbé válva” nyitottabbá válnak saját maguk és mások megismerésére, elfogadására.

Programok

- Ismeretnyújtó beszélgetések a szülőkkel, tájékoztató, felvilágosító cikkek megismertetése az egészséges életvitelről.
- Tapasztalat és ismeretszerzés a gyerekeknek az óvodai tevékenységek során (szabad- és szituációs játékok, beszélgetések, érzékelő és dalos játékok, versek, mozgással kísért mondókák, közös vásárlás, gyümölcssaláta készítés, tablókészítés, élmények ábrázolása, stb.).
- Közös mozgás a szülőkkel a tavaszi családi napon – játékos mozgásos vetélkedők keretében.
- Nyílt nap, melyet az egészségnevelési hét keretében szervezünk, s melyen a szülők is részt vehetnek tevékenységeinkben, meghallgathatnak egy-egy szakembert a gyermekek egészséges életmódjával kapcsolatos témában.
- A közös tevékenységek során készült gyermekmunkákból, a programokról készített fotókból kiállítás rendezése.

A program célkitűzései

- A gyermekek egészséges életvitelének alakítása, testi fejlődésük segítése.
- A gyermekek ismereteinek bővítése saját testükről; az egészséges étkezés, szokások (mozgás, tisztálkodás) fontosságáról.
- Szülőkkel való együttműködés elmélyítése a közös élmények - ismeretnyújtás, felvilágosítás, egymás megismerése - által.

A program feladatai

- Egészséges óvodai környezet biztosítása.

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségük biztosítása.
- Együttműködés a szülőkkel: az otthonról hozott és már kialakított pozitív szokások megerősítésével a negatív szokáselemek gyengítésével.
- Kiemelten fontos a kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra, ezen belül az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztésére való felkészítés.
- A mozgás, cselekvés, közvetlen tapasztalatszerzés készségeinek fejlesztése a játékon keresztül - ahol megjelenik az ismeret, a jártasság, a készség.

Várható eredmények

A játékok, tevékenységek során a gyermek maga próbál ki valamit, tapasztalatot szerez, mindennek során fejlődnek képességei és szociális kompetenciái. (Pl. önbizalom, öntudatos és környezetért is felelős magatartás, reális énkép kialakításának képessége, szabályok és vágyak összehangolásának képessége, döntési képesség, kezdeményezőképeség, akaraterő, kitartás, kommunikációs és kooperációs készség)

Az óvoda a szülőkkel együttműködve, azonos célokkal, biztosítja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődéséhez az optimális környezetet.

A gyermekeknek a megszerzett ismeretek, a közös pozitív élmények hatására igényükké válik az egészséges életmód.

A szülők megismerkednek az egészséges életvitel alapjaival és gyermekeik érdekében maguk is törekednek életmódjuk egészségesebbé alakítására.

Fenntarthatóságot biztosító tényezők

Bizalom kialakítása a gyermekekkel és szüleikkel, a kapcsolat létrejöttétől kezdődően

Szokások - napirend - alakítása

Pozitív minta biztosítása az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt részéről

A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás az egyéni igényeknek, helyzetnek megfelelően.

Mozgás

A mozgás fontos szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlődésében. A gyermekek a mozgás, tevékenykedés során szereznek ismereteket környezetükről. Az óvodába kerülő gyermekek szívesen, örömmel mozognak. Saját testük és mozgásos képességeik megismerése segíti az „éntudat” fejlődését, a „szociális én” erősödését. A közös mozgás során fejlődik önuralmuk, együttműködő és tolerancia képességük. A versengések lehetőséget adnak a siker és kudarc átélésére, kezelésére. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, és mintát adunk a szülőknek is.

fejlesztése

Cél:

- A mozgás legyen és maradjon életük természetes velejárója.
- Váljon igényükké a rendszeres mozgástevékenység, ezáltal fejlődjenek testi-lelki-szociális képességeik.

Feladat:

- Megőrizni, ha szükséges felkelteni a mozgáskedvet: a rendszeres mozgással az egészséges életvitel alakítása
- Megfelelő, mozgásra ösztönző környezet biztosítása
- Mozgástapasztalatok bővítése - mozgáskészségek fejlesztése
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek

	Tevékenység	Eszközök	Humán erőforrás	Időtartam
1.	Szabad játék	Változatos mozgásfejlesztő eszközök sokasága a csoportszobában és az udvaron (egyensúlyérzékelt fejlesztő játékok: láncos híd, mászórudd, libikóka, hinta)	gyermekek, óvónők	Egész tanév, folyamatos
2.	Mindennapos mozgás, mozgásos játékok	Pl. kenguru labdák, talpmasszázs út, egyensúlyozó kagyló, labdák, trambulinn)	gyermekek, óvónők	Napi rendszerességgel; napi 10-15 perc
3.	Szervezett mozgás	Mozgásfejlesztő eszközök, sportszerek, kéziszerkek	gyermekek, óvónők	Hetente 1x 30-40 perc rendszeresen mindkét csoport részvételével a tornateremben
4.	Napirenden kívüli szervezett mozgásos tevékenységek: - ovitorna - ovifoci	Heti rendszerességgel az iskola tornatermében óvodapedagógus vezetésével délután fél 4-től fél 5-ig. Heti rendszerességgel az iskola tornatermében illetve a futball pályán edző vezetésével délután fél 4-	Óvodapedagógusok, gyermekek, úszóedző, futball edző	Heti rendszerességgel Alkalmasszerűen, évente 2 hét

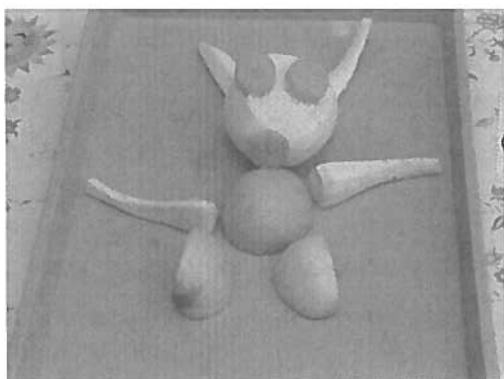
		tól fél 5-ig.		
	- úszás, vízhez szoktatás	Minden tanévben március utolsó két hete a gyöngyösi uszodában úszásoktató vezetésével, óvodapedagógus felügyelettel		
5.	Gondozás, önkiszolgálás	Ruházat, evőeszközök, mindennapi használati eszközök	gyermekek, óvónők, dajka	Mindennapos tevékenység az egész tanév során
6.	Környezeti nevelés, ismeretszerző séták, kirándulások.	Kényelmes, réteges öltözet	gyermekek, óvónők, dajka	Az egész tanév során, illetve ősszel és tavasszal
7.	Szülőkkel közös mozgásos programok <ul style="list-style-type: none"> o családi nap: közös futás, játékos családi sportversenyek o egészségét: közös mozgás zenére o tavaszi kirándulás o gyermeknap: közös mozgás, játékos versenyek 	Az óvoda udvara és közvetlen környezete tornához alkalmazható zenei felvétel sportszerek (pl. padok, labdák, body rollok, füles labdák, stb.) sorversenyekhez szükséges eszközök	gyermekek, szülők, óvónők, dajkák gyermekek, szülők, óvónők, gyermekek, óvónők, dajkák gyermekek, szülők, óvónők, dajkák	Május közepe November 3. hete Április Május utolsó hete

Várható eredmények:

- Testi képességek fejlődése: észlelés, természetes nagymozgások, mozgáskoordináció, egyensúlyérzék, szem-kéz, szem-láb koordináció, finom motorika fejlődése.
- Értelmi képességek fejlődése: testséma fejlődése; testrészek ismerete - megnevezése, tárgyhoz viszonyított testhelyzetek, személyi zóna alakulása - oldaliság, testfogalom alakulása, vizuális észlelés.
- Időrendiség, memória, alaklátás, formaállandóság, térpercepció - téri irányok.
- Verbális fejlődés: testrészek, ruhaneműk, eszközök, cselekvések megnevezése, térbeli viszonyok: irányok, helyzetek , idő, oldaliság, formák, színek, méretek, megnevezése.
- Szociális képességek fejlődése: együttműködés, tolerancia, önismeret, másság elfogadása, viselkedésminták tanulása.

Testünk

A 3-7 éves gyermekek tapasztalás segítségével ismerkednek saját testükkel; meglévő ismereteikre építve, azokat folyamatosan bővítve a szabad játékban, szimulációs játékok, mozgások, mozgással kísért versek, mondókák, tevékenységek során.

Cél:

- Önismeret - testséma fejlesztése.
- Ismerjék meg testrészeiket, azok megnevezését, funkcióját.
- Ismerjék meg az érzékszerveket, az érzékelés fontosságát, érzékszervek funkcióját.
- Ismerjék meg az orvos, fogorvos gyógyító munkáját.

Feladat:

- Tevékenységek szervezésével, biztosításával a testrészek, érzékszervek megismertetése.
- Érzékelőjátékokkal az érzékszervek funkcióinak megismertetése, érzékelés fejlesztése.
- Előzetes élmények alapján az orvos, fogorvos gyógyító munkájának megismertetése.

	Tevékenység	Eszközök	Humán erőforrás	Időtartam
1.	<p>Testrészek:</p> <ul style="list-style-type: none">o szimulációs játékoko tükör játékok, önmaga felismerése, társ „tükrözése”o mozgással kísért versek, mondókák megismerése, mondogatása, mutatásao „Keresd meg!” játék	Tükör	gyermekek, óvónők	1 hét (november 1.hete) egész évben folyamatos: lehetőségek, alkalmak felhasználása

2.	<p>Testfogalom</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hiányzó testrész pótlása ○ ember forma összeállítása (diff.) ○ arc kirakása (diff.) ○ emberábrázolás 	<p>Papírok, olló, ragasztó, stb.</p> <p>Puzzle játékok</p> <p>Kéz, ujjak, festék</p>	<p>gyermekek, óvónők</p>	<p>1 hét (november 1.hete)</p> <p>egész évben folyamatos: lehetőségek, alkalmak felhasználása</p>
3.	<p>Érzékszervek - Érzékelő játékok</p> <p>Látást fejlesztő játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Okos kocka ○ Visszajött levél ○ Vakjáték <p>Ízlelést fejlesztő játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ „Mit kóstoltál?” ○ Játsszunk? <p>Szaglásfejlesztő játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Minek az illatát érzed?” <p>Hallásfejlesztő játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zörej és természet hangjainak felismerése 	<p>Ételek, italok</p> <p>Édes, sós, savanyú, keserű ízek megtapasztalása</p> <p>Környezet hangjai kazetta</p>	<p>gyermekek, óvónők</p>	<p>egész évben folyamatos: lehetőségek, alkalmak felhasználása</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Egymás hangjának felismerése ○ Hangirány jelző játék ○ Állatok hangjainak felismerése <p>Tapintást fejlesztő játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Okos kocka ○ „Mi van a takaró alatt?” ○ Hő érzékelése 	<p>„Koszorú, koszorú..”</p> <p>„Ki van a takaró alatt?”</p> <p>Hangszerek</p> <p>Különböző formájú termékek, tárgyak</p> <p>Tűz, rezsó, különböző hőmérsékletű víz, étel, ital, stb.</p>		
4.	<p>Testünk és az érzékszervek épségének óvása</p> <ul style="list-style-type: none"> • egészség-betegség, az orvos gyógyító munkája • orvosos játék • gyógyszertár • gyógyszertár , védőnői rendelő, fogorvosi rendelő látogatása 	<p>Képek, könyvek</p> <p>Orvosi táska, köpeny, receptek, bélyegző, gyógyszeres dobozok</p>	<p>gyermekek, óvónők</p>	<p>Alkalmanként a gyermekek igényének megfelelően</p>

Várható eredmények:

- Testi képességek fejlődése: fejlődik nagymozgásuk és finommozgásuk, mozgáskoordinációjuk.
- Értelmi képességek fejlődése: testséma fejlődése; testrészek ismerete, önmaga felismerése és azonosítása, testfogalom, a testrészek funkcióinak ismerete, mozgó tárgy követése szemmel, érzékszervi funkciók fejlődése, téri irányok érzékelése fejlődik.
- Verbális fejlődés: testrészek, mozgások, funkciók, orvosi eszközök, (játékok) nevének ismerete, ízek, illatok, tárgyak tulajdonságainak pontos megnevezése (pl. édes, sós, puha, meleg, stb.).
- Szociális képességek fejlődése: együttműködés, tolerancia, önismeret, másság elfogadása.

A helyes tisztálkodás - testápolás

A gyermekek a saját családjukban megismert különböző higiéniai szokásokkal érkeznek az óvodába. A helyes tisztálkodási szokások megalapozásában fontos szerepe van az óvodapedagógusnak és a dajkának. A gyermekek tisztálkodási teendőiben segítséget kap az óvodapedagógustól, valamint a dajkától, fokozatosan és folyamatosan szoktatjuk az önálló tisztálkodásra. A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodási igényük kialakítását szolgálja.

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodási igényük kialakítását szolgálja.

Cél:

- Ismerjék a tisztálkodás fontosságát, helyes végzését és az ehhez szükséges eszközöket.

Feladat:

- Különböző módszerekkel a tisztálkodási eszközök megismertetése
- A tisztálkodás elemeinek helyes kivitelezésének bemutatása, gyakorlása
- A megfelelő higiéniai szokások kialakítása

	Tevékenység	Eszközök	Humánerőforrás	Időtartam
1.	Babafürdetés	Baba, fürdőkád, törülköző	Gyermekek, óvónők	20-30 perc
2.	Fogrontó manócskák Testünk	Mesekönyv Ismeretterjesztő könyv	Gyermekek, óvónők	20 perc
3.	Kézmosás helyes végzése, óvónő általi bemutatása, megbeszélése, gyakorlása	Folyékony szappan, törülköző	Gyermekek, óvónők	Mindennapos tevékenység az egész tanév során
4.	„Zuhanyozás” - játék (pantomim)	Nagyméretű tükör	Gyermekek, óvónők	Alkalmanként néhány perc

5.	A helyes fogápolás megtekintése, megismerése, gyakorlása	Fogkefe, fogkrém Nagyméretű tükör	Fogorvosi asszisztens, gyermekek, óvónők, védőnő	1 hét (november 1. hete) 20 perc - gyakorlás egész évben folyamatos
6.	„Bevásárlás” játék • tisztálkodási eszközök összegyűjtése kosárba - adott idő alatt - versengve)	Kosarak, tisztálkodás eszközei	Gyermekek, óvónők	Alkalmanként 15-20 perc

Várható eredmények:

Testi képességek fejlődése: finommotorika, szem-kéz koordináció fejlődése.

Értelmi képességek fejlődése: testséma fejlődése, testrészek ismerete - tevékenységek a testrészek megérintésével, megnevezésével, test koordinációja, testfogalom alakulása, a szem fixációs működésének erősítése (tükör), vizuális memória fejlődése, tapintásos észlelés fejlődése (pl. babafürdetés), térpercepció: téri irányok, a tér mozgásos észlelése, auditív észlelés fejlődése (tisztálkodás hangjai) keresztcsatornák fejlesztése.

Verbális fejlődés: tisztálkodási eszközök, mozgások, cselekvések, téri irányok megnevezése, névmások használata.

Szociális képességek fejlődése: szokásukká (igényükké) válik a kézmosás, testápolás és fogmosás.

A helyes táplálkozás

Az egészséges táplálkozás alapjait is ebben a korban kell megteremteni. Az óvodába kerülő gyerekek különféle szociokulturális háttérből, különböző családi szokásokkal, köztük táplálkozási szokásokkal érkeznek. Vannak, akik nem ismernek különféle ételeket, ízeket. A szülőknek adhatunk ötleteket, segíthetjük őket milyen minőségű, mennyiségű élelem fontos a gyermek fizikai fejlődéséhez, milyen alapanyagok szükségesek a csont-, izomrendszerük erősödéséhez. A szülőkkel együttműködve, a gyermekekkel tevékenykedve, közösen sokat tehetünk gyermekeink egészséges táplálkozásával, fejlődésükért.

biztosítani a gyermekek számára).

Cél:

- Az étkezési szokások megismertetése mellett, az egészséges ételek megismertetése.
- Az egészséges táplálkozás szokásainak alakítása - a szülőkkel való együttműködéssel.

Feladat:

- Változatos - ismeretlen - ízek, ételek megismertetésével a korszerűbb táplálkozás megismertetése.
- A rágás fontosságának tudatosítása.
- A rendszeres étkezés fontosságának megismertetése a gyermekekkel és szülőkkel. (Szükség szerint elősegíteni,

	Tevékenység	Eszközök	Humánerőforrás	Időtartam
1.	Vitamin saláta készítése	Gyümölcsök, zöldségek, ízesítők Konyhai eszközök az elkészítéshez	Gyermekek, óvónők, szülők	Egészségnapok, családi napok alkalmával
2.	Gyümölcs tartósítása télire	Gyümölcsök, egyéb eszközök	Gyermekek, óvónők	2 alkalommal évente
3.	„Egészséges - egészségtelen” Képek gyűjtése, válogatása, tablókészítés kooperatív tevékenységgel	Karton, képek, olló, ragasztó Nyalókás Gergő története (mese)	Gyermekek, óvónők	15-20 perc
4.	Szülők tájékoztatása az egészséges táplálkozásról <ul style="list-style-type: none"> • tájékoztató falon • személyesen pl. Szülői értekezleten 	Cikkek, ételreceptek	óvónők, védőnő	Alkalmanként
5.	Mindennapi gyümölcsfogyasztás két fő étkezés között	Otthonról hozott gyümölcsökből	óvónők, dajkák, gyerekek	Naponta
6.	Zöldségféléből savanyúság készítése	Otthonról hozott zöldségekből	óvónők, dajkák, gyerekek	1-2 hetente
7.	Saját kertünkben nevelt	Kertművelő	óvónők, dajkák,	Tavasztól őszi napig

	zöldségfélék ápolása, gondozása, szüretelése és fogyasztása	eszközök, vetőmagok, palánták	gyerekek	rendszerességgel
8.	Saját készítésű kenyér, sütemény sütése, kóstolása	Alapanyagok, kenyérsütőgép	óvónők, dajkák, gyerekek	Alkalomszerűen

Várható eredmények:

- Testi képességek fejlődése: fejlődik finommozgásuk, mozgáskoordinációjuk (salátakészítés, vágás, keverés, képek vágása, válogatása).
- Értelmi képességek fejlődése: megismerik az egészséges és egészségtelen ételleket, ok-okozati összefüggéseket ismernek fel. Fejlődik érzékelésük, képessé válnak ételek ízének felismerésére, ízének megváltoztatására, összetételének felismerésére, megnevezésére.
- Verbális fejlődés: ételek összetevőinek, ízének megnevezése, kifejezőkészség, mondatalkotás fejlődése.
- Szociális képességek fejlődése: együttműködés, önismeret fejlődése.

Megfelelő életritmus

A napirendi tevékenységekhez kapcsolódó szokások megismertetése, gyakorlása, rögzítése a gyermekek számára megfelelő rugalmas napirend kialakítása fontos feladatunk, segíti nyugodt fejlődésüket, eligazodásukat a környezetükben, tájékozódásukat; fejleszti időérzéküket, rendszerességre neveli őket; növeli biztonságérzetüket.

Cél:

- A gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése, a helyes napirend kialakításának segítése a szülők bevonásával.

Feladat:

- A testi-lelki szükségletek biztosítása a napirend rendszeres tevékenységeivel; rugalmas időkeretek biztosításával.
- Szokások kialakítása.

	Tevékenység	Eszközök	Humán erőforrás	Időtartam
1.	Gondozás: <ul style="list-style-type: none"> • tapasztalatszerzés el, verssel, mesével a réteges öltözködés fontosságának felismertetése, gyakorlása 	ruhaneműk	Gyermekek, óvónők, dajka	Mindennapos tevékenység az egész tanév során
2.	Étkezés: <ul style="list-style-type: none"> • önkiszolgálás - terítés • egyéni 	étkezés eszközei	Gyermekek, óvónők, dajka	Mindennapos tevékenység az egész tanév során Heti rendszerességgel,

	<p>megbízások: naposi teendők, kínálások</p> <ul style="list-style-type: none"> saját készítésű gyümölcs és zöldségsaláták, befőttek, gyógyteák fogyasztása 	kés, vágódeszka		<p>illetve alkalmanként</p>
3.	<p>Egészségvédelem, edzés</p> <ul style="list-style-type: none"> évszaktól függetlenül edzés a szabadban - játékkal, mozgással, sétával (víz, nap, levegő hatása) napi levegőzés: 1,5-2óra 	<p>Megfelelő öltözet, játékeszközök</p>	<p>Gyermekek, óvónők, dajka</p>	<p>Mindennapos tevékenykedés az egész tanév során</p>
4.	<p>Pihenés</p> <ul style="list-style-type: none"> egyéni igények szerint 	<p>Fektetők, ágynemű, pizsama</p>	<p>Gyermekek, óvónők, dajka</p>	<p>naponta</p>

Várható eredmények:

- Testi képességek fejlődése: szem-kéz koordináció, finom motorika (pl. ki-be fordítás, harisnya felhúzása, terítés), téri tájékozódás fejlődése.
- Értelmi képességek fejlődése: fejlődik testsémájuk, bővülnek ismereteik, számfogalmuk, emlékezetük - automatizálódnak a napi tevékenységek a maguk egymásutániségében.
- Verbális fejlődés: képesek a különböző ruhadarabok, öltözködéssel kapcsolatos irányok megnevezésére, teríték, eszközök pontos elhelyezésére.
- Szociális képességek fejlődése: tudnak fejlettségüknek megfelelően önállóan öltözni, vetkőzni, az önkiszolgálás teendőit végezni. Szívesen végeznek társaikért, társaikkal együttműködve munka jellegű tevékenységeket. A napi- és hetirend állandó tevékenységei fokozzák érzelmi biztonságukat. Szeretnek a szabadban tartózkodni, sétálni.

Környezetünk tisztasága, környezetvédelem

Mindennapjaink egyik legfontosabb kérdése a környezetvédelem. A környezet további szennyeződésének megakadályozása, a szennyeződés fokozatos csökkentése az emberiség létérdeke. A gyermek környezetével való kapcsolata a felnőttek közvetítésével valósul meg. Óvodai nevelésünk során olyan feltételeket biztosítunk, melyek lehetővé teszik, hogy a gyermekek harmonikus kapcsolatba kerülhessenek környezetükkel. szokásrendünk és viselkedési formánk tükrözi az élőlények „tiszteletét” és az emberek munkája révén létrehozott értékek védelmét.

Cél:

- A gyermekek ismerjék és szeressék meg természetes környezetüket.
- Ismerjék fel a környezetvédelem fontosságát.
- Óvják, ápolják környezetüket.

Feladat:

- A gyermekek megismerési vágyának felkeltése.

- Minden lehetőség megragadása arra, hogy a gyermekek a természetben legyenek; felfedezzék annak szépségét, értékeit, védjék a természetet.
- A gyermekek tapasztalataira építve új ismeretek nyújtása; meglévők elmélyítése, rendszerezése (természet és környezetvédelmi alapismeretek).
- A környezet megismerése során a kulturált, biztonságos életvitel szokásainak, a társadalmilag elfogadott viselkedési formák alakítása mintaadással.

	Tevékenység	Eszközök	Humánerőforrás	Időtartam
1.	<p>A levegő jelentősége, védelme</p> <ul style="list-style-type: none"> • létfontosságú az élethez • levegőszennyezés autók, kémények (kísérletek: pl. különböző szennyezettségű helyen lévő levelek vizsgálata) • a szennyezett levegő hatása az élőlényekre, szellőztetés fontossága 	<p>LEVEGŐ projekt</p> <p>Ragasztószalag, fehér papír</p> <p>Zárható üvegek, növények</p>	Gyermekek, óvónők.	15-20 perc alkalmanként
2.	<p>A tűz veszélyei</p> <ul style="list-style-type: none"> • tapasztalatszerzés • veszélyforrás • a tűz hatása az élőlényekre - erdőtüzek 	<p>Száraz fahasábok, gallyak, locsolókannákban víz, homokozó lapátok, fémlapát, fémtálca, körömkefék</p> <p>Képek</p> <p>TŰZ projekt</p>	Gyermekek, óvónők. dajka	30 perc 20 perc
3.	<p>Víztakarékosság, víztisztaság fontossága</p> <ul style="list-style-type: none"> • kísérletek vízzel, hóval: szennyezettség 	<p>Tálkák, színezők, papírtörlek, szivacsok, mosogatószer, stb.</p> <p>Üvegek</p>	Gyermekek, óvónők	15-20 perc 15-20 perc folyamatosan 1 hét

	<ul style="list-style-type: none"> szennyezett víz hatása az élőlényekre jelképes akvárium barkácsolása vízkörforgás modellezése 	<p>Képek, madártoll, olaj, sós víz, palánták stb.</p> <p>Tálak, kavics, nylon fólia, illetve rezsó, fedők, lábas</p> <p>Üveg, géz, képek</p> <p>VÍZ projekt</p>		<p>5-10 perc</p> <p>Előzetes élményekkel együtt 1 hét</p>
4.	<p>Föld és lakóinak védelme</p> <p>Környezetszennyezés fogalma</p> <p>Óvd a természetet! társasjáték</p> <p>szelektív hulladékgyűjtés megismertetése:</p> <p>- Kuka Manó - Mese a szelektív hulladékgyűjtésről</p> <p>-gyűjtősziget meglátogatása,</p> <p>- Öko Panna és Öko Palkó kalandjai</p> <p>kifestő és feladatlap megismertetése</p> <p>színezése</p> <p>○ hulladékkezelés</p>	<p>Hulladékgyűjtő edények, gyűrt papírok, üres pillepalackok, játékok termékek, kosár, nejlonzacskók</p> <p>Újrapapír készítése,</p> <p>Közösen készített társasjáték</p> <p>ÖKO Pannon Kht. kiadványai a „Csomagolási hulladékok gyűjtése otthonunkban”</p> <p>Nylon, papír,</p>	<p>Gyermekek, óvónők</p> <p>Gyermekek, óvónők</p> <p>Gyermekek, óvónők</p> <p>Gyermekek, óvónők</p>	<p>20-30 perc</p> <p>Játék elkészítése kb.20 perc</p> <p>5 perc</p> <p>30 perc</p> <p>15 perc</p> <p>Alkalmanként 10-15 perc</p> <p>2x15 perc</p> <p>Alkalmanként 20-30 perc</p> <p>20-30 perc</p>

	<p>tapasztalatszerzés kísérlettel (különböző anyagok földbe ásása majd hosszabb idő után kiásása és megtekintése)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ komposztáló láda használata az óvodai veteményeskert kialakításakor ○ Kuka tündér társasjáték ○ Föld napja ○ Kartondobozok, pet palackok újrahasznosítása játékeszközök készítéséhez 	<p>ételhulladék, faág, ásó</p> <p>Dobozos társasjáték</p> <p>Földgömb, képek a föld szennyezéséről, FÖLD projekt</p>	<p>Gyermekek, óvónók</p> <p>Gyermekek, óvónók</p>	
--	---	--	---	--

Várható eredmények:

- Testi képességek fejlődése: erőnlét, nagymozgások, mozgáskoordináció, finommotorika, szem-kéz koordináció fejlődése.
- Értelmi képességek fejlődése: bővül fogalomismeretük, fejlődik összehasonlító képességük, emlékezetük a tapasztalatok felidézésével, ok-okozati összefüggéseket ismernek fel. Fejlődik, finomodik érzékelésük.
- Verbális fejlődés: fejlődik aktív és passzív szókincsük, a megismert új fogalmakat alkalmazzák spontán beszédükben is, fejlődik kifejezőképességük, képesek szóban összefüggések, következtetések kifejezésére, lényegkiemelésre.
- Szociális képességek fejlődése: Megalapozódnak azok a szokások és szabályrendszerek, amely a környezet rendjét, a természet védelmét szolgálják. (takarékos vízhasználat, szelektív hulladékgyűjtés).
- Fejlődik felelősségérzetük, szívesen tevékenykednek együttműködve.

Az „egészségét” programja

„Egészségét” - megelőző tevékenységek - november 1. és 2. hete

Tevékenység	Időterv	Résztevők	Módszer	Felelős	Dokumentum
1. Ismeretnyújtás az egészséges életvitelről	szülői értekezletek, folyamatos	szülők, óvónők	beszélgetés	óvónők	jegyzőkönyvek, cikkek, fotók
2. Ismerkedés testükkel, érzékszervekkel, tapasztalatszerzés működésükről	november 1-2.hét	gyermek, óvónők	tevékenykedtetés, beszélgetés, érzékelő játékok	óvónők	tevékenység tervek, játékok leírása, csoportnapló, fotók
3. Ismerkedés testük ápolásával, épségének megóvásával	november 1. hét	gyermek, óvónők	szituációs játékok, beszélgetés	óvónők	tervek, játékok leírása, csoportnapló, fotók
4. A helyes fogápolás megismerése, gyakorlása	november 1. hét	gyermek, fogorvosi asszisztens, óvónők	beszélgetés, szemléltetés, gyakorlás	óvónők	fotók, gyermekrajzok
5. Látogatás az orvosi-, a fogorvosi-, és a védőnői rendelőben Látogatás a gyógyszerárba	november 2. hét	gyermek, óvónők, házi orvos, fogorvosi asszisztens, védőnő, gyógyszerész	beszélgetés, információszerzés a rendelőben, az ott látottak megbeszélése	óvónők	tevékenység tervek, csoportnapló, fotók

Az „Egészséges-hét” feladat és időterve - november 3.hete

Tevékenység	Időterv	Résztevők	Módszer	Felelős	Dokumentum
Közös mozgás	Hétfőtől-péntekig	gyermek, óvónők	bemutatás, irányítás	óvónők	fotók
Képek gyűjtése (egészséges - egészségtelen)	Hétfőtől-szerdáig	gyermek, szülők, óvónők	szülők tájékoztatása a gyűjtésről, megfigyelés, válogatás	gyermek, óvónők	tájékoztató tábla
Tablók készítése a gyűjtött képekből	csütörtök	gyermek, óvónők	páros munka, válogatás, vágás, ragasztás	óvónők	elkészült tablók
Bevásárlás közösen	kedd	gyermek,	megfigyelés,	óvónők	számla, fotók

Közösségi vagy önművelési, kapcsolatainak kialakítása, optimális fejlődési, a zökkenőmentes iskolakezdést.

Az elmúlt években óvodánkban is jelentősen megemelkedett a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma. Az arculat meghatározásánál mutatkozó igények közül előtérbe került a családok életvitelében bekövetkezett „romlás”; a lehetőségek, élményforrások rohamos csökkenése.

Meghatározóvá vált az egészséges életmódra nevelés fontossága - minta nyújtása, lehetőségek biztosítása - egészségtudat alakítása, egészséges táplálkozás elősegítése

A program rövid összefoglalása

Ismeretnyújtással, közös tevékenykedtetéssel az egészséges életvitel megismertetésére törekszünk az egész tanév során. A különböző programok, tevékenységek segítségével megismerkednek a gyermekek saját testükkel, annak ápolásával, az egészség megóvásával.

Közös tevékenységeik során alakítjuk szemléletmódjukat: „lelkileg is egészségesebbé válva” nyitottabbá válnak saját maguk és mások megismerésére, elfogadására.

Programok

Összegzés

Azonos szemléletmóddal szabályozzuk az óvoda helyiségeinek, udvarának berendezését. Kialakításában a *szülők* egyetértése és aktív közreműködése meghatározó szerepet játszik. Nagyon fontos az óvodai környezetben az összhang megteremtése, amely tükrözi az óvoda hagyományörzésből fakadó sajátos arculatát. Az egészséges élettér így szolgálja a program célkitűzéseinek megvalósítását, benne a gyermek egészséges testi fejlesztésének lehetőségét. Az egészséges gyerek a biztonságos derűs környezetben jól működő életfunkciókkal rendelkezik: vidám, érdeklődő, aktív.

*„Ami a gyerekkoromból kimaradt, az végérvényesen, örökre elveszett.
Azt senki sem fogja utánam hozni, azért senki sem kárpótolhat.”
Feldmár András*

✦ Értelmi nevelés

A gyerek tevékenységének az állandóságát érdeklődési vágya tartja fenn. A cselekvés során a gyerekben kellemes érzelmek támadnak.

Az érzelmek a gyermeki érdeklődés egyik irányító, mozgató ereje, így az érzelmi állapot mindig a cselekvés akarásának elindítója. A gyermek ami iránt érdeklődik, törekszik megismerni, így indul a megismerés folyamata. Érzékszervein keresztül szerzi a tapasztalatokat, az érzelmi benyomásokat. Ugyanígy cselekvésre készíti a mozgás által szerzett tapasztalat, amikor a mozgásöröm készíti az újabb és újabb próbálkozásra. Ezek az érzékszervi - mozgásos sémák tapasztalatai indítják el a tanulás folyamatát. Ezt a tanulási folyamatot felgyorsítja a környezet érzelmi hatástöbblete. A gyerek értelmi képességei fejlődnek.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra – valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

További feladat a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,

másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és alkotóképesség) fejlesztése.

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az értelmi nevelés célja

- A gyerek értelmi képességeinek alapozása, fejlesztése.
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével eljuttatni a gyereket a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól a szemléletes, a tapasztalaton alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.
- Integrált, differenciált nevelés

Az értelmi nevelés feladata

- A kognitív képességek fejlesztése: megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás.
- A játékba ágyazott - hagyományörző tevékenységek - változatos cselekvéseken alapuló tapasztalatszerzés lehetőségeinek megvalósítása.
- Családdal együttműködve kialakítani az egyes gyermekhez igazodó módszereket.
- A sajátos nevelési igényű - lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, középsúlyos érzékszervi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, elhanyagolt vagy kiemelkedő képességű gyermekek nevelése.

Óvónő az értelmi nevelés folyamatában

- optimális feltételrendszer megteremtése,
- folyamatosan fejleszti a gyermek személyiségét,
- élményeket nyújt, amelyek különböző érzelmi hatásokat váltanak ki a gyerekből, amelyek megerősítik a cselekvésen keresztül szerzett ismereteket,
- a gyermek „Én” képét fejleszti, kialakulását segíti,
- hagyományörző, közösen átélhető tevékenységeket szervez a jeles-, az ünnep- és a mindennapokban,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez szakember segítségét kéri -logopédus, pszichológus, gyógy- és fejlesztőpedagógus.

Az értelmi nevelés személyiségfejlesztő hatása

- a spontán vagy szervezett tevékenységekben aktívan részt vesz,
- az átélt közös alkotó tevékenységek fejlesztik a gyerek értelmi képességeit, intellektuális élményeket kelt bennük, ez sikerre motiváló erő,
- a sikerélmények hatására az emlékezeti bevésés erősebb és újra átélésre ösztönöz,
- az érzelmi többlet fokozza az értelmi fogékonyságot,
- a közös tevékenységek, a beszélgetések során ráérez az együttgondolkodás örömére,
- alakul kifejező- és problémamegoldó készsége,
- segítséggel javítja hibáit,
- belső igényévé válik a tudás megszerzése,

- felidézi a múltbeli eseményeket - jeles- és ünnepnapokhoz kapcsolódó tevékenységeket,
- fejlődik gondolkodása.

Összegzés

A hagyományörző szemléletű nevelés az aktív cselekedtetéssel fejleszti az értelmi képességeket. A gyerekek a *differenciált bánásmód* hatására jut el a saját értelmi képességeinek legmagasabb szintjére.

„Ezt a kincset nem lehet médiára, könyvre, kazettára bízni. Véren át és lelken át, tenyérből tenyéren, testtel a testhez érve, zöldellő búzacsíra fölé hajolva vagy épp az ünnepi gyertyát gyújtva csak az együttes élmény során adható át a hagyomány. Itt és most mutasd neki, tedd meg velem, amikor annak a tettnek ideje van.”

(Gabnai Katalin)

✿ AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ✿

✿ Néphagyományörzés a nevelés folyamatában ✿

Az óvodákban folyó nevelést olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyerekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ennek keretét a népi hagyományok ápolása is képes megteremteni.

A néphagyományörzés célja

- az óvodai nevelésben is a múlt értékeinek átörökítése, éltetése.

A néphagyományörző tevékenységeket tartalmilag és időrendileg egységes rendszerbe foglaljuk. Ennek összefoglaló keretét évszakonkénti rendezésben az "Évkör" adja.

Néphagyományörző tevékenységek feladata

- Népszokások megismerése.
- Népi időjóslások felidézésére.
- A természetes anyagok állandó jelenléte.
- Népi gyermekjátékszerek készítése.
- Az udvari játékok bővülnek a hagyományápoló tevékenységekkel.
- A földművelés megismertetése, megszerettetése.
- A szülőföld szépségének megláttatása.
- A népi kultúra tárgyainak megjelenése meg az óvodában.

Óvónő a néphagyományörző nevelés folyamatában

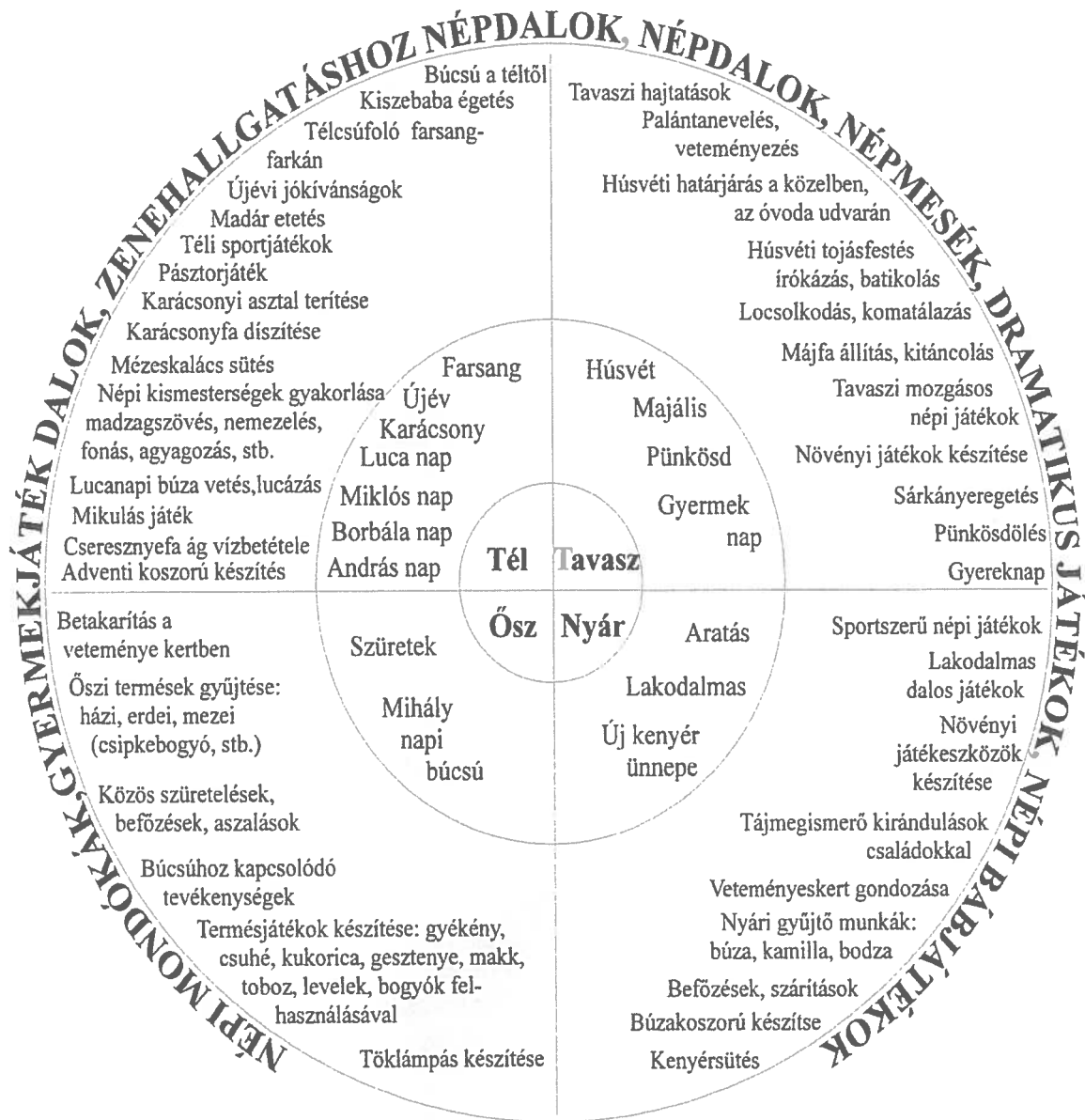
- néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti,
- a tárgyalkotás, a környezet alakítás technikai fogásait elsajátította, illetve elsajátítja,
- a néphagyományörzés elemeit mértéktartóan jeleníti meg az óvodai környezetben,

- megteremti a hagyományörző tapasztalatszerzésnek feltételeit és lehetőségeit a mindennapokban, munkadélutánokon, hétfégi programokon.

A néphagyományörzés személyiségfejlesztő hatása

- a közösség aktív tagja,
- ismeri a hagyományokhoz kapcsolódó szokásokat, jelképeket:
 - Advent – koszorú,
 - Borbála – gyümölcság,
 - Luca - búzaültetés, hagymakalendárium,
 - Karácsony – fenyő,
 - Farsang - téltemetés, szalmababa,
 - Húsvét - locsolkodás, komatálazás,
 - Új kenyér - búza, liszt, kenyér.
- az érzelmi életet kiteljesíti, örömtelivé teszi,
- a múlt iránti tiszteletet kialakítja,
- teljes világképet ad,
- a régmúlt emberek bölcsességének megérteti, továbbérteti.

ÉVKÖR

„Többet megtudhatsz másokról egy óra játék, mint egy év beszélgetés alatt.”
Platón

✦ JÁTÉK ✦

A játék a kisgyermek legkomolyabb tevékenysége, létfontosságú alaptevékenység. A játék örömforrás. Több forrásból fakad, a játék lényegéből adódik, abból a tulajdonságból, hogy a játék önmagáért való.

A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell teljesednie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A játék a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. A gyermek elsődleges, meghatározó tevékenysége, amely a lehető legnagyobb

mértékben hat szinte valamennyi pszichés, motoros, szociális személyiségkomponensre. A gyermek felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőtthez való hasonlítás igénye, szocializációs indítékai a pszichikus szükséglet rangjára emelik a játékot. A gyermek játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. Közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzélemlévilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata. A játék kreativitást fejlesztő, élményt adó tevékenység. Fejlesztőhatással van a nagy és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőképességre is.

Legfontosabb célunk: a szabad játék minél gazdagabb feltételeinek biztosítása, pedagógiai, pszichológiai szakértelemmel való támogatása. Indirekt módszerekkel a 3-7 éves korú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása.

A játék és a néphagyományörzés kapcsolata

Régen a gyermekek nevelése a több generáció együttéléséből adódóan nem csak a szülők feladata volt. A nagyszülők, dédnagyszülők a saját gyermekkorukban játszott játékok továbbadásával nemcsak szórakoztatták, tanították unokáikat, hanem egyben lehetővé tették ezeknek a játékoknak a fennmaradását, továbbélését is. Ebben a vonatkozásban joggal mondhatjuk, hogy hagyományörzést is végeztek.

Feladat

- A családi légkörű, nyugodt, kiegyensúlyozott, elmélyült játéktevékenységek elősegítése a rugalmas életrendben.

- A gyermeki önállóság a játék szabadságában teljeseedik ki, amit tiszteletben tartunk, a gyermekeknek felállított és az általuk vállalt szabályokkal együtt.
- A régen feledésbe merült, vagy éppen a mai generációk számára már ismeretlen játékok, népszokások, néphagyományok hagyományörző tevékenységek, játékeszközök készítése.
- A program megvalósítása *azonos gondolkodást kíván* a játékról, ami meghatározza az óvónő szerepét a folyamatban. A szempontok a következők:
 - a játék az óvodáskorú gyermek életében,
 - a játék feltételrendszere,
 - az óvónői viszonyulás a gyermek játékához.

Mit jelent az óvodás korú gyermek életében a játék?

A játék célja maga a játék. Örömet okoz maga a cselekvés, manipuláció, elképzelés. A különböző funkciók gyakorlása, a ritmikus beszéd és a lépegetés ismétlése pl.: felnőttektől átvett régi mondókákban, kiszámolókbán, népi játékokban. A játékköröm nagyon gyakran a kellemes élmény újraéléséből fakad.

A gyermek játék közben ismerkedik a világgal, megismeri a véletlen és a valószínű törvényszerűségeit. Összeköttetést jelent élő- és élettelen környezetével, ismerkedik, tapasztalatokat szerez, reagál. Kíváncsisága belső indíttatású, előhívott „tapogatózások” láncolata, amely *ismeretszerzés* is egyben.

A sokféle mozgásban kipróbálja az erejét, ügyességét, a térben egyre biztonságosabban tájékozódik. A játék állandó erőforrás, az *érzelmek* megjelenésének domináns tere.

Az *élményeknek* meghatározó szerepük van a játékokban. A gyermek élményeit a játékokban sokszor rejtett formában, néha szelídített feszültséggel éli át. Ez segíti élményei, tapasztalatai feldolgozásában, a maga kedve szerint alakítja át a megfigyelt valóságot.

A gyermek állandó *belső készletét*, hajlandóságot mutat a játékokra. A játék *vágy megjelenítés* is. A gyermek kíváncsága, óhaja a játékokban mindig beteljesülhet, nem ütközik akadályba. Keresi helyét a felnőttek világában. (Például.: önállósodási vágy, megismerési vágy, tevékenységi vágy, utánzási vágy, szereplési, magamutogatási vágy, mássá változási vágy, mozgási vágy).

A *társigény* a gyermeket az ötletek elfogadására ösztönzi, az együttjátás kreatív együttműködést alakít ki, alakulnak a jó játék hagyományai. A választás és vállalás *önkéntessége*, az utánzó beleéléssel, fantáziával játszás képessége *önkifejezésre* készíti a gyermeket.

A konfliktusok birtoklási vágyból, önérvényesítési törekvésekből, ellentétek ütköztetéséből fakadnak. Ez természetes jelenség. A játékokban gyakorolható ezeknek a problematikus helyzeteknek az önálló megoldása (egyezkedés, rábeszélés, kompromisszumkötés). Az ÉN tudat erős dominanciája mellett megjelenik a TE és a MI fogalma. A közös játékot áthatja az *összetartozás* érzése is. Ez az a motiváló erő, amelynek hatására a gyermek képessé válik a játékhoz szükséges szabályok betartására.

A játék a későbbi tevékenységformákat is megalapozza, így a munkát és a tanulást is.

A játék feltételrendszere

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A hagyományörző tevékenységek beiktatásának a tartalmas, elmélyült játék az alapja. Ezért szükséges az egységes feltételrendszer.

A légkör nyugodt és biztonságérzetet keltő, melyben a gyermekek szabadon szervezik meg játékukat, önállóan választják hozzá a társat, helyet, eszközt. Szeretetteljes légkörben könnyebb egymás elfogadása, a toleráns óvónői minta példaértékű.

A hely a gyermekek szabad mozgását, biztonságát, játékuk térbeni kibontakozását szolgálja. A játék színtere a *csoportszoba*, de használható felnőtt felügyelete mellett a csoporttal egybenylő öltöző, folyosó is. A játékeret növeltük galéria építésével. A családi játékok, a szimbolikus szerepjátékok tere a galéria alatti babaszoba (szobai és konyhai kellékekkel, imitációs kiegészítőkkel). A galérián lévő mesesarok nyugalmas hely, könyvekkel, bábokkal, párnákkal, szőnyeggel. A gyerekek közreműködésével állandó és ideiglenes játszóhelyeket, kuckókat alakítunk ki. Ügyelünk arra, hogy a különböző játszócsoportok ne zavarják egymást. A mindennapok hagyományörző tevékenységeinek gyakorlására kialakítottuk a kézműves sarkot, ahol a közösen gyűjtött, illetve vásárolt természetes anyagok, kellékek játékgazdagító lehetőségeket nyújtanak.

Az építőjátéknak állandó helye a szőnyeg, ahol különböző kockákkal, kirakó és összerakó játékokkal, közlekedési eszközökkel, állatokkal, a természetes környezet felépítésére inspiráló eszközökkel játszhatnak a gyermekek. A gyermekek a csoportszoba kisebb, mozgatható bútorait, is saját elgondolásaik alapján variálják játékaikban (pl.: hintó-, vár-, barlang-, stb. építéskor).

A csoportszobában biztosított kis sarokban megtalálható a rajzoláshoz, festéshez, gyurmázáshoz, kézi munkához, barkácsoláshoz szükséges megfelelő eszköztár.

Nagyon fontos a belső terek tagolása a különböző jellegű játékok kibontakozása érdekében a csoportszoba és az óvoda egyéb adottságainak figyelembevételével (közös terek, egyéni játékokra alkalmas terek, nagyobb és intimebb terek, zajos és csendesebb tevékenységek tere).

A csoportszoba bútorainak (székek, asztalok) könnyű mozgathatóságával a terek változtathatóságának, rugalmas átalakíthatóságának, átjárhatóságának biztosításával gyorsan kialakíthatóak a játékterek.

A játék további helye az *udvar*. Az adott udvarrészen átélt játék és környezetalkító élmények hatására a területet mindinkább a sajátjuknak érzik „felelnek rendjéért”. Az udvarrészek átjárhatóak. Az udvar alkalmas hely a mindennapi játékok mellett a népi játékok játszására,

népi játék-készítések, kismesterségek gyakorlására is. A csoportszobában megkezdett tevékenységeket az udvaron folytatjuk.

Az óvoda területén kívül is élünk az alkalmas játszóhelyek adta lehetőségekkel: a közeli ligetben, családi házaknál kertekben, kirándulások alkalmával erdőkben, réteken. Előtte a terepet mindig feltérképezzük (milyen játék játszására alkalmas, nincs e baleseti forrást előidézhető hely, vagy tárgy).

A játékidő a napirend sajátosságából fakadóan folyamatos. A gyermekek a délelőtt elkezdődő játéktémát nemcsak délután, hanem akár több napon és héten keresztül is játszhatják. Addig folytatódik a kedvelt tevékenység, amíg az a gyerekek számára érdekes, élményt és örömet adó.

A napirendben szereplő egyéb tevékenységek beleolvadnak a játék folyamatába. Körültekintő szervezéssel a hagyományörző kezdeményezések, foglalkozások helyének és idejének megválasztása az elmélyült játékot nem borítja fel. A konkrét szervezést igénylő kötött időpontú foglalkozások kivételt képeznek: testnevelés foglalkozás, bábszínház, kirándulások.

A játék eszközei. A játékszerek megválogatásában tükröződik igényességünk. Vásárlásukkor a következő szempontokat helyezzük előtérbe: legyenek esztétikusak, igazodjanak a gyermekek életkorához, segítsék elő sokoldalú fejlődésüket. Fontos, hogy fantáziálásra, gondolkodásra, problémamegoldásra serkentse őket, könnyen hozzáférhetőek és biztonságosak legyenek.

A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékhoz adott többlet meghatározó elemei a közösen készített eszközök, a sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak, valamint a megismert egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök. Ez a többlet napjainkban különösen nagy jelentőségű, mert nevelőértéke indirekt módon hat a fogyasztói társadalom torz hatásai ellen. Megerősíti a gyermeki kreativitás, önkifejezés, alkotókedv, közös tervezés, együttműködés, interakciós kultúra kibontakozását, annak átélését, hogy nem a pénzen vett játék jelenti a legnagyobb örömet.

A mai játékeszközöket harmonikusan egészítik ki az ősi-népi játékeszközök, rongybabák, falovacskák, stb. Értékük az alábbiakban rejlik:

- természetes anyagból készültek,
- kapcsolódnak a természeti környezethez,
- hordozói egy sajátos ízlésvilágnak, ízlésformáló hatásúak,
- fellelhetőek a felnőttek munkaeszközeinek, használati tárgyainak kicsinyített másai,
- az eszközökben megjelenik az egyszerű ember találékonysága, furfangossága: ördöglakat, bűgőcsiga, dió pörgettyű, stb.

A játékeszközként használjuk a környezetünkben fellelhető dolgokat is (kavics, falevél, bot, ágdarab, toboz, csigaház, ... stb.).

A dramatikus játékeszközök ösztönzik a gyermekeket fantáziájuk szárnyalására. Az esztétikus textíliák, a színes leplek, az ízlésesen elkészített korona, palást, tarisznya, mind elindítói egy-egy szerepjátéknak, mesedramatizálásnak, spontán "mintha" játéknak. Ezek az anyagok az építő játékban is megjelennek.

A gyermeki önkifejezésmódokat a *bábozás eszközei* teljesítik ki. A bábnak és a dramatikus eszközöknek állandó helyük van a csoportokban.

A játék tartalma

A hagyományörző életmódban a gyermekek saját elhatározásuk és kedvük szerint játszanak, de a játék „klasszikus” tartalma (gyakorló játék, szimbolikus és szerepjáték, szabályjáték) kiegészül a népi játékokkal.

Ilyenek:

- az énekes-táncos játékok, (szembekötösdí, gyűrűsdí, párcserélő játékok, fogyógyarapodó-, leánykérő-, lakodalmas-, vásáros-, furfangos- és szórakoztató játékok...),
- a mozgásos és küzdő játékok, (versengő-, váltást tartalmazó-, várkörüljárás, sor, hidas-és egyéb játékok),
- a népszokásörző dramatikus játékok, (amelyek a jeles napokhoz kötődnek),
- a népi játékszer készítése (bábuk, játékbútorok, rongybabák, napraforgószár lovacska, csutkababa, facsiga, töklámpás, kukoricaszárból kunyhó készítése...).

Mindezek új tartalommal töltik meg a gyerekek játékát.

A játék személyiségfejlesztő hatása

- örömmel, fantáziadúsan játszik,
- képes társaival együttjátszani,
- a játékeszközt szívesen adja át társainak,
- megtanulja érzelmeinek kezelését,
- vigyáz a játékok épségére,
- ötletekkel gazdagítja játékát,
- bátran kezdeményez szerepjátékot,
- a játékrendet betartja,
- fejlődik szellemi aktivitása, beszédkészsége, problémaérzékenysége, helyzetfelismerő képessége,
- élvezettel játssza a népi gyermekjátékokat, személyisége kinyílik, kiteljesedik,
- ellessi a népi gyermekjátékok készítését, örömmel használja azokat,
- megbecsüli és értékeli a régmúlt játékeszközöket,
- a népi gyermekjátékok készítése utat mutat a gyakorlatias gondolkodásmód átvételére.

A szabad játék elsődlegességének biztosítása a szülőkkel, pedagógus és nem pedagógus kollégákkal való együttműködésben:

- - A befogadási időszak a legkedvezőbb a játékkal kapcsolatos szülői szemléletformálás megkezdésére, hiszen a modellnyújtás mellett lehetőség adódik a pedagógiai helyzetek rövid indoklására, a játék fontosságát tudatosító érvek közvetítésére is, annak érdekében, hogy elfogadottá váljon a játék prioritására építő óvoda.
- - Minta értékű kommunikáció, az éppen aktuálisan csoportra és egyénre szabottan formálható szokások, normák hangsúlyozásával, a szerepjátékba való bekapcsolódáskor az adott játszócsoportra hangolódó szerepformálás.
- - Pozitív visszajelzések. Játék közben elsősorban metakommunikációval jelezhető a látom, értem, fontos nekem, örülök, hogy jól érzitek magatokat. Játék után esetleg az ötletek befogadására, közös eszközkészítésre, játékokkal való bánásmódról, rendrakásról vonatkozóan szóbeli értékelés is elhangozhat.
- - A megfelelő csoportlétkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális-interkulturális szemlélettel.

- A közösségi élet, a játék szabályainak, normáinak gyermekekkel és szülőkkel közös formálása, a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképeség erősítése különös tekintettel a konfliktus helyzetek megoldási lehetőségeire.

Óvónő a gyermek játékfolyamatában

- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítást, elfogadó segítő, támogató attitűdje modell értékű.
- A gyermek játékan keresztül törekszik megismerni személyiségét, ehhez a játék sokrétű információt nyújt számára.
- A gyermek játékát követi.
- Biztosítja a megfelelő játékidőt.
- A játékkal elősegíti a közös tapasztalatszerzést.
- Megpróbál ráérezni a gyermek lelkiállapotára, empátiájának segítségével a felmerülő problémák okát kutatja.
- Feloldja a feszültséget, illetve az elszigeteltséget.
- Jó kapcsolatot alakít ki, aminek az alapja az érzelmi kötődés.
- Alakítja csoportjában a toleranciát.
- Elfogadtatja a magányos, az eltérő viselkedésű gyermeket.
- *Beavatkozása* a játékba csak mintaadás, megoldási lehetőségek felállítása, választhatóság, és a testi épség megőrzése szempontjából indokolt.
- Elemző képessége, intuíciója ad eligazítást abban, hogy az adott gyermeki játék igényli-e újabb ötlet, vagy újabb eszköz adását.
- Mérlegeli jelent-e továbblépést, ha bekapcsolódik (nem irányítva!) és egy-egy apró cselekvéssel, mozzanattal új lendületet adva, perspektívát kínál a játékhoz.
- A hagyományos játékeszközök motiváló hatása mellett gondoskodik a dramatikus népszokások játékaihoz szükséges kellékekről, hangulati elemekről: szoknyák, mellények, kendők, kalapok.
- Közös játékre inspirál.
- Törekedjen arra, hogy bábjátéka hatására a gyerekek kedvelt tevékenységévé válják a bábozás.
- Élmények nyújtásával gazdagítja a játéktevékenységet.
- Az együttes játékban lehet egyenrangú játéktárs, alárendelt irányított, vagy mintaadó modell is.
- Szabályokat alakít ki nemcsak a társasjátékokban, a játékeszközökkel való bánásmódban, hanem magában a játékban és a szokásrend alakításában is.
- Megteremti a játéktevékenység nyugalmát a teremben és az udvaron.
- Ösztönzi a szülőket a lakókörnyezetükben fellelhető népi játékok megismerésére.
- Alkalmakat teremt a játékok megtanulására.
- Tudatosítja a *szülőknél* a játék személyiségfejlesztő hatását.
- A szimbolikus játék a szerepjátékot megelőző játékforma, két formáját ismerjük, egyrészt, amikor a kisgyermek saját cselekvését, viselkedését úgy utánozza, hogy mással végezteti (babák sétáltatása), másrészt, amikor másoknál megfigyelt cselekvést utánoz (pl. havat lapátol, mint az apukája).
- A tudatos jelenlét és az indirekt játékirányítás a játék feltételek megteremtésének korszerű játékpedagógiai megközelítési irányát mutatja meg számunkra. Az óvodapedagógus a játék kibontakoztatása, és nem a játék fejlesztése céljából hat a játékokra. Ezért játékbeli szerepe kritériumainak meghatározásakor megkülönböztetjük a gyermeki játék két formáját: a szabad és az óvodapedagógus által kezdeményezett (irányított) játékokat.

Az óvodapedagógus játékbeli szerepe:

- Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét – pedagógiai optimizmus. Potenciális partner, akit érdekel, amit a gyerekek játszanak, tesznek, csak a szükséges esetekben avatkozik be, például a veszélyessé váló agresszív játékba.
- A szabad játék és játszótárs választás biztosítása, a kreativitás ösztönzése, támogatása.
- A játékelképzelések megbeszélésnek inspirálása.
- Reflektív szemlélet: a gyermekek játékkal kapcsolatos jelzéseinek szinkronizálása, majd a gyermekek játékhoz szükséges döntéseinek előkészítése.
- A nyíltan megfogalmazott gyermeki kérések, kérdések mellett az üzenetek dekódolása segíti a játékelképzelések kibontakozását.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a szabad játék tevékenység területén:

- a csoport elfogadott „etikai kódexének” nyelvi megfogalmazása különös tekintettel a konfliktuskezelésre. A gyermekkel közösen kialakított kommunikációs stílus nyelvi formáinak gazdagítására (tudjon a gyermek nemet mondani, saját érdekeit képviselni, mások agresszióját megfelelően kezelni).
- a játék megfelelő teret biztosít a gyermeki kommunikáció fejlettségének megfigyelésére és a társas kapcsolatok, pozíciók közötti összefüggések feltárására (a gátlásos gyermek oldása pl. ölbeli játékokkal).
- a hátrányos helyzetű gyermekekre fordított kettős figyelem, a beilleszkedés támogatása a játékban, minél több spontán párbeszédes helyzettel és célzott, tervszerű anyanyelvi fejlesztéssel.
- hiteles kommunikációval érvek a szülőknek a szabad játék fontosságáról.
- a gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszéd támogatása verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével.
- beszédalkalmakkal az új szavak, szófajok, különböző igeidők, módok, ragozások tanulásának, fogalmak megértésének, a magyaros mondatalkotás, a kontextusos beszéd, szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.
- érdeklődés, komoly figyelem kifejezése a gyermeki közlések iránt, készséges válaszok a kérdésekre, gyermeki üzenetek dekódolása, metakommunikációs jelzések küldése, játszótársként nyelvi kifejezésminták adása.
- tudatosan megengedő, támogató, biztonságot adó jelenléttel, boldog atmoszféra teremtésével és a játék közösen elfogadott normáinak indirekt képviselésével a beszédkedv, a közlésvágy motiválása.

Összegzés

A jó légkörű szabad játékban a néphagyományörző tevékenységek érzelmi többlettel a gyermek élményeit gazdagítják. A tartalmi gazdagítás kiteljesíti a felszabadult játék személyiségfejlesztő hatását. Ebben a folyamatban a gyermek személyisége a legteljesebben fejlődik és fejleszhető.

„A mozgás fogantatásunktól kezdve végigkíséri életünket.
Létfontosságú, mert általa fejlődik személyiségünk, fizikumunk, testünk- lelkiünk.”

MOZGÁS

A mozgás és a néphagyományörzés

A népi életmódban az anya és az apa gondoskodott gyermeke ügyességéről, erőnlétéről, az esztétikus, harmonikus mozgás alakításáról. A gyerek mintát kapott a családban, a társaktól, a tágabb közösségtől. Felnőtt korára a játékok, a dramatikus szokások viselkedésmintái mellett, a néptánc mozgáselemeit is magáévá tette. Az emberi test (tartás) elődeink életében is az egyén meghatározó jellemzője volt.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán- a játékban, azon belül a szabad játékban- megjelenő mozgásos tevékenységeknek az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgás az érés folyamatában a fejlődő gyerek természetes szükséglete. Tudatosan segítjük a mozgás és az észlelési funkciók összerendeződését. Nagy hangsúlyt fektetünk az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlesztésére, mint minden összerendezett mozgás alapjára. A mozgás nem szűkül le a testnevelési foglalkozások, mondókás-énekes játékok körére, jelen van az óvodai élet minden területén.

A mozgásfejlesztés célja

- A természetes mozgáskészségek fejlesztése, stabilizálása.
- A mozgáselemek beépülésének segítése a természetes mozgások sorába.
- Az egészséges testi fejlesztés.

A mozgásfejlesztés feladata

- a testi képességek és az ellenálló képesség alakítása, a szervezet erősítése,
- differenciált terheléssel az egyensúlyérzék, a ritmusérzék, a motorikus képességek fejlesztése, a testséma és a helyes testtartás alakítása,
- a térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése,
- a mozgásműveltség, a mozgáskoordináció fejlesztése, különösen a népi mozgásos és egyéb játékok által,
- rendszeres, aktív mozgáshoz szoktatás, a mozgásszükséglet fenntartása,
- az egészséges életmódra való készségek, jártasságok alapozása,
- családi szemléletformálás,
- egészségóvás megelőzéssel,
- balesetveszélyes helyzetek kiküszöbölése.

A mozgás tartalma:

- Szabad, spontán mozgás,
- Szervezett testnevelés.

Szabad, spontán mozgás

A mozgást nem kell külön megszerettetni a gyermekkel, mert állandó belső késztetést érez, örömmel és természetes módon gyakorolja azt.

Udvarunk lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, ezáltal a gyerek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül. A mozgásos népi játékok tere is igazában a kinti tér: szembekötődik, labdacica, célba dobások, ugróiskola, kötélhúzás, várvédők, és egyéb játékok. A gyerekek különböző terepeken gyakorolják a természetes és egyéb mozgásokat: fogó, árokfogó, mászások, gurulások, bújócskák, futások, járások, labdajátékok, biciklizés, rollerezés. Kihasználjuk a környezetünk adta lehetőségeket: a szintkülönbségeket, a fák, bokrok, füves területek, lejtők, árkok révén. A téli időszakban, jeges játékokat szervezünk: csúszkálást,, szánkózást, hógolyózást, hóvár építést.

A mozgásos játékok során is a gyermek választhatja meg játékát, társait. A szabad időben zajló szervezett mozgásos játékokban a gyerek önként vesz részt.

A szervezett testnevelés tartalmát a természetes emberi mozgások, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, emelések-hordások, egyensúlyozások, a mozgásos játékok alkotják.

A testnevelés szervezeten két formában van jelen:

- ***a mindennapokban*** 15-20 percben, sok játékkal, a testnevelés foglalkozásokon már kipróbált gyakorlatok, mozgásformák beiktatásával, pergő ritmusú, frissítő mozgással, (kötelező jelleggel).
- ***a testnevelés foglalkozásokon, amit*** heti egy alkalommal kötelező jelleggel szervezünk, állandó napokon. A szomszédos tornaterem remek lehetőséget nyújt a minél sokrétűbb, színesebb mozgástevékenységek végzésére.

Óvodánk életét színesítő, testneveléssel kapcsolatos tevékenységek:

- ***ovitorna fakultáción*** heti egy alkalommal - az uzsonnát követő időszakban - a tornateremben, óvodapedagógus irányításával vehetnek részt a gyermekek.

- *vízhez szoktatáson, úszásoktatáson* minden nevelési évben két hétig óvodapedagógus kíséretével, úszásoktató irányítása mellett vehetnek részt a középső-és nagycsoportos korú gyermekek a gyöngyösi uszodában.
- *óvodán kívüli szervezésben* heti egy alkalommal ovifocin vehetnek részt gyermekeink.

Óvónő a mozgásfejlesztés folyamatában

- A mozgásszükséglet kielégítéséhez feltételeket teremt, amelyben a gyermek mozgásöröme, aktivitása kiteljesedik.
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése.
- A mindennapokban mozgásos játékokat kezdeményez.
- A gyermekek spontán kezdeményezését erősíti.
- Céltudatosan szervez népi mozgásos játékokat a teremben, a szabadban.
- Odafigyel a fiúk küzdőszellemének fejlesztésére.
- A testséma alakítását kiemelten kezeli.
- Figyelemmel kíséri a betegségből visszatért gyerekek állapotát, a kisebbek állóképességének, az egyes gyerek terhelhetőségének határait.
- A szervezett testnevelés fejlesztő hatását tudatosan tervezi.
- A mindennapos testnevelést a szabadban, rossz idő esetén a csoportszobában szervezi, a testnevelés foglalkozásokat pedig a tornateremben.
- A tornaeszközöket - nagy szőnyegek, maroklabdák (rongylabda is), szalagok, kendők, botok - a speciális tartásjavító, korrigáló gyakorlatokhoz, és a mozgásos, sportos népi gyermekjátékokhoz használja.
- A jó hangulatú szervezett testnevelés foglalkozásnál: körültekintően szervez, játékos hangvételt használ, rövid, érthető utasítások ad, a várakozási időt kiküszöböli.
- A foglalkozásvezetése pergő ütemű, ahol a pozitív megerősítés, az óvónői mozgásminta, és a jókedvű mozgás dominál.
- A társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, az alkalmazkodás, kooperációs képesség fejlődésének elősegítése.
- A társra figyelés képességének fejlesztése.
- Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra, valamennyi kisgyermek számára (mindennapos testnevelés, szabad mozgáslehetőségek kihasználásának nyomon követése).

A mozgás személyiségfejlesztő hatása

- mozgása harmonikus, összerendezett,
- tud: kúszni, mászni, csúszni, futni, átugrani kisebb magasságot,
- térben jól tájékozódik,
mozgás közben képes irányt változtatni - előre-hátra, jobbra-balra,
- páros és egy lábon szökdel,
- tud labdát megfogni, dobni, gurítani, célozni,
- mozgásos játékokat szervez.
- a mozgás által bátrabb, kitartóbb, jobban be tudja határolni saját képességeit,
- mozgásos játékokban ügyel a tiszta, becsületes küzdelemre, a szabályokat betartja,
- megkedveli a mozgásos népi gyermekjátékokat és igényli újra játszásukat.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a mozgásos tevékenységekben:

- A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének a szókincs, az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődésének segítése a mozgásformák megnevezésével.
- Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép kialakulásának támogatása.

*"Minden nemzetnek fő kincse a nyelve. "
(Gárdonyi Géza*

ANYANYELVI NEVELÉS

Az anyanyelv áthatja az élet minden mozzanatát, az óvodai nevelés teljes folyamatában jelen van, annak szerves része. Tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.

A hagyományörző szemléletű nevelés tudatosan ráirányítja a figyelmet az anyanyelv szépségeire. A gyakori mondókázás, a mindennapos mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek gyakorlása által a gyerek intenzívebben részesül az anyanyelv élményében.

Az anyanyelv jelrendszerét a gyerek a játékos tevékenységek, a társas érintkezések során, utánzás alapján sajátítja el. A beszédtanulást befolyásolja a gyerek ép idegrendszere, a családi, a bölcsődei és az óvodai környezete. A gyerek óvodába lépéskor különböző szintű „anyanyelv-ismeret”-tel rendelkezik.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az anyanyelvi nevelés célja

- A gyerek beszédképességének gondozása, fejlesztése.
- Oldott, derűs légkör megteremtése, amelyben a gyerek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédképessége fejlődik és fejleszhető.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység egészében.

Az anyanyelvi nevelés feladata

- Az anyanyelv jelrendszerének elsajátíttatása.
- Népi dramatikus játékok alkalmával szókincsbővítés, gyarapítás.
- Könyvek szeretetére nevelés.
- Drámapedagógiai módszerek, eszközök használata.
- A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezettel.
- A beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése.

- Szókincs (relációs és általános) gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- Nyelvi készség (társalgási, vagy kontextusos és elbeszélő, vagy összefüggő beszéd) fejlesztése.
- Kommunikációs (verbális, nem verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlása, egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés alkalmazásával.
- Együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.
- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

Óvónő az anyanyelvi nevelés folyamatában

- megismeri a család és a gyermek szókincsét,
 - a kapcsolattartás során - ha szükséges - meggyőzi a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös mesélések, verselések, beszélgetések mintát adnak a gyerekeknek, további nyelvi fejlődésében, szocializálásában meghatározó a szerepük,
- tudatosan törekszik beszédkultúrájának csiszolására,
- érzi annak felelősségét, hogy beszédpéldája hat a gyerekekre, szülőre, munkatársaira,
 - a metakommunikációval együtt gondot fordít beszédének hangszínére, erősségére és tempójára,
 - nyitott légkört teremt, amelyben könnyen létrejön a kommunikációs helyzet: a szülő, a gyermek "szóra nyílik",
 - nyugodt, természetes helyzetet teremt a gyerek közlési vágyának, ahol a gyerek nyíltan, őszintén beszélhet arról, ami őt foglalkoztatja,
- a gyermeket sikerélményhez juttatja,
- kultúrált, rövid, pontos megfogalmazással segíti a gyerek beszédértésének alakulását,
 - a személyes segítségnyújtás közben jó lehetőség adódik arra, hogy beszélgessen a gyermekkel,
- a játékot, a hagyományörző és a természetóvó-és védő tevékenységeket kísérő kommunikációs helyzetekben lehetőséget nyújt a gyerek *differenciált fejlesztésére*,
- a szervezett nyelvi játékokkal, a szavak játékból fakadó örömezésen túl sikerélményhez juttatja a gyereket,
- tudatos fejlesztés céljából is kezdeményez párbeszédet, beszélgetést egy-egy gyerekkel vagy gyerekcsoporttal,
- az aktivizáltatás: a beszélgetés és beszélni hagyás feladata,
- figyelemmel kíséri egyes gyermekek beszédértési, beszédtechnikai szintjét,
- a felismert beszédzavarok, hibák esetén a szülővel, a logopédussal, és a gyermekorvossal együttműködik,
- a gyermek helytelen, rossz kiejtését tapintatosan javítja,
- igényesen válogatja a csoportokban lévő könyveket,
- segítséget ad a családoknak a könyvvásárláshoz,
- idegen nyelvet nem tanít.

A beszéd nemcsak az érintkezés, a viselkedés-szabályozás, hanem a gondolkodás eszköze is. A beszéd és a gondolkodás fejlődése szorosan összefügg. A gyermeki gondolkodás szemléletes cselekvő tevékenység, ezért feltétele a szókincsgyarapításnak az állandó cselekvés fenntartása.

Az anyanyelvi nevelés személyiségfejlesztő hatása

- szabadon fejezi ki önmagát, közlési vágya érvényesül,
- befogadó és érdeklődő,

- másokat is képes meghallgatni,
- élményeit képes elmondani, mondatokban kifejezni,
- helyesen használja a nyelvtani kifejezőmódokat,
- ismeri a használt szavak tartalmát,
- figyelme, koncentráció készsége fejlődik,
- gondolkodása fogalmi szintre tevődik,
- szívesen beszél,
- a népmesékben, mondókákban, népi játékokban előforduló jellegzetes népi kifejezéseket szívesen mondogatja.

Összegzés Az anyanyelv a néphagyományörző programban kiemelt helyet foglal el. A mindennapok egyszerű szóbeli közlésének megértésén túl hozzájárul, hogy a népi életmód szavai ne merüljenek feledésbe. A szókincsfejlesztés, a praktikus intelligencia-alakítás egyedi jegyeket hordoz. A gyermek a nyelv elsajátítása során teljes személyiségében fejlődik, fejlesztődik.

AZ ESZTÉTIKAI NEVELÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az esztétikum és a néphagyományörzés

A népi kultúrában az ember a természettel összhangban élt, harmonikus környezetet teremtett. Az ember az őt körülvevő tárgyakat vizuális jelrendszerrel látta el. Ezek a tárgyak esztétikai értéket hordoznak, ugyanúgy, mint szellemi alkotásaik.

A program sajátosságából fakad, hogy az esztétikai nevelésben fontos szerepet kap a tárgyi és a szellemi népművészet. Egyes területei áthatják a gyermeki tevékenységformákat, gazdagítják a cselekvési lehetőségeket:

- *a népköltészet:* mondóka, népmese, szólások, közmondások, találós kérdések, rigmusok,
- *a népi díszítőművészet:* fonás, szövés, agyagkerámiák, börmunkák, tojásfestés, hímzés,
- *a népzene, népi gyermekjátékok- gyermekdalok,*
- *a népi gyermekjátékszerek és játékok,*
- *a népi színjátás, dramatikus népi játékok*

Az esztétikai nevelés célja

- A szép, a harmonikus, felfogásához, átérzéséhez szükséges képességek alapozása.
- Meglátatni a szépet a környezetben, a természetben, a művészetben.

Az esztétikai nevelés feladata

- ízlésformálás,
- önálló alkotásra késztetés,
- tehetségfejlesztés.

Óvónő az esztétikai nevelés folyamatában

- személyes példával a művészetek, a környezet nyújtotta szépségek felismerésére nevel,
- megfelelő kultúráltsággal használja a környezet eszközeit, tárgyait,
- alakítja, formálja a gyerek esztétikai érzékét.

Az esztétikai nevelés személyiségformáló hatása

- önálló, alkotókészsége kialakul,
- nyitott és befogadó,
- problémamegoldó készsége fejlődik,
- elfogadja és tiszteletben tartja mások alkotásait,
- érzékenyebbé válik a népi motívumok iránt, egyszerű változatait maga is próbálgatja alkalmazni,
- fogékonysága megalapozódik a népművészet iránt,
- megismeri a régmúltban használt anyagokat (agyag, termékek),
- meglátja a felhasználási lehetőséget a természet adta kincsekben, értéként kezeli azokat.

Az óvodai esztétikai nevelés területei:

- az irodalom: vers, mese,
- a zene: ének, zene, énekes játék,
- a vizualitás: rajzolás, mintázás, kézimunka, népi kismesterségek,
- a környezet esztétikája.

„Nagy hatalma van a mesének. Uram. Elűzi az unalmat, az egykedvűséget, a csüggedést; felserkenti az erőtleneket, lecsillapítja a nyughatatlanokat, és mindenre megadja a választ, még arra is, amit senki meg nem kérdezett.”
Vavyan Fable

Irodalom: vers, mese

Az irodalom és a néphagyományörzés

A mondókákat, a meséket régen a szájhagyomány élte. A kisgyermeket születésétől "irodalmi környezet" vette körül. Az altatók, a dúdoló, az ölbé vevők érzelmi biztonságát erősítették. A természettel, az emberi környezettel kapcsolatos népköltészeti alkotások végigkísérték a gyermekort. A program ezt az irodalmi hatást kívánja őrizni.

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A magyar népköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átélkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A néphagyomány-ápoló óvodai programban a mese, vers, mondóka anyag zömmel a népköltészet tárházából származik. A gyermek érzelmein át épülnek be ízlésvilágába, alapozzák meg „kulturális anyanyelvét”.

Az irodalmi nevelés célja

- A gyerek szívesen hallgassa a mondókát, verset, mesét, váljon az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadjójává.
- A néphagyomány-ápoló irodalmi nevelés a mindennapi élet hagyományaihoz, szokásaihoz, a jeles és ünnepnapokhoz, a természet jelenségeihez kapcsolódó mondókák, mesék, szólások, találós kérdések, dramatikus népszokások megismertetése, felelevenítése.

Az irodalmi nevelés feladata

- Az érdeklődés felkeltése és fenntartása az irodalmi értékek iránt.
- Változatos irodalmi élmények nyújtása.
- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása változatos módszerek alkalmazásával. Mesealakok, szituációk megjelenítése dramatizálással, bábozással, ismert mese befejezése, mozgásos átváltozás, utánpótlás, felnőtt által megkezdett mese befejezése, mese kiegészítés, átalakítás, fantázia játékok, gyermek meséje egy-egy ismert mesehősről, mese szerkesztése megadott címről, ismert mese feldolgozása kérdések alapján, képolvasás, közös vagy egyéni beszélgetés, mesemondás különböző eszközökhöz kapcsolódva ismert mese követésével.
- A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása (mesebefejezés rajzzal, tematikus ábrázolás ismert meséről, saját mesekönyv, meseillusztráció készítés kedvenc meséhez).
- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposágával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.
- A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetétel figyelembe vételével, a mese, vers anyag megválasztásával a multi- és interkulturális nevelés megvalósítása.
- Megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi-stilisztikai eszközeinek kihasználása a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődése, fejlesztése érdekében.
- Az irodalmi élmény együttesből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása (mesealkotás, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok).
- A tevékenységformában az anyanyelv gazdagságának ismertetése, a beszédészlelés/megértés/reprodukció fejlesztése (helyes légzés, tiszta kiejtés, artikuláció, beszédtempó, ritmus, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése)

Az irodalmi anyag tartalma:

Népi mondókák:

- a felnőttek játéka a kicsinyekkel, a természettel kapcsolatos mondókák.

Mese:

- népmesék : *állat-, novella-, tündérmesék,*
- találós kérdések, szólások, közmondások, dramatikus népszokások.

A népköltészetten túl klasszikusaink, mai magyar költőink, gyermekek számára írt versei, elbeszélései is helyet kapnak az irodalmi anyagban. Főleg a gyermekek számára kedvelt ritmikus, szójátékos, gyermekekről, állatokról szóló, költői képeket tartalmazó, és humoros verseket válogatunk, tanítunk. Az anyagválogatásban megteremtjük az egyensúlyt.

Óvónő az irodalmi nevelés folyamatában:

- megteremti a meséléshez szükséges családi, szeretetteljes légkört,
- mesélése, előadása összhangban van metakommunikációs jelzéseivel,
- a mesehallgatási anyag kiválogatásánál fontos szempont, hogy a migráns gyermekek meséi is szerepeljenek a válogatásban,
- állandó helyen és időpontban kezdeményez,
- mindennapi mondókázás, verselés megvalósítása kötetlen jellegű kezdeményezéssel,
- az óvónő egész lényé árasztja azt, amit közvetíteni kíván,
- a kezdeményezéseket átgondolt anyagválogatás, az irodalmi anyag tudatos időrendi ütemezése előzi meg,
- magyar és külföldi írók műveinek válogatása, ezek megfelelő arányban történő beillesztése az éves anyagba,
- a drámapedagógiai szemlélet jegyében segíti a gyermek önálló dramatikus és bábos kezdeményezéseit,
- a dramatizálásnál ahol kell, ott segít. (A mese cselekményének eljátszásán van a hangsúly, kerüli a szöveg betanítását, hagyja a gyermekeket játszani a fantáziájukkal, a nyelvvel).
- a feltételeket megteremti a szükséges eszközök beszerzésével és azok esztétikus elhelyezésével a csoportban, amit a gyermekek bármikor használhatnak:
 - könyvnevezetítéshez,
 - bábozáshoz,
 - dramatizáláshoz.
- a gyermeket önálló verselésre, mesélésre ösztönzi,
- adott időben és helyzetben alkalmaz közmondást, szólást, találós kérdést,
- régi magyar szavak használatával bővíti a gyermek szókincsét,
- a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épít. A spontán szerzett tapasztalatok rendszerezésére, ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlására törekszik.
- klasszikus és kortárs irodalmi műveket alkalmazza.

Óvodánk életét színesítő irodalmi tevékenységek:

- Mese napja (részletezve Óvodai ünnepnapok címszó alatt).
- Rendszeres színházlátogatások a helyi Közösségi Ház, illetve a gyöngyösi MMK szervezett gyermekelőadásain.
- Óvodapedagógusok közös bábelőadásai, dramatizálásai.
- A gyermeknappal egybekötött családi napon a szülők, az iskolás gyermekek mesedramatizálása.

Az irodalmi nevelés személyiségformáló hatása

- tisztán, érthetően beszél,
- szókincse gazdag, használ régi szavakat,
- igényévé válik az irodalmi élmények meghallgatása és befogadása,
- maga is szívesen mondókázik, versel, mesél,
- mesélés közben alkalmazza a mesefordulatokat,
- tud 10-15 népi mondókát, csujogatót, 5- mesét, 8-10 verset,
- a megkezdett mesét befejezi,
- használja a bábot,
- dramatikus népi játékokba bekapcsolódik,
- a dramatikus viselkedési szokásokat megismeri, elsajátítja,
- ismer néhány szólást, közmondást, találós kérdést,
- gyakran nézeget könyvet, óvja a könyv állagát,
- képes korának megfelelő színházi előadás cselekményének követésére,
- saját vers és mese alkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással való kombinálása.

Az anyanyelvi nevelés feladatai az irodalmi tevékenységekben:

- helyes artikuláció, -hangképzés, -intonáció megfigyeltetése irodalmi műveken keresztül,
- mesei fordulatok, népi kifejezések használatának ösztönzése a gyermek-gyermek közötti mesehelyzetekben,
- a színházba járás megszerettetése, a helyes színházi viselkedés megtanítása,
- bepillantás a régi vásári játékok színházi előadásaiba korhű előadók meghívásával.

*„A zene gazdagítja a kedélyt, nemesíti az ízlést, fogékonyabbá tesz más szépségek iránt.”
Bárdos Lajos*

Zene: ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A néphagyományőrzés és a zene kapcsolata

A mondókák, népi játékok a népdalok, hozzátartoztak az emberek mindennapjaihoz, fennmaradniuk is ezért sikerült. Munkájuk egyhangúságát énekléssel oldották fel, sokszor érzelmeiket, örömeiket, bánatukat is ekképpen fejezték ki. Gyermeküket éneklésre ringatták a bölcsőben. Minden alkalomnak megvolt a saját dal- és szokásrendszere.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös éneklés során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok a népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti az zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának kialakulásában.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak a gyermekeknek, felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenei nevelés célja

- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép tiszta éneklésre való szoktatás.
- Az esztétikai, zenei ízlés és a mozgáskultúra formálása.
- A zenei kreativitás fejlesztése (mozgás rögtönzés zenére, dallam, ritmus variációk kitalálásának ösztönzése) az önkifejezés újabb csatornáját nyitja meg a gyermekek előtt.

A zenei nevelés feladata

- a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése,
- játékos zenei alkotókedvük ösztönzése,
- óvodánkban játszott énekes népszokásokkal való megismerkedés:
 - Szüret
 - Vásár
 - Lakodalmas
 - Lucázás
 - Pásztorjáték
 - Farsang
 - Komatálzás
 - Pünkösddőlés

A program zenei anyagát hangsúlyosan alkotják:

- a népi mondókák,
- a pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű népi dalos-játékok,
- a zenehallgatás dalanyaga (hangulatokat, érzelmeket közvetítenek, mintát nyújtanak,
- az énekes népszokások,
- a készségfejlesztés zenei elemei.

A mondókák játékok szerint: ölbe vevők, cirógatók, csiklandozók, tapsoltatók, ujj- és tenyérjátékok, lovagoltatók, csúfolók, kiszámolók, páros fordulók. Ezeknek az ölbeli játékoknak nagyon fontos szerep jut a befogadás időszakában, mert az ismerős mondókák megnyugtató ritmikája segíti a gyermeket a beilleszkedésben.

A dalos játékok: állathívogatók, naphívogatók, esővárók, sípkészítők, játékra hívogatók, gyűrűsdik, leánykérők, kifordulós-, ludas-, kapus-, küzdő-, és sorjátékok, csúfolók.

A hangszerekkel való ismerkedés:

- mindennapos hangszerhasználat a zenei készségfejlesztésben,
- népi hangszer megismerése, készítése (köcsögduda, doromb, citera, hegedű, lopótök duda, dob, levélsíp, nádsíp, cserépsíp, fűzfa síp, furulya.)

A zenehallgatás anyaga az óvónő igényes válogatását tükrözi. Az anyagot népdalok és műdalok alkotják, élő előadásmódban, alkalmanként hangszer kísérettel. A zenehallgatási anyag

kiválogatásánál fontos szempont, hogy a migráns gyermekek zenei fejlesztésének megfelelő dalanyag is szerepeljen a válogatásban.

A készségfejlesztés zenei elemei:

- a tiszta, csengő hangképzés,
- az egyenletes lüktetés,
- a dallam- és ritmusmotívum visszaadása,
- a tempó (gyors, lassú),
- a dinamika (halk, hangos),
- a hangmagasság (magas, mély) érzékelése, éneklése és a zenei hangsúlyok kiemelése.
- a zörejek közül megfigyelhetők a természet hangjai, az emberi-, állati hangok, a hangszerek hangjai és a környezet zörejei.

A néptánc a felnőttek táncát jelenti, amely élménynyújtó a gyermekek számára. (A nehéz lépések nem felelnek meg a 3-6-7 éves korú gyermekek mozgásfejlettségének!) A gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák kényszer nélkül fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását. Előkészítik a későbbi néptánc tanulást.

Óvónő a zenei nevelés folyamatában

- szeret, és tisztán tud énekelni,
- rendelkezik hangszeres tudással,
- a gyermekekkel megismerteti a népi hangszereket,
- teret és lehetőséget nyújt a gyermek zenei önkifejezőmódjának gyakorlására,
- megszeretteti az éneklést és a zenét a gyermekkel,
- fejleszti: a gyermek hallását; ritmusérzékét; mozgáskultúráját,
- segíti az egyéni improvizációs megnyilvánulásokat: szövegben, dalban, ritmikus mozgásban,
- naponta kezdeményez éneklést tevékenységek közben,
- gyakran mondókázik,
- kezdeményez dalos játékokat, motivált a zenei tevékenységekre, főleg a körjátékokra,
- megfigyelteti a zörejeiket: a természet hangjait, az emberi-, az állati hangokat, a hangszerek hangjait és a környezet zörejeit,
- a zenei anyagot igényesen válogatja, tekintettel a nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés dalanyagára,
- gyakran énekel népdalt,
- az ünnepvárás és készülődés hangulatát zenei eszközökkel fokozza,
- meggyőzi a szülőket a dalolás és az élő zene fontosságáról.

Óvodánk életét színesítő zenei tevékenységek

- az adventi családi délutánra helyi művészek bevonásával házi koncert szervezése,
- heti egy alkalommal – a tízórait követő időszakban – óvodapedagógus irányításával a gyerekek népi dalos játékok fakultáción vesznek részt, melyen egyszerű táncos mozgásokkal, változatos játékmozdulatokkal gyarapíthatják mozgáskultúrájukat.

- havonta egy alkalommal, - különböző eseményekhez kötve - népzénére egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok gyakorlása. A táncchízi hangulat átélése a két csoport részvételével.

Zenei nevelés személyiségfejlesztő hatása:

- adottságaihoz, képességeihez mértén tisztán énekel,
- szeret énekelni, zenét hallgatni,
- kezdeményez mondókázást, dalos játékot,
- egyenletesen jár, tapsol,
- különbséget tesz: gyors-lassú, magas-mély, halk-hangos között,
- tud visszaénekelni, tapsolni, dallamot bújtatni,
- használja a hangszereket: dob, cintányér, háromszög,
- felismer pár zörejhangot,
- ismer népi hangszereket: fűzfa-, levélsíp, kereplő, furulya, doromb,
- a tánc és a ritmus együttesével a gátlások oldása,
- az élethez igazított dalok, mondókák segítik értelmezni a világot,
- a párválasztó népi játékokon keresztül erősödik a gyermekek nemi identitás tudata,
- a gyors döntési helyzetben önmaga felvállalása felerősödik,
- a népi dalos játékok játszása közben a dramatikus viselkedési szokások megalapozódnak,
- a fiúk küzdő szellemisége, a lányos mozgásformák tökéletesednek,
- a magyar népzene hallgatása segít kiteljesíteni a gyermekek világgképét.

Az anyanyelvi nevelés feladatai az ének-zene, énekes játék tevékenységekben:

- a gondolkodási és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel,
- a gyermek beszéde és zenei hallása fejlődik,
- a beszédtechnika fejlődik,
- a zenei anyagban fellelhető különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéddek a gyermek szókincsét bővítik,
- a hangzók helyes formálásával fejlődik a beszédszervek koordinált mozgása,
- a gyermekek egyéni megszólalásának bátorításával (felelgetős énekes játékok) a gyermekek önbizalma nő.

„Ha alkotsz, akkor nem leszel átlagos. Nem számít, hogy mit, műtárgyat vagy egy pár zoknit. Csak újat alkotni, ennyi az egész, és az te vagy a nagyvilágban. Nézheted, hallhatod, vagy olvasva, vagy érezve, de elárul valamit rólad, így több leszel másoknál.”

🎨 Vizuális tevékenységek: rajzolás, mintázás, kézimunka

A tárgyi népművészet anyagai, forma-, szín- és díszítő világa ma is követendő modell lehet az alkotó ember számára. A hagyományörzésben az értékek újrafelhasználásával létrejön a folyamatosság. A vizuális nevelés lehetőségei a hagyományörző tevékenységek, a népi kismesterségek, a növényi játékeszköz készítek gyakorlása által gazdagodnak. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, önkifejezés és öröm forrása a gyermek számára.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel

való megismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzetek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

A vizuális nevelés célja

- A gyermekben formálódjanak a vizuális alkotáshoz, a befogadáshoz szükséges készségek.
- Alapozódjon a "művészeti látás" képessége.
- Alakuljon kéz ügyessége, vizuális alkotóképessége. és esztétikai igénye a múlt, a jelen értékei iránt.
- Fejlődjön kreativitása.
- Alakuljon ki az alkotásra való igénye.

A vizuális nevelés feladata

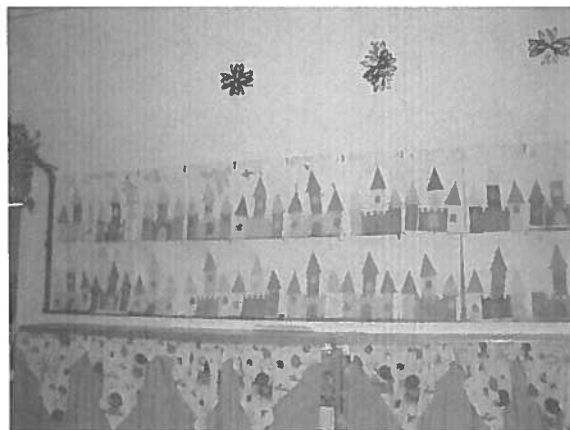
- a gyermek a hagyományos óvodai ábrázolás eszközei és technikái mellett ismerje meg és használja a régi gyermekkor játékkészítő -és a népi kismesterségeket őrző technikáit, eszközeit.
- alakuljon ki a környező valóság megfigyelésének, a természeti szépségek észrevételének képessége,
- a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagításával segítse a saját formanyelv, az alkotó-alakító önkifejezés fejlődését,
- az esztétikai érzékenység alapozza meg, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyságot.

Óvónő a vizuális nevelés folyamatában

- a rajz, a festés, a kézimunka mellett megjeleníti a népi kismesterségek technikáit, sodrásokat, fonásokat, szövéseket, nemezelést, írókázást, batikolást, agyagozást,
- felméri a gyermek fejlettségi szintjét,
- az eszközök biztonságos, célszerű, takarékos, kreatív használatára szoktatja a gyermekeket,
- az egyes technikákhoz kapcsolódó munkafogások, megoldásokat, az eszközöket bemutatja, használatuk megnevezi, a gyakorlásra ösztönöz,

- gyermekek által használt tárgyi eszközöket hozzáférhető és biztonságos helyen tárolja, a jeles napok "jelkép-készítő" technikáit megismerteti a gyermekekkel: András nap utáni *adventi koszorúkészítés*, a *mézeskalács* gyúrása, díszítése, a karácsonyi *gyertyaöntés*, a farsangi- *maszk készítése*, a húsvéti *tojásfa* díszítése, a *májfa* szalagozás, a *pünkösdi koszorúkészítés*,
- a játékeszköz készítésének technikáit megismerteti a gyermekekkel: rongybaba vagy csutkababák, természeteszközök, pl. napraforgószár - lovacska, sátrak, kunyhók,
- a tevékenységekhez természetes anyagokat gyűjt, illetve vásárol:
- termések: kukorica, makk, gesztenye, csuhé, zöldségek,
- növények: nád, sás, gyékény, szalma, vessző,
- állati eredetűek: gyapjú, toll, méhviasz, bőr,
- textíliák, fonalak, spárgák, agyag, homok, kavics.
- új technikákat próbál ki, megfelelő helyen alkalmazza azokat, igazodva az új körülményekhez,
- a helyes eszközhasználat megtanítja,
- az alkotómunka közben és után az esztétikus környezet iránti igényt kialakítja,
- kialakítja az igényt az alkotásra, önkifejezésre, környezet esztétikai alakításra, és az esztétikai élmények befogadására,
- a különböző technikák alapelemeivel, eljárásaival, az eszközök használatával ismerkedtet meg a gyermekeket,
- játéktevékenységükhöz eszközöket készít,
- fejleszti a vizuális látásmódot,
- kézműves délutánokat szervez a családok számára,
- a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épít, a spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése, bővítés mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlását fejleszti,
- alkalmazza és elsajátíttatja az alábbi technikákat:
- hagyományos eszközökkel: rajzolás, festés, tépés, vágás, ragasztás, gyurmázás;
- népi technikák: agyagozás;
- fonal használatával: sodrás, fonás, szövés, fonalkép, hímzés; gyapjú használatával: nemezelés, szövés, figurák készítése, képalakítás;
- rongy felhasználásával: szövés, textilkép, különböző játékok;
- egyéb technikák: méhviasszal írókázás, batikolás; növény szövés, koszorú kötés; gyöngyfűzés, gyöngyszövés; termésekből játék, hangszer, kép, báb készítés.

Óvodánk életét színesítő vizuális tevékenységek

- családi rendezvényeken (adventi, húsvéti délután) a szülőkkel együtt változatos technikákkal ismerkednek meg a gyermekek,
- a nevelési év zárásakor a közép-és nagycsoportos korú gyerekek év közbeni munkáiból kiállítást rendezünk a Közösségi Ház folyosóján,
- részt veszünk óvodás korú gyermekeknek kiírt rajzpályázatokon.

A vizuális tevékenységek személyiségfejlesztő hatása

- kialakul helyes ceruzafogása, és eszközhasználata,
- emberábrázolása teljes alakos, részletes,
- képet alkot elképzelés, fantázia és emlékezet után,

- a teljes felületet kitölti,
- színhasználata gazdag, az árnyalatokat ismeri és megnevezi,
- tisztán dolgozik,
- kedvvel alkot,
- díszítő elemeket alkalmaz,
- készít játékszert,
- megfelelő finom szem-kéz koordinációval rendelkezik,
- önállóan alkalmazza a népi kismesterségek eszközeit,
- a természetes anyagok használatának hatására a találékonysága, a fantáziája fejlődik,
- a felhasználásra kerülő anyagok, melyből a gyermek szabadon válogathat a kreativitását fejlesztik,
- a népi technikák, az ősi mesterségek megismerése a magyarság tudatot erősítik.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a rajz, mintázás, kézi munka tevékenységekben

- a vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata, aktív és passzív szókincs bővítése, véleménynyilvánítás, döntés, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák, színek magyarázata, a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése, kiállítás látogatáshoz kapcsolódó élmények megbeszélése,
- belső képek gazdagítása a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, a gyermeki ábrázolás ösztönzése alkotó légkör teremtésével, változatos lehetőségek felkínálásával.

♣ A környezet esztétikája

Az esztétikai nevelés érzékszerveken, érzelmeken átható folyamat. A gyerek fogékonysága által minden őt körülvevő környezeti ingerre érzékenyen reagál. A gyerekre hat a közvetlen környezete, valamint a távolabbi, az óvoda és a falu maga. A gyerekek más-más esztétikai élményekkel érkeznek. Óvodánk egyrészt kompenzáló szerepet tölt be, másrészt teljes megjelenésében alakítja az esztétikum iránti fogékonyságot.

Óvodai környezetünket a tagoltság, az egyszerűség és a tágasság jellemzi. Fontos, a természetes anyagok, plasztikus felületek jelenléte.

A gazdagon megélt tevékenységek, rácsodálkozások megtanítják a gyermeket a szép élvezetére. Esztétikai ítélőképessége fejlődik. Nemcsak az általa értelmezett szép, hanem az általános művészeti kultúra értékeinek élvezetére is, mivel a „valamit csinálni” öröme vezet el a "valamit létrehozni", az alkotás örömeig. A néphagyomány-ápoló szemléletű nevelés része, hogy a gyerekek maguk is tevékeny részeseivé válnak környezetünk, óvodánk rendben tartásában, esztétikus alakításában.

A környezet esztétikájának célja

- esztétikus környezet kialakítása és fenntartása.

A környezet esztétikájának feladata

- megteremteni az egyensúlyt a régi és a mai világ között, értékmegőrző, értékközvetítő szerep által.

Óvónő az esztétikai nevelés folyamatában

- személyes példamutatásával modellt nyújt a gyermek, a szülő számára,
- öltözködésével, megjelenésével jelzi a napok,

tevékenységek másságát.

jeles és ünnepnapokon: sötét-fehér öltözet,
óvodai ünnepi viselet,
tulipán címeres póló,
óvodai tevékenységekhez: kézműves kötény.

- a gyermekek különböző tevékenységeihez biztosítja a megfelelő öltözéket:

jeles és ünnepnapokon: sötét-fehér öltözet,
óvodai ünnepi viselet,
tulipán címeres póló,
óvodai tevékenységekhez: kézműves kötény

napos kötény,
testneveléshez a szülőktől váltócipőt és kényelmes ruhát kér.

Az esztétikai nevelés személyiségfejlesztő hatása

- ügyel ruhája rendezettségére,
- tudja, hogy az ünnepnapokhoz más viselet, viselkedés illik,
- tevékenységek közben használja a védőkötényeket,
 - tevékenyen részt vesz környezetének rendben tartásában - ünnepek előtt a csoportszoba „takarításában”: babakonyhai edények, eszközök mosogatása, babák ünneplőbe öltöztetése, a játékok esztétikus elrendezésében a polcokon,
- az eszközöket mindig elrakja maga után,
- kialakul esztétikai ítéloképessége.

*„Vendég vagy a világban, és ez a világ szép, vendégfogadó. Van napsugara, vize, pillangója, madara.
Van virágja, rengeteg sok. Tanulj meg örvideni nekik.
Igyekezz többet törödni azzal, ami még a világ szépségeiből csodálatosképpen megmaradt,
az emberiség minden pusztításai mellett is.”
Wass Albert*

✦ A Külső világ tevékeny megismerésére nevelés

A környezet és a néphagyományörzés

Az emberiség régebben szinte még együtt lélegzett környezetével, a legfontosabb törvényszerűségeket a természetből merítette. Tudása nem elvont tények, hanem gyakorlati tapasztalatok és a hozzájuk tapadt szokások, szertartások formájában örökött meg.

A következő generációk jövője, léte függ attól, hogy milyen szemlélettel, értékrenddel, viselkedéskultúrával rendelkeznek, hogyan viszonyulnak természeti és társadalmi környezetükhöz. Ennek alakítása, megalapozása már kisgyermekkorban megkezdődhet.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetbe való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéliképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helye, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Tudatosan építünk a

- gyerek életkori jellemzőire,
- a természetben gyökerező tevékenységek, és a néphagyomány-ápoló tevékenységek érzelmfokozó hatásaira.

A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy gyermekben születése pillanatától működik. A gyermeki jellemzők, a rácsodálkozás, az erős közlési vágy, a kommunikációra való nyitottság, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, az élőlények jelenségeire, a személyes kipróbálási vágy, az állandó tetterre kész cselekvőkészség, mind-mind kedvez a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek.

a

A külső világ megismerésére nevelés célja

- A természeti és a szűkebb lakókörnyezethez való érzelmi viszonyulás alapozása.
- A közvetlen helyett szűkebb természeti, emberi, tárgyi környezet hangsúlyozása.
- A néphagyományok, a családi tárgyi kultúra beépülése, értékeinek megismerése.
- Matematikai tapasztalatok, ismeretek tevékenységekben való alkalmazása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlődése, a kortárs kapcsolatokban, és a környezet alakításában.
- A szülőföldhöz való kötődés alapjaként a szűkebb és tágabb környezet megismerése.
- A környezet-harmonikus viselkedéshez szükséges készségek, jártasságok megalapozása.
- Érzelmgazdagítás a természethez kapcsolódó hagyományörző tevékenységekkel.
- Környezettudatos magatartás megalapozása, szemléletváltás.
- Erkölcsi tulajdonságok fejlesztésén túl a szokás-és normarendszer megalapozása.
- Fenntarthatóságra nevelés (2005.-2014. A fenntarthatóságra nevelés évtizede).

A külső világ megismerésére nevelés feladata

- a néphagyományörzés keretén belül az élő és élettelen világ változásainak megfigyelése, megfigyeltetése az évszakok körforgásában,
- olyan feltétel- és tevékenységrendszer kialakítása, amelyben a gyerek egyénileg és közösen éli át a változatos ingereket, újratemtheti saját környezetét,
- természet- és környezetvédelem a gyermek életkorának megfelelő szinten,
- szemléletformálás,
- a közlekedési szabályok megismertetése, gyermekbalesetek megelőzése (ennek megvalósítása érdekében rendszeres kapcsolattartás, közös programok szervezése a helyi körzeti megbízottal és a helyi Polgárőrséggel).

♣ Környezeti nevelés és néphagyomány-ápolás ♣

A gyerek a hagyományos óvodai ismeretanyagot (a család, az óvodai környezet, az emberi foglalkozások, a közlekedés, az emberi test, a napszakok, az évszakok, az állatok, a növények, színek) egy sajátos hatásrendszerben szerzi meg.

Az ember, a természet, a hagyomány szoros kapcsolatban vannak. Ezt a kapcsolatot a következő tevékenységek őrzik, erősítik:

- az évszakok változásából fakadó időjárás megfigyelő tapasztalatszerzések, egy-egy jeles névnaphoz kapcsolódó természeti jelenségek szokásaival fűszerezve,
- az időjárás változásaiból fakadó, a hagyományos népi életmódot utánzó környezetalkító munkálatok (pl.: palántanevelés, növényápolás),
- termések, gyógynövények gyűjtése, az óvoda udvarán és környékén, szüretelések családoknál, gazdaságokban, befőzések, gyümölcs-szárítások,
- télen és nyáron a madarokról való gondoskodás,
- jeles napok előtti készülődések,
- a rendszeres környezetmegismerő séták, tájmegismerő kirándulások.

A környező valósággal való ismerkedés során a gyermekek tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő tárgyak, jelenségek formai és mennyiségi jellemzőiről. Minden tevékenységükben megjelenik a matematika pl.: játékaiban párosítanak: csésze-csészealj, ló-lovas, stb., halmazokat képeznek: baromfiudvar benépesítése, játékválogatás, stb.

Ismerkednek a mennyiségekkel pl.: terítéskor a naposi munka során, társasjátékok játszásakor, stb. Összehasonlító méréseket végeznek pl.: ki ugrott nagyobb, kinek nehezebb a hátizsákja, stb. Sorba rendezik egymást, tárgyakat adott tulajdonságok, szabályosságok szerint. A geometria világából tapasztalatokat szereznek síkbeli, térbeli alakzatokról pl.: különféle építések során, papír nyírás során, puzzle kirakások alkalmával, stb. A tükörrel való játék során figyelik tükörképük mozgását, utánozzák egymás tükörképét, festékfolttal tükrös (szimmetrikus) alakzatokat hoznak létre. Gyakorolják a térben és síkban történő tájékozódást.

*„Ezt a bolygót ne szennyezzétek, Ha itt, vagy bárhol is éltek, Ezt a Földet vigyázzátok, féltsetek.”
Szatmári Delina*

♣ Környezetvédelem ♣

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyerekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk. Ebben a folyamatban a gyereket körülvevő felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen.

A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A

sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. Ilyen tevékenységek például a madáretető készítés, a komposztálás, az esővíz összegyűjtése és az abból történő locsolás, a kertészkedés, az udvargondozás. A gyermekek természethez való kötődését és az élőlények megszerettetését szolgálják azok a valódi történetek is, amiket a megfigyelések során elmondunk. Mindezeket irodalmi, zenei alkotásokkal is színesítjük.

Az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó-védő tevékenység eredményeként a gyerekek emocionális alapokon eljutnak annak belátásához, hogy az élőlényeket óvni, védeni kell.

A népi kismesterségek gyakorlása, a természetes anyagok „közelsége” és a velük való tevékenykedés sajátos élményt és érzelmi többletet jelent a gyermekeknek. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, amelyek belsővé válása a természetben való kultúrált viselkedést eredményeznek. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

*„A természet hatalmas, az ember parányi
Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel,
mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.”
Szent-Györgyi Albert*

✦ Környezetalakítás

Az óvodai környezet alakítása, óvása folyamatos tevékenységet jelent. A gyermekek szívesen részt vesznek a csoportszoba rendjének helyreállításában, átrendezésében, az ünnepek előtti dekorálásokban, díszítésekben. Az óvónő vagy dajka néni által megkezdett munkálatok látványa a gyereket követésre készíti. Az udvaron, kertben segítenek, a nagyobbak akár önállóan is részt vesznek a különböző tevékenységekben. A veteményesben olyan zöldségféléket termesztünk, amit a gyerek a mindennapi étkezés során fogyaszt. A virágoskertben a gyermek- és népdalokban előforduló növények is helyet kapnak (pl.: gyöngyvirág, pünkösdi rózsza, stb.).

A családok közreműködő környezetalkító munkája (veteményes ágyások kialakítása) hozzásegíti a gyermekeket egy másfajta érzelmi kötődéshez. A környezettel való aktív ismerkedés áthatja az egész óvodai életet, a nevelés komplex folyamatát. Sokféle alkalom kínálkozik a környezetalkításra. Így a csoportszobai élősarokban való tevékenykedés, dugványozás, hajtítás, stb., a természetsarokban történő ismeretszerzés: termések, száraz ágak, levelek, csigaházak, kövek, talált madárfészkek, stb. nézegetése,

válogatása, manipulálása.

Óvónő a külső világ megismerésére nevelésének folyamatában

- A néphagyományok, a családi tárgyi kultúra beépülése, értékeinek megismerése: a szülőföld, a hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerését közvetítő

tapasztalatszerzési lehetőségek tervszerű biztosítása. Konkrétumok megtervezése (a kirándulásokkal, ünnepekkel, gyűjtött tárgyakkal kapcsolatban).

- Matematikai tapasztalatok, ismeretek tevékenységekben való alkalmazása: a spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésre való felhasználása mellett, a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítása, problémahelyzetek teremtése a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, differenciált fejlesztés lehetőségeinek kiaknázása.

- A gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek elősegítése a kortárs kapcsolatokban, és környezet alakításában. Problémahelyzetek mérlegelése a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével.

- Az anyanyelvi nevelés feladatainak megvalósítása a külső világ tevékeny megismerésében: a spontán és irányított beszélgetés, a verbális fejlesztés a környezet megismerésének komplex-integrált tevékenységsoraiban. A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókinccsének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása.

- A gyermek meglévő tapasztalatira, élményeire való építés: a spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése bővítése mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásának biztosítása.

- A gyermekek által használt tárgyi eszközök hozzáférhető és biztonságos elhelyezése.

- A gyermeki környezetet aktívan, kedvvel alakítja.

- Ráirányítja a figyelmet régi népszokásra.

- Alakítja a tiszta környezet iránti belső igényt.

- Megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.

- Törekszik az élő-és élettelen világ sokoldalú megismertetésére.

- A természetsarokban elhelyezett eszközöket felhasználja a tevékenységek során (nagyító, zsebtükör, földgömb, speciális képeskönyvek, természetfilmek).

- Megteremti a feltételeket a csoportszobában és az udvaron a növényápolás és állatgondozás területein.

Az időjárás változásaiból fakadó hagyományos népi életmódot utánzó környezetalakító munkákat szervez a családokkal együtt:

- amely alakítja, növeli a környezet iránti érzékenységet, (udvargondozás),
- amely a harmonikus környezet létrehozására (virágoskert, veteményeskert) ösztönöz,
- amely erősíti a hovatartozás érzését (Pl.: jeles napokhoz fűződő szokások közös gyakorlása, hazánk nevezetességeit megismerő közös családi-óvodai kirándulások).

Személyiségfejlesztő hatása

- tapasztalatokat szerez a természetben megfigyelhető változásokról,
- ismer növényeket, házi-, erdei- és vadállatokat,
- képessé válik a környezetében található élőlények, növények gondozására, óvására, védésére,
- környezettudatos magatartása megalapozódik,
- észreveszi a természetben található kincseket,
- a környezet megismerése során matematikai tartalmú ismereteket, tapasztalatokat szerez.
 - formai, mennyiségi jellemzők,
 - halmazképzés,
 - párosítás,

- összehasonlító mérések,
- sorba rendezés,
- sík- és térbeli alakzatok felismerése,
- tájékozódás síkban és térben,
- tükörképzés,
- alapvető képességei fejlődnek: tapasztalás, konstruálás, megértés, emlékezés, ítélőképesség,
- a közös tevékenységek során kapcsolatot teremt társaival,
- növekszik türelme,
- erősödik akarata, önfegyelme,
- a különbözőségek elfogadása,
- az iskolakezdéshez szükséges testi, lelki-és szociális érettség, a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szakemberekkel végzett munka mellett válhatnak iskolaéretté,
- a földművelésnél használatos eszközök és tevékenységek megfigyelése és megtapasztalása által becsüli az emberi munka értékét,
- megtanulja, hogy a gondosan, rendszeresen végzett munka meghozza gyümölcsét,
- kialakul benne a néphagyomány tisztelete.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a külső világ tevékeny megismerésére nevelésben:

- a spontán és irányított beszélgetés, a verbális fejlesztés a környezet megismerésének komplex-integrált tevékenységsoraiban célként és eszközként egyaránt megvalósítandó,
- a megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása.

"Hallom és elfelejtem, látom és emlékezem, csinálom és megértem"

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munkajellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka a környezet-, a növény- és állatgondozás.

A gyermek munkajellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység,
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége,
- a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést, és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A néphagyományörző életmód tevékenységei gazdagítják a gyerek cselekvési lehetőségeit. A természetközelségben a természetes anyagok használata során, a rendszeresen visszatérő munkálatok ráébresztik a gyereket, hogy az emberi élet velejárója egy-egy adott cselekvéssor. A gyerek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtt munkacselekvéseket játékában utánozza. A hiányzó eszköz nem akadály, ezen a mássá változtatás vágya átrepíti, a cselekvésben mindenáron ki akarja magát próbálni. A gyerek a gyerekméretű, valóság-hű eszközökkel is "mintha" cselekvést végez, játszik.

Ez a fajta cselekvés, ha rendszerességgel tér vissza, és az egyén, a környezet, a közösség javát szolgálja, munkajellegű tevékenységgé válik. Mozgatója a gyerek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicséret értékelése.

A munka jellegű tevékenység is tartalmaz játékos elemeket.

Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok végzése során megéli a gyermek a közösségért való tevékenykedés örömét is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

A munkajellegű tevékenységek célja

- A gyerek sajátítsa el azokat a készségeket, jártasságokat, amelyek a társas együttélés fenntartását szolgálják.
- A munka jellegű tevékenységek a cselekvő tanulással kapcsolatban álljanak.

A munkajellegű tevékenységek feladata

- A munkaerkölcs, felelősségérzet alapozása, kitartásra nevelés: a gyereket eljuttatni a célirányos kötelezettségvállalás befejező mozzanatáig.
- A gyermeki kipróbálási vágy sokrétű kielégítése, kezdeményező készségének formálása.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök formálása.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.
- Konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.
- A nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése oly módon, hogy valamennyi munkajellegű tevékenységet a lányok és a fiúk egyaránt gyakorolhassák.

Az óvónővel kialakult érzelmi kapcsolat, a megerősítés motivációja ösztönzi a gyermeket a munkajellegű tevékenységek céltudatos végzésére.

Munkajellegű tevékenységeink tartalma

- önkiszolgálás (Lásd: Egészségre nevelés, gondozás)
- közösségért végzett tevékenységek:
 - naposi tevékenység,
 - a mindennapi élettel kapcsolatos állandó és alkalmi munkák:
 - udvar és teremrendezés,
 - játékjavítás, tisztítás, készítés,
 - egyéni megbízatások,
 - ünnepi előkészületek- ajándékkészítés, díszítés, csoportszoba csinosítás,

- házimunka jellegű tevékenységek- seprés, sütés-főzés, takarítás
- növényápolás:
 - hajtatás, palántanevelés, vetés, ültetés, gyomlálás, kapálás, locsolás,
- kisállat gondozás:
 - nyáron: madarak itatása, télen etetése.

Óvónő a munka jellegű tevékenységek folyamatában

- példát mutat a gyermeknek, munkatársainak, a szülőknek,
- figyelembe veszi a gyermek fejlettségi szintjét, teherbírását,
- az önpróbálkozás mellett a munkafogásokat is megmutatja,
- a tevékenységek során az adott szituációnak megfelelő beszélgetéssel ösztönözi a gyermeket a felnőttel való közös munkálkodásra, az önállóságra,
- figyelemmel kíséri, hogy a tevékenységek során a kisebb gyermek önállóságra törekvését a nagyobb gyermek segítőkészsége ne nyomja el,
- a gyermekkel megismerteti elődeink munkaeszközeit.

A munkajellegű tevékenységek személyiségfejlesztő hatása

- önként vállal naposi munkát és egyéb megbízatásokat,
- az eszközöket - kapa, gereblye, hólapát, seprű - helyesen használja,
- vigyáz saját és társai testi épségére,
- megbecsüli saját és mások munkáját,
- kitartása, a megkezdett tevékenység befejezésére való igénye, felelősségtudata alakul,
- segítséget nyújt a kisebbeknek,
- óvja, védi, gondozza a környezetében lévő növényeket,
- ismer régi munkaeszközöket.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a munka jellegű tevékenységekben:

- a tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérés, buzdítás, dicséret verbális kifejezései) gyakorlása,
- munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása.

„A jó tanítás interaktív, egyénileg vonja be a gyereket a folyamatba, s minden érzékre hat, vagyis megfelel a gyerek személyiségének.”

Malcolm Gladwell

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A nevelési koncepciókból fakad, hogy a program gyakorlatában a tanulás nem önálló tevékenységformaként jelenik meg. A gyermek játékba ágyazott, változatos tevékenységek gyakorlása során tanul. Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyermek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. Az óvodai életben a tanulás tevékenységekben, az óvodai élet összetett tevékenységrendszerében jön létre. Programunk a hagyományos tevékenységformákat a hagyományörzésből, a természetvédelemből, a családokkal való együttműködésből fakadó tevékenységekkel gazdagítja

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált

környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formája az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Tanulás = tevékenykedés, cselekvés, folyamat.

Az óvodai tanulási tevékenységet meghatározza a gyermekek cselekvő gondolkodásmódja, sajátos gyermeki világképe, az érdeklődés, a figyelem és emlékezés tartalmának és irányultságának az iskoláskorúakéhoz képest szűkebb terjedelme, erős affektivitása, az én- centrikusság.

Az intenzívebb gondolkodás folyamatának fenntartása állandó motivációt igényel, amelyek közül a leghatékonyabb a problémahelyzet.

Az óvodai tanulás célja nem csak, és nem elsősorban az információk bővítése, hanem a képességek fejlesztése. Ez viszont egyénre szabottan, differenciáltan, az egyes gyerekekhez igazított módszerekkel, eszközökkel, az egyes gyerekekhez mért tempóban, az azonnali és egyénhez mért visszacsatolással lehet csak hatékony.

Az óvodai tanulási folyamatnak szociális, mozgáson alapuló és értelmi képességeket mozgató összetevői vannak, ezért az óvodai tanulást a szó tág értelmezésében szükséges használni.

Nevelési cél a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.

A tevékenységek szervezésében az óvodapedagógusok az alábbiak szerint járnak el:

-Biztosítják az óvodás gyermek lételemét jelentő mozgástevékenységekhez a szükséges teret, időt, napirendet.

-A gyermekek tudásvágyának kielégítése során gondoskodnak a fogalmak tartalommal történő megtöltéséről, biztosítják a megértéshez szükséges időt.

-Egyengetik, ápolgatják a gyermekek törekvéseit a világ megismerésére, ösztönzik a kérdésfeltevéseket, a válaszadásnál figyelemmel vannak a gyermeki világkép, gondolkodás életkori sajátosságaira.

A korszerű óvodai tanulás jellemzői:

- épít a gyermeki kíváncsiságra,
- „felhasználja” az aktivitását,
- értékeli a kreatív megoldásokat,
- a játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit teremti meg,
- egyénhez mérten értékeli,
- örömteliséget biztosít,
- felhasználja a meglévő ismereteket,
- egyformán tartja jelentősnek a különböző képességeket, készségeket és a meglévő tudást,
- folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást, az irányíthatóságot.

Ez így, együtt biztosítja egyaránt az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését, a differenciálást, magát az érzelmi légkört (ami az óvodás gyerek alapigénye), a játék elsődlegességét (ami alaptvékenység ebben az életkorban), valamint az együttműködő, felelősséget vállaló, óvodai normákat (szokásokat), erkölcsiséget figyelembe vevő légkört.

A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembe vételével történik, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával.

A gyermek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben az óvónő megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadásának biztosításával fejlődik.

A kompetenciák fejlesztése hangsúlyossá válik (pl. a tanulási folyamatban érzelmek közvetítése a gyermek felé, a gyermeki érzelmek bátor kinyilvánítására motiválás az interaktív közös együttműködésben, szövegértés, szövegalkotás megalapozása).

Hogyan tanul az óvodás gyermek?

- a cselekvésein-
- az érzékszervi-
- a mozgásos-
- a tapintásos észlelésen keresztül.

Mi készíteti erre?

- a környezetében lévő ingerek,
- a játékkedve,
- a mozgásigénye,
- az utánzási vágya.

A tanulás célja

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.
- Attitűdök erősítése.
- Képességek fejlesztése.
- Ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása a tevékenységeken keresztül.
- Tudásgyarapítás.

Óvónő a tanulás folyamatában

- elfogadó, megerősítő légkört teremt,
- szükség és igény szerint játszik, -segít, partnerségre törekszik, a tanulás lehetőségét, feltételeit az egész nap folyamán megteremti,
- pozitív megerősítéssel, dicsérettel ösztönzi a gyermeket a kívánt viselkedés elsajátítására,
- a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, inspirál, közvetít,
- sikerélményhez juttatja, amelynek motiváló hatására szintén tudatosan épít,

- személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a tanulást
- a játékos tapasztalatszerzés lehetőségeit, a kezdeményezett tevékenységi formákat a gyermek önkéntelen tanulási sajátosságainak figyelembe vételével szervezi,
- a hagyományörzés, a természetvédelem változatos tevékenységeit tudatosan használja a spontán, a szervezett és az utánzásos tanulásra,
- a tanulás lehetséges formái: egyéni, mikrocsoportos, teljes csoportos, cselekvéses tanulás, felfedezés,
- a családokkal való együttműködés során a szülőkkal elfogadtatja a gyermeki tanulás sajátosságait,

- az iskolai beilleszkedést közvetetten segíti személyre szabott pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás személyiségfejlesztő hatása:

- a gyermek a tevékenységformák gyakorlása során tanul, gyarapodik ismerete,
- cselekvés közben, érzelmein át készségeket, jártasságokat szerez, amelyek által fejlődik értelme, intelligenciája.

(A sajátos fejlesztőhatás az alapfeladatoknál és az egyes tevékenységformáknál követhető nyomon.)

A tevékenységekben megvalósuló tanulás és a projekt módszer

Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.

Az óvodában komplex nevelés folyik. A nevelési területek elméletileg differenciáltak, elkülönültek, a gyakorlatban azonban a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak.

Az óvodapedagógus megteremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére. Ebben az életkorban az igazi ismeret, a valódi tudás az, amit a gyermek önmaga szerez meg, amit a gyermek maga fejt meg, és cselekvésen keresztül sajátít el.

Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermeket. Ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja.

A **projekt** a tanulásszervezési lehetőségek egyik újfajta módja, a tanulásszervezési módok közül az egyik leghatékonyabb módszer. Szemléletében gyermekközpontú, korszerű tudást közvetít, a demokratikus és az életre nyitott személyiség önkibontakozását inspirálja.

A projektek olyan komplex feladatok, amelyeknek középpontjában egy gyakorlati természetű probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásának feltárása, így a témát a gyermekek széles körű összefüggésben dolgozzák fel.

A cél sohasem a tanulás, hanem valamilyen konkrét produktum létrehozása. A tanulás, mint kísérő eszköz van jelen, fő elemei a produktum elérésére irányuló tevékenységek. A tanulás a tevékenységek tervezése, szervezése, a szokások alakítása, elsajátítása közben indirekt módon valósul meg.

A projekt módszer a gyermek érdeklődésére, a pedagógus és a gyermek közös tevékenységére épülő módszer. A megismerési folyamatok a projektek tevékenységeinek sorozatában valósulnak meg.

A projekt módszer jellemző jegyei

- A nagyfokú szabadság, amelyet a gyermekek számára biztosít a célok kiválasztásától, a tervezéstől a feladat végrehajtásának módozatain keresztül egészen az elkészült produktum értékeléséig.
- A konkrét, a mindennapi életből vett problémákat közösen oldják meg, eközben a gyermekek saját elképzelései is megvalósulnak.
- A gyermekek aktív részvétele és érdeklődése biztosított, mert a gyermekek maguk választhatják ki érdeklődésük, képességeik, tempójuk szerint azokat a feladatokat, amelyek számukra vonzóak. Lehetnek ezek kiválasztott feladatok akár a téma feldolgozásából, akár a tervezésből, akár a megvalósítás folyamatából.
- Az óvodapedagógus-gyermek és a gyermek-gyermek közötti természetes együttműködésre épül mind a téma kiválasztásában, mind a hozzá szükséges tudás megszerzésében, a kellékek és eszközök beszerzésében, a produktum elkészítésében és bemutatásának megszervezésében.
- Központi témája (ami lehet élethelyzet vagy a komplex feladat megoldása) tevékenységekben vagy tevékenységek sorozatában valósul meg.
- A téma jellegétől függően időtartama lehet rövidebb vagy hosszabb (néhány nap, egy-két hét).
- A témafeldolgozás teljes, mivel az adott körülményekhez képest a lehető legtöbb összefüggés kerülhet felszínre.
- A tevékenységekbe integrált műveltség tartalmak sokoldalú tapasztalatok során épülnek be a gyermeki tudatba. A valóságos élettevékenységek maguk köré rendezik az ismereteket, ezáltal komplexsé és több szempontúvá válik a központi probléma feldolgozása. Eközben a gyermekek aktívan és cselekvően „élik” az életet, és megismerésük fő forrása a közvetlen tapasztalás lesz, amely így maradandó tudást biztosít.
- Kollektívizál és individualizál, mert közös tervezéssel, közös szervezéssel, közös végrehajtással és ellenőrzéssel együttműködésre, összedolgozásra, munkamegosztásra, kooperativitásra sarkallja a gyermekeket, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy ki-ki maga válasszon magának „testhez álló” feladatot – ezzel individualitásukat viszik a közös vállalkozásba.
- A projekt megvalósulásába a szülői támogatás és közreműködési készség is bevonható.

A projekt módszer előnyei az óvodai nevelés folyamatában

- Meghagyja a világ egy és osztatlan voltát, és a teljesség élményével ajándékozza meg az óvodás gyermeket.
- Alkalmos élethelyzetekben adódó tevékenységek általi tapasztalatszerzésre.
- A tevékenységekben integrálódik a képességfejlesztés, rendeződnek a művelség tartalmak, ismeretek.
- A közvetlen környezet szemléletes alapját adja a megismerési folyamatok fejlődésének – az érzékelésnek, az észlelésnek, a figyelemnek, az emlékezetnek, a gondolkodásnak, a képzeletnek stb. és a gyermeki kísérletező igénynek.
- Biztosítja az egyéni érdeklődés, az egyéni ütem, az önállóság és az öntevékenység lehetőségét, ez motiválónan hat a gyermekek téma iránti elkötelezettségére. Ezeket a motiváló hatásokat a pedagógus kihasználhatja a gyermeki önfejlődés inspirálására úgy, hogy eközben ő gyakran a háttérben maradhat.
- A szabad önkifejezés lehetősége harmonikus lelkiállapotot eredményez.
- A szenzoros, percpiciós, pszicho-motoros fejlődés elsőbbséget nyer a konkrét tapasztalás során.

- A cselekvések hatékonyabban segítik a személyiség fejlődését, mintha a felnőttől származnának a feladathelyzetek.
- Mindig tartalmaz választási lehetőséget, így jól hasznosítható az egyéni érdeklődés motiváló ereje.
- Teret ad a váratlan módosításoknak, kiegészítéseknek, újonnan fellépő igényeknek.
- Támogatja az eltérő szükségletű gyermekeket, az eltérő tanulási stílusok érvényesülését.
- A közösségi vállalkozás és az együttes tapasztalás során megvalósulhat a munkamegosztás.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus, finom mozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelés, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatos kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteinek kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb- szükség szerint kreatív- elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

„Csak egyetlen igazi fényűzés van: az emberi kapcsolatok. Ha csupán anyagi javakért dolgozunk, magunk építjük magunk köré börtönünket, bezárjuk magunkat, magányosan, hamunál hitványabb pénzünkkel, ami semmi olyant nem nyújt, amiért érdemes élni.”
Antoine de Saint Exupery

A KAPCSOLATRENDSZEREK SZEREPE

A PROGRAMBAN

A néphagyományörző program lényegi sajátja, hogy újszerű kapcsolatrendszer alakul ki az óvodán belül, és az óvoda és a családok között. Ez a belső és külső kapcsolatrendszer a program egyik éltetője.

Nevelőtestület és a többi munkatárs

A program többször hangsúlyosan érinti az óvónői minta szerepét és utal a többi óvodai dolgozó hozzáállására is.

A szemléletmód váltás hatására, a hagyományörzés létrehozza az óvodai testület sajátos arculatát. Az óvodavezető irányítása olyan testületi légkört teremt, amely a szereteten és az elfogadáson alapul. A hagyományápoló tevékenység összekovácsolja a közösséget, és igényes munkavégzésre készíteti. Az együttműködés folyamatában, az egymásra figyelés és a nevelőmunkához való viszonyulás minőségi változáson megy át. Az óvodai dolgozók egy folyamat részeivé válnak, ahol mindenkinek megvan a szerepe. Az évről évre visszatérő szokások, jeles napok a gyerekeket körülvevő felnőttekben is elindítják a várakozás örömét, izgalmát.

A gördülékeny, hiteles együttélés képes sugározni a hagyományok és a természet szeretetét.

Óvoda és a család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családokkal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A gyermek nevelése a család joga és kötelessége. Az óvoda kiegészítő, segítő szerepet tölt be.

Az óvoda elfogadja, hogy a nevelés döntő tényezője a gyermek közvetlen környezete: a családja. Átmenetnek tekintjük az óvodai nevelést a családi és az iskolai nevelés között.

A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, hogy milyen nevelési hatások érik a családjában. A megfelelő módon kialakított szokások és viselkedési formák a gyermek számára megkönnyítik az óvodai közösségbe

való beilleszkedést. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ezért nagyon fontos a családok nevelési szokásainak a megismerése, közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz.

Nevelési célunk a családokkal való együttműködés, a családok segítése, erősítése.

Az óvodai szocializáció folyamat jellegű, ezért a feladatokat elosztva, egymásra építve, tartalmukat fokozatosan bővítve tervezzük.

A család és az óvoda kapcsolata a pedagógiai hatások forrása. Alapvető feltétel a kölcsönös tisztelet és bizalom. Elsődleges feladatunk a személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel. Az óvodapedagógusok napi szinten konzultálnak a szülőkkel. Ezáltal az együttnevelés, az együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszere biztosított. Szakszerűen segítik a szülőket a gyermeknevelésben, ezzel elősegítik a gyermekük iránti felelősségérzet növekedését.

A nevelőközösség alapelveknek tekinti a gyermek szeretetét, tiszteletét, elfogadását, fejleszthetőségét, különbözőségének értéként való kezelését. Az óvodai nevelésben megteremtjük a feltételeit a családok szocializációs különbségeiből adódó hátrányok kompenzálásának is.

Az óvoda-család kapcsolatának szakmai alapelvei, tartalma

- Az óvoda kezdeményezi, majd tudatosan tervezi a közös nevelés érdekében a bizalomra épülő kapcsolattartást a szülőkkel.
- A hagyományos kapcsolattartási formák felajánlása mellett törekszik új, a szülői igényekhez igazodó lehetőségek keresésére.

- Folyamatosan méri a kapcsolattartás formáira, tartalmára vonatkozó szülői elégedettséget. Az eredményeket a kapcsolattartási formák kiszélesítésében és mélyítésében használja.
- Amennyiben a család nem képes betölteni a társadalmi normák által meghatározott funkcióját, abban az esetben az óvoda feladata a családgondozás által a meglévő funkciók megtámogatása, további szakmai támaszrendszer kiépítése (segítők bevonása).
- Az óvodai szocializációs folyamat tervezésénél a bemeneti szinthez képest differenciáltan, a fokozatosság elvére támaszkodva határozza meg a feladatokat.
- A tervező munkában a specifikus célok, feladatok, módszerek, eszközök, ellenőrzések, értékelések megfogalmazása, harmonizálása alapvető szükséglet.

Az óvodapedagógusok, mint a nevelés partnerei

- Az óvodapedagógus megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet tölt be az együttnevelésben.
- Az óvoda minden dolgozójával szemben egységes követelmény és elvárás, hogy előítéletektől mentesen közeledjék a családokhoz.
- Nem avatkozik bele a család érzelmi életének pillanatnyi zavaiba.
- Rugalmasan, az értékeihez, a vállalt küldetéséhez igazítva kezeli a szülők elvárásait.
- Szem előtt tartja: a szülőhöz a gyermekén keresztül vezet az út.
- A tudomására hozott, vagy jutott információkat bizalmasan kezeli.
- Rendszeresen tájékoztatja a szülőket nevelési elképzeléseiről, eredményeiről.
- A gyerekeket érintő fontos kérdésekben kikéri a szülők véleményét és bevonja őket a döntéshozatalba.
- Törekszik az eltérő nevelési igények közelítésére.
- Pozitív attitűddel befogadja, elfogadja, megérti a szülőket. Csak ebből a pozícióból lehet az együttműködést elindítani a hiányosságok korrigálása érdekében.
- Figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait és a segítségnyújtáskor is a családhoz illeszti megoldási javaslatait.

Az együttnevelés célja, feladatai

Óvó-védő-segítő kezet nyújtani:

- a gyermeknek,
- a családnak.

Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből merít

- a gyermek,
- a család,
- az óvodai testület.

Alapelvek	Óvónő a folyamatban
Bizalommal teli, őszinte óvodai légkör.	Megteremti az oldott kapcsolatteremtés lehetőségét.
Egyenrangú partnerkapcsolat.	A kapcsolatot a családdal a gyerek érdekeinek rendeli alá. Közös célkitűzések.
Különbözőség tisztelete, elfogadása.	Az egyes családok nevelési felfogását tudomásul veszi.
Nyitott, segítőkész testület.	Az óvónő tapintatosan segíti a családi nevelést
A program hiteles éltetése.	Mintaadással és felkészültséggel építi be a hagyományörzés elemeit az együttműködés rendszerébe.
Egyenletes kapcsolattartás.	Gondoskodik a folyamatos információcseréről és a rendszeres közös programokról.

Pedagógus etika.	A szülők, a gyerekek személyiségjogait tiszteletben tartja.
------------------	---

A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés egyéb formái

Új szülőknek tájékoztató	- Óvodánk nevelési és működési rendszerének bemutatása	- írásos tájékoztató átadása - szülői értekezlet - az óvoda honlapjának ajánlása
Évközi megbeszélések (3-4)	- meghatározott nevelési folyamatokról	- szülői igények figyelembevétele
Speciális tájékoztatók	- szakemberek előadása	- gyermekorvos, - védőnő, - logopédus, - tanító, igazgató

Az együttműködést gazdagító tevékenységek

- Családokkal közös tájmegismerő, hagyományápoló ismereteket nyújtó és erdei termésgyűjtő *kirándulások*.
- *Egy gyerek – egy palánta akció* szép hagyománnyá vált, a Föld napjához kapcsolódik.
- Alkotó, adventi és húsvéti *kézműves és játszódelutánok, egészségnap*, ahol megismerkednek a népi kismesterségek technikáival, népi mozgásos játékokkal.
- Egy-egy szombaton a *családi sport délelőtt*, az együttlét alkalmat teremt a népi sportjátékok gyakorlására.

Az óvoda feladatai

- A szülő segítése gyermeke viselkedésének értelmezésében.
- A szülő – gyermek interakció egyéni stílusainak respektálása.
- Az óvoda a dokumentumaiban elfogadott normarendszer elfogadására, nevelési felfogásba építésére motiválja a családokat.
- A családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadására nyitott. A szülőkkel, gyermekekkel való közös gondolkodás, véleménycsere, döntés eredményeként vállalja a programmal összeegyeztethető plurális értékek beépítését az óvoda normarendszerébe.
- Az óvoda vállalja az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítése mellett a szemléletformálás direktebb módszereit is. (előadások szervezése, vitaindító beszélgetések kezdeményezése, cikkek ajánlása, faliújságra helyezése)
- Igyekszik a szemléletformálást kedvezően befolyásolni a családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében is.
- Ráirányítja a figyelmet arra, hogy a gyermek szabadon fejlesztheti személyes képességeit, szabad választási lehetőséggel bír anélkül, hogy szigorú nemi szerepek által meghatározott korlátozások vonatkoznának rá. A szülőkben is tudatosítja, hogy a kézműveskedő, főzőcskéző, babázó, lányokkal játszó kisfiú, építkező, autózó, szerelő, főleg fiúkkal játszó kislány nem elítélendő!

- Kiemelten kezeli annak a ténynek az elmélyítését a családok körében, miszerint: a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy a gyermek megismeri szűkebb és tágabb környezetét. A megismerő folyamat megvalósításához kéri cselekvő együttműködésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek családtagjaival még szorosabb kapcsolatot igyekszik kialakítani annak érdekében, hogy gyermekeik speciális fejlesztését ne akadályozzák, hanem tőlük telhetően segítsék.
 - Még fokozottabb hangsúlyt fektet arra a szemléletformáló tényre, hogy az iskolára való előkészítés nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató több éves nevelési folyamat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
 - A szülőket mindenkor tájékoztatja a kimenő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum iskolába való továbbításának lehetőségeiről.

A családon kívül kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, melyek az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában nyitottak és kezdeményezők vagyunk.

Óvoda és az iskola

A *Visontai Kovách László Katolikus Általános Iskola* kiemelt partnerintézményünk. Gyermekeink szinte minden esetben itt kezdik meg általános iskolai tanulmányaikat.

Az óvoda és az óvoda - iskola átmenet megvalósításának feladatait az átmenetek rendszerének elfogadásában értelmezi.

A nevelési – fejlesztési feladatok meghatározásában az óvoda figyelemmel van a gyermekek között adódó egyéni különbségekre.

Az óvoda az óvoda – iskola átmenet sikeres megvalósítását a következő **folyamatban** éri el:

- a gyermekek befogadása,
- nevelés, személyiség és képességfejlesztés,
- az iskolai befogadás támogatása.

Az óvoda a nevelés folyamatában megcélozza a tanulás alapkészségeinek megalapozását az alábbi képességterületeken:

- szociális képességek,
- értelmi képességek,
- verbális képességek,
- testi képességek.

Az óvodai nevelés folyamatában érvényesülő alapelvek:

- A feladat folyamatjellegű, a gyermek óvodába fogadásával veszi kezdetét.
- A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása – az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva – a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt.
- Az érés és a tanulás együtt alkotják a fejlődést.
- A célirányos fejlesztés a gyermek éresi folyamatainak és pszichikus fejlődési jellemzőinek figyelembe vételével történik.
- A gyermek adottságainak, képességeinek, készségeinek figyelembe vételével kerül megtervezésre a gyermek fejlesztési programja.

- A fejlesztés során prioritást élvez a gyermek elemei szükségleteinek kielégítése, a játék feltételeinek biztosítása, és a mozgás elsődlegessége.

Feladatok az átmenet megkönnyítése érdekében

- Szakmai együttműködés kezdeményezése a tanítókkal a nevelés folyamatosságának biztosítása érdekében.
- Felelősségteljes, szakmailag kompetens döntéshozatal az egyes gyermek iskolai alkalmasságáról.
- Információs segítségnyújtás a szülőknek az iskolára való alkalmasságról.
- Az iskola pedagógusainak segítése a kezdő szakasz pedagógiai-pszichológiai kidolgozásában.
- Tanítók fogadása az óvoda személyiség-képességfejlesztő tevékenységének megismertetése érdekében.
- Az iskola alapdokumentumainak, az alapozó szakasz moduljainak, készség-képességfejlesztési feladatainak megismerése.
- Hospitálás az iskolai tanórákon.
- A gyermekek előkészítése az iskolai látogatásra.
- Iskola látogatása a gyermekcsoporttal.
- Az első osztályos gyermekek meglátogatása fejlődésük nyomon követése érdekében.
- Az óvoda értékeli az iskolával szemben támasztott elvárásait.

Óvoda és az Idősek Otthona

Az Idősek Otthona lakóihoz is rendszeresen járunk ünnepelni. Ősszel szüreti műsorral, Idősek napi köszöntéssel kedveskedünk. Karácsony előtt betlehemezéssel, tavasszal közös húsvéti tojásfestéssel, anyák napi köszöntéssel örvendeztetjük meg az idős embereket.

Óvoda és az egészségügyi intézmények

A kapcsolatok a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének követése, segítése érdekében jönnek létre. Folyamatosan működnek.

A szakmai szolgáltató szervekkel a kapcsolatot a helyi sajátosságok határozzák meg. Fontos a nevelőtestület folyamatos szakmai képzése. Eleget teszünk az országos egészségügyi felhívásoknak:

- tervet készítettünk az influenzajárvány megelőzésére,
- részt veszünk az Óvodai Dohányzás Megelőzési Programban,
- szórólapokkal-tájékoztatókkal segítünk a szülőknek a gyermekbetegségek (bárányhimlő) szövődményeinek kiküszöbölése érdekében,
- Egészségnap alkalmával látogatás a fogorvosi rendelőben, illetve a Védőnői Szolgálat rendelőjébe,
- alkalmanként a fogászati asszisztens, illetve a védőnő előadást tart a gyermekeknek és a szülőknek.

Védőnő és gyermekorvos kapcsolat:

A védőnővel rendszeresen tanácskozunk, informálódunk a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének követése, segítése érdekében. A védőnő rendszeresen végez tisztasági szűréseket, a státuszvizsgálatokra a szülőknek kell bevinniük gyermeküket a tanácsadóba (csak a meghívólevelek szétosztásában tudunk segíteni).

Óvoda és a gyermekjóléti szolgálat

Elsősorban a gyermekvédelmi felelős tartja a kapcsolatot a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának családgyógyozóival.

A program megvalósulásának feltételei

Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

A nemzetiséghez tartozó gyermeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Két csoportos óvodánkban 4 óvodapedagógus, 2 dajka és 1 konyhai kisegítő látja el a feladatokat. A dolgozók munkájukat munkaköri leírás alapján végzik. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógusok irányítják.

Az óvodás korú gyermekek magatartását érzelmi befolyásolják. Ezért fontos, hogy a más gyermekekkel és felnőttekkel való kapcsolatok során pozitív, kedvező hatások, élmények ériék.

Nevelési cél, hogy a gyermek az óvodapedagógusokban és az óvodai dolgozóknak társra, ha kell természetes támaszra találjon.

Az óvodapedagógusok törekednek arra, hogy a néprajzelméleti ismereteiket gyakorlati úton is bővítsék. Nagy segítségünkre vannak ebben a Hagyományörző Óvodapedagógusok Egyesületének rendezvényei.

Az óvoda nevelőtestülete az elvek érvényesítése érdekében törekszik az alábbiakra:

- Nevelői rátermettség.
- Alapos elméleti felkészültség.
- A meglévő pedagógiai kultúra fejlesztése.
- A gyermekek mélyreható megismerése.
- Gyakorlat fejlesztette jártasság megszerzése.

Az óvodapedagógus kulcsszereplője az óvodai életnek. A gyermeki személyiséget övező bizalomhoz szükséges elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell értékű. Fokozott figyelmet szentelünk arra, hogy a gyermek-dajka kapcsolatot is pozitív attitűd jellemezze.

Gondot fordítunk a speciális gondozó, prevenció és korrekció testi-lelki nevelési feladatok ellátása érdekében a megfelelő szakemberek bevonására. Ők a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve látják el feladatukat.

A hátrányos helyzetű gyermekek speciális fejlesztését szintén összehangolt munkával látjuk el.

A kollektíva igyekszik a családi hangulathoz szükséges kiegyensúlyozott légkört megteremteni, megőrizni. Valamennyi munkatársunk folyamatos együttműködése, összehangolt munkája segíti a befogadó szellemiségű óvoda kialakítását, az inkluzív nevelés érvényre jutását.

Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Tegye lehetővé mozgás- és játékgényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye körül. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

A szervezési, működési rend

Óvodai munkarendünk és házirendünk adja működési keretünk alapját.

A munkarendet az óvoda vezetője készíti el a törvényi előírások alapján a szülői igények és a fenntartó elvárásainak figyelembe vételével. A Házirendet a szülők és az óvodapedagógusok közösen készítik el.

Nyitvatartási idő: 6⁰⁰-tól – 16³⁰-ig.

Napirend

A kisebb gyerek tanul a nagyobbtól, kezdetben csak nézője, próbálgatója a színes, változatos tevékenységeknek (mint régen a családban, ellesték a mintát). A nagyobb gyerek segíti a kisebb szocializációs folyamatát.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlesztéséhez, fejlődéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melynek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenysége, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésében.

A gyermekek számára biztonságot nyújt a megalapozott és következetes, ám rugalmasan kezelt szokásrendszer. Segít neki abban, hogy a körülötte lévő szűkebb és tágabb környezetben az emberi érintkezés alapvető szabályait elsajátíthassa. A szokásrendszeren és az együttélésekből fakadó interakciókon keresztül fejlődik normarendszere, mely a további fejlődési szakasznak, az iskoláskornak az alapja, s egyben a felnőtté válás feltétele is.

Nevelési cél az adekvát és rendszeres életritmus, a megfelelő napirend kialakítása. A helyes tisztálkodási és táplálkozási szokások kialakításában fontos szerepe van az óvoda minden dolgozójának. A felfokozott mozgásigény a gyermek életkori sajátossága. Ennek kielégítése az óvodapedagógus feladata.

Időbeosztás	Tevékenységek
6 ⁰⁰ -8 ⁴⁵	Nyitás- szabad játék óvodapedagógus felügyelete mellett. Mozgásos percek - mindennapos mozgás.
8 ⁴⁵ -9 ³⁰	Testápolási teendők. Reggeli, egyszerre szervezett reggeli étkezés, folyamatos visszatérés a játékba.
9 ³⁰ -11 ⁴⁵	Játékba intergált tanulás, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek szervezése. Mikrocsoportos és egyéni fejlesztés a kitűzött célnak megfelelően. Óvodapedagógus által vezetett fakultáción való részvétel biztosítása. Szabad játék. Játék a szabadban. Élményszerző séták szervezése csoportosan, illetve mikrocsoportos formában megfigyelések céljából. Gondozási feladatok.
11 ⁴⁵ -13 ⁰⁰	Testápolási teendők- gondozási feladatok. Egyszerre szervezett ebéd. Pihenés előtti testápolási teendők. Pihenésre hangolódás mese, vers, ének hallgatásával.
13 ⁰⁰ -14 ⁴⁵	Pihenés, alvás. Folyamatos felkelés az alvást nem igénylő nagyobb gyermekek részére csendes tevékenységek biztosításával.
14 ⁴⁵ -15 ³⁰	Gondozási feladatok- testápolási teendők. Egyszerre szervezett uzsonna.
15 ³⁰ -16 ³⁰	Szabad játék a csoportszobában, illetve a szabadban hazamenésig. Zárás.
16 ³⁰ -17 ³⁰	Dajka takarítási tevékenységeinek befejezése.

A gondozási teendők időtartama (a mosdóban, az öltözőben, az udvaron, a déli étkezések és a pihenés idején) a gyermekek tempójához, igényéhez igazodik. A többi tevékenységforma megválasztásának időpontját a gyermekek életkora, a csoport összetétele, és az "Évkör" tevékenységrendszere határozzák meg.

Hetirend

	Fakultáció neve:	A fakultáció helye, vezetője:
Hétfő	Sakk és logikai játék	Óvoda fejlesztő szobája – Merk Attila
Kedd	Ovitorna Hitélettel való ismerkedés	Iskola tornaterme – óvodapedagógus Csoportszoba – óvodapedagógus (hitoktatói végzettséggel)
Szerda	Népi énekes-dalos játékok	Csoportszoba - óvodapedagógus
Csütörtök	Hitélettel való ismerkedés	Csoportszoba – óvodapedagógus (hitoktatói végzettséggel)

Péntek	Ovifoci	Iskola tornaterme – fociedző vezetésével
--------	---------	--

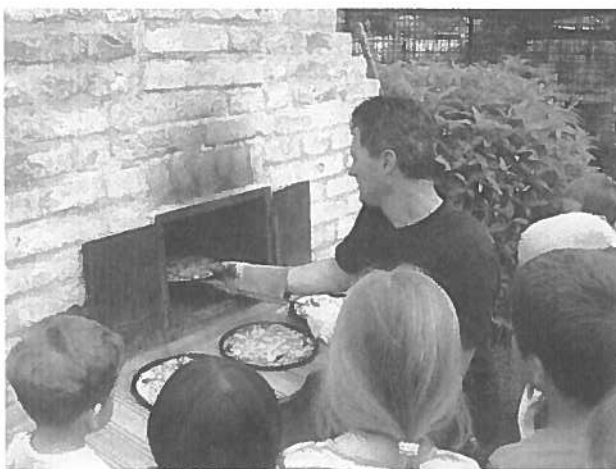
✿ A hagyományőrző szemléletű tervezés ✿

A nevelési évben végigvonuló hagyományőrző tevékenységrendszer egyeztetett tervezést kíván. Alapja az „Évkör”, ami az éves tervezést áttekinthetővé teszi. Az évszakonkénti lebontás már részletesebb rendszerezést nyújt. (Lásd: Évszak-körök).

A tervezés igényli a közös gondolkodást, a tevékenységek összehangolását. Az összehangoltság érdekében a kiindulási alap mindkét csoportban a következő négy táblázat. Az évről évre visszatérő jeles napok hagyományteremtését az Ünnepeink rendje összeállítás segíti, amelyben az előkészületek folyamatát összehangoljuk.

Az éves műveltséganyagot évszakonkénti bontásban tervezzük. A válogatott, gyűjtött anyagok az évkör néphagyományőrző tevékenységeihez kapcsolódnak.

A tevékenységformák tervezését az óvónő módszertani szabadsága határozza meg. A terület hasonló tervezési módon, kétheti ütemterv alapján végzi nevelőmunkáját.

A hagyományőrző, a családokkal együttnevelő folyamat, megkívánja az óvodai munkatársak összehangolt, belső szokásrendjét. Ehhez a működési szabályzat mellett, egy a gyerekekre és az óvodai dolgozókra vonatkozó szabály-és szokásrendszert állítottunk össze, amely a nevelés folyamatában fogódzót, biztonságot jelentenek számunkra. A szabály-és szokásrend az együttélést segítik elő az életrend elemeinek kölcsönkapcsolatában.

ŐSZI ÉVKÖR

Néphagyományőrző tevékenységeink

Óvónő	Tartalmi és szervezési feladatai	<p>Néprajzi ismeretgyűjtés.</p> <p>Az őszi évszak megfigyeléseihez: séták szervezése, eszközök előkészítése, kerti szerszámok, szüretelő edények, stb.</p> <p>A termések feldolgozásához hely és eszközök.</p> <p>A népi sportjátékokhoz megfelelő terep.</p> <p>Szüretre, Cimborázásra, vásárra, búcsúra előkészületek.</p> <p>Lakodalmas játékokhoz eszközök, kellékek gyűjtése.</p> <p>Ötletbörze a vásári portékák előkészítésére.</p> <p>A téli tevékenységekhez anyaggyűjtés, tárolás.</p>
Gyerek a játékokban	A külső világ tevékeny megismerése	<p>Séta a községben, a réten és a határban.</p> <p>Udvar őszi rendezése, családoknál veteményeskerti munkák, betakarítás.</p> <p>Közös termésgyűjtések otthon, és az óvoda környékén.</p> <p>Kukoricatörés, szőlőszüret, dióverés családnál.</p> <p>Szüreti mulatság és mustkészítés az óvodában.</p> <p>Befőzések, saláta készítése.</p> <p>Évszakfal, terméssarok folyamatos aktualizálása, bővítése.</p>
	Mese, vers	<p>Népi játékos mondókák, ujjasdik, hintáztatók, ringatók, altatók, csúfolók, hangutánzók, kiszámolók, őszi mondogatók, vásárosok...stb.</p> <p>Lakodalmas csujjogatók.</p> <p>Népmesék, láncmesék, évszakhoz kapcsolódó mesék.</p>
	Ének-zene	<p>Őszi szürethez- és vásárhoz kapcsolódó játékdalok, dalok.</p> <p>Lakodalmas játékdalok, leányjátékok.</p> <p>Zenehallgatáshoz népdalok.</p>
	Kézimunka	<p>Levélnyomások, ragasztások, nyomatok.</p> <p>Termések rakosgatása, képkalkotás, eszközök készítése.</p> <p>Őszi gyümölcsök, termések mintázása, festése stb.</p> <p>Élményrajzok, festések a szüretéről, vásárról, búcsúról, más tevékenységről.</p> <p>Népi motívumok rajzolása.</p> <p>Természetes anyagokból játékeszközök készítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - makk, gesztenyefigurák láncfűzés, - kukoricából csuhé-csutkajátékok, morzsolás, - dióhéjból katica, teknős, pengettyű, - zöldségből különféle bábok, játékok.
	Mozgás	<p>Lovascázók terméslovakkal, várvédő játékok, küzdőjátékok, labdajátékok, ügyességi játékok.</p>

TÉLI ÉVKÖR
Néphagyományőrző tevékenységeink

Óvónő	Tartalmi és szervezési feladatai	<p>Helyi hagyományok megismerése.</p> <p>A téli évszak megfigyeléséhez: séták szervezése, madáreleség gyűjtése.</p> <p>Anyagok gyűjtése: rongyok, agyag, szalma, tejfölös poharak, búza, cseresznye vagy meggyfaág stb.</p> <p>Ajándékok készítéséhez anyagok beszerzése.</p> <p>Lucázáshoz eszközök készítése.</p> <p>Mikulás ünnepség szervezése.</p> <p>Adventi családi délután szervezése.</p> <p>Népi kismesterségek feltételeinek megteremtése.</p> <p>Karácsonyi előkészületekhez különböző anyagok beszerzése: adventi koszorúhoz, ünnepi asztalhoz, pásztorjátékhoz, karácsonyfához.</p> <p>Farsangi díszítéshez, álarcokhoz, jelmezekhez anyagok, kellékek gyűjtése.</p>
Gyerek a játékban	A külső világ tevékeny megismerése	<p>Téli séták a környező természetben.</p> <p>Madáretetés az óvoda udvarban.</p> <p>Játék az őszi termésekkel (csuhébabák, állatok).</p> <p>András nap után adventi koszorú készítés.</p> <p>Borbála napon cseresznye vagy meggyfa ág vízbe helyezése.</p> <p>Luca napon Lucázás, búzavetés.</p> <p>Karácsonyi előkészületek: mézeskalács sütés, ajándékkészítés.</p> <p>Farsangkor kukorica pattogatás.</p>
	Mese, vers	<p>Őlbeevős mondókák, lovagoltatók, ujjasdik, időjóslok.</p> <p>Lucázó versek, pásztorjáték, karácsonyi és újévi versek, mondókák. Jókívánságok.</p> <p>Évkörhöz kapcsolódó népmesék.</p> <p>Óvó nénik közös bábelőadása Mikulásra.</p> <p>Óvó nénik népmese dramatizálás farsangkor.</p>
	Ének-zene	<p>A téli ünnepkörhöz kapcsolódó dalos játékok: Mikulás, karácsony, újév, farsang...stb.</p> <p>Zenehallgatás a jeles napok dalaiából.</p> <p>Adventi hangverseny.</p>
	Kézimunka	<p>Népi kismesterségek gyakorlása.</p> <p>Agyagozás: figurák, plakettek, díszítések.</p> <p>Fonások, varrások, rongybabázás.</p> <p>Szalmadiszek, kukoricafüzér készítés, díszítómunkák, ajándékok karácsonyra.</p> <p>Gyertyaöntés.</p> <p>Élményrajzok, festések a jeles napok és a téli öröms emlékeiből.</p> <p>Farsangi álarcok, maszkok készítése.</p>
	Mozgás	<p>Téli játékok: hógolyózás, szánkózás, csúszkálás.</p> <p>Hóember készítés, hó-vár építés.</p>

TAVASZI ÉVKÖR
Néphagyományőrző tevékenységeink

Óvónő	Tartalmi és szervezési feladatai	<p>A tágabb környezet hagyományaival való ismerkedés.</p> <p>A tavaszi évszak megfigyeléseihez: séták szervezése, a rét, a szántóföld megtekintése.</p> <p>A tavaszi hajtásokhoz a feltételek megteremtése.</p> <p>Családoknál kerti munkák végzése, saját veteményeskert gondozása.</p> <p>Anyagok gyűjtése: tejfölös poharak, rongyok, magok...stb.</p> <p>Húsvéti családi délelőtti szervezése.</p> <p>Húsvéti előkészületekhez: tojás, méhviasz, hagymahéj, zöld levelek gyűjtése, írka előkészítése.</p> <p>Locsolkodáshoz eszközök beszerzése.</p> <p>Majális és pünkösddőlés szervezéséhez: szalagok, botok, lombos ág gyűjtése.</p> <p>Gyermeknappal egybekötött családi nap előkészítése.</p>
Gyerek a játékban	A külső világ tevékeny megismerése	<p>Túrázás, határjárás a közvetlen környezetben.</p> <p>Az óvoda virágoskertjének beültetése (egy gyerek-egy palánta).</p> <p>Családi kiskertekben veteményezés, palántaültetés, kerti munkák végzése.</p> <p>Élősarokban hajtások, rügyeztetések, ültetések.</p> <p>Szántóföldi munkálatok megtekintése.</p> <p>Növényekből koszorúkészítés: fűzfa, bodza, pitypang...stb.</p> <p>Népi kismesterségeket űző helyi mesteremberek fölkeresése.</p>
	Mese, vers	<p>Tavaszköszöntő, tavaszhívogató mondókák, találós kérdések.</p> <p>Húsvéti mondókák, locsolkodó rigmusok.</p> <p>Mozgásos játékokat kísérő különböző mondókák.</p> <p>Évszakhoz kapcsolódó mesék.</p> <p>Az óvónénik közös bábelőadása húsvétkor.</p>
	Ének-zene	<p>Tavaszi „játások”, dalos játékok: zöldág járók, tekeredők, fogyógyarapodók, szerepcserélők, párválasztók.</p> <p>Zenehallgatáshoz az ünnepkörhöz tartozó népdalok.</p>
	Kézimunka	<p>Díszítő munkák: virágosok, vágások, agyagozás, festés.</p> <p>Tojásdíszítés: méhviasszal, festéssel, karcolással.</p> <p>Batikalás levél, fűszál rátéttel.</p> <p>Festés hagymahéj forrázatban.</p> <p>Élményrajzok az ünnepkörhöz kapcsolódóan.</p> <p>Májusfa, májusi koszorú készítése.</p> <p>Tavaszi színek felhasználása.</p> <p>Papírsárkány készítés, díszítés.</p>
	Mozgás	<p>Hintajátékok, labdajátékok, sörgések, fogócskák, bújócskák.</p> <p>Mozgások térbeli alapformák létrehozásával.</p> <p>A családi napon vetélkedő játékok, népi játékok gyerekekkel, szülőkkel.</p>

NYÁRI ÉVKÖR

Néphagyományörző tevékenységeink

Óvónő	Tartalmi és szervezési feladatai	A nyári évszak megfigyeléseihez: séták, tájmegismerő kirándulások és gyűjtő utak előkészítése. A mozgásos nép sportjátékokhoz hely és eszközök biztosítása. Összegyűjtött növények raktározásának előkészítése.
Gyerek a játékban	A külső világ tevékeny megismerése	Séták réten, határban. Túranapok. Aratásnál kalászyűjtés, búzakoszorú készítése, kenyérsütés a kenyér ünnepére. Nyári termések gyűjtése, befőzés, savanyítás, lekvár főzés. Növényekből játékkészítés, ismerkedés a vizenővényekből készült játékeszközökkel. Gyógynövénygyűjtés.
	Mese, vers	Névcsőfolók, főzőcskézők, állatokat idézők, kiolvasók. A természet jelenségeiről szóló mondókák. Az évkörhöz kapcsolódó népmesék.
	Ének-zene	Tavaszi „játszó” dalos játékok felelevenítése, játszása. Nyárhoz kapcsolódó népdalok éneklése.
	Kézimunka	Az évkörben alkalmazott technikák és a különböző manuális tevékenységek gyakorlása. Nyári színek gyakorlása.
	Mozgás	Ügyességi népi sportjátékok, küzdőjátékok. Futások, futógyakorlatok. Kötélhúzás, karikajátékok. Karikadobálás.

✦ Folyamatos ellenőrzés, értékelés

Az összehangolás az óvodán belül rendszeres, folyamatos információáramlást kíván. A kéthetenkénti pedagógiai megbeszéléseken lehetőség nyílik az eltelt időszak kritikus értékelésére, és az elkövetkező teendők egyeztetésére. A megbeszélések nyílt légkörében követni tudjuk és segítjük egymás pedagógiai és néprajzi felkészültségének szintjét. Ami egyben az óvodavezető ellenőrző munkájának egyik meghatározója, segítője.

A segítő ellenőrzés kiterjed a pedagógiai dokumentumokra, valamint hozzájárul a játék és a hagyományápoló tevékenységek egyensúlyának megteremtéséhez. A beszoktatás időszakában a segítő ellenőrzés igen fontos. A további ellenőrzés kritériuma a rendszeresség, a visszajelzés és a továbbfejlesztő, értékelő megbeszélés. Az ellenőrzési folyamat a csoportok neveltségi szintjére és a gyermekek egyéni fejlettségi szintjére is irányul.

A pedagógiai elemzések, értekezletek időpontja valamint a vezetői látogatások ütemezése a vezetői munkatervben szerepel.

Az életrendből fakad, hogy a tevékenységek integrálódtak. Ebben a rendszerben indokolt a gyermek fejlődésének, fejlesztésének folyamatos egyéni követése. A gyerekekről vezetett

feljegyzések: amelyek tartalmazzák az anamnézist, a családlátogatások tapasztalatait, a gyermek fejlettségi szintjét óvodába kerülésekor, valamint az óvodába lépéstől a tevékenységformákban elért fejlettségi szintek nyomon követése, fejlesztése és rögzítése gyerekenként folyamatosan történik, ami egyben az egyéni fejlesztés támpontja is.

Az óvodavezető értékelő munkáját segíti még a szülői értekezleteken, a családi - óvodai programokon, jeles napokon való rendszeres és aktív részvétele.

A nevelési évet záró értekezleten a program megvalósulásának szintjét elemezzük, értékeljük, összegyűjtjük a tapasztalatokat.

Mivel óvodáskorban a játék a személyiségfejlődés leghatékonyabb eszköze, így a gyermeki fejlődést is a legcélszerűbb egy jól felépített, játékban való megfigyelés elsődlegességét arányaiban is kifejező szempontrendszer alapján értékelni.

A gyerekek egyéni fejlődésének nyomon követésére a „GYERMEKTÜKÖR” szolgál, középső – és nagycsoport végén DIFER mérést végzünk.

Dokumentumok, bizonylatok:

- Fejlődési napló
- Fejlettségmérő lapok
- Bemeneti szempontsor
- A szülők által az óvoda kezdetén kitöltött anamnézis.

A mérés célja: objektív adatok gyűjtése a képességszint fejlettségének megállapításához, a fejlesztés irányainak rögzítéséhez.

A gyermekek mérésének rendje

Nevelési év	Mikor	Módszer	Kivel	Dokumentálás	Ki végzi
I. bemeneti szint	Óvodába lépéstől 1,5 hónap	Anamnézis. Spontán-célirányos megfigyelés GYERMEK TÜKÖR.	Minden gyermek	Gyermektükör – Anyás beszoktatás tapasztalatai	Óvoda-pedagógus
II. 3-5 éves kori fejlettség nyomon követése	január 1- 31-ig	Spontán megfigyelés GYERMEK TÜKÖR.	Minden gyermek	Gyermektükör	Óvoda-pedagógus
III. 5 éves kori képesség-szint megállapítása	január 1 - február 15. május 1 – május 30.	Spontán megfigyelés GYERMEK TÜKÖR. Irányított megfigyelés Megadott területeket megadott mérőlapokkal /DIFER/.	Középső csoport	Gyermektükör DIFER	Óvoda-pedagógus Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő-pedagógusa
IV. A fejlődés jellemzői az óvodás-kor	január 1 - február 15.	Irányított megfigyelés. Megadott területeket	Minden tan-köteles gyermek	DIFER	Óvoda-pedagógus

végére		megadott mérőlapokkal /DIFER/.			
--------	--	--------------------------------------	--	--	--

A gyermekek mérésének eljárásrendje

A gyermekek fejlődésének nyomon követésére egyéni fejlődési napló készül. Minden korosztályt évente kétszer vizsgálunk vele. Ennek vezetése a következők szerint történik:

- Októberben és februárban az óvónők – előzetes elosztást követően – elvégzik a gyermekek megfigyelésén és a konkrét feladatok megoldásán alapuló képességmérést.
- A vizsgálatot a feltérképezendő területtől függően egyéni illetve csoportos formában lehet elvégezni.
- Ezt követően minden óvónő elkészíti az adott gyermekcsoport féléves fejlesztési tervét.
- A következő vizsgálati időpontban el kell készíteni az előző időszak értékelését is.

A törvényben rögzített beiskolázási időt elért gyermekek fejlettségének mérése

A GYERMEKTÜKÖR megfigyelései alapján, a gyermekek értelmi képességeinek, magatartásának-neveltségének és szociális érettségének felmérésével (Nevelési Tanácsadó – Tanulási zavar előszűrő vizsgálatával) kiegészülve történik. A vizsgálati anyag részét képezi a fejlődési napló rövidített kivonata. A mérések eredményei kontrollként szolgálnak a fejlődési napló addigi fejlesztéseinek, melyek 5 éves korig, megfigyelések alapján történik.

- A vizsgálatokat minden évben az 5. életév és a 6. életév betöltése után kell elvégezni. Öt éves korban a lap kitöltése a gyermek megfigyelése által történik.
- A vizsgálatot az óvónő végzi, aki a gyermek fejlődési naplóját vezeti.
- A vizsgálatokat mikrocsoportos, illetve négy szemközti helyzetben, nyugodt körülmények között kell elvégezni, a vizsgálatokhoz kijelölt feladatokkal /DIFER/.

Összegzés

A hatékony működési rend, a sajátos tervezés, a folyamatos segítő ellenőrzés hozzájárul a hagyományörző program megvalósulásához, a gyermeki személyiség kiteljesedéséhez. Az óvodai testület sajátos arculatát szeretnénk megőrizni, a Néphagyományörző Óvodai Program megvalósításának minőségét megtartani.

„Minden gyerek a maga sajátos küldetésével születik a világra, némelyik, hogy beragyogja napjainkat, némelyik, hogy próbára tegye türelmünket, némelyik, hogy célt adjon életünknek, és némelyik, hogy gondoskodjék rólunk.”

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE

Az új közoktatási törvény kiemelten foglalkozik a gyermeki jogokkal, így a sajátos nevelési igényű gyermekek jogaival is, vagyis hogy állapotának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. (Kt. 30.§)

Óvodánkban is a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése a többi gyermekkel együtt, integráltan történik. A sajátos nevelési igényű gyermekek nagyobb mértékű differenciálást, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását igényelnek. Ügyelnünk kell arra, hogy a fejlesztés ne terhelje túl ezeket a gyermekeket, s fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon

meg. Ezért a sajátos nevelési igényű gyermekeknek a szakértői vélemény alapján speciális egyéni fejlesztést biztosítunk fejlesztőpedagógus által. Ő foglalkozik az előírt óraszámban a megadott részképességek fejlesztésével.

Óvodánk felvállalja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, fejlesztését a Gyógypedagógiai Szakszolgálati Központ és a fejlesztő pedagógusunk irányításával.

A sérült, sajátos nevelési igényű gyermekeknek is joga van a szeretetre, az emberi kapcsolatokra, az önkifejezésre, a védettségre, a biztonságra, a megértésre, az ember méltóságának tiszteletben tartására.

Cél: A 3-7 éves korú sajátos nevelési igényű gyermekek speciális nevelési szükségleteinek kielégítése, képességeinek fejlesztése, szocializációja.

Feladataink:

Olyan feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a speciális nevelési szükségletek, a tünetek változatosságát, az egyén teherbíró képességét. Életkori, érési sajátosságokhoz igazodó támasznyújtás.

A fejlesztésben résztvevő gyermekek jellemzői:

- részképesség zavarral küzdenek,
- átlagos intelligencia mellett több területen problémájuk van,
- gyenge munkaérettség,
- általános tájékozottság hiánya,
- laterálisuk bizonytalan,
- szomatikusan fejletlenek,
- grafomotoros koordinációjuk gyenge,
- beszédkésztségük gyenge,
- szociális és érzelmi érettségük fejletlen.

A fejlesztőpedagógus feladatai:

- részképesség zavarral küzdő: figyelemzavarral, -érzelmi zavarral, -tanulási és viselkedési problémával küzdő gyermekek fejlesztése, egyéni illetve kiscsoportos formában,
- kapcsolattartás a szülőkkel, az otthoni feladatok megbeszélése,
- együttműködés az óvónőkkel a gyermekek minél optimálisabb fejlesztése érdekében,
- véleményezés az iskolaérettségre vonatkozólag,
- kapcsolattartás a külső szakemberekkel.

Partnereink:

- Heves Megyei Gyógypedagógiai Szakszolgálat,
- Körzeti Nevelési Tanácsadó,
- Logopédiai Szakszolgálat.

Általános elvek:

- a sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének az eredményeit, eredményeit, sikeres próbálkozásait értékelő, másságát elfogadó környezet segíti,
- bennük is ki kell alakulnia az alkalmazkodó készségnek, az akaraterőnek, az önállóságra törekvésnek, az együttműködésnek,
- az egyéni gondozási igényből adódó feladatok végrehajtásánál törekedni kell arra, hogy a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek,
- a fejlesztés céljait minden esetben a szakértői vélemény javaslataira kell építeni.

Az egyéni fejlesztésen kívül a csoporton belül az óvónők is differenciáltan foglalkoznak ezekkel a gyermekekkel:

- több időt fordítanak rájuk,
- apróbb lépésekben haladnak a tanulási folyamatban,
- állandóan gyakorolnak olyan mozzanatokot, amelyek a fejlődést szolgálják,
- a játékban olyan eszközöket igyekeznek felkínálni, amelyekkel tudatosan fejlesztik a gyermekek rész képességeit,
- a minden csoportban biztosított mozgásos eszközök spontán játék közben is fejlesztik a sajátos igényű gyermekeket,
- a sérült gyermekek közül az enyhe fokban sérült testi-, látási-, hallás-, értelmi-, beszéd fogyatékos, illetve enyhe autisztikus tüneteket mutató gyermekek nevelését vállaljuk fel.

Logopédiai fejlesztés

- Óvodánkban heti egy alkalommal - a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyöngyösi Tagintézménye által - logopédus foglalkozik óraadóként a beszédhibás gyermekekkel.
- Minden év májusában felméri a leendő tanköteles gyermekeket, kiszűri a beszédhibásokat közülük.
- Munkája eredményeiről, a fennálló esetleges nehézségekről rendszeresen tájékoztatást ad szülőknek, óvodapedagógusoknak egyaránt.

„Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében.”
Rudolf Steiner

Óvodánk gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenysége minden óvodapedagógus kiemelt feladata, munkájukat a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinálja. Gyermekvédelmi tevékenységünk a védő, fenyegető, veszedelmet elhárító, preventív megelőző és koordináló feladat végzését foglalja magában. A preventív tevékenység a család megismerésével kezdődik. A szociális, gazdasági, egészségügyi és nevelési helyzet feltérképezése után a lehetőségekhez és szükségességhez képest segítségnyújtás követi. A gyermekvédelmi tevékenység végzése munkaterv alapján történik, melyet a gyermekvédelmi felelős készít és hajt végre.

A gyermek fejlődésének alapja, hogy féltő, óvó, gondoskodó szeretet, folytonos, stabil biztonság vegye körül. Egyéni differenciált bánásmód szükséges a személyes, bensőséges kapcsolat kialakításához, amely minden gyermeket megillet.

A hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének eredményessége érdekében esélyegyenlőségi programot terveztünk.

Az egyenlő hozzáférés elve az esélyegyenlőtlenségek csökkentését konkrét törvényi előírások formájában is szolgálja.

A gyermekvédelem célja

- a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, vagy veszélyeztetett gyermekek, családok segítése a törvényi jogszabályok alapján és egyéb törvényes lehetőségek kihasználásával.
- olyan befogadó, családias, szeretetteljes, vidám légkör létrehozása, ahol a csoporttársak koruknak megfelelő mértékben empátikusan szolidárisak a hátrányos helyzetű sajátos nevelési igényű társaikkal szemben.
- a folyamatos kapcsolattartás révén (óvodapedagógusok, család - intézmény, intézmény – szakszolgálatok) olyan stabil működő rendszer kialakítására törekszünk, amely feltár, koordinál, tájékoztat és szükség szerint megfelelően intézkedik.

A gyermekvédelem feladatai

- a családok, gyermekek megismerése, nyilvántartásba vétele (az óvodába járó gyermekvédelmi ellátásra, szakember segítségére szoruló gyermekek, családok feltérképezése),
- a hátrányos helyzet okainak feltárása (életkörülmények, művelődési hátrányok, szülők iskolázottsága, egészségügyi okok) kiküszöbölése, leküzdése (családlátogatások),
- a veszélyeztetett gyermekek helyzetének felmérése, majd intézkedési terv készítése,
- a gyermekvédelmi nyilvántartásba kerülőknél prevenció megvalósítása,
- a kiszűrt gyermekeknél az egyéni bánásmód fokozott érvényesítése,
- nevelőszülőktől óvodába kerülő gyermek beilleszkedésének kiemelt kezelése, segítségnyújtás a gyermeknek, szülőknek,
- a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelő szülők, nagyszülők fokozott figyelemmel kísérése, szükség esetén anyagi vagy egyéb támogatás igénylése,
- családok segítése tanácsadással,
- kapcsolat tartása a gyermekjóléti szolgálattal, gyámhatósággal, támogató alapítványokkal, ifjúságvédelmi szervezetekkel, önkormányzattal,
- tájékoztatja az érdeklődő szülőket az állami és intézményi támogatási rendszer működéséről, igénybevételi lehetőségeiről,
- észrevételeit a családdal történt egyeztetés és hozzájárulás után közli a hivatalos szervekkel, kezdeményezi az esetleges védő intézkedések meglétét,
- javasolja a felvilágosító előadásokat, rendezvényeket, beszélgetéseket a gyermek, a szülők és a nevelőtestület számára,
- az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt fontosságú a befogadó környezet megteremtésével, a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése,
- készségfejlesztés,
- pedagógiai intézkedések gyermeki személyiséghez igazítása,
- gyermeki szükségletek kielégítése,
- gyermekvédelmi szempontból kiemelt ügyek intézése a megfelelő intézményeknél, hivataloknál,
- folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetett gyermekek szüleivel,

- a szülők és a kollégák folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi törvény változásairól, lehetőségeiről.

Sikerkritérium:

- a szülők tudják, hogy az óvoda milyen segítséget nyújt az arra rászorulóknak,
- elmondják problémáikat, nem zárkoznak el,
- elfogadják a segítséget,
- őszinte kapcsolat alakul ki a családokkal,
- minden nagycsaládos és arra jogosan rászoruló gyermek az étkezést 50 vagy 100%-os támogatással igénybe veszi.

FELHASZNÁLT ÉS AJÁNLOTT IRODALOM

Agárdi Sándor: Praktikum az óvodai és általános iskolai környezeti neveléshez mindenkinek

(AQUA Kiadó 1995.)

Horváth László: Vámosgyörk évszázadai (Vámosgyörk, 2002)

Az óvodai nevelés programja (OPI, Budapest 1989.)

Bakonyiné Vince Ágnes – Nagyné Kasza Ilona: Mozgás-öröm a szabadban (M.P.I. Budapest 1989.)

Berhidai Magdolna, F. Nagy Tibor, Kiss Anna: Máktündérek, csutkanépek (Budapest, 1984.)

Dr. Bucherna Nándorné – Faust Dezsőné - Zdravec Teréz: Néphagyományörzés az óvodában

HANI Alapítvány 1991.

Dr. Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei (Tömegkommunikációs Kutatóközpont 1988.)

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete I, II. (Budapest, 1981.)

Dömötör Tekla: Magyar népszokások (Budapest 1985.)

Drámapedagógiai Magazin, 1994. május

Falvay Károly: Ritmikus mozgás-énekes játék (OPI, Budapest 1990.)

Forrai Katalin: Ének az óvodában (Zenemű Kiadó, Budapest 1974.)

Dr. Füle Sándor: Pedagógiai program készítése (OKI, Budapest 1997.)

Gósy Mária: Óvónői beszédviselkedés (Kátai-Press, Budapest 1990.)

Guzsalyas folyóirat (Budapesti Művelődési Központ)

Keresztúri Ferencné előadásai a budapesti Mályva téri óvodában, 1989-90.

-
- Kiss Tihamér: A kisgyermek érzelmei (Tankönyvkiadó, Budapest 1987.)
-
- Kósa László, Szemerényi Ágnes: Apáról fiúra (Budapest 1975.)
-
- Ludánszkiné Sz. Éva: Óvodai zenei hagyományápolás-népszokások (Hajdúböszörmény 1995.)
-
- Nagy Jenőné: Gyermektükör
-
- Nagy Jenőné: Óvodatükör
-
- Tarján Gábor: Mindennapi hagyomány (Mezőgazdasági Kiadó 1984.)
-
- Tanulmányok a kisgyermeknevelésről (OKKER, Budapest 1996.)
-
- Dr. Thomas Gordon: Tanítsd gyermeked önfegyelemre (Studium Effective, 1994.)
-
- Dr. Tótszölösiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában BFER-CO Kft. 1994.
-
- Zöld kalandra fel! (NISZA Alapítvány 1997.)

✦ MELLÉKLETEK ✦

✦ LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az óvoda helyi nevelési programját készítette: az óvoda nevelőtestülete.

Vámosgyörk, 2018. május 31.

.....
Óvodavezető aláírása

Az óvodában működő szülői munkaközösség a helyi nevelési programban foglaltakkal kapcsolatban – jogszabályban meghatározott jogaival élve – véleményt alkotott. (jegyzőkönyv mellékelve)

Vámosgyörk, 2018. május 31.

.....
Szülői szervezet elnökének aláírása

Az óvoda nevelőtestülete a módosított helyi nevelési programot az **1/2018. (V. 31.)** számú határozatával elfogadta. (jegyzőkönyv mellékelve)

Vámosgyörk, 2018. május 31.

.....
A nevelőtestület nevében

Az óvoda alkalmazotti közössége a helyi nevelési programot megismerte, és a benne foglaltakat magára nézve kötelezőnek tartja.

Vámosgyörk, 2018. május 31.

.....

Az alkalmazotti közösség nevében

A Vámosgyörk Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tulipán Napközi Otthonos Óvoda helyi nevelési programját aszámú határozatával jóváhagyta.

Vámosgyörk, 2018.....

.....

Polgármester,
a fenntartó önkormányzat nevében

JEGYZŐKÖNYV

Időpont: Vámosgyörk, 2018. 05. 31.

Esemény: Nevelőtestületi ülés

Téma: Helyi nevelési program átdolgozásának elfogadása

Jelen vannak: Balogné Gönczy Éva
Farkas Mónika
Farkas Viktória
Nagy Gáborné
Víghné Varga Katalin

Jegyzőkönyvvezető: Farkas Mónika

Hitelesítő: Balogné Gönczy Éva
Víghné Varga Katalin

Hozzászólások:

N.G. Mindannyian tevékenyen részt vettetek az elmúlt időszakban a nevelési programunk átdolgozásában. Az óvodai életünk minden területét átgondoltuk és újraértelmeztük, az egységesség elve vezérelte munkánkat. Programunk komplexebb lett, kiegészült a törvényi előírásoknak megfelelően. Iránymutatás ad a továbbiakban ahhoz, hogy munkánkat minél egységesebben, pontosabban végezzük. Kérlek benneteket, hogy mondjátok el véleményeteket, észrevételeiteket a programmal kapcsolatban!

B.G.É. A program átdolgozásában részt vettünk mindannyian. Nagyon jónak tartom, hogy a hagyományörzéssel kapcsolatos feladatokat az óvodai élet minden területével kapcsolatban át tudtuk gondolni.

F.M. A program összhangban van az alapdokumentumainkkal. A program átdolgozásánál figyelembe vettük a projektmódszer nyújtotta előnyöket is.

V.V.K. Nem mellékes, hogy a sok kép érdekesebbé, a szülők, a partnerek számára színesebbé tette az elkészült művet.

N.G. Kérlek benneteket, szavazzatok kézfelnyújtással, ha elfogadjátok az átdolgozott programunkat!

- A szavazás eredménye a következő:

Az 1/2018. (V. 31.) sz. határozatával a nevelőtestület - nyílt szavazással egyhangúan - a módosított helyi nevelési programot elfogadta.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem Balogné Gönczy Évát és Iványiné Stass Adriennét.

Balogné Gönczy Éva

Víghné Varga Katalin

Nagy Gáborné
Óvodavezető

Farkas Mónika
Jegyzőkönyvvezető

Vámosgyörk, 2018. május 31.

JELLENLÉTI ÍV

A Tulipán Óvodában 2018. május 31-én megtartott Nevelőtestületi értekezleten, melynek témája a helyi nevelési program átdolgozásának elfogadása.

A nevelőtestület tagjai jelenlétüket aláírásukkal igazolják:

.....
Nagy Gáborné

.....
Farkas Mónika

.....
Balogné Gönczy Éva

.....
Víghné Varga Katalin

Vámosgyörk, 2018. május 31.

JEGYZŐKÖNYV

Időpont: Vámosgyörk, 2018. május 31.

Esemény: Szülői munkaközösségi ülés

Téma: Helyi nevelési program átdolgozásának véleményezése

Jelen vannak: Balogné Ványi Diána SZMK elnök
Surányi Alexandra
Medvéne Büki Zsuzsanna
Hatalyákné Ossik Zsuzsanna
Stassné Petró Judit
Sallainé Sebők Melina
Bendják Livia
Flaskóné Szécsi Katalin
Nagy Gáborné óvodavezető.

Jegyzőkönyvvezető: Flaskóné Szécsi Katalin

Hitelesítő: Balogné Ványi Diána
Hatalyákné Ossik Zsuzsanna

Hozzászólások:

N.G. Az óvodai életünk minden területét átgondoltuk és újraértelmeztük, az egységesség elve vezérelte munkánkat. Úgy érezzük, hogy az új program megfelelő iránymutatás ad a továbbiakban ahhoz, hogy munkánkat minél egységesebben, pontosabban végezzük. Kérlek benneteket, hogy mondjátok el véleményeteket, észrevételeiteket ti is a programmal kapcsolatban!

H.O.Zs. Én személy szerint nagyon örülök annak, hogy gyermekemet Néphagyományörző Óvodai Programmal működő óvodába járattathatom. Hétvégéken számunkra családi programként is a legjobb kikapcsolódást a hagyományörző rendezvények nyújtják.

B.V.D. Mint SZMK elnök, szeretném összefoglalni mindannyiunk véleményét a Programmal kapcsolatban. Nagyon szép küllemű munka, a benne lévő színes fotókról visszaköszönő gyermekeink még közelebb hozták hozzánk a tartalmi részt is. Örülünk annak, hogy igen részletesen foglalkozik a Program az óvoda és a család kapcsolatrendszerével. Megnyugtató, hogy a már bevezetésre kerülő- általunk tartalmasnak tartott – együttlétek a jövőben is biztosítottak lesznek. Jó dolognak tartjuk, hogy az egészségnevelés külön kiemelt a programban. Az SZMK egyöntetű véleménye: a Program tartalma minden téren a gyermekek érdekeit szolgálja, a jövőbeni munka alapja. A szülők támogatják bevezetését.

N.G. Köszönöm a hozzászólásokat.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem Kissné Hardi Ildikót és Katonáné Gyóni Melindát.

Hatalyákné Ossik Zsuzsanna

Balogné Ványi Diána

Nagy Gáborné
Óvodavezető

Flaskóné Szécsi Katalin
Jegyzőkönyvvezető

Vámosgyörk, 2018. május 31.

JELENLÉTI ÍV

A Tulipán Napköziotthonos Óvodában 2018. május 31-én megtartott Szülői Munkaközösségi értekezleten, melynek témája a helyi nevelési program átdolgozásának véleményezése.

A Szülői Munkaközösség tagjai jelenlétüket aláírásukkal igazolják:

.....
Balogné Ványi Diána SZMK elnök

.....
Surányi Alexandra

.....
Medvéne Büki Zsuzsanna

.....
Hatalyákné Ossik Zsuzsanna

.....
Stassné Petró Judit

.....
Sallainé Sebők Melina

.....
Bendják Livia

.....
Flaskóné Szécsi Katalin

.....
Nagy Gáborné

Vámosgyörk, 2018. május 31.